

Undersøgelse af forholdene for elitesvømmere i Dansk Svømmeunion

---

Indholdsfortegnelse

1.	UNDERSØGELSENS BAGGRUND OG FORMÅL	5
2.	METODE OG BEGRÆNSNINGER	5
2.1	Overordnet om undersøgerne	6
2.2	Overordnet om metoden for undersøgelsen	6
2.3	Spørgeskemaundersøgelsen	7
2.4	Interviews	11
2.4.1	Interviews af elitesvømmere	11
2.4.2	Interviews af øvrige personer, herunder trænere, pårørende og diverse personale fra organisationerne	12
2.4.3	Interviews af personale med særligt ansvar	13
2.5	Dokumentgennemgang	14
2.6	Metode for besvarelsen af de enkelte undersøgelsestemaer	15
3.	OM ORGANISATIONERNE OG DERES PLIGTER OG ANSVAR	17
3.1	Indledning	17
3.2	Sportens retskilder og særlige autonomi	17
3.2.1	Sportsret og Lex Sportiva	17
3.2.2	Sportens autonomi	18
3.2.3	Sportens foreningsret	18
3.3	Det lovmæssige og foreningsretlige grundlag for organisationerne	19
3.3.1	Team Danmark	19
3.3.2	Danmarks Idrætsforbund (DIF)	25
3.3.3	Dansk Svømmeunion	27
3.4	Regler, retningslinjer og aftaler - generelt	41
3.4.1	Generelt om samarbejdet mellem Team Danmark og Dansk Svømmeunion	41
3.4.2	Samarbejdsaftaler mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark	41
3.4.3	Etisk kodeks for dansk konkurrenceidræt	42
3.4.4	Værdisæt for talentudvikling i dansk idræt	45
3.4.5	Aldersrelateret træningskoncept	45
3.4.6	Forpligtelser overfor internationale svømmeorganisationer	46
3.5	Retningslinjer og politikker om medicinering, ernæring, vejning og spiseforstyrrelse	48
3.5.1	Dansk Svømmeunions Retningslinjer for vejning af svømmere	48
3.5.2	Ernæringspolitik for Dansk Svømmeunion	49
3.5.3	Team Danmarks procedure for spiseforstyrrelser	50
3.5.4	Dansk idræts holdning til brug af kosttilskud og præstationsfremmende hjælpemidler	51

3.6	Andet baggrundsmateriale om vægt og risiko for spiseforstyrrelse	52
3.6.1	IOC Position Stand on The Female Athlete Triad	52
3.6.2	Forskning om spiseforstyrrelser hos eliteudøvere	54
4.	TRÆNINGSMILJØET FOR ELITESVØMMERNE	55
4.1	Indledning	55
4.2	Indledende om elitestrukturen og trænerrollerne	56
4.3	Resumé af spørgeskemaundersøgelsen	56
4.3.1	Generelle konklusioner på baggrund af undersøgelsens resultater	58
4.3.2	Specifikke konklusioner på baggrund af undersøgelsens enkelte spørgekategorier	59
4.3.3	Sammenfatning	62
4.4	Beretninger om træningsmiljøet	63
4.4.1	Indledende om forståelsen af ”træningsmiljø”	63
4.4.2	Indledende om gennemførelsen og behandlingen af interviews	63
4.4.3	Træningsmiljøet på juniorlandsholdet i perioden 2001-2005	65
4.4.4	Træningsmiljøet på juniorlandsholdet i perioden 2006-2014	65
4.4.5	Træningsmiljøet på juniorlandsholdet i perioden 2015 til i dag	72
4.4.6	Træningsmiljøet på seniorlandsholdet/elitecentret i perioden 2001-2003	73
4.4.7	Træningsmiljøet på seniorlandsholdet/elitecentret i perioden 2003-2008	73
4.4.8	Træningsmiljøet på seniorlandsholdet/NTC i perioden 2008-2013	82
4.4.9	Træningsmiljøet på seniorlandsholdet/NTC i perioden 2013 til i dag	94
4.4.10	Sammenfatning af træningsmiljøet i perioden 2001 til i dag samt miljøernes overensstemmelse med værdier og etiske normer for eliteidræt	96
4.5	Træningsmiljøets konsekvenser for elitesvømmere	99
4.5.1	Forklaringer om konsekvenser af miljøet i tilknytning til Mark Regans trænerperiode	100
4.5.2	Forklaringer om konsekvenser af miljøet i tilknytning til Paulus Wildeboers trænerperiode	102
4.5.3	Forklaringer om konsekvenser af miljøet i tilknytning til Michael Hinges trænerperiode	107
4.5.4	Sammenfatning	108
4.6	Sammenfatning af træningsmiljøet	108
5.	ORGANISATION OG SVIGT	109
5.1	Personkredsen med ansvar for træningsmiljøet	109
5.2	Konkrete ledelsesmæssige svigt	110
5.2.1	Indledning	110
5.2.2	Ledelsesmæssige svigt i forhold til seniorlandsholdet og elitecentret under Mark Regan, 2003-2008	113

5.2.3	Ledelsesmæssige svigt i forhold til seniorlandsholdet og NTC under Paulus Wildeboer, 2008-2013	148
5.2.4	Ledelsesmæssige svigt i forhold til juniorlandsholdet under Michael Hinge, 2006-2014	191
5.2.5	Sammenfatning	199
5.3	Systemiske svagheder	204
5.3.1	Tilsyn med de beskrevne forhold og overholdelse af retningslinjer	204
5.3.2	Ensidigt medaljefokus – forholdet mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark	206
5.3.3	Manglende fokus, kommunikation og/eller operationalisering af grundlæggende normer	208
5.3.4	Svømmernes rapporteringsmuligheder	211
5.3.5	Sammenfatning	211
5.4	Organisatoriske rammer	212
5.4.1	Indledning	212
5.4.2	De organisatoriske rammer i Dansk Svømmeunion	212
5.4.3	Svømmernes rapporteringsmuligheder	213
5.5	Danmarks Idrætsforbund og Team Danmarks ansvar	218
5.5.1	Opfyldelse af ansvar – Team Danmark	218
5.5.2	Opfyldelse af ansvar – Danmarks Idrætsforbund	221
6.	SAMLET KONKLUSION	222

1. UNDERSØGELSENS BAGGRUND OG FORMÅL

Team Danmark og Danmarks Idrætsforbund ("DIF") besluttede i samråd med Kulturministeriet i juni og juli 2019 at gennemføre en tilbudsproces vedrørende en uvildig ekstern undersøgelse af forholdene for elitesvømmere i Dansk Svømmeunion. Kammeradvokaten indgav tilbud på undersøgelsen den 2. juli 2019 og blev den 8. juli 2019 tildelt opgaven.

Baggrunden for undersøgelsen er, at Danmarks Radio ("DR") i foråret 2019 afdækkede en række forhold for elitesvømmere under Dansk Svømmeunion i TV-dokumentaren "*Svømmestjerner – Under overfladen*", som blev vist på DR1 den 22. april 2019 ("Dokumentaren"). Dokumentaren var genstand for stor mediebevågenhed og gav anledning til kritik af de involverede organisationer.

Formålet med undersøgelsen er i henhold til kommissoriet at belyse de forhold, der blev afdækket i dokumentaren, herunder de historiske og faktiske forhold, og kulturen i elitemiljøet under Dansk Svømmeunion. I den forbindelse beskriver kommissoriet en række undersøgelsestemaer, der skal besvares i undersøgelsen.

Et af undersøgelsens temaer er at afdække og redegøre for træningsmiljøet og konsekvenserne heraf for elitesvømmerne i perioden fra 2001 og frem. Derudover skal undersøgelsen afdække, om de forhold der indgår i undersøgelsen, kan tilskrives konkrete ledelsesmæssige svigt eller systemiske svagheder. I den forbindelse skal også Team Danmark og Dansk Svømmeunions tilsyn med forholdene afdækkes. Undersøgelsen skal også undersøge de organisatoriske rammer i Dansk Svømmeunion, herunder om rammerne reelt gav og giver elitesvømmerne mulighed for at stå frem. Endelig skal undersøgelsen afdække, om Team Danmark og Danmarks Idrætsforbund i perioden fra 2001 og frem har levet op til deres ansvar.

Disse temaer og vores metode for besvarelsen heraf gennemgås nærmere nedenfor under afsnit 2, Metode og begrænsninger.

2. METODE OG BEGRÆNSNINGER

Undersøgelsen er gennemført efter Danske Advokaters vejledning til udførelse advokatundersøgelser. Der er imidlertid tale om en særlig type undersøgelse, der kræver yderligere metodiske valg i forbindelse med navnlig spørgeskemaundersøgelse og interviews.

2.1 Overordnet om undersøgerne

Undersøgelsen er tilrettelagt og udført primært af advokat Tormod Tingstad og advokat Helene Qvist Petersen. Begge har omfattende erfaring med undersøgelser af kompleks karakter, herunder også undersøgelser, der omfatter gennemførelse af interviews.

Under anerkendelse af, at eliteidræt er et særligt område med en særegen kultur, har vi som led i undersøgelsen nedsat en referencegruppe bestående af personer dels med teoretisk, dels med praktisk erfaring inden for eliteidræt.

Referencegruppen bestod af Anne Marte Pensgaard, Ashley Stirling, Glen Nielsen og Chris Anker Sørensen. Sara Slott Bruun var oprindeligt også en del af referencegruppen, men blev desværre forhindret i at deltage i de afgørende drøftelser om undersøgelsen.

Anne Marte Pensgaard er mental træner med hovedfag i idrætspsykologi. Derudover har hun en ph.d. i sportspsykologi og stresshåndtering for idrætsudøvere, begge ved Norges idræthøjskole (NIH). Ashley Stirling er en internationalt anerkendt forsker fra University of Toronto. Hun har primært beskæftiget sig med sportspsykologi og skrevet en række bøger og artikler, særligt om forholdet mellem træner og atlet. Glen Nielsen er lektor i sektionen idræt, individ og samfund på Institut for Idræt og Ernæring, Københavns Universitet. Chris Anker Sørensen er tidligere dansk elitecykelrytter.

Ashley Stirling, Anne Marte Pensgaard og Glen Nielsen har ageret sparringspartnere i forbindelse med udarbejdelsen af spørgeundersøgelsen. Derudover har vi i undersøgelsens slutfase afholdt et heldagsmøde, hvor også Chris Anker Sørensen deltog. Her drøftedes undersøgelsens primære fund og hovedkonklusioner, og vi modtog inputs vedrørende både teori på området og den praktiske elitesportsverden. Desuden har Chris Anker Sørensen gennemlæst nogle af rapportens hovedafsnit, idet vi fandt det vigtigt at afstemme vores fund med en udefrakommende person, der har praktisk indsigt i elitesportsverdenen.

2.2 Overordnet om metoden for undersøgelsen

Undersøgelsen er gennemført som en uvildig undersøgelse.¹ Kommissoriet for undersøgelsen er vedlagt denne undersøgelse som bilag 1.

Den givne tidsperiode for undersøgelsen er 2001 og frem til i dag. Med afsæt i kommissoriet, og i lys af den tid vi har haft til rådighed, har vi imidlertid fokuseret undersøgelsen til de perioder som, på baggrund

---

¹ Se Advokatundersøgelser Praktisk vejledning til udførelse af advokatundersøgelse, Danske Advokater 2012

af spørgeskemaundersøgelsen og interviews, har fremstået som særligt kritiske i forhold til de temaer kommissoriet lægger op til, dvs. overordnet tidsperioden 2003 – 2013.

Undersøgelsen er baseret på en spørgeskemaundersøgelse, interviews og dokumentgennemgang. Selvom undersøgelsen er udfordret af, at der er tale om forhold, der ligger langt tilbage i tid, har vi således via metodisk triangulering forsøgt i videst muligt omfang at imødegå denne udfordring ved at bekræfte oplysninger og forhold fra flere uafhængige datakilder.

Det bemærkes, at Dansk Svømmeunion antog advokat Enver Hansen til varetagelse af deres interesser i forbindelse med vores undersøgelse. Når der i rapporten henvises til, hvad Dansk Svømmeunion i forbindelse med undersøgelsen har skrevet/oplyst osv., er det således i de overvejende tilfælde advokat Enver Hansen, der har udtalt sig på vegne af Unionen.

2.3 Spørgeskemaundersøgelsen

Formålet med spørgeskemaundersøgelsen var at undersøge forekomsten af forskellige former for mistriksel blandt tidligere og nuværende elitesvømmere, samt at undersøge forhold vedrørende rapportering af potentiel mistriksel.

Spørgeskemaundersøgelsen tager udgangspunkt i den spørgeskemaundersøgelse, der ligger til grund for en canadisk undersøgelse af mistriksel blandt atleter publiceret den 30. april 2019. Spørgsmålene er dog i relevant omfang tilpasset svømning og danske forhold. Den canadiske undersøgelse, *Prevalence of Maltreatment Among Current and Former National Team Athletes*, er udarbejdet og gennemført af bl.a. Ashley Stirling, der var medlem af vores referencegruppe, og bygger på bl.a. relevant litteratur, tidligere gennemførte spørgeundersøgelser samt konkrete inputs fra tidligere atleter.

Spørgeskemaet er vedlagt denne rapport som bilag 2

Spørgeskemaundersøgelsens målgruppe var elitesvømmere. Denne gruppe er i forbindelse med undersøgelsen defineret som svømmere, der har været tilknyttet årgangslandshold, juniorlandshold, seniorlandshold, Great Danes-grupperingen og/eller NTC (tidligere elitecenteret) i perioden 2001 og frem til i dag. Der findes ingen nøjagtig fortegnelse over disse, og der er derfor usikkerhed knyttet til, hvor mange svømmere det præcist drejer sig om.

Det var de involverede organisationers ansvar at fremskaffe relevante kontaktoplysninger til brug for undersøgelsen. Vi modtog i den forbindelse kontaktoplysninger på 147 elitesvømmere fra Team Danmark. Dansk Svømmeunion har oplyst, at de har slettet alle kontaktoplysninger på tidligere svømmere, hvorfor vi ikke har modtaget nogen kontaktoplysninger fra Unionen.

Det blev aftalt med Team Danmark og Dansk Svømmeunion, at organisationerne ville lægge et opslag op på deres Facebook- og hjemmesider, hvor elitesvømmere opfordredes til at kontakte os, hvis de var en del af undersøgelsens målgruppe. Dette resulterede i en række henvendelser, og spørgeundersøgelsen blev således udsendt til i alt 183 personer.

Af de 183 personer har 117 svaret på hele undersøgelsen, svarende til 64 %. Derudover har 22 besvaret dele af undersøgelsen svarende til yderligere 12 %. Ca. 76 % af modtagerne har således besvaret undersøgelsen helt eller delvist, hvilket må betegnes som en meget tilfredsstillende svarprocent for denne type undersøgelse.

Undersøgelsen blev første gang distribueret den 2. september 2019 og derefter løbende fremsendt til deltagerne. Den 13. september fremsendtes en påmindelse om spørgeskemaet med samtidig meddelelse om, at besvarelse skulle ske senest den 20. september. Undersøgelsen kunne kun tilgås via det enganglink, som blev udsendt til respondenterne. Modtagerne af spørgeskemaundersøgelsen modtog følgende e-mail sammen med enganglinket:

"Kære elitesvømmer

Vi skriver til dig, da vi er blevet udpeget af DIF og Team Danmark til at undersøge forholdene for elitesvømmere i Danmark.

Til det har vi brug for din hjælp i form af dine oplevelser. Vi ønsker at høre din personlige mening, og der er ingen rigtige eller forkerte svar.

Spørgeskemaet vedrører de oplevelser, du har gjort dig i forbindelse med din tid som elitesvømmer. Nogle af spørgsmålene vedrører særligt følsomme forhold som f.eks. psykisk velbefindende, seksuelle overgreb og voldelig adfærd. Disse spørgsmål har du mulighed for at undlade at besvare.

Kammeradvokaten er et privat advokatfirma, der er statens primære advokat, samtidigt med at firmaet også har en række private kunder.

Undersøgelsen foretages som en advokatundersøgelse, og den foretages i overensstemmelse med de principper, der fremgår af Danske Advokaters vejledning til udførelse af advokatundersøgelser.

Vi indestår desuden for, at deltagernes anonymitet sikres. Dine besvarelser vil med andre ord være fuldstændig anonyme, og kan ikke spores tilbage til dig - heller ikke af Kammeradvokaten.

Vi har oprettet en hjemmeside, hvor du kan læse mere om undersøgelsen, og finde svar på en række spørgsmål. <https://protect-eu.mimecast.com/s/5MgUCIO4Gt2p1jMiGMpqs>

Du kan også se mere om, hvad undersøgelsen går ud på, ved at følge dette link: [Link til kommissorium]

Du kommer til undersøgelsen via dette link: [...]

Du kan også gå til internetadressen [...] og indtaste:

ProjektID: [...]

Password: [...]

Det er lettest at besvare undersøgelsen fra din pc, men det kan også gøres på mobilen. Hvis du ikke bliver færdig, kan du komme tilbage og udfylde resten på et senere tidspunkt.

Det tager cirka 20-25 min. at besvare undersøgelsen.

Har du nogle spørgsmål til undersøgelsen, er du meget velkommen til at kontakte mig på tlf. 50 95 08 85 eller e-mail: toti@kammeradvokaten.dk”

I introduktionen til spørgeundersøgelsen fremgik følgende:

”Nedenfor følger en række spørgsmål om dine oplevelser som elitesvømmer. Vi ønsker at høre din personlige mening, og der er ingen rigtige eller forkerte svar. Til sidst har du også mulighed for at komme med kommentarer eller uddybende bemærkninger.

Dine svar vil være fuldt ud anonyme, og kan ikke spores tilbage til dig – heller ikke af Kammeradvokaten. Vi kan heller ikke se, hvem der har besvaret spørgeundersøgelsen.

Alle spørgsmål vedrører erfaringer, du har gjort i din tid som aktiv elitesvømmer i Danmark. Det kan gælde erfaringer under eller i forbindelse med træning, konkurrencer, socialt samvær, rejser, træningsophold og lignende.

Vi sætter stor pris på din deltagelse.”

Spørgeundersøgelsen var inddelt i 9 hovedtemaer:

- Demografiske spørgsmål
- Tilfredshed og præstation
- Generel trivsel
- Indbyrdes relationer
- Vold og seksuelle overgreb
- Psykisk velbefindende
- Skader
- Rapportering
- Organisationsmæssig indflydelse

Vi har ønsket, at respondenterne skulle besvare spørgsmålene så præcist som muligt, hvorfor vi ikke har inkluderet svarmuligheden ”ved ikke”. Dog har vi valgt at inkludere svarmuligheden ”ønsker ikke at besvare” på de spørgsmål, der har en så følsom karakter, at vi fandt det nødvendigt at give besvareren denne mulighed.

Da undersøgelsen har været anonym, ligger det i sagens natur, at det ikke har været muligt at verificere resultaterne.

Undersøgelsen tager ikke stilling til spørgsmål om årsagssammenhæng, f.eks. mellem træningsmiljøet og svømmernes psykiske udfordringer. Dette har dels sin årsag i, at sådanne spørgsmål ifølge vores vurdering ikke kan besvares via en spørgeskemaundersøgelse, dels at vi som advokatvirksomhed under alle omstændigheder ikke har de nødvendige faglige kompetencer til at kunne forholde os til kvalitative vurderinger udenfor vores fagområdet, f.eks. på det medicinske område. Af samme grund har vi ikke taget stilling til, om forekomsten af det enkelte forhold er ”normal” eller ”unormal” sammenlignet med forekomsten i samfundet i øvrigt. Hovedformålet med spørgeskemaundersøgelsen har således været at belyse svømmernes oplevelser af elitemiljøet i Danmark fra 2001 og frem til den dag den respektive svømmer har besvaret undersøgelsen.

Som det fremgår ovenfor under afsnit 1, Undersøgelsens baggrund og formål, udspringer undersøgelsen af den dokumentar, som DR bragte i foråret 2019. Det er således præmissen for undersøgelsen, at der i spørgeskemaundersøgelsen stilles spørgsmål vedrørende forhold af negativ karakter, hvor der naturligvis i alle tilfælde har været mulighed for at svare ”nej”.

2.4 Interviews

Vi har som led i undersøgelsen interviewet både elitesvømmere, forældre, bestyrelsesmedlemmer, ansatte og frivillige i organisationerne inkl. trænere samt klubtrænere. Rammerne for interviewene og metoden i forbindelse hermed har varieret afhængig af hvilken gruppe interviewdeltager, der har været tale om.

Vi har i alt interviewet 80 personer i forbindelse med undersøgelsen. Derudover har vi afholdt indledende møder med 9 ansatte i de berørte organisationer. Disse indledende møder havde til formål at opnå indsigt i de generelle organisatoriske rammer omkring dansk elitesvømning, herunder informationer om organisationernes virkemåde, organisering, formelle såvel som uformelle hierarkier, samarbejde på tværs o.l. Der er sammenfald mellem nogle af de personer, vi har interviewet og holdt indledende møder med.

Vores oprindelige aftale med rekvirenterne omfattede gennemførelse af i alt 35 interviews. Da det i løbet af undersøgelsen viste sig, at der eksisterer et stort persongalleri med vigtige informationer, valgte vi alligevel at interviewe et væsentligt større antal personer end først forudsat. Det er vores opfattelse, at der eksisterer yderligere personer, som ville kunne berette om forhold, der er relevante for vores undersøgelse. Det har imidlertid ikke været muligt at foretage flere interviews inden for de givne rammer for undersøgelsen.

Efter samtykke fra den enkelte er alle interviews optaget på bånd. Alle interviewobjekter er desuden tilbudt kopi af denne optagelse, dog således at denne først vil blive overleveret efter undersøgelsens afslutning.

2.4.1 Interviews af elitesvømmere

Elitesvømmere er den gruppe personer, vi interviewede først. Denne gruppe er som nævnt defineret som svømmere, der har været tilknyttet årgangslandshold, juniorlandshold, seniorlandshold, Great Danes-grupperingen og/eller NTC (tidligere elitecenteret) i perioden 2001 og frem til i dag.

Vi har i forbindelse med undersøgelsen indkaldt 64 tidligere og nuværende elitesvømmere til interviews, hvoraf 44 har valgt at deltage. 16 af de interviewede er fortsat aktive elitesvømmere.

Af anonymitetshensyn kan vi ikke angive identiteten på disse deltagere, men de blev udvalgt ud fra et hensyn til, at såvel køn som tidsperioder skulle være jævnt repræsenteret. Udvælgelsen er således ikke sket på baggrund af formodning om, at de indkaldte ville forklare sig "positivt" eller "negativt" om miljøet. Vi har talt med svømmere, som har haft både negative, positive og blandede oplevelser i deres tid som elitesvømmere. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der er fem svømmere, som af interviewdeltagerne er blevet omtalt som personer, der har været svært påvirkede af træningsmiljøet, men som ikke er vendt tilbage på vores interviewindkaldelser eller direkte har udmeldt, at de ikke ønsker at deltage.

Vi valgte at invitere hele det nuværende seniorlandshold til interview.

Interviewene af elitesvømmerne blev gennemført som åbne samtaler, hvor deltagerne fik mulighed for at fortælle om deres personlige oplevelser som elitesvømmere. Der blev dog spurgt konkret ind til forholdene og træningsmiljøet under de NTC- og landstrænere, som de pågældende svømmere har trænet under.

Derudover blev der under interviewene spurgt ind til Team Danmark og Dansk Svømmeunions rolle i deres dagligdag som elitesvømmere, herunder om svømmerne oplevede at der skete tilsyn med træningsmiljøet, og om, hvilke indberetningskanaler der var til rådighed, hvis der måtte være behov for at rapportere om problematiske forhold. Ligeledes blev der spurgt ind til, om svømmerne var bekendt med diverse konkrete retningslinjer.

Samtlige elitesvømmere, som har deltaget i interviews, blev sikret fuld anonymitet. Samtidigt blev deltagerne informeret om, at hvis vi måtte ønske at anvende konkrete citater/forklaringer fra den pågældende interviewdeltager, der kan henføres til vedkommende, ville vi anmode om samtykke til anvendelsen. De beretninger og citater fra elitesvømmere, der fremgår af rapporten, og som ikke er anonyme, har vi således opnået konkret tilladelse til at anvende.

2.4.2 Interviews af øvrige personer, herunder trænere, pårørende og diverse personale fra organisationerne

Vi har interviewet en række øvrige personer med tilknytning til træningsmiljøet, herunder klubtrænere, unionstrænere,² pårørende og diverse ekspertpersonel fra organisationerne, både frivillige og egentligt ansatte. Vi har interviewet 24 personer inden for denne kategori.

Interviewene af disse personer blev først foretaget, da vi havde interviewet en væsentlig del af svømmerne. Af anonymitetshensyn kan vi ikke angive identiteten på alle disse deltagere, men de blev udvalgt, ud fra de for os foreliggende oplysninger om, hvilke personer der måtte antages at have haft betydeligt indblik i træningsmiljøet.

Interviewene af denne gruppe blev gennemført som forholdsvis åbne samtaler, hvor deltagerne fik mulighed for at fortælle om deres personlige oplevelser i forbindelse med træningsmiljøet. Der blev dog spurgt ind til træningsmiljøet under de NTC- og landstrænere, herunder til de generelle forhold, der var blevet beskrevet i vores tidligere interviews af elitesvømmerne.

---

² Ved unionstræner skal forstås trænere ansat i Dansk Svømmeunion, dvs. landstrænere og centertrænere inkl. assisterende trænere samt juniorlandsholdstrænere

På nær trænere, blev også denne gruppe sikret fuld anonymitet. Årsagen til, at trænere ikke blev sikret fuld anonymitet, er at det i de overvejende tilfælde ikke rent praktisk ville kunne lade sig gøre at bevare anonymiteten for denne persongruppe. Vi har dog anonymiseret klubtræneres forklaringer i videst muligt omfang.

De anonyme deltagere blev informeret om, at hvis vi måtte ønske at anvende konkrete citater/forklaringer fra den pågældende interviewdeltager, der kan henføres til vedkommende, ville vi anmode om samtykke til anvendelsen. De beretninger og citater fra øvrige personer med tilknytning til træningsmiljøet i rapporten, der ikke er anonyme, har vi således opnået konkret tilladelse til at anvende.

Trænere blev informeret om, at de ville blive foreholdt de relevante passager, i den udstrækning deres udtalelser ville blive refereret i rapporten, og givet lejlighed til at kommentere på de faktuelle forhold, der refereres.

2.4.3 Interviews af personale med særligt ansvar

Denne gruppe interviewdeltagere omfatter de personer, der i kraft af deres stilling har haft et særligt ansvar i forbindelse med elitearbejdet, og som det ville være unaturligt eller umuligt at omtale anonymt i undersøgelsen. Deltagerne i disse interviews var følgende 12 personer:

- Kaj Aagaard, forhenværende bestyrelsesformand i Dansk Svømmeunion, 2002-2012
- Lars R. Aa. Jørgensen, bestyrelsesmedlem og nuværende formand i Dansk Svømmeunion, 2002-p.t.
- Pia Holmen, administrerende direktør i Dansk Svømmeunion, 2001-p.t
- Mikkel von Seelen, forhenværende sportschef i Dansk Svømmeunion, 2012-2014
- Lars Sørensen, forhenværende elitechef i Dansk Svømmeunion, 2002-2012
- Carl Holst, forhenværende bestyrelsesformand i Team Danmark, 2004-2012
- Michael Andersen, forhenværende direktør i Team Danmark, 2006-2014
- Lone Hansen, forhenværende konsulent/teamleder for sportsfysiologer og nuværende administrerende direktør i Team Danmark, 2007-2011 og 2015-p.t.
- Søren Riiskjær, forhenværende direktør i Team Danmark, 2005-2006
- Susanne Hedegaard Andersen, forhenværende sportsdirektør i Team Danmark, 1988-2007 (sportsdirektør fra 2004)
- Charlotte Falkentoft, forhenværende konsulent med ansvar for svømning i Team Danmark, 2004-2016

- Morten Mølholm Hansen, forhenværende leder af idrætspolitisk sekretariat, informationschef, kommunikationschef og udviklingschef og nuværende administrerende direktør i DIF, 1992-2015 og 2015-p.t.

Det bemærkes, at Dansk Svømmeunion ophævede såvel tidligere som nuværendes medarbejders kontraktuelle tavshedspligt i forbindelse med undersøgelsen.

Interviewdeltagerne i denne gruppe modtog på forhånd spørgetema med emner for interviewet, og under selve interviewet tog en væsentlig del af spørgsmålene udgangspunkt i konkret, skriftligt materiale, der navnlig ligger til grund for vurderingerne i afsnit 5, Organisation og svigt.

Denne deltagergruppe blev informeret om, at de ville blive foreholdt de relevante passager i den udstrækning, deres udtalelser ville blive refereret i rapporten, og givet lejlighed til at kommentere på de faktuelle forhold, der refereres.

2.5 Dokumentgennemgang

Det samlede dokumentmateriale, der ligger til grund for undersøgelsen, består af 1) materiale, som vi uopfordret har fået tilsendt fra organisationerne, 2) materiale, som vi selv har efterspurgt hos organisationerne, og 3) materiale, som vi har modtaget fra diverse interviewdeltagere i løbet af undersøgelsen.

Vi har i forbindelse med undersøgelsen modtaget og gennemgået en stor mængde dokumentmateriale. Det materiale vi har fundet relevant for undersøgelsens fokusområder, er medtaget og henvist til løbende i rapporten.

Både Team Danmark og Dansk Svømmeunion har udleveret dokumentmateriale på forespørgsel, idet en del af de efterspurgte dokumenter dog efter det oplyste ikke eksisterer længere.

Desuden har vi anmodet både Team Danmark og Dansk Svømmeunion om adgang til e-mailarkiver for tidligere nøglemedarbejdere. Formålet med gennemgangen af e-mailarkiver var bl.a. at opnå et forsvarligt grundlag for at kunne belyse, om eventuelle kritisable forhold kunne tilskrives ledelsesmæssige svigt, og om organisationerne har levet op til deres ansvar.

På baggrund af en grundig persondataretlig vurdering, fik vi den 20. november 2019 tilgang til Team Danmarks mailbokse fra Charlotte Falkentoft, tidligere konsulent for svømning og Michael Andersen, tidligere direktør.

Dansk Svømmeunion meddelte først den 3. december 2019, at de var indstillet på at udlevere mailboks til brug for undersøgelsen. Samtidig har Unionen oplyst, at de ikke er i besiddelse af tidligere medarbejderes mailbokse, og at Pia Holmen ikke har e-mails fra længere tilbage end 2014. På daværende stadie i undersøgelsen var vi blevet klar over, at på nær Pia Holmen, var de centrale personer for undersøgelsen fra Dansk Svømmeunion ikke ansat i unionen længere. Ligeledes var vi på daværende tidspunkt klar over, at den centrale periode for undersøgelsen ligger før 2014. Med andre ord var Unionen ifølge det oplyste ikke længere i besiddelse af e-mails vedrørende omdrejningspunktet for undersøgelsen. På den baggrund valgte vi at takke nej til udleveringen af e-mails fra Dansk Svømmeunion, hvilket også skal ses i sammenhæng med manglende persondataretlig hjemmel til behandlingen, når der ikke ses et reelt formål hermed.

Som det fremgår ovenfor, eksisterer en del af det materiale, der må anses relevant for vores undersøgelse, efter det oplyste ikke længere. Vores undersøgelse og dennes konklusioner skal således læses i lyset af den begrænsning, at vi ikke har haft tilgang til et fuldstændigt dokumentmateriale. Det er imidlertid vores opfattelse, at vi uanset det ufuldstændige dokumentmateriale har et forsvarligt grundlag for at kunne konkludere på kommissoriet.

2.6 Metode for besvarelsen af de enkelte undersøgelsestemaer

I henhold til kommissoriet skal undersøgelsen besvare en række konkrete spørgsmål. Som det også fremgår ovenfor, undersøgte vi indledningsvis træningsmiljøet for derved at identificere de perioder og episoder, der skulle gøres til genstand for vurderingerne vedrørende ledelsesmæssige svigt, systemiske svagheder og ansvar.

Således består et af undersøgelsestemaerne i at afdække og redegøre for *træningsmiljøet for alle elitesvømmere*, der er - eller har været - aktive i Dansk Svømmeunions elite- og landsholdstrupper i perioden fra 2001 og frem. Dette tema behandles under Træningsmiljøet for elitesvømmerne i afsnit 4.3 og 4.4, og bygger dels på resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen, dels på vores interviews af navnlig svømmere, men også interviews af kategorien øvrige personer med tilknytning til træningsmiljøet.

Det bemærkes, at Dansk Svømmeunion i løbet af processen foreslog os at tale med trænere fra andre lande, for at benchmarke vores fund. Dette har vi valgt at undlade, idet vi ikke finder, at dette ville kunne ændre vores konklusioner. Dels er svømmernes oplevelse af træningsmiljøet uafhængigt af, hvilken træningsfilosofi trænere i øvrige lande måtte have, dels har der foreligget vedtagne regler og retningslinjer, som uanset træningsmiljøet i andre lande, skal overholdes i Danmark.

Derudover skal undersøgelsen, i henhold til kommissoriet, belyse og beskrive, *om og i hvilket omfang træningsmiljøet har haft negative fysiske, mentale eller sociale konsekvenser for de involverede*

---

elitesvømmere, herunder karakteren, omfanget og udbredelsen af sådanne konsekvenser. Spørgsmålet vedrørende konsekvenser kan vi som advokatvirksomhed ikke besvare i den form, det er formuleret i kommissoriet. Dette er Team Danmark og DIF blevet informeret om, og organisationerne er indforståede hermed. I stedet har vi udvalgt enkelte beretninger fra interviews til illustration af nogle af svømmernes egne oplevelser af, hvilke konsekvenser træningsmiljøet har haft for dem. Undersøgelsestemaet vedrørende træningsmiljøet og dets konsekvenser for elitesvømmerne besvares under Træningsmiljøet for elitesvømmere i afsnit 4.5.

I henhold til kommissoriet skal undersøgelsen desuden afdække, *om de pågældende forhold, som er afdækket vedrørende træningsmiljøet, kan tilskrives ledelsesmæssige svigt*, og i den forbindelse skal det også *afdækkes, i hvilket omfang Dansk Svømmeunions og Team Danmarks ledelser førte tilsyn med forholdene*. Disse vurderinger, der behandles under Organisation og svigt i afsnit 5.2, baseres udelukkende på episoder, som vi har konkret skriftligt materiale vedrørende. Episoder, som vi udelukkende har mundtlige forklaringer om, indgår således ikke i denne vurdering, idet vi finder, at grundlaget for at vurdere konkrete ledelsesmæssige svigt udelukkende på baggrund af mundtlige forklaringer, er for usikkert. Den skriftlige dokumentation for de episoder, som behandles, suppleres imidlertid med relevante mundtlige forklaringer.

Derudover skal undersøgelsen afdække, *om de pågældende forhold, som er afdækket vedrørende træningsmiljøet, kan tilskrives systemiske svagheder*. Denne vurdering tager udgangspunkt i de samme faktuelle forhold, som behandles i vurderingen af, om der er begået konkrete ledelsesmæssige svigt. Afsnittet behandler imidlertid generelt observerede systemiske svagheder i forhold til de pågældende perioder/episoder og knyttes således ikke op på de enkelte episoder, der gennemgås i forbindelse med vurderingen af ledelsesmæssige svigt.

Ligeledes skal undersøgelsen afdække og redegøre for, *om de organisatoriske rammer for og ledelse af elite- og landsholdstrupperne i Dansk Svømmeunion generelt var og er tilstrækkelige til at imødegå og håndtere kritiske aspekter ved et elitetræningsmiljø*. Denne vurdering tager udgangspunkt i det foreliggende skriftlige materiale om Dansk Svømmeunions organisation sammenholdt med relevante good governance-principper.

I samme forbindelse skal det undersøges, *om rammerne i tilstrækkelig grad reelt gav og giver mulighed for atleter til at stå frem, hvis de oplever krænkende adfærd*. Der er her ikke tale om en vurdering af de formelle rammer, men en vurdering af, om der – som det fremgår af kommissoriet – reelt bestod og består en sådan mulighed. Denne vurdering baseres derfor primært på svømmernes oplevelser i forbindelse her-til.

De to sidstnævnte temaer behandles under Organisation og svigt i afsnit 5.3. Det bemærkes dog, at undersøgelsen ikke omfatter en vurdering af, om Dansk Svømmeunions *ledelse* af elite- og landsholdstrupperne er tilstrækkelig til at imødegå og håndtere kritiske aspekter ved et elitetræningsmiljø, idet vi finder, at dette er en personalemæssig vurdering, som vi ikke som uvildig undersøger kan eller bør foretage. Det, vi kan udtale os om i den forbindelse, er hvorvidt der kan konstateres at være begået ledelsesmæssige svigt i forbindelse med de konstaterede forhold, og dette behandles som nævnt i afsnit 5.2.

Endelig skal undersøgelsen afdække og redegøre for, *om og i givet fald hvordan Team Danmark og Danmarks Idrætsforbund i perioden fra 2001 og frem har levet op til deres ansvar*. Disse temaer baseres på de faktuelle forhold, som behandles i vurderingen af, om der er begået ledelsesmæssige svigt (afsnit 5.2). Temaerne behandles under Organisation og svigt i henholdsvis afsnit 5.5.1 og 5.5.2.

3. OM ORGANISATIONERNE OG DERES PLIGTER OG ANSVAR

3.1 Indledning

Dette kapitel har til formål at beskrive hovedlinjerne i det ansvar hhv. Team Danmark, Danmarks Idrætsforbund og Dansk Svømmeunion har i forhold til både sine medlemmer og samfundet generelt. Beskrivelsen vil også danne udgangspunkt for de vurderinger, som foretages i afsnit 5, Organisation og svigt.

3.2 Sportens retskilder og særlige autonomi

Idrættens retsforhold kendetegnes særligt ved to karakteristika: *sportsretten* og *sportens autonomi*.

3.2.1 Sportsret og Lex Sportiva

Sportens retskilder og retsforhold, sportsretten, er sammensat i flere henseender: For det første er den både national og international, idet den både består af national lovgivning og retspraksis og internationale konventioner, EU-ret mv. Derudover er den *interdisciplinær*, idet den ikke refererer sig til ét sæt lovgivning, men forholder sig til en række retsområder, som f.eks. foreningsret, kontraktsret, strafferet, EU-ret osv.

Lex Sportiva er den del af sportsretten, som omhandler spilleregler, konkurrenceregler og foreningsregler, og som fastsættes af sporten selv.

3.2.2 *Sportens autonomi*

Sportens organisationer har udviklet sig uafhængigt af statsmagterne, og har således historisk udviklet et næsten fuldstændigt selvstyre.³ Autonomien er imidlertid begrænset af national lovgivning, EU-ret så vel som de almindelige foreningsretlige principper.

Sportens autonomi kan nærmere beskrives således:⁴

”Med autonomi forstås ideelle sportsorganisationers mulighed for, indenfor rammerne af international, europæisk og national ret, at skabe, ændre og fortolke sportsregler uden politisk og økonomisk indblanding; demokratisk vælge egne ledere uden indblanding fra stater eller tredjepart (medier, sponsorer, investorer mv.); opnå adækvat støtte fra offentligheden eller andre kilder uden at blive pålagt disproportionale forpligtelser; bruge den økonomiske støtte til at realisere formål og fortsætte aktiviteter valgt uden tvang udefra; opstille, i samarbejde med offentlige myndigheder, legitime standarder som er proportionale til opfyldelsen af de nævnte formål.”

Anvendt på idrættens forhold, må samfundets øvrige love, regler og sædvaner således forstås i lyset af den særlige autonomi, som gælder for idrættens forhold.

3.2.3 *Sportens foreningsret*

Foreningsretten er særlig på det punkt, at der ikke findes en foreningslov, der regulerer foreningers organisation og virksomhed. Retsgrundlaget for foreninger er således foreningsvedtægten, foreningens praksis samt almindelige foreningsretlige principper.

Den højeste myndighed i foreninger er generalforsamlingen. Den daglige ledelse forestås af en bestyrelse valgt af generalforsamlingen, der til enhver tid kan afsætte bestyrelsen.⁵ For at bistå bestyrelsen med den daglige ledelse, vil der oftest være ansat en direktør. Bestyrelsens pligter vil undertiden udtrykkeligt være opregnet i foreningens vedtægter, men vedtægterne skal ikke forstås udtømmende.⁶ Ole Hasselbalch skriver om bestyrelsens arbejdsopgaver:

---

³ Jens Evald, 2. udgave, Dansk og international sportsret, s. 35 f

⁴ Jean-Loup Chappelet, ”Autonomy of sport in Europe”, her hentet fra Jens Evald, 2. udgave, Dansk og international sportsret, s. 39

⁵ Ole Hasselbalch, 4. udgave, Foreningsret, s. 314

⁶ Ole Hasselbalch, 4. udgave, Foreningsret, s. 352

”(...) bestyrelsen skal virkeliggøre foreningsformålet iht. generalforsamlingens beslutninger og tage de initiativer, som er påkrævede i forbindelse hermed, herunder med henblik på udvikling af foreningen i takt med skiftende krav til dens virksomhed og om muligt med inddragelse af medlemmerne i foreningens daglige liv.”

Bestyrelsen skal grundlæggende realisere foreningsformålet. Mere konkret betyder dette, at bestyrelsen i en forening skal sørge for, at generalforsamlingen indkaldes behørigt, og at de beslutninger, som generalforsamlingen har truffet, føres ud i livet. Såfremt der er ansat en stab, er det også bestyrelsens opgave at føre tilsyn med, at den udfører de opgaver, som den pålægges.⁷

3.3 Det lovmæssige og foreningsretlige grundlag for organisationerne

3.3.1 Team Danmark

3.3.1.1 Om Team Danmark

Team Danmark blev oprindeligt oprettet i 1985 i henhold til lov om eliteidrættens fremme og havde dengang navnet ”Den Selvejende institution til fremme af Dansk Eliteidræt (Team Danmark)”. Institutionen havde dengang – som i dag – til formål at udvikle dansk eliteidræt på en socialt og samfundsmæssigt forsvarlig måde.

Institutionen har til opgave at iværksætte, koordinere og effektivisere fælles foranstaltninger for dansk eliteidræt, bl.a. ved at varetage den overordnede planlægning vedrørende eliteidrætten, formidle trænings- og instruktionsmuligheder samt idrætsforskningens resultater og at yde støtte til eliteatleter, herunder såvel ekspertbistand som økonomisk støtte.⁸ Team Danmarks primære interessenter er specialforbundene under Danmarks Idrætsforbund, idet der dog også samarbejdes med landets elitekommuner.

Team Danmark indgår samarbejdsaftaler med idrættens specialforbund inden for to støttekategorier: verdensklasseforbund og eliteforbund. Pr. i dag samarbejder Team Danmark med cirka 25 ud af de i alt 62 specialforbund i Danmarks Idrætsforbund.

Forudsætningen for at indgå i en af disse kategorier er, at specialforbundet er støtteberettiget, hvilket pr. i dag afgøres på baggrund af en disciplinanalyse. I disciplinanalysen vurderes otte faktorer: 1) national og international organisering, 2) internationale og nationale sportslige faktorer, 3) talentarbejde, 4)

---

⁷ Ole Hasselbalch, 4. udgave, Foreningsret, s. 352

⁸ Lov nr. 643 af 19. december 1984 om eliteidrættens fremme, § 1

kompetenceudvikling, 5) innovation, forskning og videnudvikling, 6) sociale forhold for atleter, 7) organisatoriske, ledelsesmæssige og økonomiske faktorer og 8) faciliteter og anlæg.⁹

Hvis specialforbundet vurderes støtteberettiget, udarbejdes der en *Masterplan* efter gældende retningslinjer. Masterplanen udarbejdes af forbundet i dialog med Team Danmark. Planen beskriver rammesætningen for de strategier, indsatser og mål, som specialforbundet vil gennemføre i den pågældende støtteperiode, og udgør den samlede støtteansøgning.

Samarbejdet med et forbund forankres herefter i en to- eller fireårig samarbejdsaftale (hhv. elite- og verdensklasseforbund), der udarbejdes på baggrund af Masterplanen med et tilhørende rammebudget.¹⁰ Hertil udarbejdes der en støttebevilling fra Team Danmark, som gælder for et år ad gangen. Det er i den enkelte støttebevilling, at den reelle bevilgede støtte pr. år fremgår, samt nogle af Team Danmarks fastsatte forudsætninger, der skal realiseres, før støtten udbetales.

Støtten fra Team Danmark består dels i direkte økonomisk støtte, dels i ekspertbistand. Den økonomiske støtte har til formål at skabe et optimalt elitemiljø, så atleterne og forbundene kan yde optimalt.¹¹ Den økonomiske støtte kan gå til forskellige udgifter, blandt andet løn og udgifter til trænere, konkurrence-deltagelse, individuel atletstøtte, mv. Ekspertbistanden er forbeholdt verdensklasseforbund og eliteforbund. Ekspertbistanden er et tilbud, som Team Danmark stiller til rådighed for specialforbund og atleter. Supporten iværksættes på baggrund af oplæg fra sportschef eller landstræner, der efter en konkret vurdering tildeles support og service inden for nogle nærmere aftalte rammer. Arbejdet i forbindelse med støtten skal foregå i overensstemmelse med Team Danmarks etiske og sociale grundlag.¹²

Det daglige samarbejde mellem Team Danmark og et specialforbund sker gennem en arbejdsgruppe og en styregruppe i det pågældende forbund, jf. nærmere herom nedenfor i afsnit 3.3.3.6.

3.3.1.2 *Eliteidrætsloven*

Team Danmark er forvaltningsorgan for eliteidrætsloven. Team Danmark skal dermed sikre, at lovens intentioner om at styrke dansk eliteidræt med udgangspunkt i idrættens kulturpolitiske forankring og

---

⁹ Støtteberettigelse og disciplinanalyse

¹⁰ Team Danmarks støttekoncept 2017-2020, s. 14-15 og 20

¹¹ Team Danmarks støttekoncept 2017-2020, s. 16

¹² Team Danmarks støttekoncept 2017-2020, s. 16

demokratiske traditioner sker koordineret og effektivt. Team Danmark har i henhold til eliteidrætsloven til formål at udvikle dansk eliteidræt på en socialt og samfundsmæssigt forsvarlig måde.¹³

I henhold til eliteidrætsloven skal Team Danmark – i samarbejde med bl.a. Danmarks Idrætsforbund og specialforbundene – iværksætte, koordinere og effektivisere fælles foranstaltninger for eliteidrætten. Denne opgave er nærmere konkretiseret i tolv indsatser, hvorefter opgaven skal gennemføres ved.¹⁴

at varetage den overordnede planlægning vedrørende eliteidrætten,
at sikre en kulturpolitisk forsvarlig udvikling af eliteidrætten,
at iværksætte trænings- og instruktionsmuligheder for eliteidrætsudøvere,
at sikre en forsvarlig udvikling af eliteidrætsudøvere fysisk, personligt og socialt,
at varetage talentrekruttering og -udvikling,
at yde individuel økonomisk støtte til eliteidrætsudøvere,
at iværksætte rådgivning, forskning og formidling,
at tilvejebringe uddannelses tilbud til eliteidrætsudøvere,
at etablere arbejdsmarkedsmæssige og sociale støtteforanstaltninger for eliteidrætsudøvere,
at yde rådgivning og økonomisk støtte til specialforbundene under Danmarks Idrætsforbund,
at samarbejde med de kommunale myndigheder om eliteidræt, herunder faciliteter, og
at samarbejde og indgå aftaler med medier og sponsorer, bl.a. om salg af rettigheder og ydelser.

Disse indsatser er nærmere beskrevet i bemærkningerne til eliteidrætsloven:

- 1) Team Danmark skal varetage den overordnede planlægning vedrørende eliteidræt.** Team Danmark skal arbejde for helhedsplanlægning på alle niveauer. Dette indebærer på individniveau, at fundamentet for alt arbejde fortsat skal være udviklingen af det hele idrætsmenneske. Derfor skal faktorerne talentrekruttering og udvikling, idrætskarriere, uddannelse og/eller erhvervskarriere tænkes ind i en helhed og gennemføres under hensyntagen til de etiske og sociale principper for dansk eliteidræt.¹⁵
- 2) Team Danmark skal sikre en kulturpolitisk forsvarlig udvikling af eliteidrætten.** Dette indebærer først og fremmest, at eliteidrætten, som alle andre områder under Kulturministeriet, underlægges de generelle kulturpolitiske principper og målsætninger, og at eliteidrættens udvikling til stadighed vurderes i forhold hertil. I forarbejderne understreges det, at bestyrelsen i Team

¹³ Eliteidrætslovens § 1, stk. 1

¹⁴ Eliteidrætslovens § 1, stk. 1, nr. 1-12

¹⁵ Lovforslag nr. 136/2003, bemærkninger til lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 1

Danmark i den anledning snarest skulle iværksætte udarbejdelsen af et etisk kodeks for dansk eliteidræt. Kodekset skal formulere de grundlæggende værdier for dansk eliteidræt og de rettigheder og forpligtelser, der skal være forbundet med at være en del af dansk eliteidræt. Kodekset skal på denne baggrund beskrive retningslinjer og normer inden for det sociale og etiske felt og derved fungere som indgang til dialog med specialforbund, trænere og aktive, for derved at skærpe opmærksomheden om eliteidrætten i et større perspektiv. I henhold til bemærkningerne skal kodekset udarbejdes i samarbejde med DIF, specialforbund, trænere og aktive. Efter udarbejdelsen af kodekset fremgår det af bemærkningerne, at det påhviler bestyrelsen i Team Danmark at indarbejde kodekset i Team Danmarks virke, bl.a. i forbindelse med tildeling af støtte og udvikling af helhedsplaner, og det bør derfor gælde både specialforbund, trænere og aktive.¹⁶ Kodekset gennemgås nærmere nedenfor under afsnit 3.4.3.

3) Team Danmark skal iværksætte trænings- og instruktionsmuligheder for eliteidrætsudøvere. Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår det bl.a., at der skal arbejdes for, dels at de aktive udøvere kvantitativt kan opnå de ønskede træningsmængder under gode og tidssvarende forhold, dels at træningen foregår kvalificeret under de bedst mulige fysiske og psykiske rammer, og at de optimale træningsmetoder tages i anvendelse. I relation til ansættelse af trænere mv. følger det af bemærkningerne til bestemmelsen, at der skal tages initiativ til, at alle elitetrænere aktivt forholder sig til eliteidrættens kodeks, jf. ovenfor. Bemærkningerne betoner i øvrigt, at det skal sikres, at den faglige kompetence hos landstrænerne møder internationale og etiske krav, samt at landstrænerne besidder de menneskelige kompetencer, der gør dem i stand til at efterleve de idrætspolitiske målsætninger med eliteidrætsarbejdet.¹⁷

4) Team Danmark skal sikre en forsvarlig udvikling af eliteidrætsudøvere fysisk, personligt og socialt og 5) Team Danmark skal varetage talentrekruttering og -udvikling.

Bemærkningerne til disse bestemmelser betoner, at det er en af hovedhjørnestenene i dansk idrætspolitik, at en satsning på en international idrætskarriere skal kombineres med det langsigtede livsperspektiv. Det indebærer efter forarbejderne, at udøveren skal kunne indgå i en uddannelse og/eller i et civilt erhverv under såvel som efter karrieren, og elitekarrieren skal kunne forenes med en alsidig social og personlig udvikling. Det fremgår at der særligt skal tages vare på de unge idrætsudøvere, herunder en alsidig udvikling af deres motoriske, psykiske og sociale evner. Deres sociale, familiemæssige og uddannelsesmæssige situation skal inddrages i den

¹⁶ Lovforslag nr. 136/2003, bemærkninger til lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 2

¹⁷ Lovforslag nr. 136/2003, bemærkninger til lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 3

---

samlede planlægning af en langsigtet eliteidrætskarriere, sådan at der i samarbejde med forældre og specialforbund tages udgangspunkt i det hele idrætsmenneske.¹⁸

10) Team Danmark skal yde rådgivning og økonomisk støtte til specialforbundene under DIF. I henhold til bemærkningerne til bestemmelsen indebærer dette, at samarbejdet med specialforbundene skal baseres på dialog og frivillighed. Samarbejdet skal efter planen omfatte både direkte støtte til landshold og til ansættelse af trænere, konsulenter m.v. samt rådgivning i forbindelse med den langsigtede planlægning og talentudvikling, ligesom specialforbundene skal kunne trække på den opbyggede kompetence og viden. Det fremgår dog af bemærkningerne, at det skal være en forudsætning for at modtage Team Danmarks støtte og rådgivning, at specialforbundet lever op til det etiske kodeks for dansk eliteidræt. Tilsvarende kan Team Danmark yde støtte til ansættelse af landstrænere og sportschefer, hvor Team Danmark i den forbindelse aktivt skal medvirke til at sikre, at såvel landstrænere som sportschefer har de nødvendige kvalifikationer, og at de forpligtes til at leve op til det fremtidige kodeks for dansk eliteidræt.¹⁹

Finansieringsgrundlaget for Team Danmark er primært den andel af Danske Spils overskud, som Team Danmark modtager. Derudover finansieres Team Danmark gennem indtægter fra Danmarks Idrætsforbund og fra salg af ydelser, rettigheder, sponsorater mv.²⁰ I eliteidrætslovens § 3 er det fastlagt, at det er Team Danmarks bestyrelse, der træffer afgørelse om fordelingen af Team Danmarks midler.²¹

3.3.1.3 *Driftstilskudsloven og -bekendtgørelsen*

Bestemmelserne i eliteidrætsloven suppleres af driftstilskudsloven,²² og denne lov suppleres af driftstilskudsbekendtgørelsen, hvori der er fastsat nærmere regler om regnskab og revision mv.²³

Det er ifølge driftstilskudsloven bestyrelsen i Team Danmark, der er ansvarlig for institutionens samlede virksomhed,²⁴ herunder for, at institutionen opfylder betingelserne for driftstilskuddet. Det fremgår

---

¹⁸ Lovforslag nr. 136/2003, bemærkninger til lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 4 og 5.

¹⁹ Lovforslag nr. 136/2003, bemærkninger til lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 10

²⁰ Eliteidrætslovens § 6

²¹ Eliteidrætslovens § 3

²² Lov nr. 1531 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet herefter ("Driftstilskudsloven")

²³ Bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet

²⁴ Driftstilskudslovens § 4

endvidere af driftstilskudsloven, at Team Danmark er ansvarlig for, at Team Danmarks formål varetages i overensstemmelse med gældende lovgivning og for forvaltningen af de offentlige tilskud.²⁵

Desuden følger af bemærkningerne til driftstilskudsloven, at det overordnede juridiske, økonomiske og strategiske ansvar for Team Danmarks ledelse og drift, herunder forvaltningen af det offentlige tilskud, er placeret hos Team Danmarks bestyrelse uanset delegationsgraden i forhold til Team Danmarks daglige ledelse.²⁶

3.3.1.4 Vedtægter

Team Danmarks vedtægter viderefører de overordnede linjer, der er fastsat i eliteidrætsloven og driftstilskudsloven, hvorfor disse ikke gennemgås i detaljer. Vedtægternes formålsbestemmelse²⁷ gentager således eliteidrætslovens § 1, hvori Team Danmarks opgaver fastlægges.

3.3.1.5 Generelle forvaltningsretlige betragtninger i relation til Team Danmark

Team Danmark er som offentlig selvejende institution underlagt de almindelige forvaltningsretlige regler, herunder offentlighedsloven og forvaltningsloven.²⁸ Det indebærer bl.a., at Team Danmark i relevant omfang skal iagttage krav om saglighed og proportionalitet, det forvaltningsretlige undersøgelsesprincip samt reglerne om notatpligt, journalisering, inhabilitet, vejledning mv.

Skriftlige henvendelser, der modtages af en offentlig myndighed i relation til myndighedens almindelige virksomhed, skal journaliseres og opbevares.²⁹

Som udgangspunkt vil Team Danmark, i det omfang organisationen bliver opmærksom på det (f.eks. gennem en henvendelse), være forpligtet til at undersøge forholdene nærmere, hvis reglerne, der gælder for Team Danmark, ikke bliver overholdt, eller hvis der foregår andre uregelmæssigheder.³⁰ Se også afsnit 5.5.1.1, om Team Danmarks ansvar.

---

²⁵ Driftstilskudslovens § 4, stk. 3

²⁶ Lovforslag nr. 50/2010, bemærkninger til lovforslagets § 4, stk. 3

²⁷ Vedtægter for Team Danmark, § 2

²⁸ Lovforslag nr. 136/2003, bemærkninger til lovforslagets § 1, stk. 1

²⁹ Lov nr. 606 af 12. juni 2013 om offentlighed i forvaltningen § 15

³⁰ Betænkning nr. 1553/2015, om offentligt ansattes yringsfrihed og whistleblowerordninger, s. 343

3.3.2 *Danmarks Idrætsforbund (DIF)*

3.3.2.1 *Om DIF*

DIF blev stiftet i 1896. Formålet med stiftelsen var at etablere ordnede forhold for idrætten i Danmark. Der blev i 1904 foretaget en organisationsændring, hvor DIF gik fra at være en organisation for foreninger til at være en organisation for forbund. I 1993 blev Danmarks Olympiske Komité og DIF sammenlagt under navnet Danmarks Idrætsforbund.

DIF er i dag en sammenslutning af danske idrætsorganisationer og har til opgave at fremme dansk idræt, herunder særligt fremme af specialforbundene og foreningsretten, samt at udbrede idrætten i det danske samfund.³¹ DIF er også Danmarks nationale olympiske komité.

Overordnet set er det DIF's opgave at sikre gode rammebetingelser for de 62 forbunds over 9.000 medlemsklubber og 1,9 millioner medlemmer. DIF varetager denne opgave gennem politisk samarbejde med politikere og embedsmænd i kommunerne og i Folketinget. Danmarks Idrætsforbund arbejder også for at sikre idrættens finansiering. Midler, der tildeles medlemsorganisationerne gennem DIF, må alene anvendes til gavn for aktiviteter for amatører.³²

DIF's medlemmer er nationale idrætsorganisationer (specialforbund eller kvalifikationsforbund), der har eksisteret i mindst fem år og opfylder bestemmelserne i reglerne for medlemskab af Danmarks Idrætsforbund.³³ Disse medlemmer er forpligtet til at underkaste sig Danmarks Idrætsforbunds love samt ordens- og udelukkelsesbestemmelser og alle beslutninger, der i henhold hertil træffes af Danmarks Idrætsforbund og dets organer, og af fællesidrætslige samarbejdsorganer, hvor Danmarks Idrætsforbund deltager.³⁴

---

³¹ Love Danmarks Idrætsforbund 2019: § 1, sk. 2 (herefter "DIF's Love")

³² Love Danmarks Idrætsforbund 2019: § 4, stk. 1

³³ DIF's Love, sidst ændret på repræsentantskabsmøde den 4. maj 2019, § 3, stk. 1

³⁴ DIF's Love, sidst ændret på repræsentantskabsmøde den 4. maj 2019, § 6, stk. 1, nr. 1

3.3.2.2 *Organisering*

Repræsentantskabet er den øverste myndighed i DIF.³⁵ Repræsentantskabet har blandt andet til opgave at tilrettelægge hovedlinjerne for organisationens arbejde, at tage stilling til spørgsmål om medlemskab af DIF og at tage stilling til de overordnede kriterier for olympisk deltagelse.³⁶

Bestyrelsen i DIF har det overordnede ansvar for den politiske og strategiske udvikling af interesse- og serviceorganisationen DIF.³⁷ Bestyrelsen i DIF har endvidere til opgave at påse, at medlemsorganisationerne overholder DIF's love, andre af organisationens organer vedtagne bestemmelser og de beslutninger, der træffes i henhold hertil.³⁸ Såfremt bestyrelsen finder, at en medlemsorganisation har overtrådt DIF's love eller lovregulativer, kan den tildele den pågældende organisation en misbilligelse eller advarsel eller træffe bestemmelse om bøde eller tilbageholdelse af tilskud.³⁹

Den etiske komité har til opgave at vurdere spørgsmål om *good governance* og etik.⁴⁰ Komitéen afgiver udtalelser og henstillinger om sådanne spørgsmål, men træffer ikke bindende afgørelser.⁴¹ Herudover behandler komitéen spørgsmål vedrørende forhold i DIF samt spørgsmål vedrørende forhold i DIF's medlemsforbund, medmindre medlemsforbundet selv har etableret en etisk komité.⁴² Det bemærkes, at Etisk Komité først er oprettet med virkning fra januar 2020.

3.3.2.3 *Finansiering*

Det fremgår af udlodningsloven⁴³, at DIF modtager udlodningsmidler fra Kulturministeriet på 298,0 mio. kr. årligt (beløbet følger forbrugerprisindekset).⁴⁴ Det er i den forbindelse fastsat i forarbejderne til udlodningsloven, at der mellem DIF og Kulturministeriet indgås rammeaftale om, hvilke indsatsområder

---

³⁵ DIF's Love, sidst ændret på repræsentantskabsmøde den 4. maj 2019, § 9, stk. 1

³⁶ DIF's Love, sidst ændret på repræsentantskabsmøde den 4. maj 2019, § 16, stk. 1, nr. 1

³⁷ DIF's Love, sidst ændret på repræsentantskabsmøde den 4. maj 2019, § 16, stk. 1, nr. 1

³⁸ DIF's Love, sidst ændret på repræsentantskabsmøde den 4. maj 2019, § 16, stk. 1, nr. 5

³⁹ DIF's Love, sidst ændret på repræsentantskabsmøde den 4. maj 2019, § 16, stk. 5

⁴⁰ DIF's Love, sidst ændret på repræsentantskabsmøde den 4. maj 2019, § 20, stk. 1

⁴¹ DIF's Love, sidst ændret på repræsentantskabsmøde den 4. maj 2019, § 20, stk. 1, 2. pkt.

⁴² DIF's Love, sidst ændret på repræsentantskabsmøde den 4. maj 2019, § 20, stk. 2

⁴³ Lov nr. 1532 af 19. december 2018 om udlodning af overskud og udbytte fra lotteri (herefter "udlodningsloven")

⁴⁴ Udlodningslovens § 4, stk. 1, nr. 1.

DIF særligt skal varetage for at sikre de kulturpolitiske målsætninger.⁴⁵ Det er endvidere fastsat i bemærkningerne, at det forventes, at DIF gør en særlig indsats for mangfoldighed i idræt, herunder udvikling af handicapidræt og idræt for socialt udsatte grupper, samt at organisationen har fokus på ligestilling mellem mænd og kvinder.⁴⁶

Rammeaftalen mellem DIF og Kulturministeriet for perioden 2015-2018 fastsætter mål for de indsatsområder, som DIF særligt skal varetage i aftaleperioden. DIF har i perioden 2015-2018 blandt andet haft som mål at fremme mangfoldigheden i talentudviklingen og udviklingen af dansk eliteidræt.

3.3.2.4 Den Internationale Olympiske Komité - IOC

DIF er Danmarks nationale olympiske komite, som står for koordinering med IOC vedrørende den danske deltagelse i OL.

DIF er forpligtet til at følge IOC's charter, det etiske kodeks samt anden regulering udstedt af IOC.⁴⁷ Det fremgår af IOC's etiske kodeks, at de olympiske parter forpligter sig til at sikre deltagernes sikkerhed, trivsel og at udøve medicinske behandlinger, som er i overensstemmelse med den enkelte deltagers fysiske og mentale sygehistorik.⁴⁸

3.3.3 Dansk Svømmeunion

3.3.3.1 Om Dansk Svømmeunion

Dansk Svømmeunion blev stiftet i 1907 under navnet Dansk Svømme- og Livredningsforbund. Forbundet har op igennem tiden gennemgået en række ændringer, og i starten af 00'erne gennemgik forbundet en større transformation i forbindelse med "Projekt Helhedsrådgivning", hvor bl.a. elitearbejdet blev professionaliseret. Forbundet ændrede i 2002 navn til Dansk Svømmeunion. I samme periode skete der en kulturændring i Dansk Svømmeunion, hvor fokus på internationale resultater blev øget i forbindelse med Eliteplan 2002.

I 2000 flyttede svømmernes elitecenter fra Ishøj til Farum. Elitecentret havde til formål at være et internationalt træningsmiljø for primært danske, men også nordiske og internationale elitesvømmere. I 2009

---

⁴⁵ Lovforslag nr. 45, som fremsat den 4. oktober 2017, de specielle bemærkninger til § 4

⁴⁶ Lovforslag nr. 45, som fremsat den 4. oktober 2017, de specielle bemærkninger til § 4

⁴⁷ The International Olympic Committee Charter, § 2.1, vedtaget den 26. juni 2019

⁴⁸ The International Olympic Committees Ethics, § 1.5

blev det besluttet at rykke elitecenteret til Bellahøj Svømmestadion i København, som omtrent samtidigt fik benævnelsen det *Nationale Træningscenter* (NTC).

NTC er et træningsmiljø, der tilbydes de bedste danske svømmere, og som hverken skal forveksles med de lokale svømmeklubber eller landsholdet. Således vil den enkelte svømmer på NTC ligeledes være tilknyttet en lokal klub og dennes klubtræner, og selvom dele af landsholdet træner på NTC, er det ikke hele landsholdet, der er samlet her.

Svømmere kan ansøge om at træne på NTC, og optagelse kræver, at svømmeren indgår en NTC-aftale, der bl.a. afstemmer de gensidige forventninger mellem svømmeren og Dansk Svømmeunion/Team Danmark.

Den enkelte NTC-svømmers sportslige resultater evalueres løbende med NTC-træneren, og eventuelt også med landstræner, sportschef og/eller eksperter fra Team Danmark. Hvis en svømmer forlader NTC, skal der afholdes en obligatorisk exit-samtale med NTC-trænerne og Dansk Svømmeunions sportslige ledelse (sportschef og/eller landstræner), som har til formål at give Dansk Svømmeunion feedback om såvel positive som negative erfaringer med NTC, samt i fællesskab at planlægge vejen ud af NTC.⁴⁹ Der skal under exit-samtalen bl.a. spørges ind til årsagen til, at svømmeren forlader NTC, hvorvidt opholdet på NTC har levet op til svømmerens forventninger, hvordan samarbejdet med trænerne har været, og hvad svømmeren eventuelt ville ændre ved træningsmiljøet.⁵⁰

3.3.3.2 *Baggrund for reguleringen af Dansk Svømmeunion*

Dansk Svømmeunion er juridisk set en selvstændig, demokratisk forening og er således underlagt den retlige regulering, der gælder for foreninger. De regler, som regulerer Dansk Svømmeunions virke, er således først og fremmest Dansk Svømmeunions vedtægter og andre fastsatte regler i form af forretningsordener mv. og herefter foreningsrettens almindelige principper, se afsnit 3.2 ovenfor. Desuden er Dansk Svømmeunion støttemodtager fra Team Danmark, hvilket medfører, at samarbejdsaftalerne mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark skaber forpligtelser for Dansk Svømmeunion som organisation.

3.3.3.3 *Vedtægter*

Dansk Svømmeunions vedtægter regulerer den organisatoriske struktur i unionen samt Dansk Svømmeunions forhold til sine medlemmer. Vedtægterne er centrale for unionen virke og skaber rettigheder og

---

⁴⁹ Beskrivelse af NTC fra Dansk Svømmeunions hjemmeside

⁵⁰ Beskrivelse af exit samtale fra NTC fra Dansk Svømmeunions hjemmeside

forpligtelser for de interne organer i Dansk Svømmeunion samt rettigheder og forpligtelser for Dansk Svømmeunions medlemmer.⁵¹

I henhold til Dansk Svømmeunions vedtægter har unionen til formål at skabe optimale rammer for vandidræt, hvor der er plads til at lege, at svømme og at vinde.⁵² Formålet skal i henhold til vedtægterne bl.a. realiseres ved at sikre rammerne for elitesporten, at skabe et fællesskab der bygger på dialog mellem medlem og organisation og at være en synlig og respekteret aktør i idræts- og sundhedsdebatten.⁵³ Desuden har unionen bl.a. som overordnede målsætninger at øge det enkelte menneskes fysiske velbefindende og derved bidrage til at øge samfundets mentale og sociale sundhed.⁵⁴

Det fremgår endvidere af Dansk Svømmeunions vedtægter, at unionen er tilsluttet DIF samt nationale og internationale organisationer, der er hovedorganisationer og interesseorganisationer for de aktiviteter, der naturligt hører under Dansk Svømmeunion. Unionen er i den sammenhæng forpligtet over for disse organisationer, i det omfang det fremgår af love, vedtægter eller andre bestemmelser og beslutninger.⁵⁵ Dansk Svømmeunion er medlem af det internationale svømmeforbund, FINA, og det europæiske svømmeforbund, LEN, og er derfor forpligtet til at efterleve de regler, som FINA og LEN fastsætter. FINA og LENs regler gennemgås nærmere nedenfor under afsnit 3.4.6, Forpligtelser overfor internationale svømmeorganisationer.

3.3.3.4 Dansk Svømmeunions bestyrelse

Bestyrelsen i Dansk Svømmeunion vælges af generalforsamlingen.⁵⁶ Det er bestyrelsens opgave at varetage den overordnede ledelse i Dansk Svømmeunion.⁵⁷ Bestyrelsen ansætter direktøren, som varetager administrationen i Dansk Svømmeunion.⁵⁸ Det er desuden bestyrelsens opgave, efter forhandling med sportsafdelingen, kursusafdelingen, medlems- og udviklingsafdelingen og kystlivredningsafdelingen, at fastsætte organisatoriske, økonomiske og faglige retningslinjer samt kompetenceforhold for de nævnte

---

⁵¹ Ole Hasselbalch, 4. udgave, Foreningsret, s. 34

⁵² Vedtægter for Dansk Svømmeunion af 27. april 2019, § 2

⁵³ Vedtægter for Dansk Svømmeunion af 27. april 2019, § 2

⁵⁴ Vedtægter for Dansk Svømmeunion af 27. april 2019, § 2

⁵⁵ Vedtægter for Dansk Svømmeunion af 27. april 2019, § 1.3

⁵⁶ Vedtægter for Dansk Svømmeunion af 27. april 2019, § 6.1

⁵⁷ Vedtægter for Dansk Svømmeunion af 27. april 2019, § 6.1

⁵⁸ Vedtægter for Dansk Svømmeunion af 27. april 2019, § 8.1

afdelinger.⁵⁹ Bestyrelsen godkender de retningslinjer, som for hver afdeling fastlægges i en forretningsorden.

Generalforsamlingen er den øverste myndighed i alle unionens anliggender.⁶⁰ Det fremgår af vedtægterne, at bestyrelsen er ansvarlig for samarbejdet på tværs i unionen.⁶¹ Bestemmelsen beskriver ikke nærmere, hvad der ligger heri. Vedtægterne fastsætter således ikke en konkret forpligtelse for Dansk Svømmeunions bestyrelse til at føre tilsyn med organisationen, men alene at drøfte unionens samarbejde med udvalgene og afdelingscheferne efter behov og mindst en gang om året.⁶²

Bestyrelsen har dog det overordnede ledelsesmæssige ansvar for organisationen, hvilket især kommer til udtryk i den kompetence, bestyrelsen har til at fastsætte og godkende de enkelte afdelingers forretningsordener. Desuden har bestyrelsen en kontrolfunktion i form af bogføring, regnskabsafregning, varetagelse af finansielle forhold, opfølgning på vedtagne strategier og handleplaner samt kontrol af, at direktøren varetager sine opgaver på tilfredsstillende vis.

3.3.3.5 *Dansk Svømmeunions direktør*

Dansk Svømmeunions direktør leder den daglige administration af unionen.⁶³ Direktøren ansættes af bestyrelsen og er ansvarlig over for denne i alle henseender.⁶⁴ Det er direktøren, som har ansvaret for den daglige ledelse af Dansk Svømmeunion. Det er i den forbindelse direktøren, som har det daglige ansvar for, at Dansk Svømmeunions vedtægter og gældende regler overholdes.

Direktøren er en del af den tværorganisatoriske styregruppe, der er nedsat i henhold til samarbejdsaftalen mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark.⁶⁵ Direktøren deltager i bestyrelsesmøderne i Dansk Svømmeunion⁶⁶ og står herudover for at fastlægge dagsordenen til bestyrelsesmøder i unionen sammen med bestyrelsens formand.⁶⁷ Under bestyrelsesmøderne skal direktøren, efter formandens ønske,

---

⁵⁹ Vedtægter for Dansk Svømmeunion af 27. april 2019, § 9.1

⁶⁰ Vedtægter for Dansk Svømmeunion af 27. april 2019, § 4.1

⁶¹ Vedtægter for Dansk Svømmeunion af 27. april 2019, § 6.6

⁶² Vedtægter for Dansk Svømmeunion af 27. april 2019, § 6.6, 2. pkt.

⁶³ Vedtægter for Dansk Svømmeunion af 27. april 2019, § 8.1

⁶⁴ Vedtægter for Dansk Svømmeunion af 27. april 2019, § 8.1

⁶⁵ Dansk Svømmeunion sportsafdelings forretningsorden, § 6

⁶⁶ Forretningsorden for Dansk Svømmeunions bestyrelse

⁶⁷ Forretningsorden for Dansk Svømmeunions bestyrelse

forelægge sager samt bidrage til sagernes belysning.⁶⁸ Direktøren har ansvaret for at sikre, at bestyrelsens beslutninger implementeres, og at beslutningsnotatet fra bestyrelsesmødet distribueres og arkiveres.⁶⁹ Direktøren har herudover en forpligtelse til at videregive relevante oplysninger og indstillinger til bestyrelsen til brug for sagernes behandling. Formanden for bestyrelsen og direktøren er overordnet ansvarlig for internationalt arbejde i ILS, LEN og FINA.⁷⁰

Lands- og centertræneren refererede fra den 15. januar 2003 til 2008 til direktøren i forbindelse med personaleforhold.⁷¹ Elite- og sportschefen refererer til direktøren af Dansk Svømmeunion.⁷²

3.3.3.6 Dansk Svømmeunions sportsafdeling

Dansk Svømmeunions sportsafdeling varetager national og international konkurrencesvømning og udgør én af unionens fire afdelinger.⁷³ Ledelsen i sportsafdelingen består af sportschefen.⁷⁴ Sportsafdelingen er den afdeling i Dansk Svømmeunion, som har det primære samarbejde med landsholdene og NTC. Afdelingen fastsætter en forretningsorden, der skal godkendes af bestyrelsen, og afdelingen er ansvarlig for varetagelsen af dens opgaver over for bestyrelsen.⁷⁵ Forretningsordenen justeres af Dansk Svømmeunions bestyrelse hvert fjerde år i begyndelsen af en ny olympiade.⁷⁶ Det bemærkes, at den ældste udgave af forretningsordenen for sportsafdelingen efter det oplyste fra Dansk Svømmeunion er fra 2013.

Sportsafdelingens forretningsorden fastsætter en række overordnede opgaver, som regulerer rammerne for afdelingens arbejde. Afdelingens overordnede opgaver består i henhold til nugældende forretningsorden bl.a. i at 1) samarbejde med Team Danmark, 2) udvikle landsholdssvømmere og miljøerne omkring dem frem mod at kunne vinde medaljer, 3) uddanne og udvikle svømmerne i landsholdstrupperne, så værktøjerne er på plads i forhold til f.eks. kost og ernæring, skadeforebyggelse og idrætspsykologi, 4) drive og udvikle NTC, så den daglige træning og sparring foregår efter højeste internationale standard,

---

⁶⁸ Forretningsorden for Dansk Svømmeunions bestyrelse

⁶⁹ Forretningsorden for Dansk Svømmeunions bestyrelse

⁷⁰ Forretningsorden for Dansk Svømmeunions bestyrelse

⁷¹ Ansættelseskontrakter for Mark Regan fra den 15. januar 2003 og fra den 20. september 2005, § 2

⁷² Ansættelseskontrakter for henholdsvis Lars Sørensen og Mikkel Von Seelen, § 2, samt ansættelseskontrakt for Lars Green Bach, § 1

⁷³ Vedtægter for Dansk Svømmeunion af 27. april 2019, § 9.1

⁷⁴ Vedtægter for Dansk Svømmeunion af 27. april 2019, § 10.9

⁷⁵ Vedtægter for Dansk Svømmeunion af 27. april 2019, §§ 10.10 og 10.12

⁷⁶ Forretningsorden for Dansk Svømmeunions sportsudvalg, § 7, in fine

5) inddrage seneste viden fra forskere og Team Danmarks eksperter i den daglige træning og 6) være fagligt ansvarlig for konkurrencetræneruddannelserne.⁷⁷

Sportschefen (tidligere elitechefen):

Sportschefen har det overordnede ansvar for elitearbejdet i Dansk Svømmeunion. Sportschefen har herudover det overordnede ansvar for ledelsen af Dansk Svømmeunions sportsafdeling. Sportschefen er en del af arbejds- og styregruppen og skal ligeledes facilitere, at disse organer opfylder deres opgaver. Før 2012 havde elitechefen ansvaret for eliteafdelingens medarbejdere, herunder landstrænere og centertrænere.⁷⁸ I 2012 blev der foretaget en strukturændring i Dansk Svømmeunion, hvor sportschefen, den tidligere elitechef, fik ansvaret for ledelsen af hele sportsafdelingen.⁷⁹

Det fremgår af stillingsbeskrivelsen for elitechefer af juli 2002, at elitechefen har haft det overordnede ledelsesmæssige, sportslige og økonomiske ansvar for eliteafdelingen, herunder elitecentret, samt andre elitære satsningsområder i forbindelse med samarbejdet mellem klubberne, Team Danmark og Dansk Svømmeunions eliteafdeling.⁸⁰ Elitechefen var desuden ansvarlig i forhold til den konsulent, der var kontaktperson for Team Danmarks og DIFs indsats i forbindelse med forebyggelse og behandling af idrætsanoreksi og spiseforstyrrelser.⁸¹

Ansættelseskontrakterne for elite- og sportscheferne fastsætter generelle krav til deres ansvar og beføjelser. Det er gennemgående, at elite- og sportschefen har skullet varetage og have ansvaret for eliteafdelingens virksomhed, herunder samarbejdet mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark.⁸² Elite- og sportschefen refererer til direktøren af Dansk Svømmeunion.⁸³ Elite- og sportschefen skal i udøvelsen af sit arbejde iagttage de retningslinjer, som direktøren af Dansk Svømmeunion til enhver tid måtte fastsætte.⁸⁴

---

⁷⁷ Forretningsorden for Dansk Svømmeunions sportsafdeling, § 7, litra c

⁷⁸ Ansættelseskontrakt for Lars Sørensen, § 2

⁷⁹ Ansættelseskontrakt for Mikkel Von Seelen og Lars Green Bach, § 2

⁸⁰ Stillingsbeskrivelse for elitechefer af juli 2002

⁸¹ Stillingsbeskrivelse for elitechefer af juli 2002

⁸² Ansættelseskontrakter for henholdsvis Lars Sørensen, Mikkel Von Seelen og Lars Green Bach, § 2.

⁸³ Ansættelseskontrakter for henholdsvis Lars Sørensen og Mikkel Von Seelen, § 2, samt ansættelseskontrakt for Lars Green Bach, § 1

⁸⁴ Ansættelseskontrakter for henholdsvis Lars Sørensen, Mikkel Von Seelen og Lars Green Bach, § 2

I hele Mark Regans ansættelsesperiode, fra 2003-2008, refererede Mark Regan på daglig basis til elitechefen, og i forbindelse med personaleforhold til direktøren.⁸⁵ Pia Holmen var således Mark Regans øverste chef, mens Lars Sørensen varetog den daglige ledelse. I Paulus Wildeboers ansættelseskontrakt blev det fastsat, at Wildeboer skulle referere til sportschefen i både personaleøjemed og på daglig basis.⁸⁶ Stillingen som lands- og centertræner blev i 2013 adskilt og erstattet af en landstræner og en NTC-cheftræner, som sportschefen havde og fortsat har det overordnede ansvar for.

Lars Sørensen varetog og havde ansvaret for eliteafdelingens virksomhed fra 1. september 2002 til udgangen af september 2012. Herefter blev Mikkel Von Seelen ansat som sportschef og indtrådte i den nye strukturændring med ansvaret for ledelsen af hele sportsafdelingen fra 1. oktober 2012 til februar 2015. Nuværende sportschef, Lars Green Bach, blev ansat som sportschef med ansvaret for ledelsen af sportsafdelingen fra 1. februar 2015.

Det egentlige elitesamarbejde mellem Team Danmark og Dansk Svømmeunion sker gennem den fælles etablerede arbejds- og styregruppe på grundlag af de samarbejdsaftaler, der løbende er blevet indgået mellem Team Danmark og unionen, se afsnit 3.4.2 nedenfor.⁸⁷

Styregruppen:

Styregruppen er en af sportsafdelingens to tværorganisatoriske samarbejdsgrupper, og denne samarbejdsgruppe leder overordnet set sportsafdelingen.⁸⁸ Sportschefen refererer politisk til styregruppen.⁸⁹

Styregruppen består pr. i dag af en eller flere aktivrepræsentanter, Team Danmarks direktør, Team Danmarks konsulent for svømning (i dag sportsmanager), et menigt medlem fra Dansk Svømmeunions bestyrelse, Dansk Svømmeunions direktør og sportschef.⁹⁰ Der har siden 2004 været en aktivrepræsentant i styregruppen.

---

⁸⁵ Ansættelseskontrakt for Mark Regan fra henholdsvis 15. januar 2003 og 20. september 2005, § 2

⁸⁶ Ansættelseskontrakter for Paulus Wildeboer af henholdsvis 1. august 2008 og 1. oktober 2012, § 2

⁸⁷ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark, henholdsvis fra perioden 2000-2004, 2005-2008 bilag 1 og 2 samt Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark fra perioden 2013-2016 samt 2017-2020 bilag 1

⁸⁸ Forretningsorden for Dansk Svømmeunions sportsafdeling, pkt. 6, samt Forretningsorden for Dansk Svømmeunions sportsafdeling, punkt 5, litra a

⁸⁹ Forretningsorden for Dansk Svømmeunions sportsafdeling, pkt. 6

⁹⁰ Forretningsorden for Dansk Svømmeunions sportsafdeling pkt. 6, stk. 1

Styregruppens sammensætning har ændret sig fra 2000 og frem til i dag. Styregruppen bestod i perioden 2009-2016 af Dansk Svømmeunions politisk eliteansvarlige, Dansk Svømmeunions direktør, Dansk Svømmeunions formand, Team Danmarks direktør og arbejdsgruppen.⁹¹ I perioden 2005-2008 bestod styregruppen af Dansk Svømmeunions formand, et bestyrelsesmedlem, Dansk Svømmeunions direktør, Dansk Svømmeunions sportsdirektør samt Dansk Svømmeunions arbejdsgruppe.⁹² Endelig bestod gruppen i perioden 2000-2004 af specialforbundets eliteansvarlige, Team Danmarks sportschef, et medlem af Team Danmarks sportsudvalg, der følger idrætsgrenen, formanden for specialforbundets elite-/disciplinudvalg samt Dansk Svømmeunions arbejdsgruppe.⁹³

Styregruppen udstikker rammerne for arbejdsgruppen.⁹⁴ Derudover er styregruppen ansvarlig for at sikre forankring af styregruppens beslutninger i Dansk Svømmeunion og Team Danmark.⁹⁵

I 2005 blev det fastsat i samarbejdsaftalen mellem Team Danmark og Dansk Svømmeunion, at styregruppen, udover ovenstående opgaver, skulle godkende politikker, landsholds-/elitekoncept, kraftcenterkoncept og -aftaler, stillingsbeskrivelser og indstillinger til ansættelse, samt øvrige fælles beslutninger afledt af samarbejdsaftalen og drøfte og kommentere disciplinanalysen.⁹⁶

Arbejdsgruppen:

Elitearbejdet i Dansk Svømmeunion forankres i det daglige i arbejdsgruppen.⁹⁷ Formålet med arbejdsgruppen er, i et formaliseret samarbejde med Team Danmark, at forankre og udfylde sportsafdelingens målsætninger i det daglige arbejde med landshold og NTC.⁹⁸

Arbejdsgruppen består af Dansk Svømmeunions sportschef, Dansk Svømmeunions landstræner(e) og Team Danmarks konsulent for forbundet og aktivrepræsentanter.⁹⁹ Arbejdsgruppen har i de fleste samarbejdsaftaler været organiseret på denne måde. Der var en tilføjelse til arbejdsgruppens

---

⁹¹ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark, henholdsvis fra perioden 2009-2012 og fra perioden 2013-2016

⁹² Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark fra perioden 2005-2008, bilag 3

⁹³ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark fra perioden 2000-2004, bilag 3

⁹⁴ Forretningsorden for Dansk Svømmeunions sportsafdeling, pkt. 6, stk. 2

⁹⁵ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark fra perioden 2017-2020, bilag 1

⁹⁶ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark fra 2005-2008, bilag 3

⁹⁷ Forretningsorden for Dansk Svømmeunions sportsafdeling, pkt. 2 og 6

⁹⁸ Forretningsorden for Dansk Svømmeunions sportsafdeling, pkt. 6

⁹⁹ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark fra perioden 2017-2020, bilag 1

sammensætning i 2005, hvor den assisterende landstræner deltog i arbejdsgruppen.¹⁰⁰ I samarbejdsaftalen fra 2013 deltog NTC-træner og talentudvikler efter behov.¹⁰¹

Sportsafdelingens arbejdsgruppe har pligt til at forfølge de overordnede rammer, som fastsættes af sportsafdelingens styregruppe.¹⁰² ¹⁰³ Arbejdsgruppen har i hele den undersøgte periode bl.a. haft til opgave at koordinere indsatsen over for elitesportsfolkenes sociale situation, forelægge spørgsmål af principiel karakter for styregruppen samt evaluere elitearbejdet og udarbejde statusrapporter til styregruppen.

I samarbejdsaftalen af 2005 mellem Team Danmark og Dansk Svømmeunion blev det vedtaget, at arbejdsgruppen, udover ovenstående opgaver, skulle forelægge spørgsmål af principiel karakter for styregruppen og koordinere indsatsen over for elitesportsfolkenes sociale situation.¹⁰⁴

I samarbejdsaftalen af 2009 mellem Team Danmark og Dansk Svømmeunion blev det vedtaget, at arbejdsgruppen yderligere skulle varetage udarbejdelse og ajourføring af politikker.¹⁰⁵

I samarbejdsaftalen af 2013 mellem Team Danmark og Dansk Svømmeunion blev det vedtaget, at arbejdsgruppen yderligere skulle foretage sportsligt begrundede ”konverteringer” inden for de enkelte hovedområder og indstille eventuelle konverteringer, der vil medføre væsentlige ændringer i elitesamarbejdet, til godkendelse i styregruppen samt foretage løbende opfølgning på atleterne sportsligt, i forhold til uddannelse og karriere samt trivsel og økonomi mv.¹⁰⁶

Trænere ansat i Dansk Svømmeunion:

Dansk Svømmeunions strategiske og sportslige mål har historisk været opnået ved ansættelse af en lands- og centertræner, som havde det primære ansvar for at sikre resultatorienteret international succes for dansk elitesvømning samt ansvaret for det daværende elitecenter, nuværende NTC. Frem til 2013 var der også ansat en assisterende landstræner, som havde ansvaret for, sammen med lands- og centertræneren, at stå for træningen af landsholdet og udviklingen af NTC.

---

¹⁰⁰ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark fra perioden 2005-2008, bilag 2

¹⁰¹ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark fra perioden 2013-2016, bilag 2

¹⁰² Forretningsorden for Dansk Svømmeunions sportsafdeling, pkt. 6

¹⁰³ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark fra perioden 2000-2004, bilag 2

¹⁰⁴ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark fra perioden 2005-2008, bilag 2

¹⁰⁵ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark fra perioden 2009-2012, bilag 2

¹⁰⁶ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark fra perioden 2013-2016, bilag 2

I 2013 opdelt Dansk Svømmeunion lands- og centertrænerrollen i to, så der blev ansat henholdsvis en NTC-cheftræner og en landstræner. NTC-cheftrænerens formål er at skabe international succes for de svømmere, der er tilknyttet NTC, hvorimod landstrænerens ansvar er seniorlandsholdet. Der er yderligere tilknyttet en assisterende træner ved NTC.

Dansk Svømmeunion har for træning af juniorlandsholdet ansat en juniorlandsholdstræner (også benævnt talentudvikler), som har ansvaret for talentudviklingen i svømmeunionen.

Samtlige ansættelseskontrakter indeholder en klausul om, at arbejdet skal fastlægges og udføres på en etisk og moralsk forsvarlig måde.

1. Lands- og centertræner (frem til 2013)

Lands- og centertræneren var i denne periode ansat med det overordnede sportslige ansvar for såvel det danske landshold som elitecentret (det nuværende NTC). Lands- og centertrænerens opgaver og forpligtelser var nøje fastlagt, til dels i ansættelseskontrakten og til dels i stillingsbeskrivelsen, som er bilag 1 til ansættelseskontrakten. Beskrivelsen nedenfor af center- og landstrænerens forpligtelser og ansvar over tid tager udgangspunkt i ansættelseskontrakterne samt tre stillingsbeskrivelser fra henholdsvis 2003, 2008 og 2012. Stillingsbeskrivelsernes opgaveliste er delt op i et generelt ansvar, et ansvar over for svømmerne og et planlægningsmæssigt ansvar.

Lands- og centertrænerens generelle ansvar bestod i at sikre resultatorienteret international succes for dansk elitesvømning samt planlægning og gennemførelse af træningsplaner. Herudover havde lands- og centertræneren ansvaret for at opnå de generelle sportslige mål, som de var fastsat i eliteplanerne og i samarbejdsaftalerne med Team Danmark. Lands- og centertræneren skulle arbejde inden for de strukturelle og organisatoriske rammer, som var fastsat i de enkelte eliteplaner. Lands- og centertræneren havde i relation til svømmerne ansvaret for udvælgelse af svømmere på senior-, junior- og årgangsniveau. Efter 2008 skulle lands- og centertræneren ved udvælgelsen af elitesvømmere til talentudviklingsprogrammet rådføre sig med talentudvikleren (juniorlandsholdstræneren).¹⁰⁷

Planlægningsmæssigt var lands- og centertræneren ansvarlig for at kommunikere og rådgive klubtrænerne samt holde sig opdateret om international svømning og dele denne information med klubtrænerne.¹⁰⁸ Lands- og centertræneren var herudover forpligtet til at deltage i møderne i arbejdsgruppen

---

¹⁰⁷ Stillingsbeskrivelse for Paulus Wildeboer fra 2008

¹⁰⁸ Stillingsbeskrivelser fra 2003, 2008 samt 2012

samt at videregive og dele information med Dansk Svømmeunions og Team Danmarks eksperter.¹⁰⁹ Lands- og centertræneren var sammen med sportschefen ansvarlig for at udpege de assisterende klubtrænere, som skulle deltage i internationale stævner.¹¹⁰

Mark Regan var lands- og centertræner fra 2003 til 2008. Ifølge stillingsbeskrivelsen fra 2003 havde Mark Regan det overordnede ansvar for at udvikle elitesvømmerne på elitecenteret samt rundt omkring i de enkelte klubber.¹¹¹ Mark Regan var ansvarlig for den daglige træning på elitecenteret og havde sin daglige gang på elitecenteret.¹¹² Mark Regan skulle herudover deltage i at udvikle den optimale plan for opdagelse og udvikling af talenter i Danmark igennem rekruttering af nye svømmere til elitecenteret.¹¹³ Ifølge Mark Regans ansættelseskontrakt af 20. september 2005 skulle Mark Regan på daglig basis referere enhver relevant begivenhed til elitechefen.¹¹⁴ Som nævnt ovenfor, refererede Mark Regan fra den 15. januar 2003 til 2008 til direktøren for Dansk Svømmeunion i forbindelse med personaleforhold.¹¹⁵ På daglig basis skulle Mark Regan referere til elitechefen.¹¹⁶

Paulus Wildeboer var ansat lands- og centertræner fra d. 1. august 2008 og frem til januar 2013. I stillingsbeskrivelsen af 2008 havde daværende lands- og centertræner, Paulus Wildeboer, ansvaret for den daglige træning og rekruttering til NTC. I stillingsbeskrivelsen fra 2008 fremgår det som et planlægningsansvar, at Paulus Wildeboer havde ansvaret for, at træningsprincipperne for talentudvikling blev udfærdiget i overensstemmelse med internationale anerkendte standarder, samt at træningen blev udført i overensstemmelse med det aldersrelaterede træningskoncept (ATK).¹¹⁷ I stillingsbeskrivelsen af 2012 blev det indført, at landstræneren i samarbejde med NTC-cheftræneren og talentudvikleren havde ansvaret for talentudviklingen ved NTC. Paulus Wildeboer skulle referere til sportschefen.¹¹⁸

---

¹⁰⁹ Stillingsbeskrivelser fra 2003, 2008 samt 2012

¹¹⁰ Stillingsbeskrivelser fra 2003, 2008 samt 2012

¹¹¹ Ansættelseskontrakt for Mark Regan, bilag 1 – stillingsbeskrivelsen

¹¹² Ansættelseskontrakt for Mark Regan, bilag 1 – stillingsbeskrivelsen

¹¹³ Ansættelseskontrakt for Mark Regan, bilag 1 – stillingsbeskrivelsen

¹¹⁴ Ansættelseskontrakt for Mark Regan, af 20. september 2005 § 4.2

¹¹⁵ Ansættelseskontrakter for Mark Regan fra den 15. januar 2003 samt fra den 20. september 2005 § 2

¹¹⁶ Ansættelseskontrakter for Mark Regan fra den 15. januar 2003 samt fra den 20. september 2005 § 2

¹¹⁷ Stillingsbeskrivelse for Paulus Wildeboer

¹¹⁸ Ansættelseskontrakter for Paulus Wildeboer af henholdsvis 1. august 2008, og 1. oktober 2012, § 2

2. Assisterende landsholdstrænere (frem til 2013)

Dansk Svømmeunion havde frem til 2013 ansat en assisterende landstræner, som i samarbejde med lands- og centertræneren overordnet havde til opgave at stå for udviklingen af svømmerne på NTC.¹¹⁹ Den assisterende landstræner arbejdede under daglig sportslig ledelse af lands- og centertræneren, men refererede til elitechefen.¹²⁰ Den assisterende landstræner tog del i den daglige træning på NTC.¹²¹ Den assisterende landstræner skulle desuden iagttage de retningslinjer, som elitechefen og lands- og centertræneren til enhver tid måtte fastsætte.¹²²

Ari Palve var ansat som assisterende landstræner fra 2000-2008. Jesper Starcke var ansat som assisterende landstræner fra 2009-2011. Bas Jan Stam var ansat som assisterende landstræner fra 2011-2013.

3. Landstræneren (fra 2013-pt.)

Landstrænerens primære opgave er at udvikle svømmerne på landsholdet.¹²³ Landstræneren har ansvaret for at udvikle træningspas til de nationale svømmere samt at understøtte udviklingen af klubberne og deres klubtrænere.¹²⁴ Landstræneren har også ansvaret for, at klubtrænerne har tilstrækkelig international information vedrørende udvikling af svømmerne.¹²⁵ Landstræneren var fra 2013 ikke ansvarlig for aktiviteterne på NTC. Landstræneren skal efterleve etisk kodeks.¹²⁶ Landstræneren refererer til sportschefen.

Nicholas Juba var ansat som landstræner fra 2013 til 2016.

Dean Boles var landstræner fra 2015 til 2019.

Stefan Hansen tiltrådte stillingen som landstræner d. 9. januar 2019.

---

¹¹⁹ Jobbeskrivelse assisterende landstræner januar 2011

¹²⁰ Jobbeskrivelse assisterende landstræner januar 2011

¹²¹ Jobbeskrivelse assisterende landstræner januar 2011

¹²² Ansættelseskontrakt mellem Dansk Svømmeunion og Jesper Starcke-Jensen § 2

¹²³ Stillingsbeskrivelse for Dean Boles 2015

¹²⁴ Stillingsbeskrivelse for Dean Boles 2015

¹²⁵ Stillingsbeskrivelse for Dean Boles 2015

¹²⁶ Ansættelseskontrakter for Dean Boles samt Stefan Hansen

4. NTC-træner (fra 2013-pt.)

NTC har siden 2013 været organiseret ved en NTC-cheftræner, der varetager den daglige ledelse af NTC. Herudover er der ansat en assisterende NTC-træner, som sammen med NTC-cheftræneren står for den daglige træning af elitesvømmerne på NTC.¹²⁷ NTC-cheftræneren er ansvarlig for, at NTC har et attraktivt træningsmiljø til de bedste danske elitesvømmere.¹²⁸

NTC-cheftræneren skal efterleve de retningslinjer, som fastsættes af sportschefen og styregruppen.¹²⁹ NTC-cheftræneren refererer til High Performance Manager (sportschefen).¹³⁰ NTC-cheftræneren er i samarbejde med landstræneren og NTC-træneren ansvarlig for kommunikationen imellem NTC-svømmernes relevante uddannelsesinstitutioner og andre jobs.¹³¹ I personalemæssige sager refererer NTC-trænerne til sportschefen.¹³²

Shannon Rollason var NTC-cheftræner fra 2013-2014, hvorefter Martin Truijens overtog stillingen i 2017. I mellemtiden varetog Nick Juba uofficielt denne rolle.

Stefan Hansen var assisterende NTC-træner fra 2015-2016 og Mads Bjørn Hansen har været ansat som assisterende NTC-træner fra 2017-2019. I dag er Stefan Hansen landstræner, og Mick Steen Nielsen samt Jon Langberg gruppetrænere på NTC. Mark Vogel og Sara Almholt Hjalager er i dag assisterende trænere på NTC.

5. Juniorlandsholdstræner (talentudvikler/talentansvarlig)

Juniorlandsholdstræneren er ansvarlig for junior- og årgangssvømmere.¹³³ Juniorlandsholdstræneren har været ansvarlig for at implementere Aldersrelateret Træningskoncept (ATK). Efter implementeringen har juniorlandsholdstræneren været ansvarlig for at sikre, at det eksisterende ATK fortsat bruges som retningslinjer i svømmeklubberne.

---

¹²⁷ Ansættelseskontrakt for Mads Bjørn Hansen fra 2017

¹²⁸ Ansættelseskontrakt mellem Dansk Svømmeunion og Martin Truijens § 2

¹²⁹ Ansættelseskontrakter for Shannon Rollason samt Martin Truijens

¹³⁰ Ansættelseskontrakter for Shannon Rollason samt Martin Truijens

¹³¹ Stillingsbeskrivelse NTC-cheftræner 2013

¹³² Tillæg til ansættelseskontrakt mellem Dansk Svømmeunion og Stefan Hansen af 13. oktober 2015

¹³³ Stillingsbeskrivelse for talentudvikler (Thomas Stub) samt 1. udkast fra 2005

Rollen som juniorlandsholdstræner (også benævnt talentudvikler) blev varetaget af Michael Hinge fra 2006-2014. Herefter har Thomas Stub varetaget rollen som juniorlandsholdstræner (også benævnt talentansvarlig). Det fremgår af Michael Hinges ansættelseskontrakt, at han ved udøvelsen af sit arbejde skulle iagttage de retningslinjer, som sportschefen til enhver tid havde fastsat. For så vidt angår Thomas Stub fremgår det af hans ansættelseskontrakt, at han ved udøvelsen af sit arbejde skal iagttage de retningslinjer, som direktøren til enhver tid har fastsat.¹³⁴

Det fremgår både af Michael Hinge og af Thomas Stubs ansættelseskontrakter, at de havde ansvaret for ATK.

3.3.3.7 *Personalehåndbogen*

Dansk Svømmeunion har oplyst, at deres personalehåndbog blev vedtaget før 2002/2003, men at Dansk Svømmeunion ikke længere er i besiddelse af versioner før september 2010. Versionen fra september 2010 har senere ændret navn og blevet revideret i oktober 2014, april 2017 og juni 2019.

Det fremgår af afsnittet om arbejdsmiljø, at Dansk Svømmeunion lægger stor vægt på både et psykisk og fysisk godt arbejdsmiljø.¹³⁵ Ved konfliktsituationer der ikke kan løses ved dialog, skal den pågældende afdelingschef og direktøren inddrages for at finde en løsning på konflikten.

Dansk Svømmeunion har en arbejdsmiljørepræsentant (sikkerhedsrepræsentant i personalehåndbogen fra 2010), som har til opgave at erhverve sig den nødvendige kompetence og viden i forhold til det fysiske såvel som det psykiske arbejdsmiljø på arbejdspladsen.

3.3.3.8 *Værdigrundlag – Dansk Svømmeunion*

Dansk Svømmeunion vedtog i 2007 et værdigrundlag for organisationen. Værdigrundlaget er senere blevet tilrettet i 2009 og senest i 2015. Den største ændring af værdigrundlaget skete i 2009, hvor afsnittet om ”vores vision” og afsnittet om ”vores forpligtelser” blev ændret. Der skete dog ikke nogen ændringer i forhold til værdier omhandlende trivsel.

Det er bl.a. en grundlæggende værdi i Dansk Svømmeunion, at organisationen tager ansvar, da det i henhold til værdigrundlaget forpligter i forhold til unionens medlemmer, klubber og samfund at være et

---

¹³⁴ Ansættelseskontrakt for Thomas Stub fra 2014

¹³⁵ Personalehåndbogens pkt. 3.19

af landets største idrætsforbund.¹³⁶ Det fremgår ikke nærmere, hvad det vil sige, at organisationen tager ansvar eller i øvrigt på hvilken måde, organisationen forpligter sig i forhold til dette.

3.4 Regler, retningslinjer og aftaler - generelt

3.4.1 *Generelt om samarbejdet mellem Team Danmark og Dansk Svømmeunion*

Team Danmark modtager offentlige midler, som uddeles til specialforbund såsom Dansk Svømmeunion, der som led i tildelingen af midler indgår en såkaldt samarbejdsaftale, jf. nedenfor.

Gennem tildelingen af midler og den deraf følgende indflydelse på Dansk Svømmeunion har Team Danmark betydelig indflydelse på Dansk Svømmeunions elitearbejde.

3.4.2 *Samarbejdsaftaler mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark*

Team Danmarks samarbejde med specialforbundene forankres i tidsbegrænsede samarbejdsaftaler. Samarbejdsaftalerne er en forudsætning for at modtage støtte fra Team Danmark og beskriver rammesætningen for de strategier, indsatser og mål, som specialforbundet vil gennemføre i den pågældende støtteperiode.

Samtlige samarbejdsaftaler mellem Team Danmark og Dansk Svømmeunion fra den undersøgte periode har haft til formål at skabe sportslige resultater samt effektiv og målrettet udnyttelse af de fælles muligheder og ressourcer, som er tilgængelige for dansk elitesvømning. Den overordnede målsætning har gennemgående været udtrykt i form af et konkret antal medaljer / placeringer til OL, VM og EM. I 2013 blev det præciseret, at formålet ligeledes var at skabe bedre rammer for den enkelte atlet.¹³⁷

Støtten fra Team Danmark har således været betinget af sportslig succes målt i medaljer og placeringer.

Samarbejdsaftalerne foreskriver, at sportschefen ansættes i fællesskab af Dansk Svømmeunion og Team Danmark, og at sportschefen har ansvar for og kompetence til at varetage ledelsen af landsholdsarbejdet. I 2013 blev det tilføjet, at landstræneren subsidiært har dette ansvar.¹³⁸ Øvrige medarbejdere såsom landstrænere og centertrænere ansættes ligeledes af Dansk Svømmeunion, men i samarbejde med Team Danmark/arbejdsgruppen.

---

¹³⁶ Værdigrundlag – Dansk Svømmeunion

¹³⁷ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark 2013-2016, pkt. 2

¹³⁸ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark fra perioden 2013-2016, pkt. 6 og Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark fra perioden 2017-2020, pkt. 6

Ligeledes fremgår det af aftalerne, at det daglige samarbejde mellem eliteledelsen og Team Danmark varetages af arbejdsgruppen, og at styregruppen fungerer som overordnet samarbejdsorgan. Disse samarbejdsgrupper er nærmere beskrevet ovenfor under afsnit 3.3.3.6.

Dansk Svømmeunion (dengang Dansk Svømme og Livredning Forbund) forpligtede sig i samarbejdsaftalen for perioden 2000-2004 til at varetage et etisk og socialt ansvar for elitesportsfolkernes vilkår. Dette indebærer, at der skulle udarbejdes en uddannelses- og jobpolitik, hvori elitesportsfolkernes langsigtede tarv skulle tilgodeses.¹³⁹ Det fremgår ligeledes af samarbejdsaftalen for 2000-2004, at det er en forudsætning for optimal elitesatsning, at unionen vedkender sig et socialt og etisk ansvar ved at implementere en ernæringspolitik¹⁴⁰. Det fremgår endvidere af samarbejdsaftalen for 2000-2004, at unionen generelt forpligtede sig til at varetage et etisk og socialt ansvar for elitesportsfolkernes vilkår.¹⁴¹

Ved samarbejdsaftalen for perioden 2005-2008 forpligtede Dansk Svømmeunion sig desuden til at drage omsorg for, at elitearbejdet levede op til Etisk Kodeks for dansk konkurrenceidræt og til at sikre, at elitesatsningen blev gennemført på en samfundsmæssig forsvarlig måde, herunder via udformning og implementering af relevante politikker.¹⁴² Disse pligter har ligeledes været gældende i de samarbejdsaftaler, der siden er blevet indgået. I 2013 blev det uddybet, at Dansk Svømmeunion forpligtede sig til at implementere Team Danmark og DIF's overordnede politikker (herunder bl.a. Etisk Kodeks).¹⁴³ Dette gør sig også gældende for samarbejdsaftalen for perioden 2017-2020.¹⁴⁴

Det fremgår af samarbejdsaftalerne for perioden 2005-2008 og frem, at bl.a. væsentlig misligholdelse af samarbejdsaftalen berettiger Team Danmark til at ophæve samarbejdsaftalen og/eller støttebevillingen.

3.4.3 Etisk kodeks for dansk konkurrenceidræt

Bestyrelserne i Team Danmark og DIF har i medfør af eliteidrætsloven udarbejdet et etisk kodeks for eliteidrætten. Kodekset er godkendt af de respektive bestyrelser i december 2006 og revideret med senere tilføjelser vedrørende spiladfærd i september 2010. Kodekset forudsætter de nationale og internationale

---

¹³⁹ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømme og Livrednings Forbund og Team Danmark fra perioden 2000-2004

¹⁴⁰ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømme og Livrednings Forbund og Team Danmark fra perioden 2000-2004

¹⁴¹ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømme og Livrednings Forbund og Team Danmark fra perioden 2000-2004, pkt. 9

¹⁴² Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark fra perioden 2005-2008, pkt. 10

¹⁴³ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark fra perioden 2013-2016, pkt. 10 og Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark fra perioden 2017-2020, pkt. 10

¹⁴⁴ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark fra perioden 2017-2020, pkt. 10

regler og love, som gælder for idrætten, og bygger på Team Danmarks og DIF's erkendelse af konkurrenceidrættens værdier for individ og samfund. Formålet med det etiske kodeks er at formulere og systematisere konkurrenceidrættens grundlæggende værdier som egentlige etiske normer.¹⁴⁵

Det etiske kodeks er opdelt i seks kapitler, hvor særligt kapitel 2 (etiske normer for trænere), kapitel 4 (etiske normer for ledelse og ansatte i idrættens organisationer) og kapitel 6 (etiske normer for idræt for børn og unge op til 15 år) er relevante.

3.4.3.1 *Etisk kodeks kapitel 2 – etiske normer for trænere*

Det er i kodekset en grundlæggende præmis, at træneren skal søge efter både holdets og udøverens forbedringspotentiale og tilrettelægge træningen for at realisere potentialet på bedst mulig måde. Dertil kommer, at den gode træner, ifølge kodekset, skal kende idrætten som en arena for menneskelig vækst og udvikling, hvor der skabes trænings- og konkurrencemiljøer kendetegnet af glæde, fællesskab og orientering mod mestring. Den gode træner skal udvikle hele udøvere fysisk, psykisk, socialt og moralsk.

Træneren er en nøgleperson i relation til at forme holdninger og værdier hos udøvere og hold, som træneren har ansvaret for, og kodekset betoner den store magt, der ligger heri.¹⁴⁶

Blandt de konkrete normer og handlinger, der karakteriserer gode trænere, nævnes i kodekset bl.a., at alle udøvere behandles individuelt og på egne præmisser, at træning og konkurrencer er passende for udøveren (ift. alder, erfaring, talent og modenhed), og at træneren er fair, omsorgsfuld og ærlig over for udøveren. Træneren skal vise interesse og omsorg for syge og skadede udøvere. Kritik af udøvere skal være konstruktiv, og overdreven negativ kritik skal undgås. Træneren skal have og bevare en høj standard for sin personlige opførsel i og uden for konkurrence, ligesom træneren skal være opmærksom på sin betydning som rollemodel. Dertil skal træneren undgå enhver seksuel tilnærmelse af og intim kontakt med udøveren. Træneren må aldrig acceptere truende og voldelig adfærd. Endelig skal træneren behandle alle udøvere ligeværdigt uafhængigt af køn, race, etnisk, politisk og religiøst tilhørsforhold samt seksuel orientering.¹⁴⁷

---

¹⁴⁵ Etisk kodeks, præambelen

¹⁴⁶ Etisk kodeks, kapitel 2, indledende betragtninger

¹⁴⁷ Etisk kodeks, kapitel 2, pkt. 1, 2, 6, 7, 9, 12, 13, 14 og 16

3.4.3.2 *Etisk kodeks kapitel 4 – etiske normer for ledere og ansatte i idrættens organisationer*

Kodekset bygger på en grundlæggende præmis om, at idrætsledere og ansatte skal tage medansvar for organisering og drift af aktiviteter, klubber og forbund, idet de dermed på afgørende måde udgør grundlaget for, at idrætsaktiviteter kan finde sted. Ifølge kodekset skal gode ledere og ansatte tilrettelægge en åben, retfærdig og økonomisk ansvarlig idræt med et tydeligt og godt regelværk.¹⁴⁸

Blandt de konkrete normer og handlinger, der i kodekset fremhæves som karakteriserende gode ansatte og ledere, er bl.a., at de skal værne om idrætsorganisationens legitimitet og dens åbenhed og demokratiske værdier, at de skal påtage sig ansvaret for at formelle og etiske normer efterleves i hele organisationen, og at de skal bevare en høj standard for personlig opførsel i og uden for idrætten. Ledere og ansatte skal behandle alle idrættens aktører som ligeværdige uafhængigt af køn, race, etnisk, politisk og religiøst tilhørsforhold samt seksuel orientering. Endelig fremgår det også tydeligt, at ledere og ansatte skal være opmærksomme på og tage deres retlige ansvar alvorligt.¹⁴⁹

3.4.3.3 *Etisk kodeks kapitel 6 – etiske normer for konkurrenceidræt for børn og unge op til 15 år*

Kodekset indeholder i kapitel 6 en række særlige bestemmelser om etiske normer for konkurrenceidræt for børn og unge op til 15 år. Der er en række grundlæggende kendetegn ved god børne- og ungdomsidræt, herunder at udøverne trives, at flest muligt ønsker at deltage, at udøverne udvikler sig fysisk, psykisk og socialt, samt at oplæringen er tilpasset udøverens alder, udvikling og behov. Endelig er det en forudsætning, at udøveren oplever mestring og fremgang gennem individuel vejledning og opmuntring, og at træningen er legebetonet. Overordnet set er målet med børne- og ungdomsidrætten at give udøvere mulighed for alsidig udvikling og for at mestre forskellige færdigheder for så eventuelt at kunne specialisere sig i teenageårene. Herved er ideen, at der lægges grundlag for en varig lyst til at dyrke idræt og fysisk aktivitet. Præstation må ikke prioriteres foran læring.¹⁵⁰

I relation til trænere inden for børne- og ungeidrætten, anføres som mere konkrete etiske normer at trænere bl.a. skal tilrettelægge træning og konkurrence, så dette er passende i forhold til udøvernes alder og udviklingsstrin. Herunder skal der gives positiv kritik, som passer til den enkelte udøvers individuelle behov og alder, ligesom det er vigtigt, at træneren undgår at give overdreven negativ kritik. Dertil gælder særligt inden for børne- og ungeidrætten, at indsats efter evne skal prioriteres højere end resultatet.

---

¹⁴⁸ Etisk kodeks, kapitel 4, indledende betragtninger

¹⁴⁹ Etisk kodeks, kapitel 4, pkt. 1, 2, 3, 5 og 7

¹⁵⁰ Etisk kodeks, kapitel 6, indledende betragtninger

Træneren skal også vise interesse og omsorg for syge og skadede udøvere. Ligeledes skal udøverne tilskyndes til at respektere hinanden som individer, ligesom træneren skal fordømme usportslig optræden. Træneren skal altid være opmærksom på den magt, træneren har i sin egenskab af at være træner, og skal undgå enhver seksuel tilnærmelse af og intim kontakt med udøverne. Alle udøvere skal behandles ligeværdigt uafhængigt af køn, race, etnisk og religiøst tilhørsforhold.¹⁵¹

For ledere og ansatte inden for børne- og ungeidrætten anføres særligt om de mere konkrete etiske normer, at ledere og ansatte bl.a. skal søge at give alle udøvere lige muligheder for at deltage uafhængigt af deres baggrund, idrætslige evner og potentiale. Tilsvarende er det vigtigt, at ledere og ansatte inden for børne- og ungeidrætten går forrest med positiv opførsel samt positive og støttende kommentarer, ligesom usportslig optræden skal fordømmes. Ledere og ansatte skal undgå enhver seksuel tilnærmelse af og intim kontakt med udøverne. Alle udøvere skal endvidere behandles ligeværdigt uafhængigt af køn, race, etnisk og religiøst tilhørsforhold.¹⁵²

3.4.4 Værdisæt for talentudvikling i dansk idræt

Værdisættet er udarbejdet i et samarbejde mellem Team Danmark og DIF. Værdisættet trådte i kraft 1. januar 2014 og har til formål at virke på flere niveauer. Først og fremmest skal værdisættet implementeres hos Team Danmark og DIF's støtteordninger samt i elitekommunerne. Dernæst har det været formålet, at de enkelte specialforbund har skullet implementere værdisættet i deres talentudviklingsstrategier.

3.4.5 Aldersrelateret træningskoncept

Aldersrelateret træningskoncept (ATK) er et koncept, som blev udviklet af Team Danmark i 2005 med henblik på at tilrettelægge god og forsvarlig træning for børn og unge. Bogen som beskriver konceptet, "Aldersrelateret træning – Måltrettet og forsvarlig træning af børn og unge", blev skrevet i forbindelse med ændringen af eliteidrætsloven i 2004, hvor den nedre aldersgrænse for de atleter, som Team Danmark kunne indgå samarbejde med (den såkaldte 15-års regel), blev ophævet. Den nye lov pålagde desuden Team Danmark en forpligtelse til at sikre en forsvarlig udvikling af eliteidrætsudøvere fysisk, personligt og socialt.¹⁵³ Team Danmark fik således ved lovændringen mulighed for at rådgive og støtte alle grupper af sportsudøvere, uanset alder. ATK har siden været udgangspunktet for rådgivning af trænere, idrætsudøvere og ledere i forbindelse med træning af børn og unge.

---

¹⁵¹ Etisk kodeks, kapitel 6, afsnit II, pkt. 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13 og 14

¹⁵² Etisk kodeks, kapitel 6, afsnit III, pkt. 1, 4, 5, 6, 7 og 8

¹⁵³ Lovbekendtgørelse nr. 1155 af 25. september 2013 om eliteidræts § 1, nr. 4

I 2008 udgav Dansk Svømmeunion bogen ”Aldersrelateret træning i svømning”, som er unionens specifikke svømmerrelaterede ATK-koncept. I 2016 udgav Team Danmark ATK 2.0, som er en revidering af den første udgave fra 2005.

Det svømmespecifikke ATK-koncept blev færdiggjort i 2008 og resulterede i bogen ”Aldersrelateret træning i svømning”. Bogen er udarbejdet ud fra internationale principper med henblik på at give redskaber til talentidentifikation og talentudvikling. Det har herudover været et vigtigt mål med bogen at skabe en fælles retning mod en enighed om, hvorledes talentudviklingen i dansk svømning skulle udføres.¹⁵⁴

3.4.6 Forpligtelser overfor internationale svømmeorganisationer

3.4.6.1 Det Internationale Svømmeforbund (FINA)

Det internationale svømmeforbund (Fédération Internationale de Natation – FINA) består af de kontinentale svømmeforbund og medlemmerne heri, herunder Dansk Svømmeunion. FINA har som verdensomspændende svømmeforbund bl.a. til rolle at promovere svømmesporten på globalt plan og også at ensrette regelsæt mv. for svømningen i et globalt perspektiv.¹⁵⁵ Som følge heraf er det bl.a. en forudsætning for medlemskab af FINA, at medlemmernes vedtægter og regler er i overensstemmelse med FINAs egne, og at FINAs regler mv. tillægges forrang i tilfælde af uoverensstemmelser.¹⁵⁶

FINAs regelsæt forstås bredt og omfatter ethvert regelsæt udarbejdet eller tiltrådt af FINA, herunder FINAs vedtægter, etiske kodeks, tekniske regler, dopingregler m.v.¹⁵⁷

FINAs etiske kodeks har til formål at fremme de højest mulige etiske standarder i svømmesporten.¹⁵⁸ Kodekset finder anvendelse på alle medlemmer af FINA, ansatte i FINA og personer valgt eller udpeget til poster i FINA og de kontinentale svømmeforbund, derunder Dansk Svømmeunion.¹⁵⁹

Kodekset indeholder en række etiske principper for svømmesporten, der primært henvender sig til svømmesportens ledere og ansatte i form af udbyggede regler om bl.a. bestikkelse, interessekonflikter og

---

¹⁵⁴ ATK – Svømning, s. 6.

¹⁵⁵ FINAs vedtægter, pkt. C 5

¹⁵⁶ FINAs vedtægter, pkt. C 7.3, jf. pkt. C 8.2.2-8.2.6

¹⁵⁷ FINAs vedtægter, pkt. C 3.10

¹⁵⁸ FINAs etiske kodeks, pkt. I (præambel)

¹⁵⁹ FINAs etiske kodeks, pkt. II (anvendelsesområde)

politisk neutralitet.¹⁶⁰ Enkelte af principperne er dog af bredere karakter. F.eks. fastslås det i det etiske kodeks, at der gælder et grundlæggende princip om lighed i svømmesporten. Således må der ikke ske diskrimination på baggrund af køn, race, religion eller politisk overbevisning.¹⁶¹ Tilsvarende gælder i svømmesporten et grundlæggende princip om værdighed, som indebærer, at enhver form for chikane (*harassment*) – uanset om den er fysisk, psykisk, arbejdsrelateret eller seksuel – er strengt forbudt i svømmesporten.¹⁶²

Overholdelsen af FINAs etiske kodeks monitoreres og sanktioneres af FINAs etiske panel, som skal underrettes ved mistanke om overtrædelse af kodekset.¹⁶³

FINA har den 8. april 2008 udstedt regelsættet ”FINA Medical Rules”, som fastsætter retningslinjer for elitesvømmere brug af medicin. Det fremgår blandt andet af regelsættet, at det forhold, der er mellem det lægefaglige personale og elitesvømmerne, skal beskyttes og respekteres.¹⁶⁴ Endvidere fremgår det, at atletens helbred altid skal prioriteres over hensynet til deltagelse i konkurrencer.

Det fremgår også af regelsættet, at atleten har ret til at få klar og tilstrækkelig information om den foreslåede medicin og informationer om fordele og risici ved behandlingen.¹⁶⁵ I den forbindelse fremgår det af retningslinjerne, at det skal sikres, at atleten ikke bliver presset af trænere, ledelse eller familie, så atleten kan foretage en beslutning om medicinsk behandling på et fuldt oplyst grundlag.¹⁶⁶

3.4.6.2 *Det Europæiske Svømmeforbund (LEN)*

Det Europæiske Svømmeforbund (Ligue Européenne de Natation – LEN) er det kontinentale forbund for europæisk svømning, herunder Dansk Svømmeunion. LEN er også medlem af FINA.

LENs formålsbestemmelser svarer i grove træk til FINAs med de modifikationer, der følger af LENs europæiske forankring.¹⁶⁷ Det er en generel pligt for medlemsforbund, at LENs regelsæt skal

---

¹⁶⁰ FINAs etiske kodeks, pkt. V (etiske principper i svømmesporten)

¹⁶¹ FINAs etiske kodeks, pkt. V.A

¹⁶² FINAs etiske kodeks, pkt. V.B

¹⁶³ FINAs etiske kodeks, pkt. VI.1 og FINAs vedtægter, pkt. C 12.8

¹⁶⁴ FINA Medical Rules, vedtaget af FINAs kongres den 8. april 2008, § 1.2

¹⁶⁵ FINA Medical Rules, vedtaget af FINAs kongres den 8. april 2008, § 2

¹⁶⁶ FINA Medical Rules, vedtaget af FINAs kongres den 8. april 2008, § 3.2

¹⁶⁷ LENs vedtægter, pkt. C.4

---

overholdes.¹⁶⁸ LENs regelsæt udgøres, udover vedtægterne, af en række forskellige regelsæt for bl.a. finansielle forhold, afholdelse af events, reklame samt en Code of Conduct.¹⁶⁹

I LENs Code of Conduct er det fastsat, at enhver form for utilbørlig opførsel i relation til svømmesporten, et LEN-arrangement eller en repræsentant for LEN, kan sanktioneres.¹⁷⁰ Utilbørlig opførsel forstås bredt og inkluderer bl.a. diskriminationstilfælde og krænkende, voldelig opførsel på en forstyrrende, ubehagelig eller provokerende måde samt forårsagelse af fysisk eller mental skade på andre.¹⁷¹

Manglende overholdelse af LENs regelsæt, herunder LENs Code of Conduct, kan sanktioneres af LEN.¹⁷²

3.5 Retningslinjer og politikker om medicinering, ernæring, vejning og spiseforstyrrelse

3.5.1 Dansk Svømmeunions Retningslinjer for vejning af svømmere

Dansk Svømmeunions retningslinjer for vejning af elitesvømmere blev drøftet på styregruppemøde af 27. april 2005. Det blev på mødet drøftet, at det var hensigtsmæssigt at få nedskrevet nogle klare retningslinjer, dels som information til elitecentersvømmerne dels til rådgivning af klubberne. Det blev aftalt, at sportsafdelingens arbejdsgruppe skulle udfærdige retningslinjer for vægt og vejning. Det blev foreslået, at der blev udpeget en person til at foretage vejningerne, og at denne person ikke skulle være en træner. Det blev fastslået, at det er landstræneren og elitechefen, der har ansvaret for at gribe ind, hvis der opstår problemer under en vejning. Som følge heraf udkom retningslinjerne for vejning af elitesvømmere første gang juni 2005. Retningslinjerne er herefter blevet revideret i 2011.

Det fremgår af retningslinjerne af 2005, at al vejning er frivilligt, og at dette skal være tydeligt for den enkelte svømmer. Dog fremgår det også, at vejning som udgangspunkt er nødvendig i forbindelse med de fysiologiske tests, der foretages af Team Danmark.

Hvis der foretages vejning på *træningslejr*, skal det være med formålet at sikre vægtstabilitet og/eller væskebalance. Det fremgår af retningslinjerne, at vejningen foretages af en anden person end svømmerens træner, samt at vejningen foretages i et aflukket eller privat lokale. Det fremgår yderligere, at

---

¹⁶⁸ LENs vedtægter, pkt. C 5.1 og pkt. C 6.2.2.3

¹⁶⁹ LENs vedtægter, pkt. C 3, "LEN Rules and Regulations"

¹⁷⁰ LENs Code of Conduct, pkt. CD 2

¹⁷¹ LENs Code of Conduct, pkt. CD 2, a) og b)

¹⁷² LENs vedtægter, pkt. C 16

registreringen af vægten skal foretages på en måde, som ikke kan ses af øvrige svømmere, og i 2011 blev det yderligere præciseret, at feedback om vægt altid skal foretages uden påhør af andre. Det anbefales i begge retningslinjer, at væsketest med henblik på forebyggelse af dehydrering anbefales foretaget 2-3 dage af en træningslejr.

Vejning af svømmere på *elitecentret* skal foretages af en anden end træneren, og det skal foretages i et aflukket eller privat lokale. Det fremgår yderligere, at registreringen af vægten skal foretages på en måde, som ikke kan ses af øvrige svømmere, og også for vejninger på elitecenteret blev det i 2011 yderligere præciseret, at feedback skal foretages uden påhør af andre. Vejningen på elitecentret i forbindelse med vægtstabilitet/udvikling anbefales i retningslinjerne fra 2005 ikke at foretages hyppigere end 1 gang pr. måned. Det fremgår af retningslinjerne fra 2011, at det anbefales, at vejning i gennemsnit foretages ca. 1-2 gange pr. uge. Mindre hyppigt i starten af hver træningscyklus og hyppigere, jo tættere træningscyklussens hovedformål er.

Retningslinjerne henviser i øvrigt til Dansk Svømmeunions ernæringspolitik.

En væsentlig ændring i de reviderede retningslinjer fra 2011 er, at det ikke længere eksplicit anbefales, at vejningen foretages af en anden end den enkelte svømmers træner. Dog fremgår det, at hvis en svømmer har behov for at ændre vægt og/eller kropssammensætning, da bør der tilbydes ekspertbistand fra Team Danmark. I øvrigt følger retningslinjerne de hovedtræk, som blev fastsat i 2005. Det er endvidere en væsentlig ændring, at det i retningslinjerne for 2011 blev anbefalet at vejning blev foretaget 1-2 gange pr. uge, hvor det i retningslinjerne fra 2005 blev anbefalet, at vejning ikke blev foretaget hyppigere end en 1 gang pr. måned.

3.5.2 Ernæringspolitik for Dansk Svømmeunion

Dansk Svømmeunions nuværende ernæringspolitik tager udgangspunkt i Unionens ernæringspolitik fra juni 2005. Ernæringspolitikken er herefter ajourført i 2019. Den endelige ernæringspolitik fra juni 2005 fastslår, at sundhed og trivsel spiller en stor samfundsmæssig rolle, og at elitesvømmernes ernæringsammensætning spiller en særdeles vigtig rolle for at skabe de bedste betingelser for restitution og træning¹⁷³. Formålet med ernæringspolitikken er at udbrede kendskab til Dansk Svømmeunions holdning til hensigtsmæssig ernæring, at redegøre for unionens politik vedrørende håndtering af spiseforstyrrelser, samt synliggøre unionens holdning til brugen af kosttilskud og doping¹⁷⁴.

¹⁷³ Ernæringspolitik for Dansk Svømmeunion endelig – juni 2005 ”baggrund”, samt Ernæringspolitik for Dansk Svømmeunion – ajourført 2019, ”1. indledning og baggrund”

¹⁷⁴ Ernæringspolitik for Dansk Svømmeunion endelig – juni 2005 ”Formål med ernæringspolitikken”, samt Ernæringspolitik for Dansk Svømmeunion – ajourført 2019, ”1. indledning og baggrund”

Det er Dansk Svømmeunions holdning i relation til ernæringspolitikken, at indsatser med henblik på optimering af kropssammensætning altid skal udføres af fagpersoner og i egnede lokaliteter. Dette er således ikke en opgave for trænere eller andre frivillige personer, som har en rolle i relation til svømmerne i klubben¹⁷⁵.

Det er desuden Dansk Svømmeunions holdning, at svømmere under 16 år (2005-politikken) / svømmere før og under puberteten (2019-politikken), ikke bør arbejde med optimering af kropssammensætning af sportslige grunde, men derimod alene af sundhedsmæssige årsager¹⁷⁶. Denne holdning har været gældende i ernæringspolitikken siden 2005, idet det dog fremgår af politikken fra dengang, at unionen i særlige tilfælde kunne acceptere fravigelser fra dette udgangspunkt for svømmere, som havde et internationalt resultatperspektiv. Politikken foreskrev dog samtidigt, at dette i så fald skulle ske ved hjælp af professionel vejledning fra læge og/eller diætist.

Dansk Svømmeunion er i henhold til ernæringspolitikken opmærksom på, at svømmesporten klassificeres som en risikosport i relation til spiseforstyrrelser, og at et øget fokus på optimal vægt og kropssammensætning stiller store krav til en forsvarlig og hensigtsmæssig håndtering af disse emner.¹⁷⁷

3.5.3 Team Danmarks procedure for spiseforstyrrelser

Proceduren for henvisning af en Team Danmark-støttet atlet til ekstern klinisk psykolog er udfærdiget med det formål at sikre et effektivt udredningsforløb, der samtidig tager højde for tavshedspligt og fortrolighed omkring atleten.

Proceduren starter med, at en person i den enkelte atlets netværk italesætter sin bekymring overfor atleten om den pågældendes velbefindende. Efter samtykke med atleten kontaktes Team Danmarks specialist, hvorefter der afholdes en samtale og en undersøgelse hos en ernæringsfysiolog. Hvis der herefter fortsat er bekymring for atleten, skal Team Danmark-specialisten kontakte en ekstern klinisk psykolog for at få bevilget en udredning. Der iværksættes samtidig en somatisk udredning. Det anbefales i den sammenhæng, at sportschef og sportsmanager (tidl. konsulent)¹⁷⁸ orienteres om denne proces. En ernæringsfysiologi tilknyttedes sagen som tovholder.

---

¹⁷⁵ Ernæringspolitik for Dansk Svømmeunion endelig – juni 2005 ”Holdninger i relation til ernæringspolitikken”, samt Ernæringspolitik for Dansk Svømmeunion – ajourført 2019, ”2. Holdning i relation til ernæringspolitikken”

¹⁷⁶ Ernæringspolitik for Dansk Svømmeunion – ajourført 2019, ”2. Holdning i relation til ernæringspolitikken”.

¹⁷⁷ Ernæringspolitik for Dansk Svømmeunion endelig – juni 2005 ”Holdning til spiseforstyrrelser”, samt Ernæringspolitik for Dansk Svømmeunion – ajourført 2019, ”Holdning til spiseforstyrrelser”

¹⁷⁸ Formentlig Team Danmark konsulenten, men dette fremgår ikke af dokumentet

Herefter udfærdiger den kliniske psykolog en udredning og indhenter samtykke til, hvem der må læse udredningen. Det er herefter et krav for den fortsatte proces, at Team Danmarks afdelingschef, sportsmanager og sportschefen i det pågældende specialforbund bliver informeret om atletens navn, behandlingsforløb og diagnose. Hvis atleten ikke giver samtykke hertil, stopper det Team Danmark støttede forløb. Hvis atleten giver samtykke hertil, kan forløbet fortsætte.

Den tilknyttede ernæringsfysiolog vurderer herefter, hvordan sagen skal behandles og informerer sportschefen om de økonomiske rammer. Herefter indhenter specialforbundet accept til finansieringen fra atleten. Når denne accept er indhentet, udfærdiges en bevillingsskrivelse.

Herefter foretages løbende evaluering på behandlingsforløbet i samarbejde med tværfagligt Team Danmark team og afslutning på behandlingsforløbet.

Team Danmarks nuværende procedure er udfærdiget i 2018 og implementeret i marts 2019. Den nuværende version er en revideret udgave af en version fra 2017. Den ældste udgave er efter vores oplysninger fra 2008. Indholdet af de forskellige udgaver er i substansen den samme, men detaljeniveauet er øget, og der er i den nyeste udgave tilføjet en lægelig udredning og et større fokus på løbende evaluering.

3.5.4 Dansk idræts holdning til brug af kosttilskud og præstationsfremmende hjælpemidler

DIF har sammen med Team Danmark udarbejdet holdningsnotatet ”Dansk idræts holdning til brug af kosttilskud og præstationsfremmende hjælpemidler”, som blev udgivet den 29. maj 2008. Holdningsnotatet blev lavet med det formål at modvirke sundhedsskadelige effekter af træning og konkurrence hos danske idrætsudøvere, både eliten, bredden og motionisterne. Holdningsnotatet har resulteret i 14 anbefalinger, som skal virke som rettesnor for arbejdet i Team Danmark, specialforbundene og klubberne.¹⁷⁹

Af holdning nr. 7 fremgår det, at DIF og Team Danmark advarer mod generel brug af kosttilskud i dansk idræt.¹⁸⁰ I den forbindelse advarer Team Danmark og DIF om risikoen for uforvarende dopingmisbrug som følge af brug af forurenede kosttilskud i holdning nr. 9. Det udspecificeres yderligere, at kosttilskud kan have højere risiko for en sundhedsskadende effekt, hvis de er købt i udlandet.¹⁸¹

---

¹⁷⁹ Dansk idræts holdning til brug af kosttilskud og præstationsfremmende hjælpemidler, af 29. maj, 2008, side 3

¹⁸⁰ Dansk idræts holdning til brug af kosttilskud og præstationsfremmende hjælpemidler, af 29. maj, 2008, side 4

¹⁸¹ Dansk idræts holdning til brug af kosttilskud og præstationsfremmende hjælpemidler, af 29. maj, 2008, side 10

For så vidt angår smertestillende medicin advarer DIF og Team Danmark i holdning nr. 11 mod brug af smertestillende medicin som grundlag for at kunne gennemføre træning og konkurrence. Team Danmark og DIF bemærker i den sammenhæng, at holdningen først og fremmest er af sundhedsskadelige årsager, men samtidig må det anses for uetisk, at atleterne indtager præstationsfremmende smertestillende piller for at kunne gennemføre en træning eller konkurrence, som atleten ellers ikke ville kunne gennemføre.¹⁸²

I forbindelse med vægt udtrykker DIF og Team Danmark i holdning nr. 12, at det er vigtigt, at både aktive og trænere gør sig klart, at udøverens naturlige fysik bør være grundlaget for valg af vægtklasse med videre. Ukontrolleret vægtreduktion kan have alvorlige sundhedsskadelige konsekvenser som træthedbrud, spiseforstyrrelser osv.¹⁸³ Det udspecificeres yderligere, at vægtreduktion altid bør foregå under vejledning af en fagligt kompetent person, og idrætsudøvere under 18 år bør ikke opfordres til vægtreduktion.¹⁸⁴

3.6 Andet baggrundsmateriale om vægt og risiko for spiseforstyrrelse

3.6.1 *IOC Position Stand on The Female Athlete Triad*

IOC's medicinske komité publicerede i 2005 en udtalelse vedrørende konsekvenser af overdrevent vægtfokus i forhold til kvindelige atleter, *The IOC Consensus Statement on the Female Athlete Triad*. Fænomenet "*The Female Athlete Triade*" beskriver den nære sammenhæng mellem spiseforstyrrelse, forstyrret reproduktionscyklus og forringet knoglekvalitet.

Udtalelsen peger på, at en række forhold kan føre til spiseforstyrrelse. Den væsentligste risikofaktor er slankning ("*restrictive eating*"). Slankning er imidlertid i sig selv næppe tilstrækkeligt til at udvikle en spiseforstyrrelse, men ledsages normalt af socialt pres. Derudover antages det, at eliteidræt i sig selv indebærer en øget risiko, idet atleten vil kunne finde sig selv i konstant energiunderskud med de dertil skadelige konsekvenser til følge.

Årsagen til spiseforstyrrelse antages at ligge i et konkret samspil mellem tre faktorer: Forhåndsdisponering, samt udløsende og vedligeholdende faktorer.

---

¹⁸² Dansk idræts holdning til brug af kosttilskud og præstationsfremmende hjælpemidler, af 29. maj, 2008, side 11

¹⁸³ Dansk idræts holdning til brug af kosttilskud og præstationsfremmende hjælpemidler, af 29. maj, 2008, side 11

¹⁸⁴ Dansk idræts holdning til brug af kosttilskud og præstationsfremmende hjælpemidler, af 29. maj, 2008, side 11

Forhåndsdisponering vil være knyttet til faktorer som kultur, familie og andre individuelle forhold, som trigges af en *udløsende* faktor, f.eks. negative kommentarer om vægt, og *vedligeholdes* gennem faktorer som umiddelbar positiv succes, anerkendelse af træner osv.

Trænerens rolle i forbindelse med atletens vægt omtales bl.a. således:

“... The coach should not pressure an athlete to lose weight nor should the coach be involved in determining the athlete’s weight. If the athlete is concerned about her weight or body composition, she should be referred to a dietitian/nutritionist for further evaluation and consultation. The following steps are suggested: 1) Evaluate the athlete’s energy and nutrient intake. 2) Measure body composition by objective measurements (i.e., DXA), and then evaluate and discuss the results with the athlete. 3) Depending on these results, her eating and weight history, and her performance level, decisions are then made regarding possible changes in her dietary intake and training schedule. If the athlete and her healthcare providers decide that changes in her weight/body composition (gain or reduction) are to be attempted, the athlete should be followed closely after the treatment goal has been reached (post follow up 8 weeks, 16 weeks and 12 months). 4) To reiterate, the athlete’s healthcare providers in consultation with the athlete will make decisions regarding her weight and body composition. Coaches should not be involved in this process, nor should coaches even suggest weight reduction to athletes. Rather, coaches should express their concern for the athlete’s health and optimal performance potential by suggesting that she seek the assistance she needs from appropriate healthcare providers. Coaches should express this concern regarding appropriate referral when the athlete has expressed concern regarding her condition, and/or when the coach believes that the athlete lacks sufficient energy for healthy sport participation and/or when she is engaging in unhealthy eating behavior.”¹⁸⁵

Det bemærkes i udtalelsen, at nogle atleters tvangsprægede spisning kan føre til en spiseforstyrrelse og i sidste ende resultere i anoreksi eller bulimi.¹⁸⁶ I den forbindelse fremgår det som en anbefaling, at trænere og atleter bør uddannes og oplyses om, at et øget vægtfokus og vægttab ikke nødvendigvis sikrer en forøget sportspræstation.

Som præventivt tiltag anbefales det i udtalelsen bl.a., at trænere og atleter skal uddannes i sundhedsrisikoen i, at atleten har en restriktiv og tvangspræget diæt. Det er således vigtigt, at trænere og atleter er bekendt med de negative sundheds- og resultatmæssige effekter, som en tvangspræget spisning kan

---

¹⁸⁵ The IOC Medical Commission Working Group Women in Sport Position Stand on The Female Athlete Triad, s. 7 - 8

¹⁸⁶ The IOC Medical Commission Working Group Women in Sport Position Stand on The Female Athlete Triad, 2

medføre.¹⁸⁷ Det anbefales yderligere, at vægttab alene bør foretages i samarbejde med sundhedsmæssigt personale og alene bør igangsættes med det sundhedsfaglige personales godkendelse.¹⁸⁸

Der gives derudover en række anbefalinger til både forebyggelse og behandling. Det beskrives som helt centralt for, at træneren kan have dette som opmærksomhedspunkt, at trænere har støtte fra deres ledere i form af accept, uddannelse og retningslinjer.

3.6.2 *Forskning om spiseforstyrrelser hos eliteudøvere*

Den særlige risiko for spiseforstyrrelser blandt eliteatleter har været veldokumenteret og genstand for forskning siden i hvert fald 1990'erne. Den norske forsker Jorunn Sundgot Borgen, professor i fysisk aktivitet og helse ved Norges Idrettshøyskole, har haft en stor rolle i dette arbejde. Sundgot Borgen publicerede allerede i 1994 artiklen *Risk and trigger factors for the development of eating disorders in female elite athletes*, hvor hun i et studie af 603 kvindelige norske eliteatleter fandt en klart forhøjet risiko for spiseforstyrrelser hos 117 atleter, hvoraf 92 opfyldte kriterierne for anoreksi, bulimi eller såkaldt *anoreksi atletika* (anorexia athletica).¹⁸⁹

Denne forskning blev bl.a. fulgt op i 2003 i artiklen *Prevalence of Eating Disorders in Elite Athletes Is Higher Than in the General Population*¹⁹⁰, hvor det bl.a. indledningsvis anføres at:

“Athletes constitute a unique population, and the impact of factors such as training, eating pattern, extreme diets, restriction of food intake, and psychopathological profile must be evaluated differently from this impact in nonathletes. Therefore, the concept of anorexia athletica (AA) has been introduced. AA allows identification of athletes with symptoms of EDs who do not meet all diagnostic criteria for anorexia nervosa (AN) or bulimia nervosa (BN). The athlete with AA demonstrates an intense fear of gaining weight or becoming fat, even though he/she is underweight (at least 5% less than expected normal weight for age and height for the general population). This low body weight is attained by a reduction in energy intake, excessive exercising (more than is required to improve performance), or both. Frequently, the athlete with AA will also report bingeing, self-induced vomiting, and using laxatives or diuretics. The athletes with subclinical EDs, such as eating disorders not otherwise specified (ED-NOS) or AA, may show

¹⁸⁷ The IOC Medical Commission Working Group Women in Sport Position Stand on The Female Athlete Triad, 12

¹⁸⁸ The IOC Medical Commission Working Group Women in Sport Position Stand on The Female Athlete Triad, 12

¹⁸⁹ Jorunn Sundgot-Borgen *Risk and trigger factors for the development of eating disorders in female elite athletes*. *Medicine & Science in Sports & Exercise*, 26(4) 1994

¹⁹⁰ Jorunn Sundgot-Borgen and Monica Klungland Torstveit, *Prevalence of Eating Disorders in Elite Athletes Is Higher Than in the General Population*, *Clinical Journal of Sport Medicine*, Volume 14, Number 1, January 2004

evidence of some of the common psychologic traits associated with the clinical EDs, such as high achievement orientation, obsessive-compulsive tendencies, and perfectionism. However, these traits are generally expected and usually essential for competing successfully.”

Artiklen konkluderer som følger:

“The prevalence of EDs is higher in athletes than in controls, higher in female athletes than in male athletes, and more common among those competing in leanness-dependent and weight-dependent sports than in other sports. Because there is a high prevalence of eating disorders in elite athletes that may have serious lifelong consequences, we recommend that all elite athletes, particularly those competing in leanness sports, receive screening for eating disorders. Also, education about health and performance-related nutrition and body composition is needed.”

Forskningen om spiseforstyrrelser og idræt var på dette tidspunkt, i 2003, velkendt i Danmark og blev blandt andet lagt til grund for Danmarks Idrætsforbund og Team Danmarks arbejde med forebyggelse og behandling af spiseforstyrrelser hos danske atleter.

4. TRÆNINGSMILJØET FOR ELITESVØMMERNE

4.1 Indledning

I henhold til kommissoriet skal undersøgelsen:

”... afdække og redegøre for træningsmiljøet og konsekvenserne heraf for alle elitesvømmere, der er eller har været aktive i Dansk Svømmeunions elite- og landsholdstrupper gennem årene. Undersøgelsen skal belyse perioden fra 2001 og til i dag.”

Dette kapitel har til formål at besvare denne del af kommissoriet. Vi har opdelt temaet i to dele, så selve træningsmiljøet på den ene side og dets konsekvenser for elitesvømmerne på den anden side behandles særskilt.

Vores undersøgelse af selve træningsmiljøet er foretaget via en spørgeskemaundersøgelse og dernæst interviews. Resultaterne gennemgås nedenfor under afsnit 4.3 og 4.4.

For så vidt angår spørgsmålet om træningsmiljøets konsekvenser for alle elitesvømmere i den undersøgte periode, er det ikke muligt at besvare spørgsmålet i den form, det foreligger i kommissoriet. Dette er dels en konsekvens af, at vi ikke har været i kontakt med alle de pågældende elitesvømmere, men mest afgørende er det, at vi som advokatvirksomhed ikke har de faglige kompetencer til at foretage en sådan

vurdering. I stedet har vi udvalgt nogle enkelte historier til illustration af nogle af svømmernes egne oplevelser af, hvilke konsekvenser træningsmiljøet har haft for dem. Disse gennemgås nedenfor under afsnit 4.5.

4.2 Indledende om elitestrukturen og trænerrollerne

Der er tre landshold inden for dansk elitesvømning: årgangslandshold, juniorlandshold og seniorlandshold. Landsholdene er opdelt efter alder og følger FINAs aldersinddeling, som har været skiftende igennem tiden. Eksempelvis skal man i sæson 2020/2021 være årgang 2002 eller ældre som herre og årgang 2003 eller ældre som kvinde for at være på seniorlandsholdet.

Landsholdssvømmerne er i det daglige tilknyttet en lokal svømmeklub, og landsholdene samles således i udgangspunktet kun til stævner, træningslejre o.l. Dog træner en del af landsholdet til dagligt på det nationale træningscenter, NTC (tidligere Elitecenter i Svømning). Centret lå fra 1995 til 2001 i Ishøj, hvorefter det flyttede til Farum frem til 2009. Herefter flyttede centret til Bellahøj Svømmestadion. Elitecentret skiftede navn til NTC, da det i 2009 flyttede til Bellahøj Svømmestadion i København.

NTC er et træningsmiljø, der tilbydes til nogle af de bedste danske svømmere og skal hverken forveksles med de lokale svømmeklubber eller landsholdet. Således vil den enkelte svømmer på NTC ligeledes være tilknyttet en lokal klub og dennes klubtræner, og selvom dele af landsholdet træner på NTC, er det ikke hele landsholdet, der er samlet her.

Tidligere blev rollen som seniorlandsholdstræner og NTC-træner varetaget af den samme person, men i 2013 blev stillingen delt i to. Såvel landsholdstrænere som trænere på NTC er ansat af Dansk Svømmeunion, hvorimod de lokale klubtrænere er ansat i disse klubber.

For så vidt angår historikken for trænere og sports-/elitechefer under Dansk Svømmeunion henvises der til vedlagte tidslinje (Bilag 3). Som det også fremgår under afsnit 3.3.3.6, er sportschefen (tidligere elitechefen) unionstrænerens¹⁹¹ nærmeste leder.

4.3 Resumé af spørgeskemaundersøgelsen

Formålet med spørgeskemaundersøgelsen var at undersøge forekomsten af forskellige former for mistriksel blandt tidligere og nuværende elitesvømmere, samt at undersøge forhold vedrørende rapportering af potentiel mistriksel.

---

¹⁹¹ Ved unionstræner skal forstås trænere ansat i Dansk Svømmeunion, dvs. landstrænere og centertrænere inkl. assisterende trænere samt juniorlandsholdstrænere

Der er givet en grundig redegørelse for resultaterne i spørgeskemaundersøgelsen i bilag 4. Nærværende afsnit tager således udelukkende sigte på at give en helt overordnet beskrivelse af respondenternes besvarelser samt en redegørelse for de tendenser, resultaterne viser. Da undersøgelsen er anonym, ligger det i sagens natur, at det ikke har været muligt at verificere resultaterne. Undersøgelsen tager ikke stilling til spørgsmål om årsagssammenhæng, f.eks. mellem træningsmiljøet og svømmernes psykiske udfordringer.

Modtagere af spørgeundersøgelsen var *elitesvømmere*. Denne gruppe er i forbindelse med undersøgelsen defineret som svømmere, der har været tilknyttet årgangslandshold, juniorlandshold, seniorlandshold, Great Danes-grupperingen og/eller NTC (tidligere elitecentret) i perioden 2001 og frem til i dag. Der findes ingen nøjagtig fortegnelse over disse, og der er derfor usikkerhed knyttet til, hvor mange svømmere det præcist drejer sig om.

Vi modtog kontaktoplysninger på 147 elitesvømmere fra Team Danmark. Dansk Svømmeunion har oplyst, at de har slettet alle kontaktoplysninger på tidligere svømmere, hvorfor vi ikke har modtaget kontaktoplysninger fra Unionen. Både Team Danmark og Dansk Svømmeunion lagde et opslag op på deres Facebook- og hjemmeside, hvor elitesvømmere opfordredes til at kontakte os, hvis de var en del af undersøgelsens målgruppe.

Dette resulterede i en række henvendelser, og spørgeundersøgelsen blev således udsendt til i alt 183 personer, hvoraf 117 har svaret på hele undersøgelsen, svarende til 64 %. Derudover har 22 besvaret dele af undersøgelsen svarende til yderligere 12 %. Ca. 76 % af modtagerne har således besvaret undersøgelsen helt eller delvist, hvilket må betegnes som en meget tilfredsstillende svarprocent for denne type undersøgelse. De personer, der har besvaret spørgeskemaet, kaldes i dette afsnit for respondenter.

Undersøgelsen blev første gang distribueret den 2. september 2019 og derefter løbende fremsendt til deltagerne. Den 13. september fremsendtes en påmindelse om spørgeskemaet med samtidig meddelelse om, at besvarelse skulle ske senest den 20. september.

I det følgende vil de vigtigste resultater og konklusioner fra spørgeskemaundersøgelsen blive præsenteret. Først gennemgås de generelle konklusioner, som undersøgelsen lægger op til. Således vil dette afsnit fremhæve nogle klare sammenhænge på tværs af de forskellige, specifikke spørgekategorier. Herefter gives der et sammendrag af de væsentligste resultater og konklusioner for hver specifik spørgekategori. For en nærmere gennemgang af spørgeskemaundersøgelsen henvises til bilag ”Resultater spørgeskema”, hvor der er foretaget en dybdegående analyse af den samlede, relevante datamængde fra spørgeskemaundersøgelsen.

Det understreges, at vi ikke har taget stilling til, om forekomsten af det enkelte forhold er ”normal” eller ”unormal”, så henvisninger til om en forekomst er ”høj”, ”lav” osv. er en henvisning til forekomst målt i absolutte tal indenfor en skala på 100 %.

4.3.1 Generelle konklusioner på baggrund af undersøgelsens resultater

4.3.1.1 Hvorfor de tidligere elitesvømmere valgte at stoppe

De respondenter, der ikke længere er aktive svømmere, blev ved besvarelsen af spørgeskemaet bedt om at angive de grunde, der førte til, at respondenteren ophørte som elitesvømmer. Spørgsmålet blev besvaret af 85 respondenter. De to hyppigst angivne grunde til ophør som elitesvømmer er, at respondenteren ønskede at lave andre ting samt, at respondenteren ikke nød at være elitesvømmer længere.¹⁹² Disse grunde anføres i begge tilfælde af omtrent halvdelen af respondenterne. Skader, psykiske udfordringer og at respondenteren ikke nåede sine mål, anføres ligeledes hyppigt og hver især af omtrent en fjerdedel af respondenterne.¹⁹³

4.3.1.2 Respondenternes tilknytning til NTC

Vi har fundet det væsentligt at undersøge, om der er en sammenhæng mellem hyppigheden af de pågældende forhold i undersøgelsen og respondenternes tilknytning til NTC. Undersøgelsen viser, at der gennemgående er væsentligt flere respondenter med tilknytning til NTC, der har svaret ”ja” til at have oplevet negative forhold, end det er tilfældet for respondenter uden tilknytning til NTC. Denne gennemgående overrepræsentation tyder på, at der – i hvert fald tidligere – har hersket en mere hård kultur på NTC, både i forhold til hvad respondenterne konkret har oplevet fra aktører såsom trænere,¹⁹⁴ men også i forhold til en mere indirekte påvirkning af respondenternes overordnede psykiske velbefindende.¹⁹⁵ Det kan herudover konkluderes, at det er unionstrænere”, dvs. trænere ansat i Dansk Svømmeunion, der i

---

¹⁹² Bilag 5 Resultater spørgeskema, side 4, graf ”Hvad var grunden til, at du ophørte som elitesvømmer?”

¹⁹³ Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, side 4, graf ”Hvad var grunden til, at du ophørte som elitesvømmer?”

¹⁹⁴ Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, bl.a. side 22, graf ”Jeg er blevet råbt ad på en vred eller kritiserende måde”, side 39, graf ”Jeg er blevet presset til at tage lægemidler eller lignende for at øge min præstation”, side 74, graf ”Jeg har haft spiseforstyrrelsesrelateret adfærd”, mfl.

¹⁹⁵ Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, bl.a. side 71, graf ”Jeg har gjort skade på mig selv”, side 72, graf ”Jeg har haft selvmordstanker”, side 74, graf ”Jeg har haft spiseforstyrrelsesrelateret adfærd”, side 75, graf ”Jeg har opsøgt hjælp til at håndtere psykiske problemer”

udpræget grad er blevet anført af respondenterne som dem, der har udvist den pågældende adfærd.¹⁹⁶ Også ledere i Dansk Svømmeunion,¹⁹⁷ klubtrænere¹⁹⁸ og andre svømmere¹⁹⁹ anføres af respondenterne, om end i noget mindre omfang end unionstrænere.

4.3.1.3 Tidsaspektet

Resultaterne fra undersøgelsen viser, at et væsentligt flertal af respondenternes oplevelser af de negative forhold vedrører perioden, der ligger mere end fem år tilbage. Dette tyder således på en tendens, hvorefter respondenter, der har været elitesvømmere for mere end fem år siden, har oplevet en højere forekomst af den pågældende adfærd. Om dette kan tages til indtægt for en klar, faldende tendens, er usikkert, idet periodeinddelingen i spørgeskemaundersøgelsen gør, at perioden mere end fem år tilbage er noget længere – i alt ca. 14 år – end den periode, der vedrører de seneste 5 år. Undersøgelsen indikerer således ikke i hvilken periode fra 2001-2014, at respondenterne har oplevet de negative forhold, men blot at der er en højere frekvens af disse forhold i denne periode.

4.3.2 Specifikke konklusioner på baggrund af undersøgelsens enkelte spørgekategorier

4.3.2.1 Tilfredshed og generel trivsel

Gennemsnittet af respondenternes svar på spørgsmålene for disse spørgekategorier er 5,5, ud af en skala fra 1 til 7, hvor 1 er ”helt utilfreds”, og 7 er ”helt tilfreds”. Det er særligt spørgsmålene om tilfredshed med udseende og vægt samt psykisk helbred, hvortil der er tilkendegivet en noget lavere tilfredshed end gennemsnittet. Der er også et ikke ubetydeligt mindetral af respondenterne, der i relation til visse områder, navnlig psykisk helbred og vægt, har tilkendegivet en meget lav tilfredshed.²⁰⁰

---

¹⁹⁶ Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen bl.a. side 22, graf ”Jeg er blevet råbt ad på en vred eller kritiserende måde”, side 82, graf ”Er du blevet forsøgt afholdt fra at opsøge lægehjælp eller nægtet lægehjælp i forbindelse med en sportsskade?”, mfl.

¹⁹⁷ Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, bl.a. side 25, graf ”Jeg er blevet tvunget til eller det er blevet forventet af mig at træne/konkurrere, selvom jeg var skadet eller udmattet”, side 37, graf ”Jeg er blevet opfordret til at opgive min uddannelse eller øvrige karriere til fordel for svømning” mfl.

¹⁹⁸ Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, bl.a. side 35, graf ”Jeg er blevet straffet med at skulle træne i overdrevent omfang”, side 32, graf ”Jeg er blevet kritiseret for/har fået negative kommentarer om min krop eller vægt”

¹⁹⁹ Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, bl.a. side 54, graf ”Jeg er blevet berørt på en måde, der var seksuelt upassende”, mfl.

²⁰⁰ Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, side 16, graf ”I hvilken grad er du enig”

4.3.2.2 *Indbyrdes relationer*

Denne spørgekategori er en kategori, hvor der er relativt store andele af respondenterne, som har haft negative og/eller kritisable oplevelser. Den mest udtalte oplevelse inden for denne kategori er at være blevet råbt ad på en vred eller kritiserende måde, idet hele 67 % af respondenterne angiver at have oplevet dette. 83 % af respondenterne, der har haft en tilknytning til NTC, har svaret ”ja” til spørgsmålet.²⁰¹

Der er endvidere 56 % af respondenterne, der har tilkendegivet, at de har oplevet, at være blevet tvunget til/at det er blevet forventet af dem, at de skulle træne/konkurrere med en skade, hvoraf 45 % af disse respondenter har oplevet denne adfærd fra en unionstræner.²⁰² 48 % af respondenterne har oplevet at blive ydmyget, nedværdiget, gjort til grin eller sat i forlegenhed.²⁰³ I alt har 17 % af respondenterne angivet, at de har oplevet at blive presset til at tage lægemidler eller lignende for at øge deres præstation.²⁰⁴ I den forbindelse har 25 % af svømmerne på NTC oplevet at blive presset til at tage lægemidler eller lignende for at øge præstationen, hvor det til sammenligning er 11 % for respondenter tilknyttet øvrige steder.²⁰⁵

Halvdelen af respondenterne har angivet at have oplevet, at andre er blevet udsat for diskrimination (53 %).²⁰⁶

4.3.2.3 *Vold og seksuelle overgreb*

Overordnet set synes de forskellige forhold inden for denne kategori at have haft en relativt begrænset forekomst, ligesom besvarelsene hovedsageligt refererer til forhold, der ligger mere end fem år tilbage. I relation til hvem respondenterne har angivet som dem, der har udvist den pågældende adfærd, er det klare billede, at det fortrinsvis er andre svømmere og i mindre grad unionstrænere, der angives. Klubtrænere angives også, dog i et noget mindre omfang.

---

²⁰¹ Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, side 18, graf ”Besvarelser – Indbyrdes relationer”

²⁰² Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, side 25, graf, ”Jeg er blevet tvunget til eller det er blevet forventet af mig at træne/konkurrere, selvom jeg var skadet eller udmattet”

²⁰³ Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, side 18, graf ”Besvarelser – Indbyrdes relationer”

²⁰⁴ Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, side 18, graf ”Besvarelser – indbyrdes relationer”

²⁰⁵ Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, side 38, graf ”Jeg er blevet presset til at tage lægemidler eller lignende for at øge min præstation”

²⁰⁶ Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, side 18, graf ”Besvarelser – Indbyrdes relationer”

I relation til spørgsmålene ”Jeg har oplevet, at en person har forsøgt at have sex med mig imod min vilje”, ”Jeg er blevet bedt om at afklæde mig, indtage en seksuel stilling/position eller uføre seksuelle handlinger under tilstedeværelse af en anden” og ”Jeg er blevet udsat for, at en anden har blottet sig for mig (...)” er der tre bekræftende besvarelser. I besvarelserne af disse spørgsmål har respondenterne alene angivet, at det er andre svømmere, der har udvist den pågældende adfærd. I absolutte tal er der tale om meget få respondenter, der angiver at have oplevet disse forhold.

4.3.2.4 *Psykisk velbefindende og fysiske skader*

En relativt stor andel af respondenterne har udtrykt udfordringer, når det kommer til deres mentale velbefindende. Der er således et ikke ubetydeligt mindretal af respondenterne, der har svaret ”ja” til at have oplevet ét af forholdene, der spørges ind til. Alle spørgsmål i denne spørgekategori har et resultat, hvor over 10 % af respondenterne har svaret ”ja”. Derudover kan det fremhæves, at i relation til spørgsmålene om hvorvidt respondenterne har søgt hjælp til psykiske problemer, og hvorvidt respondenterne har haft spiseforstyrrelsesrelateret adfærd, er det knap en tredjedel af alle respondenterne, der har svaret ”ja” til spørgsmålet. Det er væsentligt i denne sammenhæng at gøre opmærksom på, at spørgsmålet alene handlede om spiseforstyrrelsesrelateret *adfærd*, og således ikke diagnosticerede spiseforstyrrelser.

Resultaterne for kategorien ”skader” viser, at der er generel tryghed ved at rapportere om skader til medicinsk personel, mens det er et noget mere blandet billede ved udsigten til at skulle informere en træner herom. Næsten halvdelen (48 %) af alle respondenterne har angivet, at de føler, at de har mistet opbakning fra f.eks. deres træner som følge af skader.²⁰⁷ Endelig har 11 % af alle respondenterne anført, at de er blevet forsøgt afholdt fra at opsøge lægehjælp eller nægtet lægehjælp i forbindelse med en sports-skade.²⁰⁸

4.3.2.5 *Rapportering til Dansk Svømmeunion, Team Danmark og Danmarks Idrætsforbund*

Fordelingen af hvilke organisationer, respondenterne er komfortable ved at rapportere kritisable forhold til, er som følger: Et gennemsnit på 57 % af respondenterne har svaret ”ja” til, at de ville rapportere kritisable forhold til egen svømmeklub. Tilsvarende har i gennemsnit 30 % svaret ”ja” til Dansk Svømmeunion, 31 % til Team Danmark og 25 % til Danmarks Idrætsforbund. Det bemærkes, at der her er tale om et gennemsnit af de forskellige indrapporteringstemaer, der blev spurgt ind til.²⁰⁹

---

²⁰⁷ Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, side 80, graf ”Besvarelser – Skader”

²⁰⁸ Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, side 80, graf ”Besvarelser – Skader”

²⁰⁹ Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, side 87, graf ”Oplysninger og rapportering”

47 % af respondenterne har svaret, at de ville være bekymret for repressalier, hvis de indrapporterede et forhold til sin organisation.²¹⁰

4.3.2.6 *Organisationsmæssig indflydelse*

I relation til den organisationsmæssige indflydelse viser undersøgelsens resultater, at 14 % af respondenterne har følt sig presset til at tolerere skadelig/usund praksis af hensyn til en af organisationernes omdømme.²¹¹ Det bør endvidere bemærkes, at 13 % af respondenterne har angivet at være blevet presset til at fortie en klage/et forhold på grund af potentielle negative konsekvenser for en af organisationernes omdømme.²¹²

4.3.3 *Sammenfatning*

Den generelle trivsel for respondenterne fremstår overvejende god. En væsentlig del af respondenterne har dog besvaret at have oplevet de forhold, som spørgeundersøgelsen omhandler. Resultaterne fra undersøgelsen viser samtidigt, at forekomsten er større i perioden for fem år siden og tilbage i tid, idet der dog er knyttet en vis usikkerhed hertil. En særlig stor del af respondenterne har under kategorien psykisk velbefindende udtrykt udfordringer.

Det er en tydelig tendens, at respondenter tilknyttet NTC har oplevet en større forekomst af negative forhold end respondenter, der ikke har været tilknyttet NTC. Resultaterne viser således, at der særligt på NTC har været et til dels hårdt miljø. Det er endvidere en tendens, at unionstrænere er den gruppe, som har udvist størstedelen af de pågældende negative forhold.

Flertallet af respondenterne har ikke været komfortable med at indberette negative forhold til henholdsvis Dansk Svømmeunion, Team Danmark og Danmarks Idrætsforbund, og næsten halvdelen har udtrykt bekymring for repressalier, hvis de skulle indberette bekymringer. Svømmerne ses i denne sammenhæng at have væsentlig større tillid til egne svømmeclubber og klubtrænere end til de nationale organisationer.

---

²¹⁰ Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, side 85, graf "Oplysninger og rapportering"

²¹¹ Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, side 93, graf "Organisationsmæssig indflydelse"

²¹² Bilag 5 Redegørelse for resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, side 93, graf "Organisationsmæssig indflydelse"

4.4 Beretninger om træningsmiljøet

4.4.1 *Indledende om forståelsen af "træningsmiljø"*

Vi finder det indledningsvis vigtigt at fremhæve, at et træningsmiljø ikke udelukkende er en konsekvens af de tilstedeværende trænere. F.eks. er miljøet internt blandt svømmerne også en naturlig del af træningsmiljøet, som vi har fået en lang række beretninger om, og i øvrigt er miljøerne omgivet af diverse øvrigt personale.

Grundet både ressource- og tidsmæssige begrænsninger kan vi dog ikke gengive alle aspekter af træningsmiljøet, som vi har fået beretninger om. Vi har derfor afgrænset omfanget af denne redegørelse med udgangspunkt i de faktuelle forhold, der gav anledning til undersøgelsen, således at redegørelsen for træningsmiljøet primært har fokus på træningsmiljøet omkring unionstrænerne²¹³ og deres indvirkning på træningsmiljøet.

Nedenstående redegørelse for træningsmiljøet over tid tager i øvrigt primært sigte på de overordnede og gennemgående linjer fremfor konkrete enkelthistorier. Mange af enkelthistorierne kunne have fortjent en bredere gengivelse og behandling. Dette er der imidlertid ikke rum for inden for rammerne af opdraget for vores undersøgelse.

4.4.2 *Indledende om gennemførelsen og behandlingen af interviews*

Vi har i forbindelse med undersøgelsen indkaldt 64 tidligere og nuværende elitesvømmere²¹⁴ til interviews, hvoraf 44 har valgt at deltage. Af anonymitetshensyn kan vi ikke angive identiteten på disse deltagere. De blev udvalgt ud fra et hensyn om at såvel køn som tidsperioder skulle være jævnt repræsenteret. Udvælgelsen er ikke sket på baggrund af nogen formodning om, at de indkaldte ville forklare sig henholdsvis "positivt" eller "negativt" om træningsmiljøet. Vi har således talt med svømmere, som har haft både negative, positive og blandede oplevelser i deres tid som elitesvømmere. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der er fem svømmere, som af interviewdeltagerne er blevet omtalt som nogle, der har været svært påvirkede af træningsmiljøet, men som ikke er vendt tilbage på vores interviewindkaldelser eller som direkte har tilkendegivet, at de ikke ønsker at deltage.

---

²¹³ Ved unionstræner skal forstås trænere ansat i Dansk Svømmeunion, dvs. landstrænere og centertrænere inkl. assisterende trænere samt juniorlandsholdstrænere

²¹⁴ Elitesvømmere er defineret som svømmere, der har været tilknyttet årgangslandshold, juniorlandshold, seniorlandshold, Great Danes-grupperingen og/eller NTC (tidligere elitecenter) i perioden 2001 og frem til i dag

Vi har valgt at invitere hele det nuværende seniorlandshold til interview, idet vi finder det vigtigt at danne os det bredest mulige faktuelle grundlag om det aktuelle træningsmiljø.

Interviews af elitesvømmerne blev gennemført som åbne samtaler, hvor deltagerne fik mulighed for at fortælle om deres personlige oplevelser som elitesvømmere. Der blev dog spurgt konkret ind til forholdene og træningsmiljøet under de NTC- og landstrænere, som de pågældende svømmere har trænet under.

Derudover blev der under interviewene spurgt ind til Team Danmark og Dansk Svømmeunions rolle i deres dagligdag som elitesvømmere, herunder om der blev gennemført tilsyn med træningsmiljøet, og om, hvilke indberetningskanaler der var til rådighed, hvis der måtte være behov for at rapportere om problematiske forhold. Ligeledes blev der spurgt ind til, hvorvidt svømmerne var bekendt med diverse konkrete retningslinjer. Disse forhold behandles særskilt i afsnit 5.2.

I det nedenstående beskrives træningsmiljøet over tid, som det er blevet oplevet af de svømmere, som vi har interviewet. Om end der i sagens natur er tale om subjektive opfattelser, har vores interviews i høj grad vist mønstre, fællestræk og overensstemmende opfattelser af træningsmiljøet. Det bemærkes, at der ikke ses en sammenhæng mellem svømmernes beskrivelser og de sportslige resultater, de har opnået. Med andre ord er der ikke holdepunkter for at antage, at det overvejende er svømmere i ”sub-eliten”, der har opfattet træningsmiljøet negativt.

De refererede forklaringer skal læses i lyset af, at der er tale om forhold, der til dels ligger langt tilbage i tid, hvorfor der kan være detaljer, der huskes anderledes, end de faktiske begivenheder viste, eller er blevet glemt. Med dette in mente finder vi det imidlertid uproblematisk at lægge til grund, at svømmernes forklaringer som gengivet nedenfor samlet set giver et retvisende billede af træningsmiljøerne over tid, navnlig grundet den overensstemmelse i hovedlinjerne, som vi har kunnet konstatere i forklaringerne. Det bemærkes i den forbindelse, at en række personspecifikke hændelser vedrørende træningsmiljøet ikke alene er blevet beskrevet af de personer, der har været direkte udsat for disse hændelser, men også er blevet beskrevet af personer, der har observeret hændelserne. Opfattelser, der peger i modsat retning af de mest udbredte opfattelser, vil også blive gengivet i relevant omfang.

De nedenstående afsnit har til formål at gengive svømmernes oplevelser af træningsmiljøet over tid og er således – på nær sammenfatningerne i afsnit 4.4.4.4, 4.4.7.3, 4.4.8.3 og 4.4.10 – ikke underlagt vores vurderinger. Svømmernes beretninger suppleres af vores interviews med øvrige personer tilknyttet træningsmiljøet.

4.4.3 *Træningsmiljøet på juniorlandsholdet i perioden 2001-2005*

Vi har kun få, udetaljerede beskrivelser om denne periode. De få udtalelser, vi har fået fra svømmere, der har været juniorsvømmere i denne periode, giver ikke anledning til, at denne periode behandles nærmere i vores undersøgelse, idet disse ikke er tilstrækkelige til at kunne udlede noget generelt om træningsmiljøet. Dette må også ses i sammenhæng med, at der ikke dengang var et organiseret juniorlandshold på samme måde, som man har haft siden 2006.

4.4.4 *Træningsmiljøet på juniorlandsholdet i perioden 2006-2014*

Michael Hinge varetog rollen som juniorlandsholdstræner / talentudvikler i perioden 2006-2014. Der findes ikke et elitecenter for juniorsvømmere, og juniorlandsholdstrænerens primære kontakt med juniorlandsholdet foregår således i forbindelse med stævner og træningslejre. Den øvrige træning på juniorniveau sker i de lokale klubber.

4.4.4.1 *Svømmernes beretninger om træningsmiljøet i perioden 2006-2014*

I alt 21 svømmere har udtalt sig om miljøet på juniorlandsholdet i perioden 2006-2014. Forholdene og træningsmiljøet på juniorlandsholdet i denne periode er blevet beskrevet både positivt og negativt.

Tonen fra daværende juniorlandsholdstræner, Michael Hinge er overordnet beskrevet som hård og til tider grov, og en række svømmere har beskrevet, at de var bange for at deltage i samlingerne. Den overvejende del af svømmerne har beskrevet, at de ofte blev skældt ud, f.eks. hvis man havde svært ved at forstå et program eller hvis de ikke præsterede som forventet, og at der blev givet en del ”offentlige skideballer”. Ligeledes er det blevet beskrevet, at Michael Hinge kunne finde på at udpege fejl og udstille svømmerne foran hinanden.

Disse forhold er dog for de flestes vedkommende ikke blevet fremhævet som nogle, som svømmerne har ladet sig påvirke af i mærkbart omfang, hverken dengang eller i dag. Den mest udtalte virkning af denne del af træningsmiljøet, som er blevet gengivet, har været, at en række svømmere reelt ikke havde lyst til at deltage i samlingerne pga. en større eller mindre grad af nervøsitet/utryghed ved Michael Hinge, og det er også blevet forklaret, at flere juniorsvømmere valgte at stoppe på landsholdet pga. dette.

I modsætning til ovennævnte udtalelser har én svømmer, der kun har haft Michael Hinge som klubtræner, udtalt, at han ikke kan genkende noget af det, som er kommet frem i medierne om Michael Hinge. Ligeledes har én svømmer udtalt, at han trods den hårde tone fandt, at Michael Hinge var en fantastisk god træner, og en anden svømmer har tilsvarende udtalt, at Michael Hinge var en ”drengerøv”, men at han altid ”kom enormt godt ud af det med ham”. Endelig har én udtalt, at hun ikke kan huske, at hun

---

selv har oplevet noget, som hun synes var over stregen, og en anden svømmer har udtalt, at hun hverken har haft gode eller dårlige oplevelser med Michael Hinge, men at hun dog heller ikke har haft så meget med ham at gøre.

I øvrigt har oplevelserne af den hårde tone været varieret, hvilket kan illustreres ved et udpluk af svømmernes udtalelser:

”Tonen generelt set, set i kontekst af, hvad der bliver snakket om i medierne og sådan noget, var bare sådan hård, nogle gange meget hård, men ikke noget, jeg bed mærke i.”

”Det var meget specielt [...] Han skældte mig ud konstant. Offentligt og foran de andre [...] Jeg føler, at Hinge gerne ville have magt, specielt over de lidt yngre”

”Generelt var det ubehageligt, at man fik skældud, hvis man gjorde noget, der var forkert. I klubmiljøet, hvor jeg kom fra, kunne man godt blive skældt ud, hvis man fjollede og ikke hørte efter, ligesom en folkeskolelærer kan skælde ud, men ikke på den måde, at ’du gør det ikke ordentligt, så nu skælder vi dig ud’, som det var dér [...]”

”Meget direkte herre. Grov over for mange af de andre svømmere. Mig har han aldrig været helt vildt grov over for. Men mit indtryk af ham er også, at hvis du er på toppen af svømning, er han sød og god ved én, og det var jeg der”

”Man blev hængt lidt ud, hvis man ikke var med i toppen. Man blev hevet op af vandet og fik at vide, at man ikke var god til at svømme. [...] Jeg lod mig ikke påvirke af det”

”Jeg var meget bange for ham. Da jeg kvalificerede mig til landsholdet, tænkte jeg wow, det her bliver fedt, og jeg glædede mig helt vildt. Og det var bare en af de mest skræmmende oplevelser jeg har haft som en lille pige. Det var slet ikke sjovt. Jeg har aldrig været fan af hans facon. Han var ret god til at hænge folk ud. Og jeg tror også det var derfor, at jeg var så nervøs, når jeg var på samlingerne. [Anonymiseret svømmer] blev hele tiden hængt ud for at være lidt kejtet eller ikke stærk nok. Jeg frygtede så meget, at det skulle være mig, der var den næste”

”Det var ikke rigtig noget voldsomt. Samtidigt havde jeg også indtryk af, at det var hårdere at være pige på juniorlandsholdet [...] Hvis man ikke var seriøs nok, var han også hårdere ved én. Men han kunne rigtig godt lide mig”

”Det har ikke været de fedeste oplevelser at få som barn. Tonen var rigtig grov. Heldigvis blev jeg aldrig rigtig udsat for noget, men der blev snakket rigtig groft til mange af svømmerne,

meget nedladende, det var en hård tone, og det gør måske bare, at man er lidt bange, når man kommer der som 12-årig [...] Jeg husker én, der skulle lave en øvelse, hun hedder [anonymiseret svømmer], og han væltede hende og sagde, at hun var uduelig.”

”I min optik, så er Michael en fantastisk fyr [...] Michael havde sine metoder. Han var også en meget meget streng type, men han gjorde det for vores skyld. Det var ikke manipulerende eller ubehagelige metoder. Han gjorde det for at gøre os til eliten [...] Der gik en intern joke mellem drengene om, at han var mandschauvinist [...] Det var mange ting, han kunne fyre af på sådan en træning, f.eks. ’du har simpelthen de blegeste spaghetti-ben jeg nogensinde har set’ [...] Men jeg grinte af det. Jeg havde et bullshit-filter. Jeg har aldrig haft et tidspunkt, hvor Michael har gjort mig ked af det”

”Det var lidt hårdt. Han var hård [...] Der var ikke plads til fejl. Det var hans måde eller ingen måde. Det er ikke fordi jeg siger, at det var forkert, men hans måde passede bare ikke på mig [...] Han var lidt hård i munden en gang imellem. Han var ikke super hård over for mig synes jeg, men han var meget kontant [...]

”Tonen passede måske ikke til, at man var 12-13 år. Elitesport er jo hårdt, men der blev snakket til os som om, at vi var voksne mennesker.”

”Jeg er ikke direkte blevet talt nedladende til, men jeg har oplevet det, jeg har hørt andre. Og så tænker man, det skal jeg aldrig, og så gør man bare det, der bliver sagt, og passer lidt ind, for man gider ikke at blive gjort til grin. Men det er også bare lidt sådan det er. Michael var hård, han er kendt som værende hård, og det tror jeg, der er rigtig mange, der vil sige.”

”Jeg har ikke oplevet noget, hvor jeg har tænkt, at det var over min grænse. Men jeg kan huske, at vi var på en tur i Skive, hvor de andre sagde, at han tjekkede, om de havde slik på værelserne. Det er ikke noget, han har gjort på mit værelse”

Med hensyn til vægt, kost og vejninger, er det gentagne gange blevet beskrevet, at miljøet under Michael Hinge var kontrollerende, og at fokus lå på vægttab hos nogle af svømmerne. Vi har i den forbindelse fået forklaret, at en af Michael Hinges metoder i denne forbindelse var at diktere, at disse personer ikke måtte spise visse madvarer, såsom kartofler og hvidt brød, og at han til måltiderne satte sig ved siden af de pågældende svømmere og overvågede, hvad og hvor meget de spiste. Derudover har vi flere gange fået forklaret om en træningslejr, at hvis svømmerne havde været i supermarkedet, kontrollerede Michael Hinge nogle af juniorsvømmernes indkøbsposer, for at undersøge om de havde købt slik el.lign.

”Han stod og kiggede poserne igennem, og tit smed han det også ud, hvis man havde købt noget [...]. Pigerne fik at vide, at de ikke skulle spise sukker på morgenmaden. Drengene fik at vide, at I skal bare spise [...]. Der var ikke samme overvågning omkring det [for drengene]”

”Han rodede i vores skraldespande for at se, hvad vi havde spist. Han sad ude foran supermarkedet for at kigge i vores indkøbsposer og se, hvad vi havde købt af snacks. Han har på et tidspunkt vendt hele vores lejlighed på hovedet for at se, om vi gemte snacks rundt omkring [...] Han kaldte folk for tykke, der blev taget fat i siderne på pigerne.”

Samlet fremstår der varierende opfattelser af træningsmiljøet på juniorlandsholdet i denne periode. Selvom størstedelen af de interviewede har kunnet berette om en hård tone, der også er blevet fremhævet som upassende og intimiderende for børn og unge, har en del af svømmerne haft særdeles positive oplevelser på juniorlandsholdet i perioden under Michael Hinge. Disse svømmere har i overvejende grad været enige i, at Michael Hinge havde en særlig facon, men har således set de positive sider ved denne facon, hvorimod andre har følt, at det har været et miljø præget af frygt. Forklaringerne tegner derudover et billede af, at der i hvert fald i perioder på juniorlandsholdet har været et særligt omfattende og til dels kontrollerende fokus på kost og vægt.

4.4.4.2 Beretninger om træningsmiljøet i perioden 2006-2014 fra øvrige tilknyttede personer

Det er primært øvrige, både nuværende og tidligere, trænere, herunder klubtrænere, der har udtalt sig om træningsmiljøet på juniorlandsholdet i perioden under Michael Hinge. Dette er en konsekvens af, at øvrigt personel, såsom fagekspert, har haft en begrænset rolle i forhold til juniorlandsholdet.

De pågældende personer har givet varierende og nuancerede beskrivelser af træningsmiljøet på juniorlandsholdet i denne periode. De fleste har udtalt, at episoden [REDACTED], som kom frem i pressen, kom bag på dem. Det bemærkes i den forbindelse, at mange har beskrevet Michael Hinge som en dygtig, men hård træner. Hvorvidt han i den henseende var for hård, er der delte meninger om. Vi har i den forbindelse talt med klubtrænere, der havde svømmere på juniorlandsholdet, som har kunnet berette, at juniorsvømmerne til tider kom hjem og fortalte, at Michael Hinges tone og adfærd havde været grov.

F.eks. forklarede en klubtræner, at de oplysninger, der kom frem i pressen om Michael Hinge, kom bag på ham, men tilføjede:

”Jeg har jo også haft svømmere på juniorlandsholdet under Michael [...] De fortæller jo ting om turene, som hvor man tænker, at når man så hører de andre historier [i pressen i nutiden], så kan man sige, ’nå ja, okay’. Men det var sådan noget med, ’skal du tage to gange af desserten?’”

En anden klubtræner, der også havde svømmere på juniorlandsholdet under Michael Hinge, udtalte følgende:

”Han har altid været grov i munden, og ikke altid politisk korrekt. Det er vist at sige det pænt. [...] Når man snakkede med ham, så var det altid, at nogen fik på puklen. Der blev ikke snakket pænt om folk, når de ikke var der.”

En anden træner, som havde svømmere på juniorlandsholdet, udtalte følgende:

”Michael havde jo hans facon. Han er uddannet i militæret, og var sådan lidt en firkantet mand på godt og ondt. Og det tror jeg der er nogle, for hvem det er faldet for brystet, og for andre så har de nok taget det mere afslappet. Jeg husker det ikke som en mere hård tid end så mange andre. [...] Der var hele tiden en fornemmelse af, at der var flere af svømmerne, der ikke kunne så godt med Michael Hinge [...] Jeg har egentlig altid tænkt, at det var nok mere på grund af Michaels facon, altså den måde han har fået sagt nogle ting på [...] Jeg forestiller mig, at i militæret er man rimelig ligefrem, og der giver man ordrer, og det er også nogle gange sådan Michael han gjorde som landstræner [...] Og det falder bare ikke i god jord ved alle.”

Træneren tilføjede, at han også havde talt med sine svømmere på juniorlandsholdet om, hvordan de skulle håndtere juniorlandsholdsturene, herunder hvordan de skulle omgås med Michael Hinge, når træneren ikke selv var til stede.

Endnu en træner udtalte om sine erfaringer med de svømmere, som han havde på juniorlandsholdet:

”Konkret, der har været tre svømmere, der har været sådan lidt pressede. [...] Det har handlet meget omkring forventningerne i forhold til formåen i forbindelse med træning [...] Det kunne være noget med træningsmængde, og det kunne være noget med energiindtag, det kunne godt være noget med at Michael nogle gange syntes måske, at de var simpelthen ikke gode nok til at spise i forhold til det de skulle træne. Og det er det her med hele tiden også at passe lidt på dem og sørge for, at de spiser nok i forhold til, at de også skal kunne levere noget.”

Adspurgt, om han nogle gange var bekymret for, hvad der foregik, forklarede denne træner, at det kunne være svært helt at finde ud af, hvad der foregik, herunder at afkode, når de kom hjem og fortalte om turene, om det havde været hårdt eller for hårdt. Han forklarede også, at han ofte tog samtaler med både svømmerne og Michael Hinge om de pågældende episoder.

En ansat i Dansk Svømmeunion, som også har arbejdet sammen med Michael Hinge, har udtalt:

”Jeg havde jo også et godt samarbejde med Michael Hinge [...] Jeg har altid set ham som en træner, som har stilet efter at få det bedste frem i svømmerne. Selvfølgelig har man ligesom Paulus, som alle landstrænere, på en eller anden måde sagt, hvad der skal til for at opnå de her mål langt hen ad vejen. Og der synes jeg, at han har været en fin fin type, i det jeg kender til ham, både med behandling af svømmere og således derudaf.”

Samtidig har flere udtalt, at det føltes, som om Michael Hinge i perioden under Paulus Wildeboer var underlagt et pres fra Paulus, herunder et pres om at være hårdere mod juniorsvømmerne for at skabe bedre seniorsvømmere til seniorlandsholdet og NTC.

”Det skulle hele tiden være hårdt og hårdt og hårdt og hårdt. Men han var jo også formet af Lars og Paulus, altså hele systemet. Det kunne ikke blive hårdt nok [...] men jeg har ikke oplevet Michael kalde nogen fed eller ulækker eller dum eller grim eller noget som helst. [...] Det kom meget bag på mig, må jeg sige.”

I samme retning går udtalelserne fra to andre trænere:

”Man var bare et andet sted, end vi er i dag, når de [juniorlandsholdssvømmerne] skulle have fri fra skole i forhold til hvad de kunne få af ekstraundervisning. Man har jo en forpligtelse til at sørge for, at der er to verdener, som fungerer. Og der tror jeg, at Michael han har været under pres fra systemet over ham, altså dermed også Paulus og Lars Sørensen, for det var bare sådan det skulle være [...] i forhold til at man skulle træne så meget som muligt, og at træning var vigtigere end alt andet [...] Der var jo en tone omkring det her med, at det var vigtigt, at de så sporty ud [...] det var jo også en holdning, som han havde lært, og den har han jo lært et sted fra, og den er jeg helt sikker på, den kom ovenfra og ned.”

”Paulus han havde en ekstrem påvirkning på folk. Og det er faktisk min oplevelse, at det også påvirkede Michael Hinge rigtig meget. Det er min oplevelse, at Paulus syntes, at Michael ikke var hård nok, at han skulle sætte nogle hårdere standarder [...] Og det tror jeg Michael dybest set [...] var ret presset over. Og jeg oplever, at Michael i en periode der i 10/11 måske 12 [...] var utilpas [...] Han [Paulus] sagde, vi træner sådan her, det er måden vi gør det på, og når svømmerne møder mig, så skal de kunne det her. Og det var var også det som Michael var under pres under, fordi Paulus sagde, ’de er for bløde, de er ikke gode nok, du skal være hårdere, det bliver du nødt til, ellers er de ikke klar til at komme på seniorholdet.”

Ligeledes har en træner udtalt, at han to gange under træningslejre har oplevet, at Paulus Wildeboer har ringet og råbt og skreget ad Michael Hinge, og at det fremstod klart, at der fra Paulus' side har været et pres på juniorlandsholdet.

Samlet set har størstedelen af de øvrige personer, der har været til stede i miljøet, kunnet berette om nogle udfordringer i forhold til Michael Hinges facon og det miljø på juniorlandsholdet, som denne affødte. Disse observationer er navnlig baseret på trænerens samtaler med egne svømmere på juniorlandsholdet efter træningslejre i den pågældende periode. Samtidig tegner forklaringerne dog et billede af, at mange trænere oplevede hans facon som kontant fremfor ydmygende, og at dette kunne håndteres via dialog. Ligeledes finder vi det vigtigt at fremhæve, at flere har haft en opfattelse af, at Michael Hinge har været underlagt et markant pres fra Paulus Wildeboers side, i den periode hvor han var lands- og centertræner.

4.4.4.3 *Michael Hinges kommentarer til træningsmiljøet i perioden 2006-2014*

Michael Hinge har forklaret, at hans træningsfilosofi handler om, at den enkelte skal kunne opnå det bedste, man kan med det, man nu er født med – at potentialet skal forløses.

Michael Hinge mener ikke, at han har blandet sig i, hvad juniorsvømmerne skulle spise, men at hvis man kunne se, at der var én, der spiste for lidt eller forkert, så kunne man påtale det. Ligeledes forklarede han, at hvis svømmerne f.eks. kun spiste chokoladekiks, så gik han ind i det, fordi det ikke var godt for dem, men at det foregik som en vejledning. Michael Hinge kan ikke genkende, at han på en negativ måde har udøvet kontrol med mad og vægt.

[Redacted text block]

Derudover forklarede Michael Hinge, at Paulus Wildeboer har sagt til ham, at juniorsvømmerne skulle lære at blive mere hårde, herunder at det var Michael Hinges skyld, at svømmerne var ”så bløde”. Ligeledes forklarede han:

”Som tiden skred frem [...] fra ’08 til ’14, altså den tid hvor Paulus var der, der blev det mere og mere markant, at min opgave den var at skulle levere 2, 3, 4 dygtige juniorsvømmere hvert år til seniorlandsholdet, som havde højt nok niveau.”

Endelig har han forklaret, at han først påbegyndte vejninger på juniorlandsholdet efter en træningslejr med Paulus Wildeboer, og at de blev foretaget for at sikre væskebalance. Om selve vejningerne forklarede han, at de f.eks. blev foretaget i svømmehallen. Det blev ikke gjort i et aflukket rum, men det var heller ikke sådan, at folk stod samlet i en rundkreds. Han forklarede også, at han ikke var bekendt med retningslinjerne for vejning i sin tid som juniorlandstræner, og at han efterfølgende har hørt, at det var et ”skuffedokument”.

4.4.4.4 Samlet om miljøet på juniorlandsholdet i perioden 2006-2014

Samlet set giver beretningerne indtryk af, at der på juniorlandsholdet i denne periode har været en konstant og på sin vis hård kultur, i hvert fald set i lyset af at der er tale om træning af børn.²¹⁵ Om end langt de fleste har kunnet berette, at der fra trænerens side blev udvist en særlig facon, er dette blandt svømmere og øvrige personer blevet opfattet meget forskelligt. Således har det for nogle medført et miljø, som blev frygtet, og for andre et miljø, hvor den kontante facon blev opfattet positivt, herunder som et udtryk for en opdragelse i disciplin, som blev værdsat. Navnlig svømmernes forklaringer tegner derudover et billede af, at der i hvert fald i perioder på juniorlandsholdet har været et stort og til dels kontrollerende fokus på kost og vægt. Endelig tegner forklaringerne et billede af, at Michael Hinge har været underlagt et pres fra Paulus Wildeboers side, i den periode hvor han var lands- og centertræner, herunder et pres om at blive ”hårdere”.

4.4.5 Træningsmiljøet på juniorlandsholdet i perioden 2015 til i dag

Træningsmiljøet på juniorlandsholdet i perioden 2015 til i dag er beskrevet særdeles positivt. Svømmerne har udtalt, at miljøet ændrede sig, da Thomas Stub blev ansat som træner, herunder at tonen blev bedre, og at der er kommet større fokus på forskellighed. Endvidere er det blevet fremhævet som positivt, at Thomas Stub er rar og imødekommende, samtidig med at han formår at tage rollen alvorligt og at have styr på svømmerne.

Vores indtryk efter de gennemførte interviews er, at der ikke er eller har været noget nævneværdigt fokus på hverken vægt eller vejninger i denne periode på juniorlandsholdet. Der er desuden intet i de gennemførte interviews, der giver anledning til at antage, at miljøet er eller har været præget af utryghed,

---

²¹⁵ Børn defineret som personer under 18 år

ydmygelse el.lign. Tværtimod er der tegnet et billede af et miljø, hvor træning tages seriøst, samtidig med at juniorsvømmerne befinder sig i et trykt og motiverende miljø.

4.4.6 Træningsmiljøet på seniorlandsholdet/elitecentret i perioden 2001-2003

Den såkaldte "svømmekrise" i 2001 ledte bl.a. til opsigelsen af daværende sportschef Jens Glavind og landstræner Michael Andersen. "Svømmekrisen" behandles ikke nærmere i denne undersøgelse, idet den i alt væsentlighed ligger uden for den tidsmæssige ramme for undersøgelsen. Hovedfokus for nærværende afsnit er således perioden 2003-2008, hvor Mark Regan var lands- og centertræner.

4.4.7 Træningsmiljøet på seniorlandsholdet/elitecentret i perioden 2003-2008

Svømmekrisen medførte et vis ledelsesmæssigt tomrum inden for dansk elitesvømning, som først blev udfyldt med ansættelsen af daværende sportschef Lars Sørensen i 2002 og dernæst daværende lands- og centertræner Mark Regan i 2003. Ansættelsen af Mark Regan skal ligeledes ses i sammenhæng med eliteplan 2002, hvor der skete en større omlægning af elitearbejdet, og visionen bl.a. var at vinde medaljer ved internationale mesterskaber og OL. Moral og etik i alle beslutninger var ligeledes en vision i planen.

Mark Regan varetog rollen som lands- og centertræner – inkl. en forlængelse af ansættelsen i 2005 – frem til september 2008, hvor han valgte at fratræde sin stilling. Ari Palve blev ansat som træner allerede i 2000 og var assisterende træner for Mark Regan i hele Marks ansættelsesperiode.

Det bemærkes, at vi ikke har kunnet komme i kontakt med Mark Regan i forbindelse med undersøgelsen.

4.4.7.1 Svømmernes beretninger om træningsmiljøet i perioden 2003-2008

I alt 18 svømmere har udtalt sig om træningsmiljøet på seniorlandsholdet/NTC i perioden 2003-2008. Mark Regans adfærd har været omdrejningspunktet for udtalelserne, men daværende assisterende træner Ari Palves rolle er også blevet omtalt.

Overordnet set har svømmerne beskrevet, at de har haft et godt forhold til Ari Palve. Han beskrives som sympatisk og fremstår vellidt, og nogle har forklaret, at det var Ari, der gjorde, at de kunne holde ud at være på elitecentret. Samtidig er det dog beskrevet, at han ikke sagde fra over for Mark Regan, hvis han udøvede en adfærd, som Ari Palve tilsyneladende ikke selv billigede. Det er bl.a. blevet beskrevet, at det fremstod klart, at det alene var Mark Regan, der bestemte, og at Ari Palve blot gjorde, hvad der blev sagt.

"Ari stod lidt der som en lus mellem to negle. Han var også firkantet, men han var en mand man kunne snakke med. [...] Og han var en mand, der kunne skabe respekt uden at kaste med

---

plader og tale grimt og så videre. Ari var glad for sit arbejde, og ville gerne være der, så siger man jo ikke chefen imod. Der var ingen tvivl om, at Lars og Mark kørte deres, og Ari var sådan lidt med, men kørt lidt ud på et sidespor.”

”Ari var den der medløber på en eller anden måde, som jo ikke sagde Mark imod. [...] Han gjorde ingenting, han var der bare.”

Dette stemmer også godt overens med Ari Palves egen beskrivelse af forholdet mellem de to trænere, se nedenfor under afsnit 4.4.7.2.

For så vidt angår Mark Regans faglighed er der overvejende enighed om, at han var en dygtig og dedikeret træner. Mark Regans tone og attitude er imidlertid overvejende blevet beskrevet som hård, aggressiv og til tider nedværdigende. Hans temperament er blevet beskrevet som voldsomt. Flere har forklaret, at han afholdt lange verbale monologer for svømmerne, hvor han bl.a. generelt fordømte svømmernes evner og engagement. Han er desuden blevet beskrevet som kontrollerende over for svømmerne. Disse oplevelser illustreres ved nogle eksempler på svømmernes udtalelser:

”Fagligt synes jeg faktisk han var ret dygtig [...] Jeg synes egentlig overvejende fagligt, at han havde et godt fundament. Så er der den personlige del [...] Jeg har aldrig oplevet det som om, at han ikke ville det bedste for sine svømmere. Jeg tror, at han har gjort det i en god mening. Men de ting der er foregået, er hamrende forkerte.”

”Det der var problemet, kan jeg se nu, det er at de fysiske rammer er i orden, men det er svært at få det hele menneske med. [...] Han talte meget ned til os. Det kunne være, ’I når jo aldrig op på det her niveau, på den måde som I ligger og bader her. I er også bare nogle badedyr’. Truede med, at hvis ikke vi strammede op, skulle vi finde et andet sted at svømme.”

”Der var mange ting der meget hurtigt blev meget klare omkring sådan nogle kontrolting og omkring temperament der gjorde, at det ikke var særlig behageligt at være der [...] Det var egentlig det, som jeg personligt kom til at finde allerværst. [...] Jeg blev forhørt om, ’ved du om [anonymiseret svømmer] var hos den og den person i nat, ved du hvad hun spiste’ [...], så jeg skulle på en eller anden måde stå til ansvar for eller redegøre for, hvad de andre havde foretaget sig, hvilket jeg på ingen måde havde lyst til. [...]”

”Man kan ikke tale om at Mark Regan var neutral, han var vild [...] Han havde virkelig et temperament udover det sædvanlige. [...] Han har f.eks. bedt mig om at slutte mit forhold med min kæreste [...] fordi det ødelagde koncentrationen, mente han. [...] Så har jeg også oplevet på en træningslejr, at han rakte fuck af mig. [...] På en anden træningslejr har han bedt os om at

blive i vandet, hvor det lynede, på en udendørs træningslejr, og det er mega farligt at svømme når det lyner, og han blev helt tosset hvis man gik op.”

”Det var kæft, trit og retning [...] Han var rigtig hård ved [anonymiseret], og nogle gange fik hun slet ikke trænet, fordi han stod og råbte ad hende i så lang tid [...] Først så prædiker han om hvor dårlig man er, hvor fed man er, og alt det man gør galt. Og så prøver han at fortælle én, hvad det er man skal gøre. [...] Det stak også af i alle mulige retninger. [...] Der var mange forskellige ting, der var galt, så lige pludselig var det ens personlige liv. Jeg fik at vide, at den kæreste jeg havde, ham skulle jeg skille mig af med.”

”Jeg tror det er [anonymiseret svømmer], hun sammenlignede det med en kone der bliver slået af sin mand. Det der forhold, hvor man ikke rigtig ved, hvordan bliver det i dag. Den der evige stress når man kom til træning [...] er han glad, fordi så skal vi grine af hans vittigheder, eller er han sur, fordi så må man ikke spørge om noget i dag. [...] Og så stillede han rigtig mange spørgsmål, som også var meget stressende, sådan noget med, hvad har du fået til aftensmad i går, og hvor har du sovet henne, og så skulle man svare det rigtige, og det var næsten lige gyldigt hvad man svarede, så var det forkert.”

En svømmer har en anden opfattelse og har udtalt, at så længe man kunne leve med Mark Regans lidt kontante humor, var der ikke rigtig nogen problemer. Denne svømmer forklarede samtidig, at det var meget begrænset, hvad han havde at gøre med Mark Regan. En anden svømmer har udtalt, at han ikke kan genkende det, der er kommet frem i medierne. Han fremhævede samtidig, at han ikke billiger Mark Regans ledermetoder, og at han ville ønske, at han dengang havde kunnet sige fra over for ham. Desuden har en svømmer forklaret, at han blot var en speciel type, som man lige skulle aflæse/vænne sig til – at han var hård og sagde tingene, som de var, men at det gjaldt både de gode og dårlige ting.

Endelig har en svømmer udtalt, at hun trivedes særdeles godt under ham, herunder at hun mest anså hans råben for motiverende. En af de svømmere, der ikke fandt miljøet under Mark Regan acceptabelt, har i forbindelse med dette emne udtalt følgende:

”Hvis I går ud i kontormiljøet vil I altid møde nogle, der præsterer godt med, at der står en hysterisk chef og står og råber og skriger ad dem. Det gør det ikke acceptabelt. [...] De fleste andre underpræsterer, fordi de ikke har det godt i det, og man skal i hvert fald ikke gå og tale om hele mennesker man prøver at skabe, hvis det er sådan et miljø man kører.”

Tre svømmere har udtalt, at de havde så lidt med Mark Regan at gøre, at de ikke kunne berette så meget om ham.

Det bemærkes, at nogle svømmere har forklaret, at Mark Regan, før han kom til Danmark, var kendt i det australske svømmemiljø som én, der anlagde en hård linje.

”Der var ikke nogen af de trænere jeg havde [i Australien], der var i tvivl om, hvem Mark Regan var. Alle kender ham, og alle kender ham for en hård linje.”

”Jeg kendte jo lidt til ham fra nogle konkurrenter i Australien, som var blevet trænet af ham. Jeg fik jo advarsler derudfra stort set med det samme om, at ’han er jo nærmest blevet sparket ud herfra for så at lande hos jer’ [...] Alle de der personlighedstræk som senere er kommet frem, er fuldt ud bekræftet derudfra også.”

Størstedelen af svømmerne har fortalt, at de kan huske de offentlige vejninger, idet de fleste (11 ud af 14) dog samtidig har udtalt, at det ikke var noget, de lod sig påvirke af. De fire svømmere, der ikke kunne huske de offentlige vejninger, har haft meget sporadisk kontakt til Mark Regan, f.eks. ved kun at have gæstetrænet på NTC få gange. Tre af de interviewede kvindelige svømmere har forklaret, at de fandt vejningerne ubehagelige i større eller mindre omfang, og der er ligeledes blevet nævnt øvrige navngivne svømmere, der efter det oplyste blev påvirket af vejningerne. Disse svømmere har ikke deltaget i interview. Desuden har to svømmere forklaret, at selvom de ikke selv lod sig påvirke af vejningerne, fandt de det ubehageligt og problematisk på vegne af de øvrige svømmere. Endvidere har en tredje svømmer udtalt, at selvom de offentlige vejninger ikke gjorde ham noget, så husker han, at de kvindelige svømmere skulle veje det samme eller mindre ved hver vejning, og at hvis de ikke gjorde det, blev de ”straffet” med hårdere programmer. Tilsvarende har en kvindelig svømmer fortalt, at hun engang blev overfuset af Mark Regan, fordi hun vejede cirka 100 gram for meget.

”Jeg har personligt ikke opfattet det som krænkende at stå på vægten, men jeg kan godt forstå at der er andre, særligt piger, der har.”

”Det var det værste. Hele onsdagen gik man og sørgede for ikke at drikke og ikke spise for meget. Og jeg spiste ikke særlig meget aftensmad, og helt sikkert ikke drikke, for væske vejer jo. [...] Og torsdag morgen, man tissede alt hvad man kunne, man gjorde alt for at komme på toilettet [...] Det var forfærdeligt. Et par gange prøvede jeg at kaste op, men jeg var rigtig dårlig til det, så det opgav jeg. Man var så bange for at få skældud. [...] Der var altid en eller anden, der var for fed, eller en eller anden der gjorde det galt. Man var bare glad og heldig, hvis man ikke var offeret dén dag.”

”Det er jo ikke særligt rart, at [anonymiseret svømmer 1], der i forvejen var skind og ben, eller en af de andre piger, [anonymiseret svømmer 2], som jeg svømmede rigtig meget sammen med, at når de så kom til træning og de skulle vejes, så havde de taget 300 gram på eller 400 gram

---

på [...] Og så foran os alle sammen blev der jo råbt og skreget. At de var for tykke, og nu skulle de lade være med at spise, og de skulle seriøst overveje en diæt. [...] Det griner man lidt af en gang, indtil det bare gentager sig [...] Det var bare ubehageligt, og ubehageligt for alle, der var involverede, synes jeg.”

Desuden har flere svømmere udtalt, at de har oplevet, at Mark Regan kastede svømmeplader eller plastikstole efter svømmerne.

”Man så bensparksplader og ting og sager flyve igennem luften, fordi Mark han havde fået et flip på en eller anden. Så kastede han svømmeplader igennem svømmehallen.”

”Nogle af de ting, jeg stadig husker er [anonymiseret], som var en af drengene der var der, som er en rimelig robust type [...] Han fik jo kastet en stol efter sig en dag. Det var relativt tidligt i forløbet. Han begyndte at komme grædende til morgentræning nogle gange, fordi han frygtede at komme.”

”Det med at kaste med stole og sådan noget, det har jeg også været vidne til [...] Efter andre svømmere, ned i bassinet.”

”Nogle gange slog det bare klik oveni hovedet på ham. [...] Jeg ved ikke, om han har kastet noget direkte efter mig, men han har i hvert fald kastet noget efter [anonymiseret svømmer].”

”Den der hvide plastiskstol, der blev tyret i hovedet, det var mig. [...] Jeg ligger og svømmer, [...] han tog stolen og kastede den ned foran mig, og så [...] rammer man ind i den.”

Derudover er det af nogle svømmere blevet fremhævet, at Mark Regan havde vanskeligt ved at acceptere, at svømmerne skulle passe deres skole, og at han ikke altid ville anerkende det, hvis en svømmer havde en skade. F.eks. har en svømmer forklaret følgende:

”Vi kørte jo morgentræning hver eneste morgen [...] Jeg gik jo i skole på det tidspunkt [...] Vi var på kanten kvart i seks. Hvis jeg skulle være i skole klokken otte, så kunne jeg jo ikke altid lige træne til klokken kvart i otte. [...] Så blev der ført logbog over hvor meget man skyldte [...] Vi havde egentlig fri søndag eftermiddag, og så måtte man jo så svømme det man skyldte der. Det var hvad det var. [...] Men et par af de ubehagelige oplevelser var, at [...] det var en aftale vi havde, men det var svært for Mark at acceptere det. [...] Jeg husker især én gang. [...] Jeg skyldte 1000 meter. Så spurgte han ’hvor meget skyldte du for tirsdag?’. Så siger jeg, jamen tirsdag der skulle jeg også i skole. Der skylder jeg så 800 meter, så jeg skylder 1.800 meter [...] Og så siger han, ’hvornår har du tænkt dig at svømme det af, det du skylder mig?’. Og så siger

---

jeg, 'aftalen er jo, at vi gør det søndag'. [...] Så spurgte han mig så [...] hvorfor jeg var ude på at provokere ham, og om han skulle hoppe i vandet og tæve mig. [...] Det var ikke en joke."

Endelig har fire svømmere forklaret, at Mark Regan var medvirkende årsag til, at de indstillede deres svømmekarriere. F.eks. har en svømmer forklaret, at han fik en skade, der gjorde, at hans muligheder for at svømme fulde træningspas i en periode var begrænset, og at han fik intensiv daglig behandling. Han forklarede, at Mark Regan fortalte ham, at hvis han missede ét træningspas mere, inden de skulle på træningslejr en måned senere, ville han blive smidt af landsholdet. Svømmeren tilføjede, at han derfor spurgte Mark Regan, hvad Mark Regan mente han skulle gøre, idet skaden begrænsede hans muligheder for at svømme, hvorved Mark Regan havde givet ham besked på, at han måtte spise smertestillende medicin. Svømmeren forklarede, at han derfor spiste store mængder smertestillende medicin i flere måneder for at kunne bevare sin plads på landsholdet. Svømmeren forklarede, at denne episode var grunden til, at han stoppede sin svømmekarriere.

Vi finder det vigtigt at fremhæve, at vi ikke har haft alle de svømmere til interview, som har udtalt sig i medierne eller er blevet nævnt af øvrige svømmere som nogle af dem, der har oplevet negative konsekvenser ved træningsmiljøet. De forklaringer, vi har modtaget om Mark Regans adfærd, har imidlertid været meget konsistente.

Samlet set tegner forklaringerne et billede af et træningsmiljø, der har været præget af kontrol, vredesudbrud og offentlig udskældning og udskamning af svømmerne på det personlige plan, hvilket til dels har skabt et træningsmiljø præget af usikkerhed, særligt på elitecentret. Ligeledes fremstår miljøet præget af, at trænerens voldsomme temperament har bevirket et uligevægtigt og hierarkisk miljø, hvor svømmerne har haft meget begrænsede muligheder for at definere egne grænser, sportsligt såvel som privat. Videre har dette temperament ifølge nogle af forklaringerne medført, at der er blevet kastet med ting efter svømmerne under træningen. Den beskrevne kontrol kommer navnlig til udtryk i svømmernes oplevelse af, at den daværende landstræner udspurgte dem om egne og hinandens privatliv og opfordrede nogle svømmere til at opgive private relationer. Desuden er de offentlige vejninger ifølge beskrivelserne sket på en måde, hvor der har været udpræget fokus på små vægtudsving, og hvor visse svømmers vægt er blevet påtalt foran de øvrige svømmere.

4.4.7.2 Beretninger om træningsmiljøet i perioden 2003-2008 fra øvrige tilknyttede personer

Vores interviews med trænere og øvrigt personel, der har været tilknyttet svømmemiljøet under Mark Regan, giver indtryk af, at Mark Regan rent fagligt var velfunderet. Vi har også fået forklaret, at han havde positive sider på det sociale plan, men at han udviste karaktertræk, der var uegnede til at opnå et afbalanceret træningsmiljø. Navnlig har vi fået forklaret om hans "sorte bog", hvor alt fra transporttid til træningspas til svømmernes vægt blev noteret. Opfattelserne af hans tone og temperament er blevet

beskrevet varierende, idet de fleste dog har kunnet berette om et ”voldsomt” temperament. Dog har nogle fundet Mark Regans adfærd passende og blot bestemt og kontant, inden for rammerne af hvad der er acceptabelt. Nedenstående citater illustrerer det differentierede billede, der er blevet tegnet af Mark Regan.

Michael Hinge, der var juniorlandstræner, i samme periode som Mark Regan var landstræner, har haft overvejende positive oplevelser med Mark Regan:

”Min erfaring med Mark har overvejende været positiv. Altså jeg har hørt ham give skideboller, ja, det har jeg, men altså det er ikke noget som jeg tænker at der er nogen, der går ned med flaget over. Det har jeg ikke været vidne til nogensinde. Og der går jo mange historier og sådan nogle ting, men det er ikke noget, som jeg har været en del af. Som jeg også indledte med at sige, så har mit forhold til Mark været overvejende godt, han har i hvert fald aldrig råbt efter mig eller skældt mig ud.”

Det samme gælder en tidligere frivillig tilknyttet landsholdet:

”Han havde enormt mange positive sider. Han havde gode historier at fortælle, han var enormt morsom. Men han havde også en lidt autistisk side. Forstået på den led, at han kunne huske rigtig mange ting. F.eks. kunne han huske samtlige internationale svømmers resultater for diverse OL, EM, VM. [...] Og så havde han en eller anden [...] sort bog [...] hvor han skrev ting ned i. [...] Selvfølgelig kunne han blive sur, det kan alle mennesker jo blive, men jeg har ikke oplevet ham være mere sur end alle andre kunne være. Og jeg kan ikke huske nogle specielle episoder, hvor han har været specielt ond eller arrig på nogen.”

En ansat ekspert havde heller ikke noget negativt at berette om Mark Regan:

”Tilgangen til svømningen den var jo rundet af hans erfaringer fra Australien [...] Træningsprincipperne var, som jeg så det [...] meget velfunderet, meget systematisk [...] Mark, som jeg oplevede ham, var fantastisk dedikeret, enormt ambitiøs [...] Og kompromisløs. Det er jo en præmis i elitesport. Det er klart, at det skal foregå på nogle forsvarlige måder, og det mener jeg også, det gjorde.”

Modsat havde to ansatte eksperter en anden opfattelse:

”Mark, synes jeg, [...] har en psykologisk problematisk profil, men er dog vant til at arbejde i tværfaglige miljøer fra Australien [...] det var også hårdt at være svømmer, kunne jeg forestille mig, under sådan en person. Det var i hvert fald det jeg opfattede som [anonymiseret titel] for

dem. [...] Han kunne få nogle vredesudbrud, der ikke var til at spøge med. Det kan man også diskutere nogle gange, hvor godt blev de så håndteret fra ledelsens side i forhold til at holde fokus på bolden. [...] Grundlæggende var det jo Lars som var den ledelse, der var med. Nogle gange, ikke altid.”

”I Frankrig [i 2007] oplevede jeg primært Marks spontane vredesudbrud. Han kunne gå op af et 50-meterbassin og være i godt humør og sludre [...] og så kunne han gå ned, og så kunne han gå fuldstændig amok ud af den blå luft. Og holde sådan nogle næsten [...] Mussolini-lignende enetaler, imens svømmerne lå nede i vandet, hvor han så taler ned til dem og skælder dem ud [...] og så lige pludselig blive god igen.

[...]

Vi skubber til grænser fysisk og psykisk [i eliteidræt] men det er jo ikke det samme som at vi skal nedværdige mennesker eller bryde dem ned [...] Så på den måde skal man også kunne forvente eller tåle en bestemt tone nogle gange, den var bare meget massiv også med Mark.”

En klubtræner med tilknytning til elitemiljøet har tilsvarende udtalt følgende:

”Mark han havde nogle personlighedstræk som gjorde, at det var rigtig rigtig svært at manøvrere i forhold til ham. Forstået på den måde, at man vidste ikke rigtig hvor man havde ham, og hans humør skiftede rigtig rigtig hurtigt [...] Han fik jo nogle voldsomme temperamentsudfald [...] Det svarer jo til at vokse op hos en psykisk mor. Det er jo altså folk der er sammen 30 timer om ugen eller mere. Og det er dem der afgør, om du kommer med til det ene og det andet [...] og på den måde, så sidder de jo også i en magtposition.”

Ari Palve, der var assisterende træner under Mark Regan, har forklaret, at han havde stor respekt for Mark Regans sportslige resultater, men at han også godt kan huske, at Mark Regan kunne blive vred og råbte ad svømmerne. Han havde svært ved at huske, hvor ofte dette skete, men forklarede også, at det var hans opfattelse, at svømmerne – efterhånden som de blev vant til det – ikke lod sig påvirke af vredesudbruddene. Videre forklarede han, at han også selv i starten blev chokeret (”upset”) over vredesudbruddene, men at han vænnede sig til det efterhånden. Han udtalte samtidig, at han måske i dag ville have gjort mere, end han gjorde dengang, men at han var ung og relativt uerfaren.

I forhold til vejninger, har vi fået følgende forklaringer:

”I forhold til vejninger, så har jeg kun set vejninger på træningslejre. Og der er det for at sikre, at man ikke taber sig. [...] Han havde sine måder, men jeg kan ikke huske noget hvor jeg kunne

bemærke, at der var nogle, der blev behandlet særligt dårligt eller hånet eller talt ned til på nogen led. [...] Det foregik hver morgen [...] Den opvarmning der skulle til før de hopper ned i vandet foregår omkring poolen. Og så på et tidspunkt når det var færdigt, så var vægten taget frem, og så gik de på skift hen og blev vejjet, og så var der kun kommentarer, hvis man havde tabt sig. [...] Det har været i hele hans periode, der var det sådan [...] Der var ikke nogen forskel. [...] Jeg har ikke hørt nogen kommentarer af nogen art.”

”Elitecenteret havde jeg ikke noget med at gøre til dagligt [...] Jeg var med, når der var træningslejre, og når der var træningsweekender, og når der var store stævner [...] når vi var ude på træningslejre, så skete der nok vejninger, [...] det var nok Ari tror jeg eller [...] [sportsfysiolog fra Team Danmark]. [...] Men jeg husker ikke den der offentlige vejning på træningslejre [...] Så gik man måske over til én og blev vejjet, men jeg kan ikke rigtig huske det.”

”Det var om morgenen og om aftenen [på træningslejr i Frankrig i 2007]. Ari kom med den der badevægt under armen, og så blev den stillet, og så kom Mark, og så blev der vejjet, og så blev der noteret [...] Ved sådan et bassin, så vil der være havemøbler [...] der er et stort plastikbord, og så er der plastikstole, og så sidder træneren der om morgenen, og så kom man ellers bare som man dryssede ind, og så vejede sig [...] Det var tit Ari der sad og vejede. Og det var egentlig meget stille og roligt [...] Jeg oplevede ikke Mark som skældende ud [...] Hvis han gjorde, var det altid med et glimt i øjet.”

Samlet set har de øvrige personer tilknyttet træningsmiljøet berettet om en række af Mark Regans positive sider, herunder både på det personlige og faglige plan. Hans temperament er også blevet beskrevet, men her er der i højere grad delte meninger om, hvorvidt udskældningerne har været inden for rammerne af det forventelige inden for eliteidræt, eller om der har været tale om personlige og nedværdigende vredesudbrud. I forhold til vejninger har den interviewede persongruppe mest haft erfaringer på træningslejre. Her er der berettet om vejninger ved bassinkanten, men ingen nedværdigende kommentarer el.lign. i den forbindelse.

4.4.7.3 Samlet om træningsmiljøet i perioden 2003-2008

Samlet set er der blevet beskrevet et træningsmiljø, der har været præget af kontrol, vredesudbrud og offentlig udskældning og udskamning af svømmerne på det personlige plan. Dette har til dels skabt et træningsmiljø præget af usikkerhed, særligt på elitecentret. Ligeledes fremstår miljøet uligevægtigt og hierarkisk. De offentlige vejninger er ifølge svømmernes beskrivelser sket på en måde, hvor der har været udpræget fokus på små vægtudsving, og hvor visse svømmers vægt er blevet påtalt foran de øvrige svømmere.

De øvrige personer, der har været tilknyttet træningsmiljøet, har i højere grad end svømmerne haft en oplevelse af Mark Regans positive sider på det personlige plan. Samtidig er der dog også her blevet forklaret om vredesudbrud, der i nogle tilfælde er blevet oplevet som nedværdigende, og i andre tilfælde som inden for det rimelige.

4.4.8 Træningsmiljøet på seniorlandsholdet/NTC i perioden 2008-2013

Hollandske Paulus Wildeboer afløste Mark Regan som lands- og centertræner og var ansat frem til primo 2013. I maj 2012 blev det reelt besluttet af forlænge Paulus Wildeboers ansættelse frem til september 2016, men han valgte at opsigte sin stilling kort tid efter OL 2012. Jesper Starcke blev ansat som assisterende træner i 2009, og denne stilling varetog han frem til 2011, hvorefter Bas Jan Stam overtog rollen.

Det bemærkes, at Paulus Wildeboer er afgået ved døden, hvorfor det ikke har været muligt at interviewe ham i forbindelse med undersøgelsen. Det har heller ikke været muligt for os at få et interview med Bas Jan Stam.

4.4.8.1 Svømmernes beretninger om træningsmiljøet i perioden 2008-2013

Træningsmiljøet generelt

I alt 19 svømmere har udtalt sig om træningsmiljøet på seniorlandsholdet/NTC i perioden 2008-2013. Omdrejningspunktet for beskrivelserne af træningsmiljøet i denne periode har været Paulus Wildeboer. Jesper Starcke er i et vist omfang også blevet nævnt, hvorimod de interviewede har haft meget lidt at sige om Bas Jan Stams indflydelse på træningsmiljøet.

Om Paulus Wildeboers faglige fundament har mange forklaret, at han var ambitiøs, dedikeret og en dygtig træner.

Når det kommer til hans adfærd, er det imidlertid, på nær enkelte tilfælde, blevet beskrevet, at Paulus Wildeboer havde et voldsomt temperament, der medførte store raseriudbrud og råben i vidt omfang. Flere svømmere har i den forbindelse beskrevet, at de frygtede Paulus Wildeboer. Samtidig bør det bemærkes, at en svømmer har udtalt, at vedkommende fandt Paulus' råben motiverende. En anden svømmer har forklaret, at hun havde et godt forhold til Paulus Wildeboer, men at hun også var klar over, at hun havde et særligt forhold til ham. Nedenstående eksemplificerer svømmernes oplevelser af Paulus' adfærd:

"Det der var mest skræmmende, det var de raserianfald Paulus fik. Og det med, at hvis man skulle til sin mormors 80-års fødselsdag om søndagen, skulle man tænke hele ugen, hvornår

---

den gode dag var at spørge. Det gjaldt om at finde en dag, hvor Paulus var i godt humør. Det var også med eksaminer.”

”I Farum var det et hårdt miljø. I Bellahøj var det nok mere et modbydeligt miljø. [Begge under Paulus]. Da vi kom ind i Bellahøj, blev vi råbt ad, jeg fik kastet ting efter mig, og blev nægtet behandling af fysioterapeuten. Det skete ikke i Farum, så det udviklede sig. [...] Verbalt var han ikke så slem over for mig. Han kunne råbe ad mig, men de nedladende ting, som jeg ved at mange andre har oplevet [...] han har ikke kaldt mig fed eller grim eller dum. Det gjorde han til andre og foran andre.”

”Hvis der var én, der skulle have en skideballe, så var det alle der skulle have en skideballe. Tit var det sådan. Så kunne vi være i vandet ved kanten en halv time/tre kvarter imens han skældte ud, selvom det egentlig kun var én, der havde gjort noget. [...] Selvfølgelig har svømning været en kæmpe oplevelse, der har været rigtig rigtig mange gode ting. Men den dér psykiske terror, har ødelagt meget af det, man mister glæden. Jeg var 17-18 år. [...] Det er ikke sjovt at skulle gå og skulle være så skide bange hver dag.”

”Der var en generel hård tone. Men jeg har også en høj tolerance, så jeg ved ikke hvor meget, jeg har registreret. Jeg så det mere som en form for udfordring. Men der var weekender, hvor jeg skulle spørge om lov for at komme hjem og se min familie, det fik jeg ikke altid lov til. Og så blev jeg også opfordret til at pjække fra skole [...] Der blev råbt meget til træning. Der var et enkelt træningspas, hvor det endte ud med at han stod og råbte og skreg og kastede med plader, bensparksplader og pool-boys efter mig.”

Jeg synes offentlige vejninger er et kæmpe problem, men for mig var det aldrig problemet [...] for mig var problemet mere den måde, han behandlede os på, og hvordan han teede sig, som jeg synes var fuldstændig sindssyg. Selv da jeg var 20 år indså jeg, at det skulle jeg ikke have noget at gøre med, hvilket jeg er ret glad for nu, for jeg har set ret mange, der ikke helt kunne indse det, og havnede i noget, der ikke var så godt.”

Flere svømmere har udtalt, at de har oplevet, at Paulus har kastet svømmeplader, plastikstole o.l. efter svømmerne i hallen. Nedenstående citater viser nogle få uddrag af disse udtalelser, som i øvrigt supplerer ovenstående citater:

”Jeg har også selv fået plader og stole efter mig. Det gjorde hamrende ondt. Du kan jo ikke høre når du er nede i vandet, og så havde han åbenbart råbt efter dig. Og så til sidst bliver han så sur, at han tyrer en plade efter dig, og så opdager du det. [...] Det skræmmer mig nu, hvor jeg

---

er blevet voksen, og tænker hvorfor har jeg fundet mig i det. [...] Nogle gange tog jeg bare mine svømmebriller på igen og græd i dem og svømmede videre. Det var bare det, man gjorde.”

”Så råbte og skreg han og kastede med ting, og man blev tæsket gennem vandet, for det var jo ham der bestemte, hvornår man var færdig. Det var som en fangelejr. Man gjorde hvad han sagde, jeg turde ikke svare ham igen. Det var stole ned i vandet og imod os. [...] Man bliver vant til, at det er det normale. Og svømmeplader, det husker jeg, at jeg fik én i nakken af på et tidspunkt.”

Derudover har en række øvrige svømmere berettet, at det i denne periode på NTC var svært at få svømmetræning til at passe med skole og uddannelse, idet de ifølge Paulus' holdning ikke burde bruge tid på uddannelse. Flere har også beskrevet, at Paulus Wildeboer bagtalte svømmerne indbyrdes samt de øvrige trænere.

En overvejende del af svømmerne har fremhævet omskifteligheden i Paulus' adfærd og humør som det værste ved træningsmiljøet. Dog bør det også fremhæves, at en række svømmere i den forbindelse også har fremhævet Paulus' gode sider, herunder at han var en enormt engageret træner, som uden for træningen var en behagelig og social mand.

”Man vidste aldrig nogensinde, hvordan han ville reagere. Han var meget aggressiv i sin måde at være på nogle gange. Men han kunne også være rigtig kærlig [...]. Så man vidste ikke hvad det var man mødte, når man var der.”

”Paulus var en rigtig varm fyr uden for poolen. [...] Der var han rigtig sød og varm og rar. Der var virkelig ikke noget. Så snart man gik ind i en svømmehal, så slog det bare klik, og han vendte bare. [...] Når det gik godt til træning, så var det det fedeste. Han var så passioneret, og han var der bare, med hele hans krop. Han var en rigtig god træner. [...] Han hørte mig, men man skulle ligesom være lidt inde i varmen. [...] Det var det samme for dem begge to [Mark og Paulus]. Når de trådte ind, scannede vi dem, og hvis de så sure ud vidste man, at det blev et helvede. Det var dem der styrede, om vi var i godt humør. [...] Han var ikke ond ved mig, men han var ond ved andre.”

”Paulus var på mange måder en meget kærlig, intens, rar mand, som ville én det bedste, når man havde ham én til én. Men så var der nogle gange de situationer, hvor han blev meget voldsom [...] Det der nok var grænsen for mig, var det psykiske element. Det med hele tiden at være bange for, at han skulle blive rigtig sur, eller at der skulle ske et eller andet. Det at man går rundt med en lille smule angst hele tiden for, at man skal svines til. Den konstante usikkerhed, at du hele tiden føler dig lidt på listetæer, og tilpasser din opførsel derefter.”

”Ligeså fantastisk han kunne være som menneske og på det personlige plan, ligeså hård kunne han være i bassinet. Det kunne være svært at skelne.”

”Paulus var på en eller anden måde vores far. Man ville gerne gøre ham stolt.”

”Det er det hårdeste, jeg nogensinde har prøvet træningsmæssigt, men også tit psykisk, for man vidste aldrig, hvad stemningen var, når man kom til træning. Hvis den var dårlig, var det det mest ubehagelige at træne under. [...] Jeg er ikke i tvivl om, at Paulus har holdt rigtig meget af mig, og han har gjort hvad han følte var det bedste for mig, for at jeg kunne blive en bedre svømmer. Men han har bare heller ikke fået at vide, at det var forkert [at foretage offentlige vejninger, hive i maveskind mv.] [...] Der er ingen, der har grebet ind.”

”Jeg kan ikke tælle hvor mange gange vi blev råbt ad [...] Men på samme måde kan han bare vende og være den sødeste mand uden for poolen [...] Man kunne simpelthen ikke indfinde sig med, hvem han egentlig var som person. For man kunne godt hygge sig med Paulus, og man kunne godt have det sjovt. Men han kunne virkelig også virkelig være en ond mand.”

”Det var svært at regne ud hvornår det ligesom skete, det ene øjeblik kunne der godt være mega god stemning, [...] og man kunne hygge sig helt vildt, og så kunne der gå tre timer, og så kunne Paulus lige pludselig hive alle op af vandet, og sige bare sige ’dig, dig, dig, dig, dig, dig, dig, hvad fanden laver du her, det her ligner noget lort, du fortjener ikke at være her, og du er også blevet alt for tyk. Og det var jo bare foran alle”

Efter gennemførelsen af samtlige interviews har vi modtaget en skriftlig opfølgning fra en af de involverede elitesvømmere, der indeholder en generel beskrivelse af træningsmiljøet under Paulus Wildeboer, herunder hvad Paulus Wildeboers adfærd havde af betydning for træningsmiljøet:

”Der var tydelig dårlig trivsel blandt svømmerne på NTC – så tydeligt at der blev grint af de grædende NTC-svømmere til mesterskaber blandt klubtrænere og klubsvømmere. Der var svømmere der mistrives, tabte sig og hvis energi niveau som faldt meget drastisk til træning. Der var aldrig nogle som reagerede når der havde været en episode på NTC. Det kunne være en svømmer der græd under træning, ikke kunne opfylde krav mere pga. faldende energiniveau, havde problemer med at få træning og skole til at hænge sammen, eller i sidste ende stoppede på NTC. Der kunne komme nogle negative kommentarer omkring personen, og om at han/hun var svag og ikke havde et mind-set til high-performance. Og når en svømmer valgte at trække sig helt, ”forsvandt” personen bare fra dagligdagen uden videre. Vi som svømmere kunne tale lidt om

det internt, men der kunne være en meget tynget stemning til træningspassene, og det var ikke altid et ønske at vi skulle tale sammen under træning blandt trænerne.”

Forhold vedrørende vægt og kost

Et andet forhold, der har fyldt meget i svømmernes oplevelse af træningsmiljøet i denne periode, er det fokus på vægt, kost og vejninger, der var under Paulus Wildeboer.

”Vores kostvejledning fra Paulus, det var sådan noget med at blive taget op og få at vide, at vi skulle ikke spise kød, for det lå længe og tungt maven [...] og nu skulle vi altså tage os sammen og lade være med at æde så meget slik og chips og sådan noget, for han kunne se på nogen af os, at fedtet var begyndt at komme ud gennem vores hud som bumser [...] Paulus tøvede jo ikke med at tage de her papirer og stå og fortælle, hvad resultaterne viste [...] ’Han vejede rigtigt, men hun vejede alt for meget’, og det stod han altid og sagde efter de her tests.”

”Han sagde til mig, at nu skulle jeg tabe mig, og jeg kunne starte med at drikke vand til frokost i stedet for at spise [på en træningslejr]. Der var nogle andre piger, der også blev udpeget, det skulle de også.”

”Det man husker mest tydeligt er, at han [Paulus] ville gå hen og tage din mad og sige ’tror du det er en god idé?’. [Anonymiseret] var nok den, der havde det værst af alle [...] hun måtte ikke spise morgenmad inden morgentræningen.

[...]

I 2012 til [mesterskab] [...] Jeg har taget lidt af hvert [til aftensmad], forholdsvis sundt synes jeg i hvert fald, der var hvert fald y-tallerkenen, man skal spise efter. Han kigger så ned på min bakke med mad, og nogle af de andres bakker med mad. Og han tager så mig og nogle af to andres bakker og siger ’you can not eat this. This is not good for you’. Tager vores mad [...] smider det væk, og kommer tilbage med nogenlunde samme tallerken [...] Han skulle ligesom hele tiden vise, at han havde magt over os.”

”Jeg kan tydeligt huske, at der var en dag, hvor vi skulle træne tre gange [på en træningslejr], [...] hvor han kom ned, og han [Paulus] bare tog min tallerken, og så sagde han, at jeg ikke skulle spise frokost i dag, fordi jeg skulle huske at tabe mig [...] hvor han bare stillede et glas vand.

[...]

Jeg blev sendt over til [anonymiseret diætist], og hun udarbejdede en kostplan til mig. Og så ville jeg følge den, og havde f.eks. taget en drikeyoghurt med som der stod, jeg skulle have efter træning. Paulus kunne godt finde på at sige, det skal du ikke drikke det der [...] Så det var tit, at de ikke havde samme opfattelse af, hvad jeg skulle spise. [...] Jeg fik lavet en madplan, som ikke gjorde at jeg skulle tabe mig, men Paulus ville rigtig gerne have, at jeg skulle tabe mig. Så det var meget at sidde med som 15-årig [...] Jeg tror jeg lyttede mere til min træner, end jeg gjorde til min diætist.”

”[Anonymiseret svømmer] hun svømmede på centeret [...] i 2011-2012. Til julen der, der havde vi jo nogle dage fri, hvor vi skulle træne selv og holde os i gang selv. Så mødtes vi i starten af januar en gang. Da vi så mødtes til første træning, så gik han hen til hende [...] så kiggede han lige på hende, så tog han lige fat i siden, og så sagde han ’din mor har godt nok været god ved dig i julen, hva?’ Og så vendte han sig om, og så gik han. [...] Vi havde holdt fri i halvanden uge måske fra træning.”

Det bemærkes i tilknytning hertil, at de offentlige vejninger tilsyneladende er fortsat under Paulus Wildeboer.

”Vægten stod der jo hver eneste morgen.”

”Med Paulus har der været vægt altid på kanten. Det var egentlig ikke noget jeg så som unormalt, for min klubtræner gjorde det også, så det tænkte jeg var en del af miljøet. Det der bare var, var at han sagde det højt, og kunne lave kæmpe scener. Vi blev vejjet hver morgen [på en træningslejr]. Jeg havde så taget to kilo på fra dagen inden, hvor én af drengene havde tabt sig to kilo, hvor han [Paulus] råber op foran alle, hvordan jeg nogensinde kunne komme op og veje [...] 2 kilo mere [...] når ham der, han skulle faktisk tage det på, og jeg havde taget ’hans kilo’ på.”

”Der var offentlige vejninger med tang og det hele, så man kunne få målt fedtprocent. Han sad bare og skrev ned på papir, så kunne alle se det, og så kunne han sige om du var tyk eller okay [...] Der var en dag, hvor vi alle sammen havde været ude at spise aftenen før [på en træningslejr], hvor alle måske havde taget lidt på, fordi vi havde fået meget mere mad end vi var vant til. Og der stod vi så cirka en halv time på kanten og fik skældud over at folk ikke kunne styre sig, at folk var grovædere.”

”Det var hver morgentræning, så skulle vi op og vejes, og så skrev han det ned i sit Excel-ark, og så kunne han ligesom holde øje med det der [...] Når du kommer ud fra omklædningen [på Bellahøj], kommer du direkte over til 50-meter poolen, og så på kanten hvor alle kan se [...] de kan stå at se, at du bliver vejjet. [...] Jeg husker ikke, at jeg er blevet udstillet på selve vægten, jeg husker bare, at jeg syntes det var meget ydmygende, fordi jeg allerede der var meget usikker på det tal, der stod på vægten. Så jeg synes det var meget ubehageligt at komme til træning og skulle vejes, men man kunne heller ikke komme og sige, at man ikke ville, man blev tvunget derop.”

”Han var rigtig hård ved dem, som han synes, var ’for fede’ [...] og vi blev også vejjet på kanten, foran alle, én efter én. Det blev også lavet om på et tidspunkt, hvor vi kom ind i rummet ved siden af, hvor der stod en vægt [...] Jeg husker det ikke som om, at han ville kommentere det, så alle kunne høre det. Og så igen, for han var simpelthen så hård ved [anonymiseret], nogle gange, så nogle gange, så vidste vi godt alle sammen, at [anonymiseret] vejede for meget den morgen.”

”Jeg har set offentlige vejninger og selv været med til det, og jeg kan huske, vi har siddet i rundkredse og blevet udstillet og fået at vide hvor meget man vejede, og hvis man var for tyk, også hvis man var for tynd, kunne man også godt få skældud. Jeg har ikke fået decideret skældud [...] Vi kunne godt være på en træningslejr hvor vi så blev sat i en rundkreds, og han lige sagde ’hun vejer så meget, han vejer så meget, hun vejer så meget og det er 7 kilo for meget, hvis hun gerne vil svømme VM.’”

”Om morgenen mødte man ind [...] så stillede man sig på rad og række, og så sad han ved sit bord med en blok, og så havde han vores navne uden for, og så stillede man sig op på vægten, og så skrev han ens vægt ned, og hvis det var en dårlig vægt, så fik man en høj og nedladende kommentar omkring det.”

”På landsholdet med Paulus fungerede det sådan, at inden en træning, så sad han ved siden af poolen ved et lille bord, hvor han havde en lille bog, og så stod der en vægt, og så stillede man sig i kø, og så gik man op én efter én. [...] Det har været februar 2012, og også i 2011.”

Svømmerne har desuden forklaret, at Paulus i forbindelse med træningen opererede med en såkaldt ”fat group”, hvor navnlig de svømmere, han mente skulle tabe sig, blev placeret. Svømmerne har forskellige opfattelser af, hvem der oprindeligt fandt på at kalde gruppen ved dette navn, men der fremstår bred enighed om, at Paulus begyndte at anvende betegnelsen i sin træning.

Svømmerne har i den forbindelse bl.a. forklaret følgende:

”Hvis ikke jeg vejede det jeg skulle veje, så ville han råbe ad dig og spørge hvad du havde spist i løbet af dagen, og så ville han sende dig over over i fat group.”

”Der blev dannet den her ’fat group’. Det blev kaldt ’fat group’ [...] Det var et ord alle tog til sig [...] Den var jeg inde under. Så man blev jo udstillet.”

”Det startede for sjov, er jeg ret sikker på, men så blev det gjort til en ting [...] Jeg kan ikke huske, om det var ham der fandt på det, eller om det var svømmerne der fandt på det, og så tog han det til sig [...] Det var sådan noget man grinede af til at starte med, men så blev det gjort til en ting, at han selv sagde det, ’you belong in the fat group today’, fordi man lige vejede lidt for meget.”

Forhold vedrørende medicinering

Ni svømmere har forklaret, at Paulus medbragte sit eget ”apotek” med piller til svømmerne. Desuden har to svømmere forklaret, at Paulus gav dem slankepiller. Om en højde træningslejr i [REDACTED] forklarede den ene svømmer om slankepillerne:

”Jeg fik slankepiller hver morgen [på en træningslejr] [...] personligt af Paulus [...] Jeg kan huske, at jeg skulle tage dem på værelset. Jeg måtte ikke tage dem nede ved maden.”

Om pillerne i øvrigt har vi bl.a. fået forklaret følgende:

”Jeg tog dem kun én gang. Fordi jeg synes det allerede dengang var lidt mærkeligt, at vi fik piller [...] Egentlig synes jeg, at det er okay, hvis han havde givet os nogle piller, hvor vi kunne læse på emballagen, og selv læse os til, hvad det var. [...] Problemet var bare, at vi fik stukket en eller anden farvet pille i hånden, og så om den var rød, orange eller blå, det var sådan ofte det, det gik ud på. Så kunne man få en af Paulus røde piller eller en af Paulus’ blå piller, og så kunne man stikke den i munden og satse på, at der ikke var noget i.”

”Han havde et lille apotek med sig hver gang vi var ude at rejse. Og også bare derhjemme. [...] han havde alle mulige slags piller [...] Jeg kan i hvert fald huske, at jeg fik sovepiller af ham. [...] Og så fik jeg koffeinpiller af ham til stævner. Og jeg har også fået smertestillende og feberdæmpende piller, når jeg har fået syg. Han ville hellere have, at vi kom til ham, end at vi gik til vores egen læge. Fordi hvis vi gik vores egen læge, eller gik til en Team Danmark læge [...] så ville vi jo nok få at vide, ’du skal lige tage to dage i sengen, hvor du lige plejer dig selv’. Og det

ville han jo gerne undgå. Ifølge ham, der skulle man tage et par piller, og så skulle man bare svømme.”

”Jeg var i den der ’forkerte gruppe’, så jeg fik ikke pillerne, men jeg så dem alle steder. Men han gik pænt forbi mig. [...] Piller i alle mulige flotte farver og nuancer har jeg set. [...] Det var typisk NTC-svømmerne, der fik dem. [...] På den træningslejr i Mexico [januar/februar 2011] var der en af svømmerne [...], som var ekstremt syg, havde mega høj feber. Han fik så to af de her piller, og var bare klar til at træne. Det tænkte vi over, der er et eller andet galt [...] Det har været alle de år, jeg har været på seniorlandsholdet. Det var sådan regelmæssigt, at man lige så hans medicintaske [...] Indtil sommeren 2012, for der var der OL.”

”Jeg er også blevet givet alt muligt med hjem. [...] Så sagde han, det her er nogle piller som gør, at du taber dig. Og dem skal du tage sådan og sådan [...] og det her, det kan du lige tage, når du har svømmet et løb, inden du skal sove til stævnerne.”

Vi finder det vigtigt at fremhæve, at vi ikke har interviewet alle svømmere, som har udtalt sig i medierne eller er blevet nævnt af øvrige svømmere som nogle af dem, der har oplevet negative konsekvenser ved træningsmiljøet. De forklaringer, vi har modtaget om Paulus Wildeboer, har imidlertid været konsistente.

Om end Paulus Wildeboers gode sider også er blevet fremhævet af svømmerne, tegner forklaringerne samlet set et billede af en udpræget frygtkultur, foranlediget af den daværende træners voldsomme temperament, nedladende udskældninger og offentlige ydmygelser. Omskifteligheden i den daværende træners adfærd ses sammen med de netop nævnte forhold i vidt omfang at have skabt en usikkerhed blandt mange af svømmerne.

Det ydmygende miljø har særligt taget sit udspring i et udpræget fokus på kost og vægt. Dette ses både ved de offentlige vejninger og måden, hvorpå disse har fundet sted, samt den generelle udskamning, som gentagne gange er sket. Der ses i det hele taget at have bestået et udpræget fokus på kost og vægt, som svømmerne har oplevet som italesat ved nedværdigende og ydmygende kommentarer fra træneren fremfor via dialog med svømmerne.

4.4.8.2 Beretninger om træningsmiljøet i perioden 2008-2013 fra øvrige tilknyttede personer

Også de øvrige personer, i form af trænere og øvrigt personel, der har været tilknyttet svømmemiljøet i perioden under Paulus Wildeboer, har forklaret, at Paulus Wildeboer rent fagligt var en dygtig og passioneret træner. Ligeledes er det i vidt omfang blevet forklaret, at han uden for bassinkanten var en rar og omgængelig mand, som mange havde det godt med rent socialt.

To øvrige trænere har f.eks. forklaret:

”Lige så vel som Paulus han var markant, så var han også markant når han var kærlig over for hans svømmere. Han havde ligesom begge dele. Det er der også mange, der har holdt af ved ham.”

”Paulus’ regime var jo udtryk for et ekstremt engagement og en målrettethed, som jeg ikke har mødt hverken før eller siden. Paulus var virkelig et menneske, som gjorde indtryk på folk. Han var karismatisk og udstrålede energi og engagement i en grad, som vi ikke kender. Og så var han jo kompromisløs forstået på den måde, at han var der for at lave internationale eliteresultater, og det var det, han gjorde. [...] Jeg vil faktisk sige, at jeg havde en god relation til Paulus. Og har haft ret mange fine oplevelser med ham. Men jeg har også haft nogle ting hvor hans temperament løb af med ham. [...] Når det handlede om træning, [...] så stillede han voldsomme store krav til sine omgivelser [...] Så kunne Paulus godt sidde, en halv time efter, når alle havde fået et bad og var kommet ud, så kunne han vise den anden side, som han også havde, som et utrolig socialt og omgængeligt menneske.”

Denne træner tilføjede, at han sommetider blev bekymret over Paulus’ temperament, og at han også havde overvejelser om, hvorvidt det var noget, han havde lyst til at være i. Han forklarede, at der generelt, blandt flere trænere, var en bekymring om den måde, som tingene foregik på.

Navnlig det omkringliggende ekspertpersonel har også kunnet forklare, at Paulus Wildeboers adfærd har været uacceptabel. Hans adfærd er blevet beskrevet som diktatorisk, aggressiv, hånende og med ubehagelige humørskift. Vi har i den forbindelse bl.a. fået forklaret, at Paulus Wildeboer kunne foretage offentlige overfusninger af svømmerne, herunder f.eks. at Paulus Wildeboer har sat sig i en rundkreds med svømmerne og udpeget personer, som ikke præsterede tilstrækkeligt, navnlig i forhold til den krævede vægtkontrol.

”Han kan være meget skiftende i sit temperament. [...] Han kunne godt have nogle ubehagelige humørskift. Hvor han også i forhold til svømmerne verbalt var ubehagelig. [...] Det er jo unge mennesker, nogle vil man næsten kalde børn. [...] Selvfølgelig må en træner være tilretteviser og sige, ’det er fandeme ikke i orden det du laver der’, det ligger i det. Men du kan gøre det på mange måder. Og hvis han blev rigtig gal, så var det ikke på en ordentlig måde, han skældte ud. Så var det også hånende og helt tydeligt, at folk blev påvirket af det.”

”Paulus, det var at sætte målet over mennesket som en helt bevidst beslutning. [...] Det var de offentlige tilsvininger af én person, jeg har set Paulus lave. Det har været [...] hvor de sad i de der havestole i en cirkel inden de skulle spise, hvor han så [...] kunne pege alle ud og sige noget

til dem. De var de der trusler om konsekvenser, hvis der var en vægtøgning, at man skulle spise sammen med ham, eller ikke ville det nok. Den der fornedring.”

Paulus Wildeboers assisterende træner, Jesper Starcke, har videre forklaret:

”Det var autoritært. Han var ærlig og direkte overfor folk. [...] Man kunne også mærke på ham at han var frustreret over, at han nogle gange kom til at virke mere autoritær, fordi han måske ikke havde sit vanlige ordforråd. Der tror jeg han er blevet misforstået ved flere lejligheder, og er kommet til at virke mere hård end han egentlig har været. Jeg har også oplevet ham være hård og give en ordentlig skideballe. Det der så ikke er så mange der måske har set, det er hvordan han var god til at få samlet op bagefter, ved at han fik skrevet til folk eller fik sagt undskyld.”

En, der var med på en højdetræningslejr i [REDACTED] i [REDACTED] 2012, forklarede bl.a.:

”Det første træningspas, så tager Paulus en lille sort bog frem. Alle svømmerne sidder der. Alt hjælpepersonale, staff, er der. Så peger han på svømmerne og siger ’du skal tabe fire kilo imens vi er her, du skal tabe tre kilo, du skal ikke tabe noget, du skal tabe fem kilo, du skal tabe fire kilo’, og så lukker han bogen. Så går han i gang med at gennemgå de forskellige programmer, og så siger han, ’fat group’ – det er så et udtryk åbenbart, og det grinede svømmerne af, fordi hvis man skulle tabe sig, så var man i fat group. [...] Alle vidste, hvad det betød. Og så skrev han hvem der var i fat group. Det var så dem der var for tykke, og de skulle så svømme noget mere.”

Daværende sportschef, Mikkel von Seelen, har om [mesterskab] i [REDACTED] 2012 fortalt om en ung svømmer, der grundet personlige udfordringer meldte ud, at der var et af løbene, han ikke ville svømme. Vi fik forklaret, at Paulus Wildeboers reaktion var, at svømmeren skulle forlade det hotel, de boede på, og at Paulus desuden meddelte, at han nægtede, at svømmeren fløj hjem sammen med resten af landsholdstruppen. Det bemærkes, at det endte med, at svømmeren blev på hotellet og kom med hjem som planlagt, fordi det øvrige personale modsatte sig Paulus’ beslutning.

Modsat har elitekoordinator Martin Karup udtalt, at selvom Paulus Wildeboer var en hård træner, oplevede han ham som fair. Ligeledes forklarede en ekspert, at han ikke på noget tidspunkt har oplevet Paulus Wildeboer være nedværdigende eller ydmygende. Den samme person har også forklaret, at han aldrig har oplevet eller hørt om, at Paulus uddelte medicin til svømmerne.

Vi har dog overvejende fået forklaringer om, at medicinuddelingen fandt sted og var et kendt faktum. F.eks. har en ekspert tilknyttet landsholdet forklaret følgende:

”Paulus havde jo sit eget medicinskab med. Og det var kendt af alle. Og det var også kendt af alle, at de medikamenter, han havde med, var fra Spanien. [...] Når de havde været oppe ved Paulus – og det var Paulus, der pegede dem ud – ’du kommer op til mig, du kommer op til mig’ [...] så kom de op på hans hotelværelse én og én, alene, så de har jo været alene med Paulus deroppe. Og så fik de nogle piller. Så kaldte de dem ’gule’ eller ’orange’ piller. Og så kunne de simpelthen svinge med armen til aftentræning, som om der ikke var noget. Og det kan du ikke med en Panodil.”

Forespurgt, om eksperter spurgte ind til medicineringen, forklarede han:

”Ja. Men det var bare ’pain killers fra Spanien’, og noget han vidste, der virkede. Men jeg kunne ikke få medicinske navne på eller præparatnavne. På den måde var han sådan meget kontant, ’det behøver du ikke spørge mere ind til.’”

En klubtræner har også forklaret, at en af hans svømmere kom til ham og ikke vidste, hvad han skulle gøre med de piller, som Paulus havde givet ham.

I forhold til vejninger har den assisterende træner til Paulus Wildeboer, Jesper Starcke, forklaret følgende:

”Vejning var en fast del af hverdagen. Fra jeg startede, der havde Paulus været der i otte måneder eller sådan noget, da kommer jeg ind i et system, hvor vejning var en del af hverdagen. I perioder mere og andre perioder knap så meget, afhængig af hvor man var på sæsonen. [...] Der var en badevægt i hallen, og den typiske besked var, at vi hopper i vandet kl. 7, sørg lige for at komme på vægten inden. [...] Det blev skrevet ned, det gjorde Paulus eller jeg. [...] De skulle ikke selv skrive ned, fordi så skulle de jo sidde og kigge i hvad de andre vejede. Jeg har ikke oplevet, at de er blevet stillet op på række. [...] Hvis der så var et eller andet, så blev det så taget i løbet af træningen eller efter [...] Det kunne godt blive taget sådan ret... Afhængigt af situationen, så kan det være sådan lidt, ’nå, hvad er der foregået, er der en grund til det her?’ Hvis der er nogen hvor det i lang tid har været et issue, så kunne han jo godt blive lidt hård i hans kommunikation [...] Det kunne sagtens ske i hallen, på bassinkanten.”

Forespurgt, om der foregik vejninger, da elitekoordinator Martin Karup blev ansat i 2012, forklarede han følgende:

”Ikke på træningslejre. Jo, træningslejre var der en vægt, der blev stillet frem, i forhold til at skulle se [...] om man kunne holde væskebalancen. Men svømmerne stillede sig selv op på

---

vægten og så det og gik væk. Der var ikke andet i det, andet end at de selv var interesserede i at stille sig op.”

Han forklarede også, at vejningerne på NTC foregik i et lukket rum med [en bioanalytiker] fra Team Danmark.

Modsat har landstræner Stefan Hansen udtalt følgende:

”Det har ikke været nogen hemmelighed tror jeg, at der var en vægt til stede på NTC. [...] Det var jo kendt, at svømmerne blev vejret, og der stod jo også en vægt på bassinkanten.”

Samlet set er ovenstående beretninger i vidt omfang overensstemmende med de forklaringer, som svømmerne har givet om træningsmiljøet i denne periode. Dette gælder både omskifteligheden i den daværende træners adfærd, de nedladende udskældninger og offentlige ydmygelser samt det udprægede fokus på svømmernes vægt, der blev italesat ved at nedværdige og ydmyge svømmerne i plenum fremfor at have en individuel dialog med de pågældende om emnet.

Selvom to af de interviewede har udtalt, at de oplevede Paulus Wildeboer som fair og hverken nedværdigende eller ydmygende, finder vi det rimeligt at lægge til grund, at beretningerne samlet set bekræfter det træningsmiljø, der også er beskrevet af svømmerne.

4.4.8.3 Samlet om træningsmiljøet i perioden 2008-2013

Samlet set er der blevet beskrevet et miljø, der har været præget af umyndiggørelse af svømmerne og en frygtkultur. Denne frygtkultur ses foranlediget af den daværende træners voldsomme temperament, nedladende udskældninger og offentlige ydmygelser. Omskifteligheden i den daværende træners adfærd ses sammen med de netop nævnte forhold i vidt omfang at have skabt en usikkerhed blandt mange af de personer, det være sig svømmere og øvrigt personale, der har befundet sig i miljøet.

Det ydmygende miljø har særligt taget sit udspring i et udpræget fokus på kost og vægt, herunder foretagelsen af offentlige vejninger og sanktionering af svømmere, der efter trænerens opfattelse ikke havde tabt sig tilstrækkeligt.

4.4.9 Træningsmiljøet på seniorlandsholdet/NTC i perioden 2013 til i dag

Træningsmiljøet i perioden 2013 og frem til i dag er, for så vidt angår træneradfærd, blevet beskrevet væsentligt anderledes end den forudgående periode.

Rollen som henholdsvis landstræner og centertræner blev delt i to efter Paulus' fratrædelse, og således tiltrådte Shannon Rollason i marts 2013 som centertræner, hvorefter Nick Juba tiltrådte som landstræner i maj 2013.

Tiltrædelsen af Nick Juba som landstræner er blevet beskrevet som en stor kontrast til den forudgående periode. Miljøet under ham fremstår i henhold til interviewene som rart og positivt, og der er ikke blevet fremført negative forhold af betydning for vores undersøgelse.

For så vidt angår centertræneren, Shannon Rollason, er der ikke blevet fremført forhold af væsentlig betydning for vores undersøgelse. En enkelt svømmer har beskrevet, at han kunne finde på at ydmyge hende, men træningsmiljøet under ham har i øvrigt i det store hele fremstået positivt og tilpas for de svømmere, som vi har talt med.

I 2015 overtog Stefan Hansen rollen som centertræner, og samme år tiltrådte Dean Boles som ny landstræner. I denne periode er træningsmiljøet ligeledes beskrevet overvejende positivt. Samarbejdet med Dean Boles er blevet beskrevet som velfungerende, og vi har ikke modtaget nogen beskrivelser af, at han har bidraget til et dårligt træningsmiljø. Det samme gælder Stefan Hansen. En svømmer har bl.a. udtalt om Stefan Hansen, at:

"Jeg var rigtig rigtig glad for Stefan, da jeg havde ham som NTC-træner. Det var ham som fik mig til at rykke mig rigtig meget, og tro på mit eget potentiale [...] Han har for mig altid været et menneske, der har tænkt rigtig meget på andre mennesker, om de har haft det godt."

Stefan Hansen fratrådte sin stilling som NTC-træner den 31. august 2016, hvorefter Martin Truijens i 2017 overtog denne rolle. Derudover tiltrådte Mads Bjørn Hansen samme år en stilling som assisterende NTC-træner.

I alt 11 svømmere har udtalt sig om denne periode på NTC. Ifølge det for os oplyste har der cirka været 14 svømmere på NTC i denne periode. Den overvejende del af de personer, der har udtalt sig om denne periode på NTC, har givet udtryk for, at de trivedes godt under Martin Truijens og Mads Bjørn Hansen, og at de generelt var glade for at have dem som trænere. Det er blevet nævnt, at tonen til tider kunne være hård, men dette er i overvejende grad beskrevet som inden for rammerne af, hvad svømmerne fandt rimeligt og uproblematisk i et elitmiljø.

Samtidig har vi talt med to svømmere, der har givet udtryk for, at de mistrivedes under navnlig Martin Truijens og til dels også Mads Bjørn Hansen. De to trænere blev fritstillet i sommeren 2019, hvilket i sidste ende var en følge af de rapporterede tilfælde af mistrivsel. En række svømmere har udtalt, at de var utilfredse med både fritstillingen og processen i den forbindelse, herunder at de ikke følte sig hørt

eller inddraget. Henset til kommissoriet for undersøgelsen finder vi ikke, at denne episode bør være i fokus i vores undersøgelse, idet vi som nævnt i afsnit 2, Metode og begrænsninger, har fokuseret undersøgelsen til de perioder som, på baggrund af spørgeskemaundersøgelsen og interviews, har fremstået som særligt kritiske i forhold til de temaer kommissoriet lægger op til.

Stefan Hansen vendte i 2019 tilbage til Dansk Svømmeunion og tiltrådte her stillingen som landstræner. Træningsmiljøet under Stefan Hansen er i overvejende grad beskrevet positivt, og ingen har givet udtryk for, at de har mistrivedes under ham som træner. Tværtimod fremstår han særdeles vellidt blandt flertallet af svømmerne.

4.4.10 Sammenfatning af træningsmiljøet i perioden 2001 til i dag samt miljøernes overensstemmelse med værdier og etiske normer for eliteidræt

Eliteidræt er i sin natur krævende og vil ofte indebære ofringer for atleten, navnlig grundet den store træningsmængde og tid, som eliteidrætten kræver. Et sportsligt krævende og hårdt miljø bør imidlertid ikke forveksles med et utrygt, nedværdigende og/eller potentielt sundhedsskadeligt miljø.

Vægt og vejning, som har været et tema i undersøgelsen, er en faktor med sportslig berettigelse inden for elitesvømning. Også her er der dog en vigtig balance mellem det sportsligt legitime på den ene side og det helbredsmæssigt betænkelige på den anden.

Som advokatvirksomhed er det ikke op til os at vurdere, præcist hvor grænsen mellem et sportsligt hårdt og menneskeligt for hårdt miljø går. Tilsvarende er det ikke op til os at vurdere, præcist hvordan og hvor ofte vejninger bør foretages for at sikre den rette balance mellem vejningens sportslige formål på den ene side og mulige helbredsmæssige konsekvenser for den enkelte atlet på den anden side.

Vi kan dog forholde os til de regler og retningslinjer, der har været gældende på området, og i den forbindelse vurdere, om de ovenfor beskrevne miljøer fremstår i overensstemmelse hermed.

4.4.10.1 Juniorlandsholdet

Som nævnt indledningsvist har vi ikke grundlag for at give en generel vurdering af træningsmiljøet i perioden 2001-2006. For den efterfølgende periode danner beretningerne samlet set indtryk af, at der på juniorlandsholdet i perioden 2006-2014 har været en kontant og på sin vis hård kultur, i hvert fald set i lyset af at der er tale om træning af børn.²¹⁶ For nogle har der været tale om et ubehageligt miljø og for andre et miljø, hvor den kontante facon udvist fra juniorlandstræneren blev opfattet positivt.

---

²¹⁶ Børn defineret som personer under 18 år

Navnlig svømmernes forklaringer tegner derudover et billede af, at der i hvert fald i perioder på juniorlandsholdet under Michael Hinge har været et stort og til dels kontrollerende fokus på kost og vægt. Endelig tegner forklaringerne et billede af, at Michael Hinge har været underlagt et pres fra Paulus Wildeboers side, i den periode hvor han var lands- og centertræner, herunder et pres om at blive ”hår-dere”.

Om end der grundet de differentierede forklaringer fremstår en vis usikkerhed om, præcist hvor barskt miljøet i perioden 2006-2014 har været, finder vi det relevant at fremhæve, at miljøet ikke på alle områder fremstår i overensstemmelse med Etisk Kodeks for dansk konkurrenceidræt. Det bemærkes i den sammenhæng, at såvel Team Danmark som Dansk Svømmeunion er forpligtet til at overholde dette kodeks.

De etiske normer for konkurrenceidræt for børn og unge op til 15 år foreskriver, at et af de grundlæggende kendetegn ved god børne- og ungdomsidræt er, at udøverne trives, at flest muligt ønsker at deltage, og at udøverne udvikler sig fysisk, psykisk og socialt. Derudover foreskrives det, at præstation ikke må prioriteres foran læring, og at børne- og ungdomsidrætten kræver trænere med solid værdiforankring. Der skal gives positiv kritik, og overdreven negativ kritik skal undgås.

Disse etiske normer fremstår ikke i alle tilfælde overholdt i denne periode på juniorlandsholdet. Ligeledes kan det på baggrund af navnlig Michael Hinges egen forklaring om vejninger på juniorlandsholdet lægges til grund, at der er sket vejninger i strid med retningslinjerne for vejning.

Det bemærkes i den forbindelse, at retningslinjerne eksplicit foreskriver, at vejning skal foretages i et aflukket eller privat lokale. Derudover bør det fremhæves, at det af Dansk Svømmeunions ernæringspolitik fremgår, at der for børn under 16 år ikke bør arbejdes med optimering af kropssammensætning af sportslige grunde, men derimod alene af sundhedsmæssige årsager. Et udpræget kost- og vægtfokus fremstår ikke overensstemmende hermed.

Modsat giver forklaringerne indtryk af, at miljøet siden 2015, med ansættelsen af Thomas Stub, er blevet markant bedre set fra et normativt perspektiv, herunder at der ikke kun er fokus på sportslige resultater, men også på de unge svømmers trivsel, udviklingen af det hele menneske og det sociale miljø generelt.

4.4.10.2 Seniorlandsholdet/NTC

For så vidt angår træningsmiljøet på seniorlandsholdet og NTC giver svømmernes forklaringer udtryk for, at der i perioden 2003-2012, dvs. i tiden under Mark Regan og Paulus Wildeboer, som begge var såvel lands- som centertrænere, var et på mange måder kritisabelt træningsmiljø. Der ses mange paralleller i træningsmiljøet i disse to perioder, herunder i forhold til trænerens vredesudbrud, offentlige og personlige

udskældninger og udskamninger, kasten med genstande efter svømmere, kontrollerende adfærd, offentlige vejninger samt negativt vægtfokus.

Samtidig giver forklaringerne indtryk af, at træningsmiljøet forværredes væsentligt under Paulus Wildeboer. Således ses der her et forøget negativt vægtfokus, hvor også graden af offentlige ydmygelser fremstår tiltagende. Ud fra de forklaringer om konkrete forhold, som vi har fået, fremstår også tonen hårdere i denne periode. Dette understøttes af de e-mails fra Paulus Wildeboer til svømmerne, der vil blive gennemgået under afsnit 5.2, Konkrete ledelsesmæssige svigt.

Derudover fremstår miljøet tiltagende hierarkisk og enevældigt uden plads til faglige diskussioner med hverken svømmere eller fagpersonel. I den forbindelse bør også Paulus Wildeboers egen-uddeling af medicin nævnes, idet uddelingen af spansk medicin – endda uden præparatbeskrivelse – fremstår som et aspekt af det forhold, at Paulus Wildeboer tilsyneladende havde en markant egenrådighed, kontrol og selvbestemmelsesret i sit virke.

Selvom miljøet under Paulus Wildeboer fremstår værre end det foregående miljø under Mark Regan, fremstår ingen af disse miljøer i overensstemmelse med de etiske normer for trænere, der er nedfældet i Etisk Kodeks for dansk konkurrenceidræt. Som det også nævnes netop ovenfor, er såvel Team Danmark som Dansk Svømmeunion forpligtet til at overholde dette kodeks. I den forbindelse ønsker vi særligt at fremhæve følgende etiske normer for trænere:

- Træneren skal kende idrætten som en arena for menneskelig vækst og udvikling, hvor der skabes trænings- og konkurrencemiljøer kendetegnet af glæde, fællesskab og orientering mod mestring
- Træneren skal udvikle hele udøvere fysisk, psykisk, socialt og moralsk
- Træneren skal være fair og omsorgsfuld over for udøveren
- Træneren skal vise interesse og omsorg for syge og skadede udøvere
- Kritik af udøvere skal være konstruktiv, og overdreven negativ kritik skal undgås
- Træneren skal have og bevare en høj standard for sin personlige opførsel i og uden for konkurrence, ligesom træneren skal være opmærksom på sin betydning som rollemodel

På baggrund af de beretninger om miljøerne, vi har fået i forbindelse med undersøgelsen, fremstår ingen af disse etiske normer overholdt i perioden under Mark Regan og Paulus Wildeboers ansættelse.

Det bemærkes, at selvom Etisk Kodeks først blev vedtaget i løbet af Mark Regans ansættelsesperiode, i december 2006, forudsættes det i kodeksets præambel, at der er tale om en nedfældning af allerede gældende værdier. Desuden var kodekset under alle omstændigheder gældende i en del af Mark Regans ansættelsesperiode.

Som det fremgår af de gengivne beretninger, har vi fået forklaringer om offentlige vejninger både i perioden under Mark Regan og Paulus Wildeboers ansættelse. Eftersom retningslinjerne for vejning har været gældende siden juni 2005, finder vi det på baggrund af forklaringer uproblematisk at lægge til grund, at der i løbet af denne periode er sket brud på forbuddet mod offentlige vejninger. Som ovenfor nævnt foreskriver retningslinjerne eksplicit, at vejning skal foretages i et aflukket eller privat lokale, hvorfor ”offentlig vejning” må forstås som al vejning, der ikke sker på denne måde.

Desuden foreskriver retningslinjerne for vejning i perioden 2005-2011, at vejning skal foretages af en anden end træneren. På baggrund af forklaringerne finder vi det tilsvarende uproblematisk at lægge til grund, at der i løbet af denne periode er sket brud på denne del af retningslinjerne. De øvrige detaljer i forbindelse med disse retningslinjer, herunder implementering og overholdelse heraf, behandles under afsnit 5.2, Konkrete ledelsesmæssige svigt.

Træningsmiljøet på såvel NTC som seniorlandsholdet i perioden 2013 og frem til i dag er, for så vidt angår træneradfærd, blevet beskrevet væsentligt anderledes end den forudgående periode. Således er træningsmiljøet fra tiltrædelsen af Nick Juba som landstræner blevet beskrevet som rart og positivt, og dette har overvejende været den gennemgående beskrivelse af miljøerne frem til i dag.

4.5 Træningsmiljøets konsekvenser for elitesvømmerne

Det er anført i kommissoriet, at undersøgelsen skal afdække og redegøre for, om – og i hvilket omfang – træningsmiljøet har haft negative fysiske, mentale eller sociale konsekvenser for de involverede elitesvømmere. Vi finder det indledningsvist vigtigt at fremhæve, at vi som advokatvirksomhed ikke har de fornødne faglige kompetencer til at kunne vurdere træningsmiljøets påvirkning på de involverede elitesvømmere, herunder den direkte årsagssammenhæng mellem træningsmiljøet og de fysiske, mentale eller sociale konsekvenser, som en række af de involverede elitesvømmere har oplevet og/eller oplever. Vi kan derfor ikke besvare denne del af kommissoriet, som temaet er formuleret. I stedet har vi udvalgt nogle enkelte beretninger til illustration af nogle af svømmernes egne oplevelser af, hvilke konsekvenser træningsmiljøet har haft for dem.

Generelt kan det på baggrund af udtalelserne fra de involverede elitesvømmere konstateres, at der i høj grad er enighed om, at træningsmiljøet fortrinsvis var kritisabelt i perioden 2006-2014 på juniorlandsholdet og i perioden 2003-2013 på seniorlandsholdet og elitecentret/NTC. I disse perioder har en række af de involverede elitesvømmere fortalt, at træningsmiljøet har haft negative konsekvenser for deres helbred. En større gruppe af de involverede elitesvømmere har forklaret, at det – til trods for at de har fundet træningsmiljøet uacceptabelt – ikke har haft deciderede negative konsekvenser for dem. Endelig har en mindre gruppe af de involverede elitesvømmere fortalt, at de fungerede positivt i træningsmiljøet og ikke har oplevet negative konsekvenser.

Med udgangspunkt i de involverede elitesvømmers udtalelser om deres oplevelser med træningsmiljøet har vi udvalgt en række udtalelser, der vedrører træningsmiljøerne under de forskellige trænere. Disse udtalelser er gengivet nedenfor sammen med de pågældende elitesvømmers forklaringer. Udtalelserne indeholder en beskrivelse af de konsekvenser, som svømmerne oplever at have haft som følge af træningsmiljøet, sådan som det er formidlet til os under interviews.

Vi har struktureret de udvalgte udtalelser, således at de følger træningsmiljøerne under de forskellige trænere, hhv. Markus Regan, Paulus Wildeboer og afslutningsvis Michael Hinge.

Vi finder grund til at understrege, at vi ikke har haft mulighed for at efterprøve de refererede udtalelser eller spørgsmålet om årsagssammenhæng mellem konsekvenserne og træningsmiljøet i den enkelte periode.

4.5.1 Forklaringer om konsekvenser af miljøet i tilknytning til Mark Regans trænerperiode

Der er overvejende enighed blandt de involverede elitesvømmere om, at tonen under Mark Regan var hård, træningsmiljøet var kontrollerende, og at der var fokus på vægt. Det er varierende, hvordan svømmerne har følt sig påvirket af træningsmiljøet. Der fremstår imidlertid ingen tvivl om, at flere af de involverede elitesvømmere har oplevet eller oplever negative konsekvenser som følge af træningsmiljøet under Mark Regan.

Kathrine Jørgensen har fortalt, at den første periode på elitecentret bidrog til udviklingen af hendes spiseforstyrrelse. Hun har fortalt, at det særligt var de offentlige vejninger og det store fokus på vægt, som var medvirkende hertil. Om udviklingen af sin spiseforstyrrelse har Kathrine Jørgensen fortalt:

”Tilbage i 2004, inden jeg tog til Esbjerg, der havde jeg haft det rigtig dårligt [...] Jeg var jo spiseforstyret nærmest for start, da jeg var på centeret, og de der vejninger var jo med til det. [...] Jeg har fået udstrålet, at jeg har det dårligt [...] så tager Mark fat i mig [...] og jeg fortæller, at jeg ikke har det så godt [...] Jeg fortæller så, at nogle gange når jeg spiser, så kaster jeg også op. Så siger han bare, ”det skal du love mig at lade være med”, og så skete der aldrig mere ved det.”

Efter en toårig pause fra elitecentret, hvor Kathrine Jørgensen svømmede i Esbjerg Svømmeklub, vendte hun tilbage til elitecentret. Hun har fortalt, at mens hun svømmede i Esbjerg Svømmeklub havde hun fået det bedre, og at hun fik det dårligt igen, da hun vendte tilbage til elitecentret. Desuden har Kathrine Jørgensen fortalt, at hun indledningsvis var af den opfattelse, at hun ikke skulle deltage i de offentlige

vejninger, fordi de gjorde hende syg. Dette blev der dog ikke taget hensyn til, og hun blev tvunget til at blive vejet. Om tilbagekomsten til elitecentret har Kathrine Jørgensen fortalt:

”Jeg havde fuldstændig glemt det med de vejninger, og jeg tror, at jeg havde tænkt, at hvis vi skulle det, så skal jeg bare ikke være med til det [...] Da sæsonen havde kørt lidt, så kom den der vægt frem, også sagde jeg bare, ”jamen det skal jeg ikke, det bliver jeg syg af”, for jeg kunne mærke, at jeg havde fået det bedre, mens jeg havde været i Esbjerg og ikke skulle det der. Og det blev jeg så tvunget til, og står der og tuder, og der bliver alligevel sagt, at du skal gå op på vægten. [...] jeg har aldrig følt mig så alene [...] jeg følte mig så nøgen [...] der er virkelig ikke noget, der er her for mig. [...] Efter den episode [...] går jeg til diætist og videre til psykolog [...] Hun laver en diagnose på mig [...] Jeg snakkede med hende her psykolog om de her vejninger, som jeg skulle fritages for.”

Kathrine Jørgensen har forklaret, at hun efter sin tilbagekomst til elitecentret fik det dårligt. [REDACTED]

Kathrine Jørgensen har om tiden efter svømning fortalt, at hun fortsat er i behandling. [REDACTED]

[REDACTED] Hun har svært ved at deltage i aktiviteter, hvor der er et konkurrenceelement. Dette har medført en række udfordringer i forbindelse med hendes studier, da hun har svært ved at engagere sig. Om tiden efter svømning har Kathrine Jørgensen fortalt:

”[REDACTED] Det er meget meget svært for mig, det hermed det ekstreme pres som jeg udsatte mig selv for i den der periode. Jeg skal passe på, at jeg ikke vælger noget, hvor man skal konkurrere i, jeg skal passe på, at jeg ikke vælger noget, hvor jeg skal konkurrere rigtig meget med mig selv i. Det må helst ikke kunne måles alt for meget, for så overtager den der side af mig igen [...] grunden til jeg er bange for det er, at det endte så fatalt for mig [...] det er ikke noget man burde være bange for – at presse sig selv – men det er jeg. Jeg har haft det rigtig svært i forhold til studie, fordi jeg tør ikke engagere mig i noget 100 %, fordi jeg er bange for, at det går i stykker på samme måde som det her er gået i stykker. [...] Der er mange ting, som nok udspringer fra det [REDACTED]

”[REDACTED]”

Mette Jacobsen har fortalt, at træningsmiljøet under Mark Regan medførte, at hun igen begyndte at overveje sin kost. Hun har tidligere i sit liv været overdrevet fokuseret på sin kost, uden at der var tale om f.eks. anoreksi eller bulimi. Mette Jacobsen har om dette fortalt:

”Jeg har tidligere i mit liv døjet lidt med [...] forstyrret spisning. Jeg har ikke haft anoreksi, jeg har ikke haft bulimi, jeg har ikke haft nogen af de ting, men hvor jeg har haft overdrevet fokus på, hvad jeg spiste i forhold til, hvad der var nødvendigt. [...] diætister og psykolog altid haft sagt, at der ikke er noget stor problem eller noget, men du skal bare lade være med at fokusere på det her [...] Det kom han og pillede ved for pludseligt skulle jeg også stå i den der række, og selvom jeg ikke havde et problem og var som jeg skulle være, så begyndte mine tanker igen at køre inde på det der [...]. [...] Det var ubehageligt.”

Mette Jacobsen har efter forelæggelse uddybet, at det mest frustrerende var at opleve, at flere af hendes svømmekolleger ikke turde spise morgenmad, og stod op tidligere og tidligere for at nå på toilettet flere gange inden, de skulle op på vægten. Hun tilføjede, at hun også ofte blev spurgt om, hvad hendes svømmekollega havde spist dagen før.

Om konsekvenserne ved træningsmiljøet under Mark Regan har Jeanette Ottesen fortalt, at hun brækkede nogle ribben på grund af overtræning. Jeanette Ottesen har endvidere fortalt, at hun i en periode under Mark Regan var [meget] ked af det. [REDACTED]

[REDACTED]

Jeanette Ottesens oplevelser med Mark Regan påvirker hende stadigvæk. Hun oplever således ubehag, når hun omgås personer, der minder om Mark Regan. Om dette har hun fortalt:

”Mit hjerte begynder at slå så meget hurtigere, når jeg omgås med personer, der bare minder om Mark Regan. Da jeg hørte hans stemme i dokumentaren, kunne jeg slet ikke være i mig selv. Jeg fik det fysisk dårligt af at høre hans stemme.”

4.5.2 Forklaringer om konsekvenser af miljøet i tilknytning til Paulus Wildeboers trænerperiode

En række af de involverede elitesvømmere har fortalt, at det i denne periode på NTC var svært at få svømmetræningen til at passe med skole og uddannelse. En overvejende del af de involverede

elitesvømmere har fremhævet omskifteligheden i Paulus Wildeboers adfærd som det værste ved træningsmiljøet. Derudover har de involverede elitesvømmere fortalt, at fokus på vægt, kost og vejning fyldte meget under Paulus Wildeboer.

Amalie Emma Thomsen har fortalt om den store fokus på vejning og vægt. Adspurgt om dette har hun forklaret:

”Det er det, der er det hårdeste, og det var det hårdeste – er stadigvæk det hårdeste. Det har virkelig sat sine spor psykisk og det gjorde det også den gang. Jeg husker tydeligt, hvordan jeg havde det.”

Amalie Emma Thomsen har endvidere fortalt om en træningslejr i Spanien, der var den værste træningslejr, hun har deltaget på. Hun oplevede et enormt fokus på hende og hendes vægt. [REDACTED]
[REDACTED] Vi finder det vigtigt at fremhæve, at Amalie Emma Thomas var tydeligt berørt, da hun fortalte om denne træningslejr. Hun fortalte således:

*”Jeg var på en træningslejr sammen med [udeladt], som var [udeladt], og Paulus var afsted med [en anden svømmer] og nogen af de lidt bedre svømmere, fordi de skulle til VM [...] jeg havde haft sommerferie [...] jeg havde taget 2,5 kg på eller sådan noget. Det er rimelig normalt, når man [...] holder ferie [...] Der var meget fokus på mig den træningslejr. [REDACTED]
[REDACTED] Jeg bliver meget bevæget af at snakke om det. [...] Der startede det svære for mig, det psykiske startede på den træningslejr [...] så jeg begyndte ikke at spise, og hvis jeg spiste, så kom det oftest op igen [...] så tog det fart.”*

Om forholdet mellem svømmetræning og uddannelse har Amalie Emma Thomsen fortalt, at hun ikke deltog i fysik og kemi i 9. klasse, da hun ikke måtte gå fra morgentræningerne. Hun fik heller ikke afsluttet sin 9. klasse, fordi hun var på træningslejr. Om dette har hun fortalt:

”I min 9. klasse der måtte jeg ikke ... jeg havde ikke fysik og kemi, så Team Danmark måtte betale ekstra timer for mig, fordi jeg ikke måtte gå fra morgentræningen [...] jeg kom ikke til mine eksamener, fordi jeg skulle på træningslejr, så jeg fik aldrig nogensinde afsluttet min 9. klasse. [...] Det var først da jeg kom ud i klubmiljøet, at der blev sat fokus på at jeg skulle til at gå i skole. Så fik jeg så en 10. klasse for ligesom at afslutte folkeskolen, og så kunne jeg starte på gymnasium. Det har taget så hårdt på mig [...] så jeg er faktisk først blevet student i [undladt].”

Efter Amalie Emma Thomsen stoppede sin svømmekarriere, har hun reflekteret over sine oplevelser med elitesvømning. [REDACTED]

[REDACTED] Hun har forklaret, at hun ikke kunne genkende sig selv. Hun har således fortalt:

”Jeg har tænkt meget over det, og jeg har faktisk haft lidt svært ved at forklare, hvordan jeg følte. Men nu så jeg den udsendelse der, og det var faktisk et rigtig godt ord, Jeanette brugte, med at det var lidt som et fangenskab, man var i [REDACTED]

[REDACTED] *Det var bare rigtig hårdt at være i som 14-årig pige, når der var så meget fokus på det der nu var fokus på, som vægt og generelt at ens personlighed blev taget lidt væk fra en. Jeg husker mig selv som værende ikke mig selv, da jeg svømmede der.”*

Amalie Emma Thomsen er fortsat påvirket af de oplevelser, som hun havde under Paulus Wildeboer.

[REDACTED] Om hvordan hun har det, har Amalie Emma Thomsen fortalt:

”Det er noget, der fylder rigtig meget hos mig [...] Jeg snakker aldrig om min svømmetid, selvom jeg burde, for jeg har sindssygt mange fine resultater, men jeg er ikke stolt af dem [...] Lige så meget godt jeg har med derfra, lige så meget skidt har jeg med derfra [REDACTED]

[REDACTED].”

Trine Gudnitz Allpass har fortalt, at træningsmiljøet under Paulus Wildeboer medførte en fysisk skade, som hun fortsat mærker til og får behandling for i dag. Om episoden har Trine Gudnitz Allpass fortalt:

”Han var så utilfreds med mit benspark, og det har han været siden han lærte mig at kende – han synes jeg plaskede med benene for meget. [...] De blev så enige om at binde mine ben sammen, også skulle jeg svømme med sådan nogen store håndplader [...] Jeg kan ikke holde dem oppe i overfladen, så giver de mig sådan nogen flyde poolboys mellem benene, så jeg kan holde mig oppe [...] Jeg bliver fastlåst [...] Jeg fortsætter med det nogen dage [...] Jeg begynder at få ondt i ryggen [...] Jeg klager til Jesper over, at det føles som om, at der er nogen, der jager en kniv i ryggen på mig hver gang, jeg tager et armtag. [...] Jeg kan huske at vores fysioterapeut, han spørger, om jeg ikke skal komme op, så han lige kan se på min ryg. Det må jeg ikke, også får jeg noget smertestillende af Paulus. Så siger han nu skal jeg bare gå i seng, og så komme tilbage dagen efter.

[...]

Jeg kommer hjem til min egen klub og kommer over til vores egen fysioterapeut [...] Jeg har et brud på mit facetled [...] Det er stadigvæk noget, der sidder der i dag. Det er noget jeg lever med. Det er ikke fordi jeg er handicappet af det, men jeg kan mærke det og jeg går til behandling en gang i mellem for at få løsnet det op.”

Trine Gudnitz Allpass har også forklaret, hvordan hendes forhold til mad udviklede sig, og hvordan hun oplever ubehag, når mænd taler voldsomt til hende. Om disse forhold har Trine Gudnitz Allpass fortalt:

”Jeg har stadig problemer med mad generelt [...] Jeg kastede rigtig meget op i den sidste periode. Det er svært helt at komme af med. Og den usikkerhed [...] Og den måde jeg kan agere overfor mænd, der taler voldsomt til mig, det påvirker mig rigtig meget i dag [REDACTED]

[REDACTED] Jeg havde det virkelig dårligt. [...] Når jeg tænker tilbage, har jeg ondt i maven, og det har sat nogle ar, men jeg var også glad og stolt over at være på landsholdet. Det er meget mærkeligt.”

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] Hun får det [REDACTED] stadig både psykisk og fysisk dårligt, når hun tænker på sin tid på NTC. [REDACTED]

Julie Aglund Lauridsen har også fortalt, hvordan hendes forhold til sin vægt og sine kostvaner ændrede sig som følge af træningsmiljøet under Paulus Wildeboer. Hun har fortalt, at det til sidst var vigtigere for hende at tabe sig end at blive bedre til at svømme. Dette fortsatte, også efter Paulus Wildeboer var stoppet, og Julie Aglund Lauridsen indså først senere, at hun havde et usundt forhold til sin vægt og sine kostvaner. Julie Aglund Lauridsen har fortalt:

”Til sidst var det ofte det, der strukturerede min hverdag. [redacted] Det var det, jeg planlagde min måned efter til sidst [...] Jeg skulle gerne vide, hvad jeg skulle en måned forinden, så jeg kunne skære ned. [...] Hvis jeg skulle ud at spise f.eks. på min fødselsdag, ville jeg allerede begynde at skære ned en måned forinden [...] Det startede med, at jeg kom i puberteten og tog på [...] det var tit man fik at vide, at man havde taget lidt på og om ikke man skulle tabe sig, og så har der været de små triggere, f.eks. når man har været på træningslejre og skal vejes, det er ydmygende, man har taget en tallerken, man får at vide at man skal smide den ud og tage noget nyt foran alle. [...] Til sidst blev jeg bare så fokuseret på kun at skulle tabe mig, ikke bare for at blive bedre, men for at blive tyndere [...] Det var rigtig slemt i år 2015, og det endte også med, at min krop [...] den kunne ikke mere. Så jeg fik en skade [...] et træthedsbrud i min albue, fordi min krop overhovedet ikke havde fået den næring, som den skulle have [...] Jeg havde tabt mig rigtig meget [redacted].”

Efter Julie Aglund Lauridsen stoppede med elitesvømning, havde hun det dårligt og var meget ked af det. Hun skulle arbejde med sin spiseforstyrrelse og gik jævnligt til behandling i en periode på halvandet år. Om tiden efter elitesvømning har Julie Aglund Lauridsen forklaret:

”Jeg havde det rigtig dårligt, da det var jeg stoppede med at svømme [...] jeg var rigtig ked af det, [redacted] [...] halvdelen af 2016 og hele 2017 [...] det var sku' ikke så fedt. [...] jeg tror, at jeg stoppede med at gå til diætist cirka halvanden år efter, at jeg stoppede med at svømme [...] [redacted].”

Chris Christensen har fortalt om et EM, hvor han satte flere rekorder og følte, at det havde været et rigtig godt stævne. Han oplevede alligevel at blive udskammet under en fælles evaluering, hvilket fortsat påvirker ham. Om dette har han fortalt:

”Så var vi til EM på kortbane i Istanbul i december 2009. Jeg sætter nordisk rekord i 200 bryst og 400 medley, og det var egentligt i rigtig godt stævne for mig. Jeg er i finalen og gør det fint. Der har vi, [...] det var noget han gjorde [...], en evaluering sidste dag efter finalerne om aftenen. Vi sidder i sådan en rundkreds, også starter han bare for en ende af. ”Du gjorde det godt, du gjorde det dårligt osv.” [...] Så kommer han til mig, og så siger han, ”jeg forstår ikke, at du har sat to nordiske rekorder. Du er for tyk. Du svømmer ikke teknisk godt. Så jeg kan ikke rigtig forstå det”. Så bliver han ved sådan i fem minutter. Alle svømmerne sidder i den rundkreds, alt staff sidder der, og de trænere der har været med. [...] Den ting, den sidder stadigvæk i mig. Det synes jeg var hårdt og unødvendigt. [...] Jeg har ikke talt med nogen. Jeg har vendt det indad.

Det er jo noget jeg skal arbejde, og noget jeg arbejder med i dag. Der har været alle mulig problemer, som jeg har haft siden, som jeg prøver at arbejde med og komme videre med. Jeg har bare vendt det indad. [...] Den oplevelse husker jeg tydeligt 10 år efter.”

Chris Christensen har videre forklaret, at han på nuværende tidspunkt er sygemeldt og går i behandling. Om dette har han fortalt:

”Jeg har døjet med [...] Jeg ved ikke, hvad det er lige præcis. Det prøver jeg at finde ud af nu. [...] Jeg tænker, at meget af det kan føres tilbage til dengang. [...] Det var den måde, jeg blev stoppet på. [...] Det har gjort mere indtryk, end jeg sådan lige har tænkt umiddelbart. Når man sætter danske og nordiske rekorder, og man så får af vide, at det ikke er godt nok. Jeg tror ikke, at det er godt for ens selvværd.”

4.5.3 Forklaringer om konsekvenser af miljøet i tilknytning til Michael Hinges trænerperiode

De involverede elitesvømmere er overvejende enige om, at tonen under daværende juniorlandsholdstræner Michael Hinge var hård og til tider grov. En række af de involverede elitesvømmere har fortalt, at de var nervøse for at deltage i samlingerne. Den overvejende del af svømmerne har forklaret, at man ofte blev skældt ud, f.eks. hvis man havde svært ved at forstå et program eller ikke præsterede som forventet, og at der blev givet en del ”offentlige skideballe”. Ligeledes er det blevet fortalt, at Michael Hinge kunne finde på at udpege fejl og udstille svømmerne foran hinanden.

Sidse Kehlet har fortalt om to oplevelser, som hun havde under Michael Hinge. Hun har endvidere forklaret, hvilke konsekvenser de to oplevelser har på hende i dag.

Den første oplevelse var på en træningslejr i Canet, Frankrig, i 2011, hvor hun efterfølgende udviklede et usundt fokus på sin vægt og sine kostvaner. [REDACTED]

Sidse Kehlet har konkret fortalt om ugerne efter træningslejren, at hun følte sig fremmedgjort over for sin krop. Hun har endvidere fortalt, at hun begyndte at vurdere sine spisevaner, herunder at vurdere alt, hvad hun spiste. Hendes løsning på dette var, at hun ikke ville spise.

[REDACTED]

Den efterfølgende dag skulle Sidse Kehlet svømme ved europamesterskabet for juniorer, hvor hun præsterede en fin tid. Hun har fortalt, at det eneste, hun tænkte på, da hun kom op af vandet, var at ligge ned. Hun har forklaret, at hun besvimede og blev hentet af en ambulance, der kørte hende til hospitalet, hvor hun lå i væskedrop i tre-fire timer.

Sidse Kehlet har også fortalt, at hun efterfølgende oplevede rysteture, hjertebanken og vejrtrækningsproblemer. [REDACTED]

[REDACTED] Sidse Kehlet stoppede herefter med at svømme.

Sidse Kehlet har afslutningsvis fortalt, at hun stadigvæk oplever konsekvenserne af træningsmiljøet. [REDACTED]

[REDACTED]

4.5.4 Sammenfatning

Som vi allerede har gjort opmærksom på indledningsvis, har vi ikke har de fornødne faglige kompetencer til at kunne vurdere træningsmiljøets påvirkning på de involverede elitesvømmere, herunder den direkte årsagssammenhæng mellem træningsmiljøet og de fysiske, mentale eller sociale konsekvenser.

De ovenfor udvalgte udtalelser fra de involverede elitesvømmere er således et udsnit af svømmernes egne oplevelser af, hvilke konsekvenser træningsmiljøet har haft for dem.

Overordnet kan det konstateres, at udtalelserne om de negative konsekvenser – herunder de ovenfor udvalgte udtalelser, men også de øvrige udtalelser – primært er centreret omkring vægt, kostvaner, trivsel og prioritering af skole.

4.6 Sammenfatning af træningsmiljøet

Som det fremgår af ovenstående afsnit 4.4.4, 4.4.7 og 4.4.8, kan der på baggrund af vores interviews konstateres en række forhold på seniorlandsholdet/NTC i perioden 2003-2013 og juniorlandsholdet i perioden 2006-2014, som fremstår i strid med Etisk Kodeks for konkurrenceidræt og retningslinjer for vejning af svømmere. I den efterfølgende periode fremstår træningsmiljøet væsentligt bedre i overensstemmelse med de nævnte retningslinjer og generelt mere positivt i forhold til svømmernes oplevelser af miljøet.

Dette stemmer overens med de overordnede resultater i spørgeskemaundersøgelsen gennemgået ovenfor under afsnit 4.3. Således ses der også her en større forekomst af negative forhold for fem år siden og tilbage i tid samt en tendens til, at respondenter tilknyttet NTC har oplevet en væsentligt større forekomst af negative forhold end respondenter, der ikke har været tilknyttet NTC. Sidstnævnte forhold må således ses i sammenhæng med, at Mark Regan og Paulus Wildeboer varetog stillingen som både lands- og centertræner, hvorfor svømmere på NTC i væsentligt højere grad har været eksponeret for de forhold ved træningsmiljøet, som beskrives negativt i tilknytning til disse trænere.

Vi har som nævnt i afsnit 2, Metode og begrænsninger, ikke de nødvendige faglige kompetencer til at kunne tage stilling til træningsmiljøets påvirkning af de involverede elitesvømmere, herunder den direkte årsagssammenhæng mellem træningsmiljøet og fysiske, mentale eller sociale konsekvenser for svømmerne. Dog kan vi som gennemgået i afsnit 4.5 konstatere, at nogle svømmere har en oplevelse af, at træningsmiljøerne har haft negative konsekvenser for dem.

5. ORGANISATION OG SVIGT

5.1 Personkredsen med ansvar for træningsmiljøet

I Dansk Svømmeunions regi varetages træningen af de danske elitesvømmere af landstræner og/eller NTC-cheftræner, herunder med hjælp fra eventuelle assistenttrænere. Landstrænerne har det sportslige ansvar for landsholdene, mens NTC-cheftræneren er sportslig ansvarlig for de svømmere, der er tilknyttet NTC. Tidligere var disse to funktioner samlet hos lands- og centertræneren, der havde det sportslige ansvar for såvel seniorlandsholdet som elitecentret (det nuværende NTC).

Den ansvarlige for det overordnede arbejde med de danske elitesvømmere i Dansk Svømmeunion, er sportschefen (tidl. elitechefen). Sportschefen har bl.a. ansvaret for medarbejderne tilknyttet elitearbejdet, herunder de trænere, der er ansat i unionen. Disse trænere refererer direkte til sportschefen i alle henseender. Sportschefen har, ud over det specifikke ansvar for elitearbejdet, også det overordnede ansvar for ledelsen af Dansk Svømmeunions Sportsafdeling (tidl. Eliteafdeling).

Sportschefen refererer til direktøren for Dansk Svømmeunion, som er ansvarlig for den daglige ledelse af Dansk Svømmeunion. Direktøren ansættes af Dansk Svømmeunions bestyrelse og skal bl.a. sørge for, at Dansk Svømmeunions vedtægter og gældende regler overholdes. Derudover er direktøren forpligtet til at videregive relevante oplysninger og indstillinger til bestyrelsen til brug for bestyrelsens arbejde. Bestyrelsens arbejde består i at varetage den overordnede og strategiske ledelse af hele Dansk Svømmeunion.

Dansk Svømmeunion samarbejder med Team Danmark om arbejdet med de danske elitesvømmere. Samarbejdet sker gennem to tværorganisatoriske samarbejdsorganer: Arbejdsgruppen og styregruppen.

Team Danmark har således en repræsentant – den pågældende konsulent (i dag sportsmanager) tilknyttet Dansk Svømmeunion – i arbejdsgruppen, som derudover bl.a. består af sportschefen og landstræneren (tidligere lands- og centertræner) i Dansk Svømmeunion. Arbejdsgruppen har til formål at forankre og udfylde sportsafdelingens målsætninger i det daglige samarbejde med landsholdene og NTC. Dette sker bl.a. ved at koordinere indsatsen over for elitesvømmernes sociale situation, forelægge spørgsmål af principiel karakter for styregruppen, samt evaluere elitearbejdet og udarbejde statusrapporter til styregruppen.

Derudover er Team Danmark repræsenteret i den tværorganisatoriske styregruppe. Styregruppen udstikker rammerne for arbejdsgruppen.²¹⁷ Derudover er styregruppen ansvarlig for at sikre forankring af styregruppens beslutninger i Dansk Svømmeunion og Team Danmark.

5.2 Konkrete ledelsesmæssige svigt

5.2.1 Indledning

I henhold til kommissoriet skal det i undersøgelsen:

”... afdækkes, om de forhold, som Danmarks Radio har beskrevet i de nævnte tv-udsendelser samt de eventuelle yderligere forhold, som svømmere og andre personer måtte beskrive i undersøgelsen, kan tilskrives [...] konkrete ledelsesmæssige svigt. Det skal herunder afdækkes, i hvilket omfang Dansk Svømmeunions og Team Danmarks ledelser førte tilsyn med forholdene, herunder tilsyn med at givne retningslinjer blev efterlevet.

Dette afsnit har til formål at besvare denne del af kommissoriet. Vi har allerede i afsnit 4, Træningsmiljøet for elitesvømmere, anført, at der i visse perioder ikke var overensstemmelse mellem de regler og retningslinjer, som gjaldt i de respektive perioder, og de faktiske forhold, som gjorde sig gældende i træningsmiljøet for elitesvømmerne. Denne vurdering siger imidlertid ikke noget om, hvorvidt de kritisable aspekter af miljøet kan tilskrives ledelsesmæssige svigt. I dette kapitel vil vi således belyse organisationernes håndtering af enkeltsager.

I henhold til kommissoriet skal vi vurdere, om de *beskrevne forhold* kan *tilskrives konkrete ledelsesmæssige svigt*. De *beskrevne forhold*, der i denne henseende er relevante, må anses for forhold, der fremstår

---

²¹⁷ Forretningsorden for Dansk Svømmeunions sportsafdeling, pkt. 6, stk. 2

uoverensstemmende med gældende regler, retningslinjer og værdier. *Ledelsesmæssige svigt* må forstås som handlinger og/eller undladelser i forbindelse med de beskrevne forhold. Vi finder det vigtigt at fremhæve, at dette ikke må sidestilles med en vurdering af, om de ansatte har levet op til de pligter, der følger/fulgte af deres ansættelsesforhold. Når vi her refererer til ledelsesmæssige svigt, refererer vi således til svigt hos organisationen som sådan, navnlig som de kommer til udtryk hos den øverste ledelses handlinger og undladelser. Sidstnævnte omfatter undladelser af at sørge for, at kritiske forhold bliver opfanget og håndteret tilfredsstillende af øvrige ansatte i organisationen.

Vi vurderer udelukkende *den faktiske sammenhæng* mellem de belyste forhold på den ene side og ledelsesmæssige svigt – forstået som faktiske handlinger og undladelser – på den anden side. Vi foretager derimod *ikke* en egentlig juridisk ansvarsvurdering i forhold til organisationer eller enkeltpersoner, det være sig ansættelsesretligt, økonomisk eller i øvrigt.

Når vi i det nedenstående fremfører kritik, sigtes der til, at organisationerne ikke har reageret på tilstrækkeligt underbyggede henvendelser eller indberetninger om tilsidesættelser af retningslinjer eller anden uhensigtsmæssig, uetisk eller uacceptabel adfærd.

Vi har i undersøgelsen ikke haft tilgang til alt det materiale, der kan være relevant i forhold til vores vurdering af konkrete ledelsesmæssige svigt. Det ufuldstændige, skriftlige materiale medfører dels, at nogle af de specifikke episoder, der omtales nedenfor, ikke er fuldt ud oplyst, dels at vi har fået mundtlige oplysninger om episoder, som vi ikke har skriftlig dokumentation om. Endelig indebærer det, at der kan forekomme episoder, som vi ikke har fået kendskab til i forbindelse med undersøgelsens gennemførelse.

Vi har valgt udelukkende at behandle de episoder, som vi har konkret skriftligt materiale om. Episoder, som vi udelukkende har mundtlige forklaringer om, indgår således ikke i denne vurdering, idet vi finder, at grundlaget for at vurdere konkrete ledelsesmæssige svigt udelukkende på baggrund af mundtlige forklaringer er for usikkert. Den skriftlige dokumentation for de episoder, som behandles, suppleres imidlertid med relevante mundtlige forklaringer.

Vi har indkaldt og interviewet følgende personer med særligt ansvar i forhold til organisationernes varetagelse af elitearbejdet:

- Kaj Aagaard, forhenværende bestyrelsesformand i Dansk Svømmeunion, 2002-2012
- Lars R. Aa. Jørgensen, bestyrelsesmedlem og nuværende -formand i Dansk Svømmeunion, 2002-p.t.
- Pia Holmen, administrerende direktør i Dansk Svømmeunion, 2001-p.t
- Mikkel von Seelen, forhenværende sportschef i Dansk Svømmeunion, 2012-2014
- Lars Sørensen, forhenværende elitechef i Dansk Svømmeunion, 2002-2012

- Carl Holst, forhenværende bestyrelsesformand i Team Danmark, 2004-2012
- Michael Andersen, forhenværende direktør i Team Danmark, 2006-2014
- Lone Hansen, forhenværende konsulent/teamleder for team test og fysisk træning og nuværende administrerende direktør i Team Danmark, 2007-2011 og 2015-p.t.
- Søren Riiskjær, forhenværende direktør i Team Danmark, 2005-2006
- Susanne Hedegaard Andersen, forhenværende sportsdirektør i Team Danmark, 1988-2007 (sportsdirektør fra 2004)
- Charlotte Falkentoft, forhenværende konsulent med ansvar for svømning i Team Danmark, 2004-2016
- Morten Mølholm Hansen, forhenværende leder af idrætspolitisk sekretariat, informationschef, kommunikationschef og udviklingschef og nuværende administrerende direktør i DIF, 1992-2015 og 2015-p.t.

Vores interviews af denne gruppe har taget udgangspunkt i et spørgetema, som er blevet fremsendt til den enkelte deltager på forhånd. Interviewene har indeholdt en række spørgsmål, hvor mange af dem har været knyttet op mod den konkrete skriftlige dokumentation, der også ligger til grund for dette afsnit. De udtalelser, der gengives i det nedenstående, har været forelagt for de enkelte interviewdeltagere, jf. også afsnit 2, Metode og begrænsninger.

Charlotte Falkentoft er som netop nævnt blevet interviewet i forbindelse med undersøgelsen, men vi har efter forelæggelse ikke kunnet komme til enighed om rammerne for gengivelsen af hendes forklaringer. Henset til, at Charlotte Falkentoft ikke var en ledende medarbejder, har vi derfor valgt at udelade hendes forklaringer fra rapporten.

Såvel Dansk Svømmeunion som DIF og Team Danmark har udarbejdet redegørelser til Kulturministeriet som en følge af DR's dokumentar. De dele af disse redegørelser, der relaterer sig til de konkrete faktiske forhold omfattet af mediedækningen i foråret 2019, indgår som en del af nærværende afsnit.

Som det er beskrevet ovenfor under afsnit 4, Træningsmiljøet for elitesvømmerne, er det navnlig træningsmiljøerne i perioderne under ledelse af Mark Regan, Paulus Wildeboer og Michael Hinge, der er blevet oplevet negativt af elitesvømmerne. Nedenstående er derfor inddelt efter disse perioder, idet de beskrevne episoder behandles kronologisk inden for hver træners periode.

For så vidt gælder perioden efter Paulus Wildeboers funktionstid, dvs. fra 2013 og frem til i dag, har vi ikke afdækket hændelser, som har givet foranledning til nærmere vurdering i dette afsnit. Det bemærkes, at vi henset til kommissoriet for undersøgelsen ikke finder, at episoden vedrørende Martin Truijens bør være i fokus i vores undersøgelse, idet vi som nævnt i afsnit 2, Metode og begrænsninger, i undersøgelsen

---

---

har fokuseret på de perioder, som på baggrund af spørgeskemaundersøgelsen og interviews, har fremstået som særligt kritiske i forhold til de temaer, kommissoriet lægger op til.

5.2.2   *Ledelsesmæssige svigt i forhold til seniorlandsholdet og elitecentret under Mark Regan, 2003-2008*

5.2.2.1   *Overordnet om træningsmiljøet og organisationernes redegørelser til Kulturministeriet*

Som det fremgår ovenfor under afsnit 4.4.7, er træningsmiljøet i perioden 2003-2008 under Mark Regan beskrevet som præget af kontrol, vredesudbrud og offentlig udsældning og udskamning af svømmerne. De offentlige vejninger er ifølge svømmernes beskrivelser sket på en måde, hvor der har været udpræget fokus på små vægtudsving, og hvor visse svømmeres vægt er blevet påtalt foran de øvrige svømmere i negative vendinger.

I Dansk Svømmeunions redegørelse af 30. april 2019 henvises der til, at Dansk Svømmeunion både dengang og nu tager skarp afstand fra den træneradfærd, der i dokumentaren beskrives hos Mark Regan.

Særligt om perioden under Mark Regan har Dansk Svømmeunion beskrevet, at det efterhånden blev tydeligt, at Mark Regan udviste uetisk adfærd over for svømmerne, særligt i forhold til målinger af kropssammensætning, hvilket medførte, at der i 2005 blev indført en procedure på området (Retningslinjer for vejning af svømmere, gennemgået ovenfor under afsnit 3.5.1).

Dansk Svømmeunion anerkender i redegørelsen, at de havde udfordringer med at få Mark Regan til at tilpasse sig kulturen i dansk svømmesport, men det understreges samtidig, at unionen ikke var bekendt med, at målinger af kropssammensætning (vejning) foran svømmerne fortsatte, efter at retningslinjerne blev indført i 2005. I redegørelsen tilføjes det, at *"Tværtimod er der flere udsagn på at retningslinjerne blev fulgt – private vejninger blev foretaget af en Team Danmark diætist"*.

Af Team Danmarks redegørelse, offentliggjort på organisationens hjemmeside den 1. maj 2019, fremgår, at Team Danmark i de konkrete sager, som er beskrevet i DR's dokumentar, har varetaget sin rolle med udgangspunkt i, at bl.a. atleternes trivsel og muligheder for at leve et sammenhængende og balanceret liv er vigtige parametre i Team Danmarks samarbejde med specialforbundene.

I redegørelsen henvises der videre til den del af dokumentaren, der omhandler, at Team Danmark påpegede det uacceptable i de offentlige vejninger, og at der derefter blev udarbejdet retningslinjer på området. Der tilføjes i den forbindelse følgende: *"Vi kan i dag desværre konstatere, at disse retningslinjer ikke i alle tilfælde er blevet implementeret og gennemført i praksis"*, og at der ligger et fælles ansvar herfor hos Team Danmark og Dansk Svømmeunion.

I DIF's opfølgende redegørelse af 4. maj 2019 angives det på baggrund af et konkret spørgsmål fra Kulturministeriet herom, at DIF ikke havde kendskab til det hændelsesforløb, der i 2005 førte til, at Dansk Svømmeunion ændrede deres retningslinjer. DIF blev ikke spurgt ind til de øvrige konkrete og faktuelle forhold, der er blevet beskrevet i forbindelse med mediedækningen i foråret 2019, og redegørelsen indeholder heller ikke information om disse øvrige forhold.

I det nedenstående behandles en række konkrete episoder vedrørende Mark Regans adfærd med fokus på organisationernes håndtering heraf.

5.2.2.2 *Jens Frederiksens indberetning til Dansk Svømmeunions bestyrelse vedrørende Mark Regans adfærd, december 2004*

Den 2. december 2004 foretog daværende cheftræner for Farum Svømmeklub, Jens Frederiksen, en indberetning om Mark Regan til daværende bestyrelsesformand i Dansk Svømmeunion, Kaj Aagaard.

Elitecentret lå dengang i Farum Svømmeklub, og Jens Frederiksen havde i kraft af sin daglige gang i denne svømmehal observeret træningsmiljøet under Mark Regan. Samtidig havde fire svømmere på elitecentret henvendt sig til Jens Frederiksen og berettet, at Mark Regan ikke behandlede dem ordentligt.

Jens Frederiksen skrev bl.a. i brevet til Kaj Aagaard:

"...jeg har oplevet masser af tilfælde, hvor Mark praktiserer sin trænerrolle. Den bedste definition på dette er "Fear Management". Hans personlighed gør at han på intet tidspunkt er i stand til at forstå eller tale om andet end ham selv, han er præget af tvangshandlinger, der konstant får ham til at tale dårligt om stort set alle der ikke er stil stede.

[...]

Hans måde at tænde atleterne er efter min bedste overbevisning ikke vejen frem, og jeg ved fra nogle svømmere, at det direkte er skadeligt for deres psyke og de direkte lider overlast."

I indberetningen nævnte Jens Frederiksen desuden konkrete tilfælde af Mark Regans behandling af svømmerne, bl.a. vedrørende Mark Regans udskældning og psykiske terror af svømmerne. Eksempelvis skrev han følgende:²¹⁸

---

²¹⁸ Indberetning til Kaj Aagaard vedr. Mark Regan, 2. december 2004

”Jens Antonsen har været fremme i aviserne omkring træning med rygmerter, det som han siger er 100 % korrekt, da jeg på dette tidspunkt var hans træner. Jens Antonsen har valgt at udtale sig om en lille del, men han kunne have fortalt om vedvarende psykisk terror og mistænkeliggørelse fra Marks side. Han kunne bl.a. have fortalt om hvordan Mark skældte ham ud under træning, hvor han samtidigt truede med at hoppe i vandet og banke ham. Disse eksempler er ikke enkelt tilfælde, der findes masser af trænere, svømmere og sikkert også ledere, der har fået denne behandling mig selv inklusiv.”

Det bemærkes, at i den omtalte avisartikel, hvor Jens Antonsen udtalte sig om træning med rygmerter, var Lars Sørensens bemærkning, at han nægtede at tro på Jens Antonsens historie, at Mark Regan aldrig ville gå over grænsen, og at landstræneren havde unionens fulde opbakning.²¹⁹

Jens Frederiksen har forklaret, at han aldrig modtog noget svar på sit brev. Kaj Aagaard har om brevet forklaret, at han må have modtaget det, idet han efterfølgende har fundet det i sine gamle noter, i forbindelse med at han foretog en større oprydning, men at han ikke husker de nærmere omstændigheder omkring modtagelsen og håndteringen heraf. Han udtalte, at han kun kunne beklage, at Jens Frederiksen aldrig fik et svar på brevet.

Bestyrelsesmedlem og nuværende -formand Lars Jørgensen har forklaret, at han heller ikke mindes dengang at have set brevet, og at det ham bekendt ikke blev behandlet i bestyrelsen. Lars Jørgensen har efter forelæggelse af ovenstående ændret sin forklaring til, at han ikke kan huske at have set brevet og heller ikke kan huske, om det blev behandlet i bestyrelsen. Derudover har han tilføjet, at hvis bestyrelsen har modtaget brevet, er han sikker på, at det blev behandlet.

Selvom Kaj Aagaard ikke kunne huske de konkrete omstændigheder, var han overbevist om, at han må have orienteret som minimum Lars Sørensen om henvendelsen, og måske også Pia Holmen. Han fortalte i den forbindelse, at han jævnligt havde samtaler med Lars Sørensen om Mark Regan, som selv anerkendte, at Mark Regan var en ”hård hund” og svær at arbejde med, men at Lars Sørensen gjorde hvad han kunne. Kaj Aagaard har også forklaret, at der var mange udfordringer oven på ”svømmekrisen” i 2001/2002, og at han i hele denne fase ofte var i telefonisk kontakt med Lars Sørensen og Pia Holmen. Han har også uddybet, at, hvad angår Mark Regan spurgte han ind til, om han skulle træde til og hjælpe, men at Lars Sørensen mente, at han selv kunne håndtere det.

Ligeledes forklarede Kaj Aagaard, at han i sin tid som bestyrelsesformand havde tillid til såvel Lars Sørensen som Pia Holmens varetagelse af deres ansvar. Kaj Aagaard forklarede også, at han nok i højere

---

²¹⁹ BT artikel ”Nye angreb på træner” af 19. november 2004

grad anså ansvaret for trænerens adfærd som noget, der i første omgang påhvilede selve driftsorganisationen og ikke bestyrelsen.

Lars Sørensen har om brevet forklaret, at han hverken husker at have set det eller være blevet underrettet om det. Samtidig bemærkede han, at det formentlig var noget, han ville være blevet underrettet om, og at han ikke mener, at han ville have ladet en sådan indberetning passere, da han finder de beskrevne forhold uacceptable. Lars Sørensen tilføjede, at selve systemskiftet – det forhold, at man ændrede kurs for at styrke elitesvømmemiljøet – er noget, som han stod og fortsat står ved. Pia Holmen har tilsvarende forklaret, at hun ikke har set eller hørt om indberetningen, hvorfor hun ikke har forholdt sig til dens indhold.

Det kan på baggrund af ovenstående lægges til grund, at der i december 2004 blev foretaget en indberetning til Dansk Svømmeunions bestyrelse, hvor som minimum bestyrelsesformanden blev gjort bekendt med, at en klubtræner og flere svømmere oplevede udfordringer med Mark Regans adfærd. Det fremstår uklart, om og i givet fald hvordan indberetningen er blevet adresseret. Det bemærkes i den sammenhæng, at Dansk Svømmeunion har oplyst, at der alene er gemt bestyrelsesreferater fra 2007 og frem. Det kan imidlertid lægges til grund, at Jens Frederiksen aldrig modtog et svar på indberetningen, og at der fra unionens side ikke kan redegøres for håndteringen af indberetningen.

5.2.2.3 Om udarbejdelsen og implementeringen af retningslinjer for vejning/ernæringspolitikken i 2005

Dansk Svømmeunion og Team Danmark udarbejdede i foråret 2005 et sæt retningslinjer for vejning af svømmerne. Udarbejdelsen skete på baggrund af en bekymring vedrørende offentlige vejninger på elitecentret, som blev rettet fra Team Danmark til Dansk Svømmeunion.

Den 29. marts 2005 blev der afholdt et arbejdsgruppemøde, hvor der i henhold til mødereferatet blev drøftet vægt og kropskomposition ”i detaljer”. Under mødet deltog bl.a. Lars Sørensen, Mark Regan og Charlotte Falkentoft. Der deltog ikke nogen aktivrepræsentant på dette møde. Mark Regan oplyste i henhold til mødereferatet, at svømmerne blev tilbudt vejning hver dag under træningslejr, men at vejning skulle foretages minimum 2-3 gange i løbet af en lejr. Mark Regan oplyste videre, at svømmerne skrev deres vægt i en bog, de fik af ham. Det fremgår ligeledes af referatet, at det blev drøftet, hvordan dette skulle gøres fremover, og at der var behov for at drøfte forholdet yderligere.²²⁰

Lars Sørensen fremsendte referatet fra mødet til Charlotte Falkentoft den 13. april 2005, og Charlotte Falkentoft svarede den 14. april 2005, at hun foreslog unionen at præcisere, hvorfor og hvornår de

---

²²⁰ Referat af møde i arbejdsgruppen fra den 31. marts 2005

vurderede, at der var behov for at veje, så Team Danmark kunne komme med anbefalinger i den forbindelse.²²¹

Sideløbende havde en daværende diætist i Team Danmark en mailkorrespondance om forholdet med Mark Regan og Lars Sørensen. Således sendte den daværende diætist den 12. april 2005 en e-mail til Mark Regan vedrørende vægt og ernæring, som Charlotte Falkentoft og Lars Sørensen var i kopi på. Af e-mailen fremgår det, at diætisten havde orienteret Charlotte Falkentoft om, at Mark Regan havde besluttet ikke at veje kvindelige svømmere, og diætisten skrev desuden, at de burde mødes og drøfte bl.a. procedurer for vejning.²²²

Lars Sørensen besvarede diætistens e-mail den 13. april 2005. Her skrev Lars Sørensen bl.a. følgende:²²³

”Jeg må nok indrømme, at ordlyden af nedenstående mail i forhold til ernæringspolitik-delen ikke er tilfredsstillende for mig og Mark. Jeg har talt med Mark hertil formiddag om emnet igen og det er ikke godt nok bare at undlade at veje de kvindelige svømmere. Nu skriver du jo godt nok, at vi snart skal mødes for at diskutere emnet. Det er fint og det skal vi helt klart. Men vi diskuterede emnet på et arbejdsgruppemøde for et par uger siden og der eftersøgte Dansk Svømmeunion retningslinier fra Team Danmark til hvordan vi håndterer veje-situationerne. Kropssammensætning gør en forskel i svømning.”

Hertil svarede diætisten den 14. april 2005 bl.a.:²²⁴

”Vi er slet ikke uenige om at vægt og kropssammensætning er en meget vigtige parameter i forhold til svoemernes præstationsevne. Vores henblik er kun at optimere forholdene for svoemmerne dvs. at monitorering af vægt og kropssammensætning bliver anvendt som et fremmende redskab for svoemernes udvikling. De nuværende forhold med offentlig ugentlig vejning ifm. Traening og daglig/ugentlig vejning i forbindelse med traeningslejre, bekymrer os. Både på baggrund af negative meldinger og reaktionsmønstre fra nogle af svoemmerne og ikke mindst på baggrund af vores tidligere erfaringer med restriktiv spisning og udvikling spiseforstyrrelser i forbindelse med vægtfokusering og anvendelse af lignende monitoreringsmetoder, - også i svoemneforbundet.”

---

²²¹ E-mail af 14. april vedr. referat af møde i arbejdsgruppen 31. marts 2005

²²² E-mail af 26. april 2005 vedr. Weight and nutrition-policy

²²³ E-mail af 26. april 2005 vedr. Weight and nutrition-policy

²²⁴ E-mail af 26. april 2005 vedr. Weight and nutrition-policy

Diætisten tilføjede, at de gerne ville bede om en skriftlig sammenfatning af Dansk Svømmeunions holdning og normer på området samt deres begrundelser for, hvordan og hvor ofte målingerne burde foretages. Lars Sørensen svarede, at han og Mark gerne ville mødes med diætisten og Charlotte for at drøfte situationen, og at de på et sådant møde ville uddybe deres holdninger til emnet. Diætisten svarede den 26. april 2005, at de holdt fast i deres ønske om, at Dansk Svømmeunion skulle udforme deres holdninger til emnet skriftligt. Diætisten oplyste i den forbindelse en række overordnede problemstillinger, som hun bad dem tage stilling til. Lars Sørensen kommenterede ved e-mail af 28. april 2005 de oplyste problemstillinger. Det bemærkes, at Charlotte Falkentoft og Mark Regan var i kopi på ovenstående mailkorrespondance fra den 13. til den 28. april 2005.²²⁵

Dagen før Lars Sørensen sendte ovennævnte kommentarer, den 27. april 2005, afholdtes der styregruppemøde i Dansk Svømmeunions eliteafdeling. Her deltog bl.a. Lars Sørensen, Pia Holmen, Kaj Aagaard, Lars Jørgensen, Susanne Hedegaard Andersen og Charlotte Falkentoft. En af de daværende aktivrepræsentanter deltog også på dette møde.

Af mødereferatet herfra fremgår det, at spørgsmålet om vejning af svømmere blev drøftet. Om dette emne fremgår det videre, at retningslinjerne for vejning skulle være meget tydelige, og at de skulle nedskrives, dels med henblik på at give information til elitesvømmerne, men at de også skulle fungere som rådgivning til klubberne. Desuden fremgår det, at der skulle udpeges en person, som skulle stå for vejningerne, og at denne person ikke måtte være træneren. I øvrigt er det i henhold til referatet landstræneren eller elitechefen, der både træffer beslutninger om vejninger og har ansvaret for at gribe ind, hvis der opstår problemer. Endelig fremgår det, at det er vigtigt, at svømmerne forstår, hvorfor vejninger er nødvendige.²²⁶

Den 26. maj 2005 sendte Lars Sørensen et udkast til retningslinjer for vejning af svømmere til Charlotte Falkentoft. Retningslinjerne var udarbejdet på baggrund af et fællesmøde med to daværende Team Danmark diætister.²²⁷ Charlotte videresendte den 27. maj 2005 udkastet til diætisterne, og bad om deres kommentarer til det.²²⁸ Den 29. maj og den 3. juni 2005 fremsendte diætisterne nogle ændringsforslag, som navnlig angik beskrivelse af formålet med vejning, herunder tydeliggørelse af formålet over for den enkelte svømmer, samt indskrænkninger i forhold til hyppigheden heraf.²²⁹ Den reviderede udgave blev

---

²²⁵ E-mail fra den 13. april til 28. april 2005

²²⁶ Referat af styregruppemøde i eliteafdelingen fra den 27. april 2005

²²⁷ E-mail af 27. maj 2005 vedr. Retningslinier for vejning af svømmere – HASTER

²²⁸ E-mail af 27. maj 2005 vedr. Retningslinier for vejning af svømmere – HASTER

²²⁹ E-mail af 3. juni 2005 vedr. Retningslinjer for vejning af svømmere

fremsendt til Lars Sørensen den 3. juni 2005.²³⁰ De endelige retningslinjer er dateret juni 2005 (jf. nærmere om indholdet heri i afsnit 3.5.1).

I overensstemmelse med det, der blev aftalt på det ovenfor omtalte styregruppemøde den 27. april 2005, blev der udpeget en anden person end træneren, der skulle foretage vejningerne. Således blev der ligeledes i 2005 iværksat en ordning, hvor den daværende diætist hos Team Danmark skulle foretage vejningerne i stedet for Mark Regan. Om denne ordning har vi fået forklaret følgende fra en af svømmerne:

”Vi fik aldrig rigtig ren besked hvorfor, men pludselig var det [diætisten] fra Team Danmark, der skulle komme og veje os en gang imellem. Rygtet sagde, at det var fordi Mark skulle stoppe med at veje os en gang om ugen, det var ikke så godt. Hun skulle veje os cirka en gang om måneden, og vi kom ind i et rum for sig, det var uden træneren, det var bare hende og svømmeren. [...] Men Mark fortsatte med at veje os en gang om ugen på kanten alligevel. [...] Pludselig stoppede hun bare med at komme, og vi fik ikke at vide hvorfor [...] Det er noget af det største svigt jeg har oplevet [...] så stod vi alene med den vægt igen.”

Udarbejdelsen af ernæringspolitikken skete i samme periode som retningslinjerne for vejning, og udarbejdelsen skete i et samarbejde mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark. Lars Sørensen og Charlotte Falkentoft korresponderede om udkastene til politikken, og desuden afgav to daværende Team Danmark diætister kommentarer til udkastet.²³¹ I henhold til referaterne blev der afholdt arbejdsgruppemøde den 30. maj 2005, hvor ernæringspolitikken blev drøftet. Det fremgår af referatet, at styregruppen skulle godkende udkastet endeligt, hvorefter der skulle udarbejdes en egentlig aktionsplan, således at Team Danmarks diætister kunne få et overblik over, hvilket arbejde der var involveret heri.²³² Ligeledes den 30. maj 2005 fremsendte Charlotte Falkentoft udkast til ernæringspolitikken med Team Danmarks kommentarer og skrev, at det forhåbentlig var sidste gang, at den skulle fremsendes.²³³

Om retningslinjerne og overholdelsen heraf har Kaj Aagaard forklaret, at han via sin plads i styregruppen fik underretning om emnet, men at mange af tingene foregik på arbejdsgruppeniveau. Forespurgt hvad de gjorde i styregruppen, for at sikre at retningslinjerne blev overholdt, svarede Kaj Aagaard, at han ville ønske at han kunne sige, at de tog emnet op på det næste styregruppemøde for at vurdere det, men at det husker han ikke, at de gjorde. Han tilføjede, at med nutidens briller skulle man måske have været mere agtpågivende i forhold til, om tingene reelt blev gjort efter hensigten.

---

²³⁰ E-mail af 3. juni 2005 vedr. Retningslinier for vejning af svømmere

²³¹ E-mail af 4. maj 2005 vedr. ernæringspolitikken

²³² Referat af arbejdsgruppemøde fra mandag den 30. maj 2005

²³³ E-mail af 30. maj 2005 vedr. Ernæringspolitik med vedhæftning

Daværende direktør for Team Danmark, Søren Riiskjær, har om forholdet udtalt, at han ikke husker noget konkret herom, og at det var Susanne Hedegaard Andersen, der som sportsdirektør var inde over dette område. Susanne Hedegaard Andersen har forklaret, at hun ikke kan sige, at man gjorde noget konkret, og at hun vil tro, at Dansk Svømmeunion har informeret sine aktive om foreliggende retningslinjer, men at det ikke er noget, hun har tjekket. Ligeledes har hun forklaret, at det var en generel opfattelse i Team Danmark, at såvel svømmeunionens bestyrelse som administrationen bakkede fuldt op om de tiltag, som blev vedtaget, og der var et generelt godt samarbejde mellem de to organisationer.

Derudover har Pia Holmen forklaret, at hun ikke har været inde over vejningerne i detaljer, men at hun blev orienteret af Lars Sørensen om de overordnede linjer om, at der var nogle udfordringer på elitecenteret. Hun tilføjede derudover:

”Selvfølgelig skulle vi have nogle retningslinjer, og selvfølgelig skulle de holdes, og det var Lars Sørensen og landstræneren der skulle sikre, sammen med Team Danmarks personale i svømmehallen eller på centeret [...] at det her blev overholdt.”

Forespurgt, hvordan retningslinjerne blev kommunikeret til svømmerne og trænerne, forklarede Pia Holmen, at dette er noget, der er sket i arbejdsgruppen.

”Det er sket i arbejdsgruppen. Ellers bliver det spekulation. Der var den operationelle gruppe og så var der den politiske gruppe [styregruppen] som jeg sad i. Og det er helt klart, at de der ting, de blev håndteret i arbejdsgruppen, af Lars Sørensen og Charlotte Falkentoft”

Pia Holmen har efter forelæggelse af ovenstående forklaret, at hun og Lars Sørensen var enige om, at det var en sag for arbejdsgruppen.

Da vi spurgte Lars Sørensen om, hvordan implementeringen af retningslinjerne foregik, forklarede han:

”Jeg kan jo ikke huske præcist hvordan det foregik. Men vi var ikke mange ansatte i svømmeunionen dengang. Så de ansatte jeg havde, sad faktisk med rundt om bordet, og havde været med til at udforme dem [...] Jeg kan ikke dokumentere det eller huske det præcist, men jeg føler mig helt sikker på, at den er blevet sendt ud til danske klubber”

Lars Sørensen tilføjede, at retningslinjerne også måtte være blevet sendt ud til landsholdet, men at han ikke kunne huske det præcist.

Vi har talt med 18 svømmere, der svømmede på elitecenteret og/eller landsholdet, i den periode hvor Mark Regan var landstræner. Ingen af disse svømmere kendte til retningslinjerne for vejning af svømmere, eller blot deres rettigheder i den forbindelse. En svømmer har i den forbindelse udtalt:

”Det er jo helt vildt for mig at høre nu [...], at der blev indført retningslinjer i 2005. Hvor ville det have været fedt for os at vide. Jeg ved ikke, om vi havde turdet at reagere på det. Jeg tror jeg var en af dem, der godt ville have turdet reagere på det, og sagt ’prøv at høre, I må slet ikke gøre det der’. Hvor ville det have været fedt at kunne tage det kort og spille det. Vi fik det ikke at vide.”

Ari Palve har oplyst, at han var klar over, at der fra 2005 eksisterede konkrete retningslinjer for vejning. Michael Hinge, der blev ansat som juniorlandsholdstræner i 2006, kendte ikke til retningslinjerne, og kunne i øvrigt berette, at han senere har hørt dem omtalt som et skuffedokument.

Under vores interview med Lars Sørensen forklarede vi ham dette og spurgte ind til, hvordan der blev fulgt op på overholdelsen af retningslinjerne, herunder om der blev ført tilsyn med overholdelsen eller lignende. Lars Sørensen forklarede, at han ikke ved, om der blev ført tilsyn, men at han ved, at det er blevet drøftet på arbejdsgruppemøderne. Han forklarede, at han havde diskussioner med Mark Regan om retningslinjerne/ernæringspolitikken, og at Mark Regan følte sig ”rammet inde” heraf. Vi har ifølge det oplyste modtaget samtlige arbejdsgruppemødereferater fra den pågældende periode, men har ikke kunnet finde drøftelser vedrørende tilsyn/overholdelse af retningslinjerne heri.

Lars Sørensen har efter forelæggelse af ovenstående forklaret, at der blev ført det tilsyn, at svømmerne selv havde været med til at udforme retningslinjerne for vejning sammen med Dansk Svømmeunions medarbejdere, ligesom Team Danmarks primære eksperter også var involverede i udformningen. Han har endvidere forklaret, at de personer, der havde deltaget i udformningen af retningslinjerne, havde deres daglige gang i træningsmiljøet, hvor Lars Sørensen også selv havde hyppig kontakt med svømmerne via besøg i svømmehallen, deltagelse i stævner, deltagelse på træningslejre, via spiseordningen samt ved besøg i de huse, hvor svømmerne var indkvarterede.

I anden sammenhæng har Lars Sørensen forklaret, at Mark Regan ikke ønskede at veje elitesvømmerne selv, men Dansk Svømmeunion kunne ikke få hjælp fra Team Danmark med vejning, da Team Danmark i perioden 2003-2005 ikke havde ressourcerne til at hjælpe hermed, herunder ikke ønskede at prioritere ressourcer til denne hjælp.

På baggrund af ovenstående kan det lægges til grund, at der i 2005 blev udarbejdet retningslinjer for vejning samt en ernæringspolitik. Efter de for os foreliggende oplysninger deltog svømmerne ikke i selve udarbejdelsen af retningslinjerne, idet der dog deltog en aktivrepræsentant på det styregruppemøde, hvor

---

udarbejdelsen blev drøftet. Derudover kan det lægges til grund, at der i 2005 blev udpeget en person fra Team Danmark, der skulle foretage private vejninger. Modsat fremstår det uklart, hvorledes den egentlige implementering og kommunikation af retningslinjerne skete. Mest tyder dog på, at der ikke skete en sådan implementering/kommunikation af retningslinjerne, som det blev forudsat under styregruppemødet den 27. april 2005. Det bemærkes, at selvom der deltog en aktivrepræsentant på det styregruppemøde, hvor retningslinjerne blev drøftet, kan det ikke anses som aktivrepræsentantens ansvar, at der sker implementering og kommunikation af retningslinjerne til svømmerne generelt. I øvrigt kan deltagelse i udarbejdelsen af retningslinjerne ikke karakteriseres som tilsyn.

5.2.2.4 *Kathrine Jørgensens indberetning til Team Danmark vedrørende Mark Regans adfærd, april 2005*

Det bemærkes indledningsvis, at nedenstående dokumenter primært er fundet af os i Team Danmarks fysiske arkiv. Dele af sagsbehandlingsdokumenterne er vi ikke i besiddelse af, bl.a. den oprindelige indberetning, som gav anledning til nedenstående forløb. Af konteksten fremgår det imidlertid, at der er tale om behandling af en indberetning foretaget af Kathrine Jørgensen til Team Danmark vedrørende Mark Regan, herunder dels hans beslutning om ikke at udtage hende til OL-medley, dels hans adfærd over for hende, i forbindelse med at hun satte spørgsmålstegn ved beslutningen. Det bemærkes indledningsvis, at Team Danmarks behandling af indberetningen ikke omhandler udtagelsen til OL, men alene den adfærd, Mark Regan udviste over for Kathrine Jørgensen, som følge af at hun satte spørgsmålstegn ved beslutningen overfor ham.

Kathrine Jørgensen har også selv under et interview i forbindelse med undersøgelsen forklaret om den episode, der gav anledning til indberetningen. Således har Kathrine Jørgensen forklaret, at der skulle udtages en reserve til rygcrawl i forbindelse med udtagelsen af holdkap til OL i 2004, og at hun på baggrund af sine tider undrede sig over, hvorfor det ikke blev hende. Med hjælp fra Ari Palve, der også undrede sig, spurgte hun derfor Mark Regan herom:

”Og så bliver jeg stoppet op af Mark, og så står han bare og råber ad mig i 45 minutter [...] hvordan kunne jeg tro, at jeg skulle til OL, og jeg var sådan en, man ikke kunne stole på, jeg gik bag om ryggen på folk. Jeg følte mig virkelig nedgjort som person. Både som svømmer, jeg tænkte hold da op, du synes søreme ikke jeg er særlig god til at svømme, og samtidig synes du også jeg er et utroligt sørgeligt menneske [...] Han hamrede badebolde i jorden imens [...] Efter det, der snakkede han ikke til mig i to uger tror jeg [...] Jeg kan huske, jeg sendte en klage til Team Danmark over hele den her episode, hvor jeg bliver skældt så meget ud og nedgjort. Der havde jeg besluttet mig for, at nu flytter jeg til Esbjerg, men jeg ville så fortælle Team Danmark, hvad der var sket.”

Kathrine Jørgensen blev under interviewet ikke forelagt skriftligt materiale, hvorfor ovenstående forklaring er givet ud fra hendes egen, frie hukommelse. Det bemærkes, at netop denne episode også blev beskrevet af Jens Frederiksen i den ovenfor omtalte indberetning, som han sendte til Kaj Aagaard den 2. december 2004:²³⁴

”Et eksempel som jeg selv har overværet kunne være med Kathrine Jørgensen. Hvor hun spurgte hvorfor hun ikke var udtaget til et svømmestævne. Mark svinede hende til i 45 min. mens han hamrede en badebold og armvinger i jorden, indtil hun var helt grå i ansigtet, jeg så med egne øjne hvordan Kathrine blev mindre og mindre mens han trampede hende igennem og angreb hende både på hendes personlighed og hendes evner som svømmer, efterfølgende talte han ikke til hende i 3 uger.”

Vi er som nævnt ikke i besiddelse af Kathrine Jørgensens oprindelige indberetning, men af et referat fra et bestyrelsesmøde i Team Danmark den 29. april 2005 fremgår det, at Kathrine Jørgensen var blevet anmodet om at uddybe sin henvendelse, og at hun skulle anmodes herom på ny, idet Team Danmarks bestyrelse ikke kunne sidde henvendelser af en sådan karakter overhørig. Det blev desuden foreslået at indkalde til et aktivmøde uden ledelse/landstræner,²³⁵ men vi har ikke kunnet finde dokumentation, der tyder på, at dette møde blev afholdt.

Den 12. maj 2005 fremsendte Pia Holmen et brev til Team Danmark v/Susanne Hedegaard med emnet ”Redegørelse i forbindelse med Mette Jacobsen og Kathrine Jørgensen”,²³⁶ Af brevet fremgår det, at Dansk Svømmeunion var blevet bedt om at fremsende en redegørelse vedrørende Kathrine Jørgensens klager, og at unionen i øvrigt ville benytte anledningen til at komme med nogle betragtninger om Mette Jacobsens rolle som bestyrelsesmedlem i Team Danmark.

Om Kathrine Jørgensen beskrev unionen indledningsvis hendes tidligere klubskifte og hendes sportslige resultater. Om den egentlige sag, fremgår følgende:

”Vi ved ikke meget om, hvad Katrines klage går på, da vi ikke har set klagen eller kender detaljerne i denne, så det er svært at være konkret. Men i forbindelse med denne redegørelse har undertegnede konsulteret elitecentrets aktiv repræsentant [udeladt navn] med henblik på at undersøge om Mark Regan har overtrådt etiske grænser for behandling af en aktiv. Vi har hans ord for at Mark aldrig har optrådt grænseoverskridende eller truende over for Kathrine. Han har

---

²³⁴ Indberetning til Kaj Aagaard vedr. Mark Regan, 2. december 2004

²³⁵ Referat af bestyrelsesmøde i Team Danmark fra den 29. april 2005

²³⁶ Brev til Team Danmark vedr. Kathrine og Mette af 12. maj 2005

endvidere orienteret os om, at Katrine aldrig konfronterede Mark med hendes utilfredshed, men gjorde det bag hans ryg og skabte uro blandt svømmerne. [Daværende aktivrepræsentant] har tilbudt at være til rådighed for en nærmere redegørelse om dette så frem I måtte ønske det.

Endeligt er vi vidende om, at Katrine over for sin far har udtrykt, at det på en træningslejr i februar for VM bruttotruppen: ”gik godt med Mark”. Og dette er en træningslejr, som tidsmæssigt ligger efter, at Katrine havde valgt at forlade centret.”

Herefter omhandler redegørelsen i højere grad Mette Jacobsen og det generelle set-up samt elitesatsningen i unionen:

”I Dansk Svømmeunion oplever vi en stigende frustration over konstant at skulle konfronteres med enkelte forsmåede aktive, her tænkes især på jeres bestyrelsesmedlem Mette Jacobsen. Vi oplever at det nu er endt i en chikane og en hetz, der totalt undergraver ledelsens troværdighed i forhold til Team Danmark.

Vi har to aktiv repræsentanter, en i styregruppen og en i arbejdsgruppen, de er konstruktive, kritiske og flittige og de bliver hørt og involveres i det daglige arbejde. Nu må det her altså høre op. Dansk Svømmeunion har klart dedikeret sig til en satsning, der ressourcemæssigt, kultur-mæssigt, organisatorisk og sportsligt er en helt ny linje, der skal skabe resultater for dansk svømning og dansk idræt. Vi har klare og objektive retningslinjer for de daglige beslutninger og vi forsøger at skabe noget stort, vise mod og gøre op med middelmådigheden. Vi går efter det, som vi populært kalder: fra finaler til medaljer.

Og vores linje og politikker fik massiv opbakning på den netop afholdte generalforsamling, hvor West Swim Esbjerg (Katrine og Mettes klub) forsøgte at få de øvrige klubber til at miskreditere vores elitearbejde.”

Særligt om Mark Regan fremgår det af redegørelsen, at unionen er klar over, at han i nogle sammenhænge har haft svært ved at tilpasse sig kulturen i dansk svømning, men at han netop også – i samarbejde med Team Danmark – var blevet bedt om at ændre kulturen, hvilket unionen fuldt ud bakkede ham op i. Videre fremgår det af brevet:

”Vi har endvidere den holdning, at vi ikke flytter noget som helst ved at gøre det samme, som dansk svømning har gjort i årevis. Det er vi helt opmærksomme på er svært for den ”gamle” magtelite i dansk svømning at acceptere. Her må vi henlede opmærksomheden på ”svømmekonflikten” og at den tidligere sportschef i Dansk Svømmeunion igennem en årrække var Mettes kæreste.

[...]

Vi kan forsikre om, at hvis ikke der er opbakning til vores linje i baglandet hos dansk svømning herunder de aktive samt Team Danmark så tager vi konsekvensen af det. Og endvidere, hvis ikke resultaterne indfinder sig på kort og lang sigt så er vi helt parat til at smide håndklædet i ringen.”

Unionen afsluttede bl.a. redegørelsen med at indikere, at klagerne i unionens øjne var udtryk for manipulation/misbrug fra Mette Jacobsens side:

”For at sige det rent ud, så er det vores oplevelse at Mette misbruger sin tillidspost i Team Danmarks bestyrelse til at forfølge personlige interesser, kritisere unionen på områder, der ikke nyder opbakning og ikke mindst ikke har bund i virkeligheden. Vi oplever også at enkelte svømmere, herunder Katrine misbruges af Mette til at fremføre klager overfor Team Danmarks bestyrelse.

[...]

Vi har også forsøgt og gjort os umage med ikke at fremstå som en organisation der over for Team Danmark eller offentligheden forsøger at miskreditere Mette. Men vi er nået dertil, at såfremt hun ikke stopper med at bagtale os om, hvad vi står for og gør, så kan vi nå dertil, at vi bliver nødsaget til at tage bladet fra munden og fortælle Team Danmark og offentligheden sandheden om hende. Det er efterhånden blevet klart for os, at hvis Mette ikke får sin vilje eller får særbehandling, så fremlægges det som om, at vi ikke tager os af de aktives hensyn. Og tiden er nu inde til at fremføre over for sportsafdelingen at vi i den grad føler at der bliver manipuleret med fakta og kendsgerningerne og vi ikke længere vil eller kan acceptere dette, hvis vi fortsat skal betragte os selv som en ansvarlig ledelse.”

Den 20. maj 2005 fremsendte Pia Holmen endnu en redegørelse til Team Danmark v/Susanne Hedegaard Andersen med emnet ”Redegørelse i forbindelse med Katrine Jørgensen”.²³⁷ En stor del af redegørelsen er identisk med indholdet i den netop gennemgåede redegørelse af 12. maj 2005, idet indholdet vedrørende Mette Jacobsen dog er udeladt her.

---

²³⁷ Brev til Team Danmark vedrørende Katrine Jørgensen, 20. maj 2005

Dansk Svømmeunion har i forbindelse med vores undersøgelse oplyst skriftligt, at Kathrine Jørgensen var utilfreds med ikke at blive udtaget til OL i 2004, og at hendes forhold til landstræner Mark Regan tilsyneladende var præget heraf. Unionen tilføjede i den forbindelse følgende:²³⁸

”På baggrund af materialet ses der dog ikke at have været andre problemer i forholdet mellem de to, og Kathrine Jørgensen fortsatte da også på elitecentret med Mark Regan som træner, indtil han rejste tilbage til Australien i 2008.”

Det bemærkes i den forbindelse, at Kathrine Jørgensen trænede i klubmiljøet fremfor på elitecentret frem til efteråret 2006, og i den forbindelse har forklaret, at det var en forudsætning for hendes tilbagekomst til elitecentret, at Ari Palve skulle være hendes træner.

Den 26. maj 2005 afholdt Team Danmark lukket bestyrelsesmøde. Af et referat herfra fremgår det, at daværende direktør i Team Danmark, Søren Riiskjær redegjorde for dialogen med Kathrine Jørgensen og Dansk Svømmeunion. Derudover fremgår det, at bestyrelsen ønskede at modtage en redegørelse om episoden fra Mark Regan og den daværende aktivrepræsentant.²³⁹

Søren Riiskjær anmodede herefter Mark Regan om en redegørelse for hans synspunkter i sagen. Ved brev af 9. juni 2005 beskrev Mark Regan, at han ikke kunne genkende Kathrine Jørgensens historie, som han fik den fremlagt under et møde med Søren Riiskjær den 6. juni 2005. Mark Regan bekræftede i brevet, at han havde en uoverensstemmelse med Kathrine Jørgensen året forinden, i juni 2004, vedrørende en beslutning truffet af eliteafdelingen i forbindelse med OL-medley, som Kathrine ifølge Mark Regan forsøgte at underminere. Han tilføjede i den forbindelse, at dette ikke var første gang, at Kathrine havde forsøgt at underminere øvrige svømmere, medarbejdere og ham selv. Endelig refererede han til mødet afholdt den 6. juni samt Pia Holmens redegørelse af 20. maj. Vi er ikke i besiddelse af referat el.lign. fra mødet afholdt den 6. juni 2005, men redegørelsen af 20. maj 2005 er gennemgået ovenfor.

Mark Regans redegørelse af 9. juni 2005 blev fremsendt sammen med en redegørelse fra Pia Holmen af samme dato. Heri anførte Pia Holmen, at Dansk Svømmeunion ønskede at afslutte sagen, at unionens medarbejdere fandt forløbet omkring sagen ”særdeles ydmygende”, og at Mark Regan følte sig personligt ramt:

”Først og fremmest ønsker vi at lægge vægt på, at vi må have afsluttet denne sag. Som jeg tidligere har orienteret dig om, så finder mine medarbejdere i hele eliteafdelingen hele forløbet

---

²³⁸ E-mail af 15. januar 2020 fra Enver Hansen

²³⁹ Referat af bestyrelsesmøde i Team Danmark fra den 26. maj 2005, lukket møde

omkring denne sag særdeles ydmygende. Det skaber usikkerhed og utryghed her lige før de afgørende forberedelser til sæsonens hovedmål, VM på langbane i Montreal.

Vi vil ikke lægge skjul på, at Mark Regan har ytret, at dette er tæt på at være dråben, der får bægeret til at flyde over. Han føler sig personligt ramt af dette, da han selvfølgelig ikke har noget ønske om at være en belastning for dansk svømning eller sætte vores åbne og tætte samarbejde med Team Danmark over styr.

I forlængelse af dette skal vi kraftigt anmode om, at vi får dette afsluttet inden august. Det er urimeligt, at vi skal afvente et bestyrelsesmøde i august måned med den usikkerhed og utryghed dette skaber for vores landstræner i en periode, hvor han skal yde optimalt i forhold til VM forberedelserne og selve VM.”

Samtidig skrev Pia Holmen, at unionen anerkendte, at Team Danmark som følge af deres massive økonomiske støtte har ret og pligt til at undersøge henvendelser, der kan sætte spørgsmålstegn ved unionens etiske behandling af de aktive. Ligeledes skrev Pia Holmen om Mette Jacobsen, der på daværende tidspunkt var aktivrepræsentant i Team Danmarks bestyrelse:²⁴⁰

”Det er ingen hemmelighed, at Mette er i direkte opposition til os og ikke er enig i vores elitære linje, der ikke desto mindre, er fuldt ud forankret i vores fælles styregruppe og i Dansk Svømmeunions bestyrelse.

Det er vigtigt at understrege, at vi finder bestyrelsesmedlem Mette Jacobsen absolut inhabil i denne sag og generelt i forhold til Dansk Svømmeunion. Den konkrete sag har vi drøftet med en jurist, der klart har tilkendegivet dette. Det forventer vi, at bestyrelsen tager til efterretning i den videre drøftelse af denne sag, ligesom vi forventer, det vil blive husket, når bestyrelsen i øvrigt behandler anliggender, som vedrører Dansk Svømmeunion”

I redegørelsen fra den daværende aktivrepræsentant, fremgår bl.a. følgende:²⁴¹

”Dette er en kort beskrivelse af hændelsen som jeg husker den. Det skal siges, at jeg selv svømmede under hele episoden og kan derfor kun beskrive den som jeg husker den og oplevede den fra vandet.

[...]

---

²⁴⁰ Klage over Mark Regan 2005

²⁴¹ Redegørelse fra den daværende aktivrepræsentant

Dagen før episoden var Mark blevet orienteret om en officiel klage over at Katrine ikke var blevet udtaget til OL holdet. Mark var meget vred over at hans egen svømmer valgte at klage uden at orientere ham. Denne utilfredshed luftede han først kort for Katrine, imens og lige efter vi andre svømmere hoppede i vandet. [...] Omkring en halv times tid inde i programmet kom en bensparksserie med finner. [...] Her fortsatte diskussionen, påbegyndt tidligere på morgenen. Mark vandrede lidt frem og tilbage i sin vanlige stil under diskussionen og til tider var han ganske ophidset, andre tider mere rolig. Efter lidt tid kravlede Katrine op på kanten og debatten fortsatte. Alt sammen tog det vel en 35-50 minutter, men det er svært at bedømme når man svømmer.

Mark Regan er en træner, der er meget temperamentsstyret. Han viser når der er noget han ikke er tilfreds med og det kan ofte resultere i opsange til hans svømmere. Af min opfattelse sker dette sjældent uden at der er en gyldig grund. Det kan selvfølgelig føles hårdt til tider, men også være en motiverende faktor.”

Kathrine Jørgensen fik i sommeren 2005 aktindsigt i redegørelserne om sagen fra Mark Regan og den daværende aktivrepræsentant. Kathrine Jørgensen huskede godt, at aktivrepræsentanten ligeledes afgav redegørelse i sagen og forklarede i forbindelse med vores interview følgende herom:

”Det er en af de ting, jeg synes var helt åndssvage. Han lå jo også og svømmede der altid, og var dybt afhængig af, at Mark også kunne lide ham. Så han kom også bare med en forklaring med, at ’vi så det godt, og for nogle kan det virke voldsomt, men for os andre er den slags pep-talk også motiverende’. Og så står man bare der, og føler sig så alene i verden. Ikke engang den repræsentant, der skal repræsentere mig, bakker mig op, fordi han har sin egen røv at redde. Han turde jo ikke at sige noget. [...] Vi havde jo ikke én, der var objektiv eller en der stod udenfor, som ikke havde noget på spil. Han havde jo alt for meget på spil”

Vi har forsøgt at arrangere et interview med den daværende aktivrepræsentant for at få vedkommendes forklaring om forholdet, men dette er ikke lykkedes.

På baggrund af aktindsigten sendte Kathrine Jørgensen et supplerende brev til Søren Riiskjær den 16. august 2005. Kathrine Jørgensen anførte bl.a. i dette brev, at hendes formål med at rette henvendelse til Team Danmarks bestyrelse i første omgang havde været at gøre opmærksom på, hvordan tingene foregik på elitecentret og i Dansk Svømmeunion. Hun forklarede i brevet, at det ikke var korrekt, når det i den daværende aktivrepræsentants redegørelse fremgik, at hun inden episoden havde indgivet en officiel klage over Marks beslutning vedrørende OL, men at hun udelukkende havde talt med sin klubtræner og Ari Palve om forholdet.

Kathrine Jørgensen tilføjede i brevet, at hun havde mere materiale i sagen, som understøttede hendes version af historien, hvilket hun meget gerne ville vise ham.²⁴² Søren Riiskjær videresendte den 17. august 2005 dette brev til bestyrelsen i Team Danmark til orientering og skrev, at sagen ville blive sat på dagsordenen på den følgende uges bestyrelsesmøde, hvor der ville ligge en indstilling til bestyrelsen om det videre skridt.

Den 25. august 2005 afholdt Team Danmark bestyrelsesmøde, hvor sagen om Kathrine Jørgensen og Mark Regan blev drøftet på lukket møde.

Mødereferatet er kortfattet, og størstedelen omhandler spørgsmålet om Mette Jacobsens inhabilitet. Det fremgår af mødereferatet, at Mette Jacobsen blev erklæret inhabil, men at hun videregav et ekstra dokument i sagen, før hun forlod mødet. Vi har ikke kunnet fremskaffe dette dokument, men Mette Jacobsen har efterfølgende uddybet skriftligt, at det var et brev, Kathrine Jørgensen havde skrevet om en voldsom episode på elitecentret, hvor Mark Regan havde råbt og skreget ad hende. Mette Jacobsen tilføjede, at klubtræner Jens Frederiksen havde overværet den pågældende episode, og at hun også mener, at hun havde et brev med fra ham om episoden, som han oprindeligt havde skrevet til Kaj Aagaard. Om inhabilitetserklæringen har Mette Jacobsen forklaret følgende:

”Det [forholdet til Team Danmark] fik jo et alvorligt knæk fra min side, da jeg godt kunne se, at ikke engang her, hvor man tror man kan gå til og fortælle noget, der sker heller ikke noget, for dér er jo også nogle ting, der tilsyneladende er så viklet ind i hinanden. [...] Det var Carl Holst, der præsenterede den [beslutningen om inhabilitet] til bestyrelsesmødet. [...] Ud fra det jeg havde haft med fra Kathrine, havde de haft, efter hvad jeg fik at vide, en eller anden drøftelse med unionen. Og så var man kommet frem til i Team Danmarks bestyrelse, at man måtte hellere erklære mig inhabil [...] Jeg fik bare at vide, at jeg var erklæret inhabil.”

Pia Holmen har om spørgsmålet om inhabilitet forklaret, at det var standardprocedure i Team Danmarks bestyrelse, at man som medlem eller ansat i et specialforbund blev erklæret inhabil i alle anliggender, som vedrørte eget specialforbund. Det samme forklarede Carl Holst. Mette Jacobsen har efter en opfølgende e-mail med spørgsmål fra os yderligere forklaret, at hun ikke husker det, som om dette var standardprocedure. Hun har uddybet, at hun naturligvis har forståelse for inhabilitet i forhold til f.eks. økonomiske aspekter, men at hun ikke havde eller har forståelse for, at bestyrelsen ikke måtte lytte til hende vedrørende kritiske episoder i eget forbund eller svømmeverdenen, som hun havde levet i igennem 20 år.

Om behandlingen af selve sagen fremgår det blot af mødereferatet, at bestyrelsen på baggrund af det foreliggende konkluderede, at det ikke var muligt at gå videre med sagen, og i øvrigt besluttede

---

²⁴² Kathrine Jørgensens klage over Mark Regan 2005, til Søren Riiskjær.

bestyrelsen at være tilbageholdende med at gå ind i lignende personsager fremover. Det fremgår ikke af mødereferatet, hvad den nærmere baggrund for beslutningen var, eller hvem der deltog i mødet.²⁴³

Vi har ikke kunnet finde et svar på Kathrine Jørgensens henvendelse fra den 16. august 2005, hvor hun skrev, at hun havde mere materiale i sagen, som hun gerne ville vise Team Danmark. Susanne Hedegaard Andersen har i den forbindelse forklaret, at det meste af sagen blev kørt af Søren Riiskjær og Carl Holst. Søren Riiskjær har forklaret, at han ikke kan huske den konkrete episode og derfor ikke kan svare på, om det yderligere materiale blev indhentet. Carl Holst har forklaret, at han ikke kan huske det specifikke brev fra Kathrine Jørgensen, og således heller ikke kan huske at hun meddelte, at hun havde yderligere materiale i sagen. Han forklarede videre, at han bestemt ville mene, at han i en sådan situation ville have sagt, at der skulle følges op hos Kathrine, men at han ikke kunne huske det. Kathrine Jørgensen har under en opfølgende samtale forklaret, at Team Danmark ikke bad om at få det pågældende materiale. Hun forklarede videre, at materialet bestod af et brev fra Jens Frederiksen, som han havde sendt til Kaj Aagaard. Det må kunne lægges til grund, at der er tale om det brev, der er gennemgået ovenfor under afsnit 5.2.2.2. Endelig forklarede Kathrine Jørgensen, at hun ikke blev indkaldt til et møde, en samtale eller lignende i forbindelse med sagen.

Den 31. august 2005 gav Team Danmark v/Carl Holst en tilbagemelding til Kathrine Jørgensen i sagen. Team Danmark skrev til Kathrine Jørgensen, at de ikke kunne gå ind i forholdet vedrørende udtagelsen til OL, men at beskrivelsen af selve episoden mellem Mark Regan og Kathrine Jørgensen i Farum Svømmehal havde givet Team Danmark anledning til at undersøge denne del af sagen nærmere.

Af brevet fremgår det, at Team Danmark havde afholdt møder med repræsentanter for Dansk Svømmeunion og Mark Regan samt havde indhentet redegørelser fra Mark Regan og den daværende aktivrepræsentant. Team Danmark konstaterede, at der var meget forskellige opfattelser af episoden, og konkluderede på den baggrund, at de ikke kunne afgøre, om Mark Regans adfærd havde overskredet det rimelige. Endelig fremgår det af brevet til Kathrine Jørgensen, at Dansk Svømmeunion havde tilkendegivet, at træneres adfærd bør være i overensstemmelse med dansk idrætskultur og anstændig adfærd i almindelighed, og at Team Danmark var enige i dette, og ville overveje om Etisk Kodeks for Dansk Konkurrenceidræt, som da var under udarbejdelse, skulle indeholde retningslinjer vedr. omgangstonen mellem trænere og aktive.²⁴⁴

Daværende direktør i Team Danmark, Søren Riiskjær, har som nævnt forklaret, at han ikke kan huske den konkrete episode. Pia Holmen har forklaret, at hun husker sagen, men at hun trods anmodning herom aldrig fik Kathrine Jørgensens indberetning til Team Danmark at se, idet hun kun fik dem

²⁴³ Referat af bestyrelsesmøde i Team Danmark fra den 25. august 2005, lukket møde

²⁴⁴ Team Danmarks svar af 31. august 2005 V/Carl Holst på Kathrine Jørgensens klage over Mark Regan

refereret mundtligt. Dette fremgår også af den ovenfor gennemgåede redegørelse, der dengang blev udarbejdet i sagen. Samtidigt forklarede hun, at Dansk Svømmeunion gerne ville vide, hvad svømmerne tænkte om forholdet, men at det var Lars Sørensen, der havde kontakten til svømmerne. Forespurgt om Dansk Svømmeunion gjorde noget for at af- eller bekræfte, hvad der foregik under Mark Regan, forklarede Pia Holmen følgende:

”Jeg har tilsyn med Lars. Jeg har ikke tilsyn med Mark eller senere hen med Paulus. Jeg har tilsyn med en elitechef, som jeg i øvrigt havde tillid til [...] Vi har jo en chefgruppe [...] vi mødes jo en gang om ugen [...] Det mødets indhold går på det er, at jeg fortæller om de ting, som jeg arbejder med og som jeg synes er en udfordring eller nogle gode ting, og så har vi bordet rundt. Det er den måde jeg har kunnet holde mig orienteret om, hvad der er sket.”

Pia Holmen har efter forelæggelse af ovenstående forklaret, at hun, ud over formelle møder i chefgruppen, havde uformelle og løbende opfølgninger.

Susanne Hedegaard Andersen har generelt om sagen forklaret, at hun godt kan erindre den, men mest omkring Mette Jacobsen:

”Hvis jeg kigger tilbage, så har det været Mette, der har været ligesom talsmand. Jeg kan jo også se her [redegørelsen af 12. maj 2005], at Pia fremhæver, at de har repræsentanter, som jo bør være dem, der bringer tingene videre i arbejdsgruppe og styregruppe [...] jeg havde ikke en opfattelse af, at der var så store problemer som ikke blev håndteret i forhold til svømmerne”

Videre forklarede Susanne Hedegaard Andersen, at så vidt hun husker, havde de ikke møder med Kathrine Jørgensen, men at Carl Holst og Søren Riiskjær var dem, der kørte en stor del af sagen. Derudover forklarede Susanne:

”Mette var jo fra det gamle system [...] og var imod elitecenteret [...] og det var åbenlyst, at hun var det [...] der var store konfrontationer mellem forbundet og hende [...] i bestyrelsen blev det håndteret på den måde, at Mette blev sat udenfor, var inhabil, når det var at der var sager omkring svømmeunionen.”

Carl Holst har i forbindelse med vores drøftelse af behandlingen af denne sag, forklaret følgende:

”Når man spurgte ind til en sag [...] så fik man svar på tingene a’la det her [Dansk Svømmeunions redegørelse af 12. maj 2005]”

Senere i interviewet forklarede Carl Holst videre, at bestyrelsen ikke altid oplevede, at Dansk Svømmeunion svarede på de spørgsmål, der blev stillet.

Under interviewet med Carl Holst drøftedes der nærmere om baggrunden for, at Team Danmark valgte at lukke sagen. Her forklarede Carl Holst, at redegørelsen fra den daværende aktivrepræsentant formentlig har vejet tungt i vurderingen, navnlig i kraft af vedkommendes rolle som tillidsmand og neutral part i sagen.

Det kan på baggrund af ovenstående lægges til grund, at Team Danmark i april 2005 blev gjort bekendt med, at som minimum én svømmer oplevede udfordringer med Mark Regans adfærd, og at Dansk Svømmeunion også var involveret i sagen. Sagen blev behandlet men i henhold til dokumentationen lukket pga. uoverensstemmende udmeldinger om episoden.

Dansk Svømmeunion forsøgte ifølge de foreliggende oplysninger ikke at indgå i en dialog med Kathrine Jørgensen om hendes oplevelser, eller at følge op på forholdet efterfølgende. Den foreliggende dokumentation bærer præg af, at Dansk Svømmeunions hovedfokus i sagen var unionens relation til Mette Jacobsen.

Ligeledes forekommer det mest nærliggende at lægge til grund, at Team Danmark aldrig indhentede det supplerende materiale, som Kathrine Jørgensen oplyste at have. Ud fra de foreliggende oplysninger synes Team Danmark således at have valgt at lukke sagen med henvisning til modstridende forklaringer uden at have indhentet det omtalte supplerende materiale eller indkalde Kathrine Jørgensen til en samtale.

Mette Jacobsen og Kathrine Jørgensens forklaringer tyder samlet set på, at det dokument, som Mette Jacobsen medbragte til bestyrelsesmødet den 25. august 2005, kan have været det yderligere materiale bestående i brevet fra Jens Frederiksen skrevet året forinden, som Kathrine Jørgensen medio august 2005 oplyste til Team Danmark, at hun havde. Disse supplerende oplysninger i sagen må således antages yderligere at understøtte Kathrine Jørgensens indberetning.

Endelig bør det fremhæves, at den daværende aktivrepræsentants redegørelse ifølge vores vurdering ikke kan læses som en egentlig afkræftelse af episoden. Bl.a. fremgår det af redegørelsen, at den daværende aktivrepræsentant svømmede under hele episoden, og i øvrigt bekræfter han, at Mark Regan til tider var ganske ophidset, og at Mark Regan i det hele taget er en træner, der er meget temperamentsstyret. Den daværende aktivrepræsentants bemærkning om, at en sådan adfærd for nogle er ”motiverende”, kan ikke ændre en objektiv vurdering af, om den beskrevne adfærd er acceptabel.

5.2.2.5 Mette Jacobsens indberetning til Dansk Svømmeunion vedrørende Mark Regan, maj 2005

Det bemærkes indledningsvis, at nedenstående e-mailkorrespondance er fundet af os i Team Danmarks fysiske journaliseringssystem, og der kan derfor være dele af e-mailtråden, som vi ikke har kendskab til. I øvrigt indgår visse vedhæftninger i mailtråden ikke i den fysiske udgave, vi har fundet.

Mette Jacobsen meddelte i maj 2005 Dansk Svømmeunion, at hun foretrak at forberede sig til VM hjemme. Årsagen hertil var, at der ikke var udtaget en træner, som hun kunne forberede sig tilfredsstillende med. I forhold til Mark Regan, som størstedelen af henvendelsen omhandler, skrev Mette Jacobsen bl.a.:²⁴⁵

”Med den ledelsesform Mark kører er det ganske enkelt ikke muligt at skabe et team. Et team kan ikke eksistere, når der praktiseres ’management by fear’ og når træneren taler bag om ryggen om de svømmere der ikke er til stede og dermed spreder mistillid og utryghed.

[...]

Et andet eksempel: Da jeg lå på centret omtalte Mark [anonymiseret svømmer] som ’the bitch’, nu er [anonymiseret svømmer] på centret og billedet vendt om. Nu omtales jeg som ’the bitch’.”

Pia Holmen skrev den 9. maj 2005 en e-mail til en række medarbejdere i Dansk Svømmeunion, unionens bestyrelse samt Team Danmark. Modtagerne af mailen var bl.a. Charlotte Falkentoft, Susanne Hede-gaard Andersen, Kaj Aagaard og Lars Sørensen. Af e-mailen fremgik følgende:²⁴⁶

”Til jeres orientering behandler vores bestyrelse denne henvendelse torsdag aften. Inden da skal Mark, Lars og jeg komme med en fælles indstilling.

Vores umiddelbare holdning er, at såfremt Mette ikke er med i forberedelserne til VM, så falder hendes udtagelse bort, og noget andet der så også vil falde: er brænde!

Men vi er nok ved at være klar til at tage kampen nu! Og få det overstået måske endda engang for alle.

Lad mig høre, hvad I synes!”

---

²⁴⁵ Mailkorrespondance Mette Jacobsen og Dansk Svømmeunion vedr. Mark Regan maj 2005, s. 1-2

²⁴⁶ Mailkorrespondance mellem Mette Jacobsen og Dansk Svømmeunion vedr. Mark Regan, maj 2005, s. 3-4

Pia Holmen har i forbindelse med ovenstående forklaret, at da den elitære satsning kom i forbindelse med Pia Holmens tiltrædelse som direktør, forsøgte Kaj Aagaard, Lars Sørensen og Pia Holmen på mange måder at tilgodese Mette Jacobsen, men at Dansk Svømmeunion og Mette Jacobsen havde en del udfordringer i deres relation, hvilket ovenstående e-mail skal ses i lyset af. [REDACTED]

[REDACTED] Lars Jørgensen har forklaret, at han ikke husker den konkrete indberetningssag i detaljer, men forklarede i samme retning som Pia Holmen, at der med Mark Regan kom en ny træner og filosofi, hvilket "clashede" med Mette Jacobsen. [REDACTED]

Pia Holmen skrev den 14. maj 2005 til Mette Jacobsen, at bestyrelsen havde behandlet hendes henvendelse, og henviste til et vedhæftet dokument. Det pågældende dokument er ikke en del af den fysiske udgave af mailkorrespondancen, som vi er i besiddelse af, og det har ikke i øvrigt været muligt at fremskaffe dokumentet.

Den 17. maj 2005 svarede Mette Jacobsen, at hun var ked af, at de ikke havde fundet det væsentligt at svare på indholdet af hendes e-mail og bad på ny unionen om at forholde sig hertil. Bl.a. Lars Sørensen og Kaj Aagaard var i kopi på denne e-mail.²⁴⁸ Det fremstår derfor overvejende sandsynligt, at Dansk Svømmeunion ved sin besvarelse ikke forholdte sig til de konkrete bekymringer om Mark Regan.

Pia Holmen svarede den 18. maj 2005, at bestyrelsen grundigt havde drøftet og forholdt sig til "alle hjørner" af Mette Jacobsens henvendelse, samt at resultatet af disse drøftelser fremgik af svaret af 14. maj. Lars Sørensen var i kopi på denne e-mail.²⁴⁹ Det har ikke været muligt at fremskaffe referat fra det pågældende bestyrelsesmøde, og det bemærkes i den sammenhæng, at Dansk Svømmeunion har oplyst, at der alene er gemt bestyrelsesreferater fra 2007 og frem.

Mette Jacobsen svarede samme dag, at hun valgte at fortsætte sine egne VM-forberedelser, da hun vidste, at det var det optimale for hende, og dagen efter, den 19. maj 2005, svarede Pia Holmen, at hun betragtede dette svar som et afbud til VM og gerne ville uddybe dette på et møde.²⁵⁰ Mette Jacobsen understregede ved e-mail af samme dato, at hun ikke ønskede at melde afbud til VM, men at hun blot ikke ønskede at

---

²⁴⁸ Mailkorrespondance mellem Mette Jacobsen og Dansk Svømmeunion vedr. Mark Regan, maj 2005, s. 10

²⁴⁹ Mailkorrespondance mellem Mette Jacobsen og Dansk Svømmeunion vedr. Mark Regan, maj 2005, s. 9-10

²⁵⁰ Mailkorrespondance mellem Mette Jacobsen og Dansk Svømmeunion vedr. Mark Regan, maj 2005, s. 8-9

deltage i de samlede forberedelser. Hun spurgte i den forbindelse, om Pias svar betød, at hun skulle undlade at møde op til Grand Prix stævnet den kommende weekend.²⁵¹ Dette bekræftede Pia Holmen.²⁵² Mette Jacobsen holdt fast i, at hun ønskede at forberede sig hjemme, også selvom det havde som konsekvens, at unionen ville sætte hende af landsholdet.²⁵³ Den 20. maj 2005 besvarede Pia Holmen, at Mette havde ret i, at unionen agtede at holde fast i, at forberedelserne skulle ske samlet på holdet, men at de fortsat gerne på et møde ville uddybe bl.a. de muligheder, der lå inden for VM-forberedelserne, herunder Mette Jacobsens ”individuelle behov”.²⁵⁴ Det bemærkes for helhedens skyld, at Mette Jacobsen endte med ikke at deltage i VM i 2005.

Pia Holmen videresendte e-mailkorrespondancen fra den 14. til 20. maj 2005 som orientering til en række medarbejdere i Dansk Svømmeunion, unionens bestyrelse samt Team Danmark. Modtagerne af mailen var bl.a. Charlotte Falkentoft, Susanne Hedegaard Andersen, Kaj Aagaard og Lars Sørensen.²⁵⁵

Det fremstår på korrespondancen som om, at selve Mette Jacobsens bekymring om Mark Regans træneradfærd blev ignoreret i behandlingen af hendes henvendelse. Forespurgt hvordan bekymringen blev italesat og håndteret internt i Dansk Svømmeunion, forklarede Kaj Aagaard, at et sådant emne vil have været behandlet på sportschef- og direktørniveau. Kaj Aagaard blev ligeledes spurgt ind til, om man qua den viden, bestyrelsen fik via Mette Jacobsens indberetning, påså, at der iværksattes en dialog med svømmerne om Mark Regans adfærd. Kaj Aagaard forklarede, at dette ikke som sådan var noget, han havde sat ”tjektegn” ved. Han forklarede videre, at han dengang underrettede Lars Sørensen, hvis han fik nogle skrivelser, og at Lars Sørensen i øvrigt deltog på bestyrelsesmøder 2-3 gange om året, hvor han gennemgik status, men at Kaj Aagaard – generelt – ikke har været nede i substansen af forholdene.

Vi spurgte også hos Lars Jørgensen konkret ind til, om unionen forholdt sig til den del af indberetningen, der omhandler Mark Regans adfærd, hvilket han ikke kunne huske. Lars Jørgensen har efter forelæggelse uddybet, at hvis indberetningen er kommet til bestyrelsen, må den helt sikkert være blevet behandlet. Forespurgt om eventuelle bekymringer om Mark Regans adfærd var nyt for Lars Jørgensen, forklarede han følgende:

---

²⁵¹ Mailkorrespondance mellem Mette Jacobsen og Dansk Svømmeunion vedr. Mark Regan, maj 2005, s. 7-8

²⁵² Mailkorrespondance mellem Mette Jacobsen og Dansk Svømmeunion vedr. Mark Regan, maj 2005, s. 7

²⁵³ Mailkorrespondance mellem Mette Jacobsen og Dansk Svømmeunion vedr. Mark Regan, maj 2005, s. 6

²⁵⁴ Mailkorrespondance mellem Mette Jacobsen og Dansk Svømmeunion vedr. Mark Regan, maj 2005, s. 5-6

²⁵⁵ Mailkorrespondance mellem Mette Jacobsen og Dansk Svømmeunion vedr. Mark Regan, maj 2005, s. 5

”Når du hiver en mand ind fra Australien, det er jo en anden kultur, og det skal man jo lige have til at spille sammen. [...] Så det tror jeg nok at man vidste, at der var kommet en personlighed ind her, som også fik rystet op i nogle ting, og det var der nogle, der var glade for, og nogle var måske mindre glade for det.”

Lars Sørensen har forklaret, at han ikke husker indberetningen fra Mette Jacobsen stilet til Dansk Svømmeunion eller unionens behandling heraf. Pia Holmens forklaring om indberetningen var centreret om den relation mellem Dansk Svømmeunion og Mette Jacobsen, som på daværende tidspunkt var anspændt, jf. herom netop ovenfor.

Ovenstående viser, at der i maj 2005 – dvs. cirka en måned efter Kathrine Jørgensens indberetning – blev foretaget endnu en indberetning vedrørende Mark Regans adfærd. Det er ikke op til os at vurdere berettigelsen i, at Mette Jacobsen blev udelukket fra VM som konsekvens af hendes beslutning om, at hun ønskede at forberede sig alene. Om end relationen mellem Mette Jacobsen og Dansk Svømmeunion kan have været anspændt, er der imidlertid tale om en henvendelse, som beskriver en adfærd hos den daværende landstræner, der burde give anledning til bekymring. Ud fra de foreliggende oplysninger fremstår det sådan, at Mette Jacobsens fremførte bekymring om Mark Regan i den interne håndtering af indberetningen blev tilsidesat, idet fokus i stedet blev den anspændte relation, der forelå mellem unionen og Mette Jacobsen.

5.2.2.6 Mette Jacobsens møde i Team Danmark, maj 2005

Den 24. maj 2005 afholdt Mette Jacobsen, daværende sportsdirektør i Team Danmark, Susanne Hedegaard Andersen, og daværende direktør i Team Danmark, Søren Riiskjær, et møde. Af det mødereferat, som vi er i besiddelse af, fremgår det, at Mette Jacobsen forud for mødet havde kommenteret en skriftlig redegørelse fra Susanne Hedegaard Andersen. Denne redegørelse har vi ikke kunnet fremskaffe eller i øvrigt opnå information om.

Mødet drejede sig i henhold til referatet om to hovedemner: 1) Svømmeforbundets elitestruktur og -kultur og 2) Team Danmarks elitecenterstruktur. Førstnævnte hovedemne er relevant for vores undersøgelse. Om dette emne fremgår følgende i referatet:

”Det kunne konstateres, at Mette er uenig i den linie og den kultur, som forbundet har udviklet omkring elitearbejdet. Men det måtte også konstateres, at når et forbund har vedtaget en strategi og en struktur, har Team Danmark ikke mulighed for at insistere på andet. Team Danmark kan selvfølgelig på baggrund en faglig og/eller politisk beslutning vælge ikke at støtte elitekonceptet f.eks. ved at lade et forbund overgå til individuel støtte.

Mette gjorde det endvidere klart, at hun ikke finder Mark Regans adfærd og kultur i overensstemmelse med værdierne i dansk eliteidræt”

Søren Riiskjær videresendte den 30. maj 2005 mødereferatet til Team Danmarks bestyrelse.²⁵⁶ Af e-mailet fremgår det, at referatet fremsendes som opfølgning på sidste bestyrelsesmøde. Dette må antages at være en henvisning til det lukkede bestyrelsesmøde den 26. maj 2005 nævnt ovenfor, hvor Søren Riiskjær redegjorde for dialogen med Kathrine Jørgensen og Dansk Svømmeunion. Både Susanne Hedegaard Andersen og Søren Riiskjær har forklaret, at de ikke kan huske den konkrete episode. Også Carl Holst har forklaret, at han ikke husker den konkrete episode. Carl Holst har dog generelt forklaret, at han husker, at Mette Jacobsen i perioden omkring OL i 2004 påpegede nogle forhold omkring Mark Regan, herunder at han havde været verbalt grænseoverskridende. Han forklarede videre, at han her blev mødt med indsigelser fra Dansk Svømmeunion om, at Mette Jacobsen blot var udtryk for ”den gamle skole”.

Således blev det også af Mette Jacobsen forelagt for Team Danmark, at der fra hendes perspektiv blev udvist en adfærd fra den daværende landstræner, som burde give anledning til bekymring. På grund af den manglende dokumentation omkring indberetningen har vi ikke grundlag for at vurdere, hvordan den blev behandlet og afsluttet.

5.2.2.7 Om manglende overholdelse af retningslinjer for vejning, november 2006 og frem

Som det også fremgår af ovenstående, flyttede Kathrine Jørgensen i en periode til Esbjerg for at komme væk fra elitecenteret. Hun kom imidlertid tilbage til elitecenteret i 2006. I forhold til vejninger efter sin tilbagekomst har Kathrine Jørgensen forklaret følgende i interview i forbindelse med undersøgelsen:

”Mit krav for at komme tilbage var, at det var Ari der skulle stå for min træning [...] Da sæsonen så havde kørt lidt, så kom den der vægt frem, og så sagde jeg jo bare, ’jamen det skal jeg ikke, det bliver jeg syg af’ [...] Og det blev jeg så tvunget til, og jeg står der og tuder, og der bliver alligevel sagt ’du skal gå op’.”

I overensstemmelse med episoden beskrevet af Kathrine Jørgensen, og supplerende i forhold til emnet, skrev en daværende Team Danmark-diætist den 16. november 2006 følgende e-mail til Charlotte Falkentoft:²⁵⁷

”Kære Charlotte.

Var i dag i Farum for at veje svømmerne og har brug for at komme af med lidt frustrationer!

---

²⁵⁶ Drøftelser om Mark Regan af 24. maj 2005 i Team Danmark i forbindelse med Mette Jacobsens indberetning

²⁵⁷ E-mail af 16. november 2006 vedr. Svøm

- *En ny svømmer; [anonymiseret svømmer], 15 år (53.3 kg) fortalte at hun og de andre svømmere bliver vejet hver uge. Dette på trods af at der foreligger en klar aftale om at trænerne ikke skal foretage vejning af svømmerne - at Lars vejer dem i forbindelse med test (ca. hver/hver anden måned) og jeg 1 gang pr måned - det er hele idéen med at jeg kommer til Farum. Af andre svømmere ved jeg at dette er stået på hele året. Jeg har ikke vejet svømmerne siden 1. juni; sommerferie (1 g), sygdom (1g), og at svømmerne ikke var der (3 g) - de havde glemt at give mig besked.*
- *[Anonymiseret svømmer] - som sagt kun 15 år, fik besked af Mark, at hun burde tabe 2 kg - helt uacceptabelt hendes unge alder og aktuelle vægt taget i betragtning.*
- *Katrine Jørgensen, blev ved den første træning på centret tvunget at veje sig - hun begyndte at græde, men det hjalp ikke! Har nu lovet hende at hun ikke bliver vejet af nogen - at hun er fredet så længe hun er syg og går i behandling. Jeg behøver dog din og Lars Sørensens hjælp med at håndhæve dette over for Mark og Ari.*
- *Generelt synes jeg at Mark fokuserer alt for meget på pigernes vægt og tilegner vægt og evt. vægtsvingninger alt for stor betydning. Det er især bemærkelsesværdig da han ikke reagerer over vægtflux på herresiden. (vores fremhævning)*

Hvad gør jeg?"

Det bemærkes, at Kathrine Jørgensen ikke blev forelagt denne e-mail under vores interview af hende, og hendes forklaring er således givet ud fra egen fri hukommelse.

Charlotte Falkentoft svarede samme dato, at hun havde arbejdsgruppemøde med Dansk Svømmeunion den følgende uge, og at hun ville vende det der.²⁵⁸ Således blev der afholdt arbejdsgruppemøde den 22. november 2006, men i henhold til mødereferatet blev emnet ikke drøftet her. Det eneste der fremgår af mødereferatet, som kan have relation til emnet, er at punktet ”status på elitecenteret”, som var på dagsordenen, i henhold til referatet ikke blev drøftet.²⁵⁹

Den 18. januar 2007 fremsendte Lars Sørensen forslag til agenda til et forestående arbejdsgruppemøde, og Charlotte Falkentoft svarede samme dato bl.a. følgende:²⁶⁰

---

²⁵⁸ E-mail af 16. november 2006 vedr. Svøm

²⁵⁹ Referat af arbejdsgruppemøde fra onsdag den 22. november 2006

²⁶⁰ E-mail af 18. januar 2007 vedr. Work group meeting

”Mht. dagsorden, så mener jeg vi også skal drøfte vejning på baggrund af den udredning som psykologen har udarbejdet på [anonymiseret svømmer] samt [diætistens] oplevelser. Vi kan overveje om vi to blot skal drøfte det alene i første omgang.”

Det forekommer, ud fra sammenhængen, sandsynligt, at diætistens oplevelser, som Charlotte Falkentoft omtaler i denne e-mail, er de oplevelser, som diætisten beskrev i sin e-mail af 16. november 2006. Der blev afholdt arbejdsgruppemøde den 25. januar 2007,²⁶¹ men vejning ses i henhold til referatet ikke at være drøftet her.

Pia Holmen har forklaret, at hun ikke har hørt noget om de forhold, der står beskrevet i ovenstående e-mail fra diætisten. Hun tilføjede, at der sikkert har været kommunikation om det i arbejdsgruppen, og at hun ikke var i tvivl om, at Charlotte Falkentoft ville have taget sig af sådan en e-mail.

Lars Sørensen har forklaret, at han ikke har nogen viden om eller kan erindre, at vejningerne fortsatte i strid med de retningslinjer, der blev vedtaget i 2005. Han har også forklaret, at han ikke mener nogen- sinde at have overværet en vejning i svømmehallen til den daglige træning.

Vi forelagde den ovenfor omtalte e-mail af 18. januar 2007, hvortil Lars Sørensen forklarede, at han ikke kunne udlede af e-mailen, hvad temaet præcist er. Uanset hvilke konkrete forhold Charlotte Falkentoft henviser til i e-mailen, fremstår det imidlertid efter vores vurdering klart i e-mailen, at der også i 2007 var udfordringer med den måde, hvorpå vejningerne foregik.

Ovenstående e-mail fra den daværende diætist hos Team Danmark viser, at der i november 2006 blev udøvet en praksis, der – som det også er blevet beskrevet af en række svømmere i vores interviews – var i strid med retningslinjerne for vejning. Ligeledes viser ovenstående, at Team Danmarks konsulent, Charlotte Falkentoft, blev underrettet herom.

I øvrigt indikerer e-mailen fra Charlotte Falkentoft fra januar 2007, at der fortsat i denne periode var udfordringer med den måde, hvorpå vejningerne foregik, hvilket også Lars Sørensen blev underrettet om.

---

²⁶¹ Referat af arbejdsgruppemøde fra torsdag den 25. januar 2007

Trods den entydige bekymring fremsat af diætisten fremstår det uklart, hvordan og hvorvidt forholdet er blevet håndteret. Arbejdsgruppemødereferaterne tyder på, at forholdet ikke er blevet håndteret her, og vi har ikke i øvrigt kunnet få en forklaring, der tyder på, at der skulle være sket en egentlig opfølgning på elitecentret.

5.2.2.8 Intern henvendelse i Team Danmark vedrørende vejninger på elitecenteret, marts 2007

Den 28. marts 2007 skrev daværende diætist hos Team Danmark en e-mail til Charlotte Falkentoft vedrørende vejning af svømmerne på elitecenteret, hvoraf bl.a. følgende fremgår:²⁶²

"Da jeg er væk i længere tid fra fredag d. 30. marts, er det relevant at evaluere på den nuværende ordning med at jeg foretager morgenvejning på svømmerne i Farum. Derudover at I i forbindelse med næste ekspertgruppemøde diskuterer evt. fortsat behov for regelmæssig vejning og såfremt ønske om denne servicering stadig foreligger, er det nødvendig at diskutere procedure, anvendelighed mv.

Vil lige kort evaluere på den service der siden 2005 har været tilbudt landstræner Mark Reagan vedr. månedlige morgenvejninger af svømmerne i Farum.

Baggrunden for at foretage regelmæssig vejning af svømmerne inden morgentræning, var et kompromis. Landstræner Mark Reagan ønskede ugentlige vejning af svømmerne, og foretog disse selv eller ved hjælp af den assisterende landstræner. TDs diætister og nogle af svømmerne, ønskede at fjerne kontrolvejningsfunktionen fra trænerne og at vejning i stedet blev varetaget af uafhængige fagpersoner - ifølge TDs egen politik på området. Da Testcentret i Odense jævnligt foretog testning der inkluderede antropometriske målinger, skulle [diætistens] morgenvejning sikre at Mark Reagan fik tal vedr. kropsvægt ca. hver 14. dag.

Denne servicering bør revideres af flere grunde:

[...]

Et af formålene med hyppige vejninger er at monitorere vægtændring der bl.a. kan have betydning for bodydrag og dermed præstationsevne.

Jeg har oplevet det vanskeligt at komme i dialog og få konstruktiv respons fra landstræner Mark Reagan på baggrund af resultaterne fra morgenvejningerne.

Jeg har ved to tilfælde påpeget betydelige vægtændringer (+2,4 og +4,7 kg) hos en mandlige

---

²⁶² E-mail af 29. marts 2007 vedr. Morgenvejning af svømmere i Farum

*svømmere, uden at svømmeren er blevet henvist med henblik på udredning af årsag til uhen-
sigtsmæssig vægtøgning eller stabilisering af kropsvægt.*

*De fleste fertile kvinder har en naturlig vægtfluks på op til 2 kg afhængig af hvornår i menstru-
ationscyklus vejningen bliver foretaget. De 4 kvindelige svømmere som havde mere end 2 målin-
ger i løbet af 2006, havde maksimalt en vægtændring på 1,7 kg - de andre mindre end 1 kg. Jeg
oplever, at Mark Reagan fokuserer mere på de kvindelige svømmers kropsvægt i forhold til
præstationsevne end han gør for de mandlige svømmers vedkommende." (vores fremhævning)*

Charlotte kvitterede den 29. marts 2007 for e-mailen og skrev, at hun ville vende tilbage.²⁶³ Den 30. marts 2007 videresendte Charlotte Falkentoft denne korrespondance til Lone Hansen, som på daværende tids-
punkt var konsulent/teamleder for team test og fysisk træning i Team Danmark.²⁶⁴ Den 30. marts 2007
fulgte Charlotte Falkentoft op over for diætisten med bemærkning om, at hun ville anvende den frem-
sendte evaluering til at få afklaret, hvordan de fremover skulle arbejde med området i unionen. Charlotte
oplyste i den forbindelse, at hun ikke mente, at de skulle involvere en anden daværende diætist hos Team
Danmark og bruge tid og økonomi på det, men oplyste at hun ville informere diætisten, når forholdet var
drøftet i arbejdsgruppen.²⁶⁵

Den 27. april 2007 skrev daværende assisterende træner Ari Palve til Charlotte Falkentoft, at diætisten
havde lovet, at der ville komme en afløser for at overtage diætistens opgave med at komme og se til
elitecentersvømmerne, men at afløseren ikke var dukket op på de aftalte tidspunkter. Ari Palve bad
Charlotte Falkentoft om hjælp til at undersøge, hvad der var sket. Charlotte svarede samme dato, at hun
havde aftalt med Lars Sørensen, at de i fællesskab ville evaluere den proces, der bestod i, at diætisten
foretog vejningen af svømmerne.²⁶⁶

Det fremgår af et referat fra et arbejdsgruppemøde afholdt den 22. juni 2007, at ordningen, hvor en diæ-
tist fra Team Danmark kom og foretog vejninger af svømmerne, var blevet afskaffet inden dette møde.²⁶⁷

Den 3. oktober 2007 skrev Charlotte Falkentoft en e-mail til diætisten vedrørende vejning af svømmere,
idet hun ifølge e-mailen skyldte diætisten en tilbagemelding i forlængelse af et møde i "Test & Fysisk

---

²⁶³ E-mail af 29. marts 2007 vedr. Morgenvejning af svømmere i Farum

²⁶⁴ E-mail af 30. marts 2007 vedr. Morgenvejning af svømmere i Farum

²⁶⁵ E-mail af 30. marts 2007 vedr. Lidt af hvert

²⁶⁶ E-mail af 27. april vedr. Status of Kathrine

²⁶⁷ Referat af arbejdsgruppemøde fra fredag den 22. juni 2007, punkt 6c

Træning”, hvor bl.a. svømning havde været på dagsordenen. Charlotte Falkentoft indsatte i e-mailen følgende uddrag fra referatet for dette møde:²⁶⁸

”Der har været noget diskussion af vægt/vejning og måling af kropssammensætning generelt, herunder en uoverensstemmelse imellem måden landstræneren vejer og benytter data i forhold til hvordan diætisterne og testcentret mener det er optimalt. Vi blev enige om at gå ind i en dialog med landstræneren/forbundet baseret på en faglig vurdering. Lars iværksætter en undersøgelse baseret på retrospektive data hvor han sammenholder målinger på kropskomposition med præstations mål (VM mm). Herudfra vil vi give et bud på en fremadrettet anbefaling. Vi skal være klar med en udmelding ultimo september (før højdetræningslejr). Vi drøftede i den forbindelse også muligheden for selvvejning og individuel notering af vægtdata. Hertil udarbejder Lars i samarbejde med [REDACTED] et ark hvorpå sådanne data kan indføres.” (vores fremhævning)

Charlotte Falkentoft oplyste videre i e-mailen, at Lars Sørensen endnu ikke havde fået færdiggjort materialet, men at hun ville foreslå, at diætisten fik lejlighed til at byde ind med forslag, når det forelå, således at der kunne sikres en hensigtsmæssig praksis for fremtiden. Ligeledes oplyste Charlotte Falkentoft i e-mailen, at hun havde aftalt med Lars Sørensen, at unionen skulle opdatere Charlotte Falkentoft på, hvorledes vejningen pt. foregik på elitecenteret. Vi har ikke kunnet finde en sådan opdatering i det materiale, der har været tilgængeligt for os.

I foråret 2007 blev der således endnu en gang fremsat bekymringer vedrørende tilgangen til vejninger, hvor det bl.a. blev påpeget overfor Charlotte Falkentoft i Team Danmark, at det var vanskeligt at komme i dialog med Mark Regan om vejningerne, og at han fokuserede mest på kvindernes vægtsving til trods for, at de oplevede vægtsving var biologisk begrundede. Desuden blev det i denne periode besluttet, at ordningen, hvor en diætist skulle foretage vejningerne, skulle afskaffes. Muligvis blev denne løsning afløst af, at Team Danmarks testpersonale foretog vejningerne, men vi har samtidigt forklaringer fra svømmere om at Mark Regan foretog vejninger også i denne periode.

5.2.2.9 Vurdering af konkrete ledelsesmæssige svigt i forhold til træningsmiljøet under Mark Regan

Ovenstående afsnit omhandler dels offentlige vejninger på elitecenteret, dels indberetninger om Mark Regans adfærd i øvrigt. Vores vurdering af, om der er sket ledelsesmæssige svigt, er derfor opdelt i disse to temaer.

---

²⁶⁸ E-mail af 3. oktober 2007 vedr. SVØM og vejning

Indberetninger om Mark Regans adfærd

Som det fremgår af ovenstående, blev der i perioden december 2004 til maj 2005 – dvs. inden for et halvt år – foretaget tre konkrete indberetninger om Mark Regans adfærd. Indberetningerne drejer sig overordnet om de samme temaer, herunder at Mark Regan udøvede ledelse via frygt og psykisk terror samt endog udviste truende adfærd. Der blev derudover afholdt et møde mellem Mette Jacobsen og Team Danmark om samme tema.

Indberetningen fra Jens Frederiksen er stilet til Dansk Svømmeunion. Efter de foreliggende oplysninger kan vi ikke med sikkerhed konkludere, om og i så fald i hvilket omfang Team Danmark har haft kendskab til denne indberetning. Såvel Dansk Svømmeunion som Team Danmark har imidlertid været involveret i indberetningerne fra både Kathrine Jørgensen og Mette Jacobsen.

Vi har ud fra den foreliggende dokumentation ikke mulighed for at konkludere, hvordan indberetningen fra Jens Frederiksen konkret er blevet håndteret internt i Dansk Svømmeunion, herunder om modtagelsen er blevet videreformidlet fra bestyrelsen til driftsorganisationen. Dog kan det lægges til grund, at der er blevet foretaget en indberetning, som aldrig er blevet besvaret. Samtidigt forekommer det på baggrund af ovennævnte forklaringer overvejende sandsynligt, at de i indberetningen fremsatte bekymringer heller ikke er blevet varetaget internt i unionen.

Den manglende besvarelse af og tilsyneladende manglende behandling af Jens Frederiksens indberetning fra december 2004 må i sig selv karakteriseres som et svigt fra Dansk Svømmeunions side. Indberetningen indeholder alvorlige informationer om det daværende træningsmiljø, hvilket Dansk Svømmeunion burde have adresseret.

De skriftlige indberetninger fra Kathrine Jørgensen og Mette Jacobsen blev – modsat indberetningen fra Jens Frederiksen – behandlet og besvaret.

Der er imidlertid ikke noget der tyder på, at man i Dansk Svømmeunion forholdt sig til den del af Mette Jacobsens indberetning, der drejede sig om Mark Regans adfærd. Behandlingen var derimod centreret om, hvorvidt hun fik lov til at deltage i VM.

Således blev Mette Jacobsens bekymring i forhold til Mark Regans adfærd efter alt at dømme ikke adresseret i unionens svar til hende, og heller ikke den interne korrespondance indeholder nogen stillingtagen hertil eller omtale af forholdet. Vi har ikke i øvrigt nogen informationer, der tyder på, at man fulgte op på denne del af indberetningen.

Om end det må anerkendes, at der synes at have været spændinger i relationen mellem Dansk Svømmeunion og Mette Jacobsen, samt at Dansk Svømmeunion med rette kan have ønsket at håndhæve deres beslutning om, at svømmerne skulle forberede sig som et hold, berettiger dette ikke en negligering af en indberetning om bekymrende træneradfærd.

Dansk Svømmeunions attitude overfor Kathrine Jørgensens indberetning til Team Danmark fremstår tilsvarende bekymrende. De for os foreliggende oplysninger i den forbindelse består bl.a. i redegørelsen af 12. maj 2005 og brevet af 9. juni 2005 fra Pia Holmen. Af brevet af 9. juni 2005 fremgår det utvetydigt, at unionen ønskede sagen lukket hurtigst muligt, så landstrænerens interesser kunne blive varetaget. Dette fremstår i sig selv bekymrende.

Det bør i forbindelse med håndteringen af begge indberetninger bemærkes, at Dansk Svømmeunions formål, i henhold til sine vedtægter, er at skabe optimale rammer for vandidræt. Dette formål må primært tage sit udgangspunkt i rammerne for *sportsudøverne*. Håndteringen af en indberetning om træneradfærd fra en udøver bør således reflektere dette formål, fremfor primært at advokere for den ansatte, der udtrykkes bekymring om. Dette skal ikke læses som, at det er generelt kritisabelt, at et specialforbund varetager sine medarbejderes interesser, men som en kritik af den manglende balancegang, som Dansk Svømmeforbund udviser i det materiale, vi har haft tilgang til.

Såvel den skriftlige dokumentation, f.eks. redegørelsen af 12. maj 2005, som svømmeunionens mundtlige forklaringer, efterlader det indtryk, at unionen i sin behandling af indberetningen fra såvel Mette Jacobsen som Kathrine Jørgensen primært fokuserede på unionens anspændte relation til Mette Jacobsen. Bl.a. blev baggrunden for indberetningerne forsøgt bortforklaret med den anspændte relation til Mette Jacobsen, fremfor at unionen tog indberetningerne alvorligt og søgte en egentlig afklaring af forholdene på navnlig elitecenteret. Dette finder vi kritisabelt.

Uagtet at Dansk Svømmeunion og Mette Jacobsen havde en udfordret relation, og at Dansk Svømmeunion derved kan have stået i en kompliceret situation, berettiger dette ikke en negligering af indberetninger om alvorlige forhold. Det bemærkes i den forbindelse, at svømmernes beretninger om træningsmiljøet under Mark Regan, som gengivet ovenfor under afsnit 4.4.7, danner grundlag for at antage, at indberetningerne vedrørende Mark Regans adfærd ikke bundede i "forsmåede aktive" som anført af Dansk Svømmeunions i brev af 12. maj 2005, men derimod var udtryk for en generel og bekymrende tendens på elitecenteret og landsholdet.

Ifølge vores vurdering kan det forhold, at træningsmiljøet i perioden under Mark Regan kunne fortsætte i strid med gældende retningslinjer og værdier for danske eliteidræt, således tilskrives konkrete ledelsesmæssige svigt i forbindelse med svømmeunionens håndtering af indberetningerne om Mark Regans adfærd.

Team Danmark har ifølge vores oplysninger ikke været direkte involveret i den indberetning fra Mette Jacobsen, der blev stilet til Dansk Svømmeunion. Indberetningen blev dog tilsendt Team Danmark, som således blev gjort bekendt med Mette Jacobsens bekymringer. Desuden havde Mette Jacobsen et møde med Team Danmark i perioden umiddelbart herefter, hvor det af mødereferatet fremgår, at Mette Jacobsen gjorde det klart, at hun ikke fandt Mark Regans adfærd og kultur i overensstemmelse med værdierne i dansk eliteidræt. Ligeledes var det Team Danmark, der i samme periode modtog og behandlede indberetningen fra Kathrine Jørgensen.

Vi har ikke kunnet finde nogen oplysninger, der indikerer, at Team Danmark adresserede Mette Jacobsens bekymring yderligere. Kathrine Jørgensens indberetning blev af Team Danmark henlagt med den begrundelse, at der var forskellige opfattelser af, hvad der var sket. Ifølge de foreliggende oplysninger blev det yderligere materiale, Kathrine meddelte Team Danmark, at hun havde, imidlertid ikke søgt indhentet. Sammenholdt med Kathrine Jørgensens forklaring er det således mest nærliggende at antage, at materialet ikke blev indhentet. Forklaringen fra Mette Jacobsen giver dog anledning til at formode, at Mette Jacobsen medbragte det dokument, Kathrine Jørgensen havde oplyst at have, til bestyrelsesmødet den 25. august 2005, og at dette dokument var Jens Frederiksen's brev, gennemgået ovenfor under afsnit 5.2.2.2.

Om end Team Danmark behandlede Kathrine Jørgensens indberetning, fremstår det kritisabelt, at sagen blev henlagt i august 2005 på baggrund af modstridende forklaringer, dels når det tilsyneladende ikke blev forsøgt at indhente det yderligere materiale hos Kathrine Jørgensen, dels når Mette Jacobsen under mødet i maj samme år havde anført bekymringer i samme retning som Kathrine. Hvis det dokument, Mette Jacobsen medbragte til bestyrelsesmødet, er brevet fra Jens Frederiksen gennemgået ovenfor under afsnit 5.2.2.2, fremstår henlæggelsen så meget desto mere kritisabel. Ifølge de for os foreliggende oplysninger var de eneste personer, der direkte modsagde Kathrine Jørgensens beskrivelse af hændelsen, Mark Regan selv og Pia Holmen.

Sammenholdt med svømmernes forklaringer om, at Mark Regans adfærd forblev den samme under hele hans træningsperiode, er der ifølge vores vurdering samlet set sket betydningsfulde ledelsesmæssige svigt. Således formåede organisationerne ikke at håndtere den af Mark Regan udviste adfærd til trods for, at der blev foretaget tre indberetninger med samsvarende bekymringer.

Det skal i denne sammenhæng også påpeges, at Mark Regans ansættelseskontrakt blev forlænget i 2005, dvs. i samme periode, som unionen havde modtaget flere indberetninger om bekymrende adfærd udvist af Mark Regan. Trænere ansættes formelt set af Dansk Svømmeunion, men Team Danmark er involveret i forløbet omkring træneransættelserne og tiltræder typisk også formelt ansættelseskontrakten. Vi er

kun i besiddelse af et udkast til kontraktforlængelsen med Mark Regan, men her er der lagt op til, at Team Danmark – ligesom det var tilfældet med kontrakten fra 2003 – skulle tiltræde kontrakten.

Offentlige vejninger

Der blev i 2005 udarbejdet et sæt retningslinjer om vejning i samarbejde mellem Team Danmark og Dansk Svømmeunion. Det kan lægges til grund, at der blev udpeget en person fra Team Danmark, diætisten, der skulle foretage vejningerne i stedet for træneren. Denne ordning blev afskaffet igen i 2007.

Ifølge de oplysninger vi har haft til rådighed, har DIF ikke været involveret i hverken udarbejdelsen af retningslinjerne i 2005 eller hændelsesforløbet op til dette.

Af Team Danmarks redegørelse fremgår det, at Team Danmark i dag kan konstatere, at retningslinjerne ikke i alle tilfælde blev implementeret og gennemført i praksis. Som det fremgår af korrespondancen i afsnit 5.2.2.7, var Team Danmark imidlertid underrettet om den manglende overholdelse i hvert fald i 2006.

Af Dansk Svømmeunions redegørelse fremgår det, at unionen ikke var bekendt med, at de offentlige vejninger fortsatte, efter retningslinjerne blev indført i 2005. Ud fra den under afsnit 5.2.2.7 gengivne mailkorrespondance må det imidlertid anses overvejende sandsynligt, at dette ikke giver et korrekt billede af svømmeunionens kundskab om de offentlige vejninger.

Sikringen af, at der sker implementering, kommunikation og overholdelse af retningslinjerne, påhviler først og fremmest Dansk Svømmeunion. På nær Ari Palve har hverken de svømmere eller trænere, som vi har talt med, kendt til retningslinjernes eksistens, til trods for at det på styregruppemøde blev fastsat som et af formålene med retningslinjerne, at svømmerne skulle modtage information herom. Dertil kommer, at vi heller ikke har kunnet få nogen egentlig forklaring eller dokumentation på, hvorvidt og eventuelt hvordan implementeringen, herunder kommunikationen af retningslinjerne i svømmemiljøet, reelt er foregået. Det forekommer således usandsynligt, at der er sket en egentlig implementering af retningslinjerne, hvilket må karakteriseres som et ledelsesmæssigt svigt fra Dansk Svømmeunions side.

Samtidig må det efter de gengivne forklaringer kunne lægges til grund, at Dansk Svømmeunion ikke førte tilsyn med, om retningslinjerne blev overholdt. Således har Pia Holmen forklaret, at hun anså dette anliggende som tilhørende arbejdsgruppen, herunder Lars Sørensen og Mark Regan, imens Lars Sørensen har forklaret, at han ikke er klar over, om der blev ført tilsyn med overholdelsen. Lars Sørensen har i den forbindelse selv nævnt under interviewet, at han ikke har overværet nogen morgenvejninger i hal-len.

Som ovenfor nævnt har Lars Sørensen efter forelæggelse forklaret, at der blev ført det tilsyn, at svømmerne og Team Danmarks eksperter selv havde været med til at udforme retningslinjerne for vejning, og at de personer, der deltog i udformningen, havde deres daglige gang i træningsmiljøet. Deltagelse i udarbejdelsen kan imidlertid ikke karakteriseres som tilsyn. De personer fra Dansk Svømmeunion, der deltog i selve udarbejdelsen af retningslinjerne, er Lars Sørensen selv og Mark Regan. Lars Sørensen har som nævnt selv forklaret, at han ikke har overværet en morgenvejning i svømmehallen, og Mark Regan kan i sagens natur ikke føre tilsyn med sig selv. På baggrund af en samlet vurdering finder vi det mest nærliggende at lægge til grund, at der ikke skete et egentligt tilsyn med overholdelse af retningslinjerne. Dette må ligeledes karakteriseres som et svigt.

Som det fremgår af afsnit 5.2.2.7, underrettede diætisten i november 2006 eksplicit Charlotte Falkentoft om, at der foregik vejninger i strid med retningslinjerne. Selvom Dansk Svømmeunion har den direkte handlepligt i forhold til overholdelse af retningslinjer mv. i træningsregi, havde Team Danmark med den konkrete viden om den manglende overholdelse i 2006 også særlig anledning til at kontrollere, at der blev rettet op på forholdene. Charlotte Falkentoft skrev til Lars Sørensen, at de burde drøfte ”vejning” på baggrund af bl.a. diætistens oplevelser.

Dette kan have været et forsøg fra Team Danmarks side på at rette op på forholdene, men emnet ses ikke at være blevet drøftet i arbejdsgruppen efterfølgende, og i henhold til de for os foreliggende oplysninger ses der i øvrigt ikke at være blevet foretaget nogen tiltag på området. Manglende opfølgning trods konkret viden om overtrædelse af retningslinjerne udgør efter vores vurdering et svigt fra Team Danmarks side.

Ifølge Charlotte Falkentofts netop omtalte e-mail til Lars Sørensen må det antages, at også Dansk Svømmeunion var bekendt med, at der var udfordringer på området for vejning efter indførelsen af retningslinjerne. Det må efter de gengivne forklaringer anses overvejende sandsynligt, at selvom Dansk Svømmeunion blev gjort opmærksom på, at der var udfordringer på området, blev der ikke iværksat tilsyn eller andre tiltag i den forbindelse. Det må ligeledes karakteriseres som et svigt, at Dansk Svømmeunion ikke fulgte op på forholdene.

Samlet set er der efter vores vurdering ikke sket en tilfredsstillende håndtering af de offentlige vejninger, der foregik på elitecenteret i denne periode, hverken fra Dansk Svømmeunions eller Team Danmarks side.

5.2.3   *Ledelsesmæssige svigt i forhold til seniorlandsholdet og NTC under Paulus Wildeboer, 2008-2013*

5.2.3.1   *Overordnet om træningsmiljøet og organisationernes redegørelser til Kulturministeriet*

Som det fremgår ovenfor under afsnit 4.4.8, er træningsmiljøet i perioden 2008-2013 under Paulus Wildeboer beskrevet som præget af umyndiggørelse af svømmerne og en frygtkultur foranlediget af den daværende træners voldsomme temperament, nedladende udskældninger og offentlige ydmygelser, som særligt har taget sit udspring i et udpræget fokus på kost og vægt.

I Dansk Svømmeunions redegørelse af 30. april 2019 henvises der til, at Dansk Svømmeunion både dengang og nu tager skarp afstand til den træneradfærd, der i dokumentaren beskrives hos Paulus Wildeboer.

Særligt om perioden under Paulus Wildeboer har Dansk Svømmeunion beskrevet, at TV2 i november 2010 berettede om, at en tidligere svømmer under denne træner havde oplevet et lige så stort vægtfokus som under Mark Regan, og at hun derfor havde udviklet en spiseforstyrrelse. I redegørelsen fremhæves det, at Lars Sørensen dengang deltog i LPS bl.a. for at beklage og tage afstand fra forholdene.

Desuden fremgår det, at unionen – i en vis udstrækning – også havde udfordringer med at få Paulus Wildeboer til at tilpasse sig kulturen i dansk svømmesport. I den forbindelse fremgår det, at unionen i 2010 blev gjort bekendt med, hvordan Paulus Wildeboer håndterede svømmerne og gjorde brug af vejninger, hvilket unionen i henhold til redegørelsen tog skarp afstand fra med det samme og fik stoppet med personalemæssige konsekvenser for Paulus Wildeboer.

For så vidt angår de konkrete faktuelle forhold, der er beskrevet i forbindelse med mediedækningen i foråret 2019, indeholder Team Danmarks redegørelse en samlet beskrivelse af hele den pågældende år-række. Der henvises derfor til det ovenfor under afsnit 5.2.2.1 anførte.

På nær forholdene omkring retningslinjerne for vejning fra 2005, er DIF ikke blevet spurgt ind til de øvrige konkrete og faktuelle forhold, der er blevet beskrevet i forbindelse med mediedækning i foråret 2019, og redegørelsen indeholder derfor ikke information om disse øvrige forhold.

I det nedenstående behandles en række konkrete episoder vedrørende Paulus Wildeboers adfærd med fokus på organisationernes håndtering heraf.

5.2.3.2 Paulus Wildeboers adfærd under EM i Istanbul, december 2009

Chris Christensen har under vores interview med ham forklaret om en episode, hvor Paulus Wildeboer udstillede ham foran de øvrige svømmere:

”Det var egentligt i rigtig godt stævne for mig. Jeg er i finalen og gør det fint. Der har vi, [...] det var noget han gjorde [...], en evaluering sidste dag efter finalerne om aftenen. Vi sidder i sådan en rundkreds, også starter han bare for en ende af. ”Du gjorde det godt, du gjorde det dårligt osv.” [...] Så kommer han til mig, og så siger han, ”jeg forstår ikke, at du har sat to nordiske rekorder. Du er for lyk. Du svømmer ikke teknisk godt. Så jeg kan ikke rigtig forstå det”. Så bliver han ved sådan i fem minutter. Alle svømmerne sidder i den rundkreds, alt staff sidder der, og de trænere der har været med. [...] Og så har han sagt hvad han skulle, og så går han videre. Den ting, den sidder stadigvæk i mig. Det synes jeg var hårdt og unødvendigt.”

Chris Christensen skrev efter denne episode en e-mail til Paulus Wildeboer den 27. december 2009, hvoraf bl.a. fremgår:²⁶⁹

“After Europeans in Istanbul I've had a hard time. I didn't like your feedback at all. I, as a person, take the criticism very personal, especially in front of the whole team including team leaders, physiotherapists and the other coaches.

It makes me insecure and in the moment very embarrassed. I know you want the best for me, but the way you've done it some times works the oppiste way on me. It dosen't motivate me at all. Right after the meeting in Istanbul I wanted to quit swimming, but I love the sport so it's important to me that we find a way to make this better. I know I haven't done the job as good as I could have this fall, but I think it's a personal matter between you, [redacted] and myself.

[redacted]
[redacted] *When I look back I can see that most of it is my own fault. I admit that, but I think I tried to overcome it the best way I could.*

[...]

I haven't been on a camp with my team since spring 2004, so I think it would be a great oppertunity for me to do some good, serious traning with the people I'm with every day. They are going the same time as we are going to Cypress. So if I can look forward to a camp in

²⁶⁹ E-mail af 27. december 2009 vedr. Stuff

Cypress with humiliation in front of the whole team again, I would really rather go with my team this one time.

No bad thoughts from here I just wanted to let you know how I feel. I would really love to just forget the things you said, like you can, but I just can't. I really tried.

[...]

I would really like to hear from you soon, because this have haunted me the last weeks."

Det må antages, at der med "Cypress" mentes Cypern (Cyprus). Lars Sørensen var i kopi på denne e-mail. Chris Christensen har forklaret, at han ikke kan huske at have hørt noget fra Lars Sørensen i forbindelse med denne e-mail. Lars Sørensen har skriftligt oplyst, at han ikke konkret husker, om han har besvaret e-mailen, og heller ikke husker den omtalte situation, men at Dansk Svømmeunion og Team Danmark supporterede Chris Christensen i dagligdagen i Esbjerg Svømmeklub. Han har videre oplyst, at normal praksis i hans arbejdsliv har været, at han ikke nødvendigvis besvarer e-mails, hvor han er i kopi. Endelig tilføjede Lars Sørensen som generel bemærkning, at der var mange uenigheder mellem nogle personer/klubmiljøer og Dansk Svømmeunion vedrørende retningen for dansk elitesvømning, hvilket man i hans øjne bør være opmærksom på i forbindelse med undersøgelsen.

Paulus Wildeboer svarede derimod Chris Christensen den 30. december 2009, hvor han bl.a. skrev følgende:²⁷⁰

"You all talk about becoming important/outstanding swimmers, but all the time since more than a year, I hear all the excuses from being ill, being injured, being unmotivated, etc., etc. Do you really think that you are going to swim faster that way.

[...]

The Danish Swimming Federation is trying to help you, since many years, to become an international outstanding swimmer. If you prefer to be a Club swimmer than please tell us, that makes things easier. Why do I have to hear all the time that you prefer to train with your club? Do you really think that I am going to be soft with you? Do you really think that all the other international top swimmers are going to be soft with you?"

---

²⁷⁰ E-mail af 30. december 2009 vedr. Stuff

Ovenstående episode, der er konkret beskrevet i en e-mail fremsendt umiddelbart efter episoden, illustrerer Paulus Wildeboers adfærd overfor elitesvømmerne og stemmer overens med de forhold, der i den forbindelse er blevet gennemgået ovenfor under Beretninger om træningsmiljøet, afsnit 4.4.8. Mailkorrespondancen er medtaget for at illustrere, at Dansk Svømmeunion blev gjort opmærksom på denne adfærd allerede i 2009.

5.2.3.3 *Paulus Wildeboers udtalelser om mandlige elitesvømmere, august 2010*

B.T. bragte den 14. august 2010 en artikel – ”Landstræner raser: I er elendige”, hvor Paulus Wildeboer blev citeret for bl.a. at have udtalt, ”Vi har en gruppe af virkelig dygtige kvinder, og så har vi et blødt og rent ud sagt møgelendigt herrehold”.

Håndtering af sagen mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark

Den 15. august 2010 skrev Michael Andersen til Lars Sørensen, Pia Holmen og Kaj Aagaard, at de måtte sige til, hvis de havde brug for Team Danmarks kommentarer i debatten vedrørende de mandlige svømmers niveau og indstilling. Charlotte Falkentoft var i kopi på denne e-mail.²⁷¹ Lars Sørensen svarede den følgende dag alle i e-mailtråden, at det ville være en god idé, at Team Danmark kom med en kommentar og uddybede, som følger:²⁷²

”Måske mere i form af en anerkendelse og tillidserklæring til Paulus for det arbejde han udfører så forbilledligt for dansk svømning. Han tørster efter anerkendelse i øjeblikket, og han føler sig totalt misforstået, fejlfortolket og meget demotiveret i øjeblikket. Det er hårdt at være tilskuer til for ham, og sådan set også mig. I hvert fald ikke specielt motiverende.

En evt. anerkendelse og tillidserklæring kan jo, hvis den formuleres rigtigt, laves på en måde så du ikke involveres i den direkte debat om kommentarerne til dansk herresvømning.”

Den 23. august 2010 sendte Michael Andersen en e-mail til Paulus Wildeboer, hvor han indledte med at rose Paulus Wildeboer for resultaterne ved EM i Budapest. Videre skrev han bl.a.:²⁷³

“Team Danmark is very satisfied with your general work in the Danish Swimming Federation and also with your daily work with the individual athletes.

---

²⁷¹ E-mail af 16. august 2010 vedr. Tillykke med et rigtig flot EM 2010

²⁷² E-mail af 16. august 2010 vedr. Tillykke med et rigtig flot EM 2010

²⁷³ E-mail af 23. august 2010 vedr. Invitation to an uformally talk with MA - Team Danmark

During and after the Championship there had been many statements in the Danish media about the performances and the commitment in the boys team. I will like to invite you to a uformally, personal talk - over a cup of coffee in a cafe in Copenhagen - about this debate.”

Michael Andersen videresendte denne e-mail som orientering til Lars Sørensen, Pia Holmen og Charlotte Falkentoft.

Ligeledes den 23. august 2010 skrev Pia Holmen til Michael Andersen, at hun var overrasket over hans udtalelser i TV2 sporten dagen forinden. Carl Holst og Kaj Aagaard var i kopi på denne e-mail, hvoraf det bl.a. videre fremgår:²⁷⁴

”Det er endnu et hårdt slag mod Paulus og Lars, der har gjort og gør et fremragende stykke arbejde for Team Danmark og Dansk Svømmeunion.

De udfordringer vi har internt hos os, og de tilbagemeldinger, som du har fået fra det Team Danmark personale, der var med i Budapest, synes jeg, at vi kunne håndtere i en direkte dialog på møder, mails mv. og ikke igennem medierne.

Jeg har også set din mail til Paulus i dag, og det er selvfølgelig fint og legitimt, at du tager et møde med ham, men gårsdagens udtalelser virker som en kortslutning af mit personaleansvar.

Paulus og Lars er blevet skudt på hele foråret både fra interne interessenter og også i nogen grad i pressen.

Og de mangler i den grad, at vi bakker dem op udadtil, det er ikke nok, at vi gør det indadtil, og du har ikke gjort det lettere for mig at motivere dem til det fortsatte arbejde.

Derudover synes jeg, at det er god skik, at orientere et forbund, at man er blevet interviewet om et forbunds interne anliggender. Jeg kunne ikke drømme om at udtale mig om Team Danmark uden at give dig en hurtig besked efterfølgende.

I går eftermiddags havde Kaj og jeg et møde med tre af de fem herrer, der var til EM. Her blev vi enige om at kigge fremad, trække en streg i sandet og vi havde en god dialog om, hvad der skete i Budapest. Jeg synes faktisk du begår nøjagtig samme fejl, som Paulus gjorde til EM.

---

²⁷⁴ E-mail af 23. august 2010 vedr. Kommentar fra MA vedr. udtalelser i TV2 Sporten

---

Jeg skriver en blog i dag, hvor jeg anerkender den dårlige timing i Paulus budskaber, men samtidig viser anerkendelse for de seks medaljer, som vi havde med hjem, og som da pynter pænt i DIF og Team Danmarks årlige medaljestatistik.”

Michael Andersen svarede samme dag følgende:²⁷⁵

”Tak for din henvendelse. Som det fremgår af nedenstående mail (16.8.2010) kontaktede jeg Lars vedr. den aktuelle sag om Paulus' udtalelser under EM 2010. Såvel skriftligt som mundtligt har jeg meddelt at Team Danmark bakker 100 procent op om både Lars' og Paulus' arbejde i forhold til samarbejdsaftalen mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark. Jeg oplyste også Lars at jeg ønskede en - fortrolig - dialog med Team Danmarks medarbejdere, som havde været en del af truppen under EM 2010 (tre Team Danmark-eksperter) for at blive orienteret om deres opfattelse af sagens indhold. Det er min forpligtigelse som direktør for Team Danmark.

*Jeg blev kontaktet af journalist Chr. Bækgaard fra TV2-Sporten i går - søndag eftermiddag - under mit ophold i Poznan. CB stillede en række spørgsmål **uden** han oplyste at mine svar var båndet - der er "normal praksis". Det er først i dag (mandag eftermiddag) efter at jeg er kommet tilbage til Danmark at jeg kan konstatere at Chr. Bækgaard valgte at bringe et meget uddrag af mine udtalelser uden at jeg var oplyst herom. Indholdsmæssigt kan jeg imidlertid stå inde for udtalelserne.*

Det er naturligvis tænderligt, såfremt du oplever at mine udtalelser i TV2 Sporten vil "kortslutte dit personaleansvar". Jeg opfatter ikke denne sag som "et forbunds interne anliggende", men et fælles anliggende for Dansk Svømme Union og Team Danmark. Jeg uddyber gerne mine synspunkter i denne sag, såfremt du ønsker det.”

E-mailen blev ligeledes sendt i kopi til Carl Holst og Kaj Aagaard, og Michael Andersen videresendte i øvrigt e-mailen som orientering til Charlotte Falkentoft. Under vores interview med Michael Andersen forklarede han om sine udtalelser, at det han sagde i pressen var, at han syntes, at der var potentiale hos de mandlige svømmere.

Michael Andersen orienterede den 12. september 2010 Pia Holmen og Lars Sørensen om, at han var i færd med at aftale det omtalte møde med Paulus Wildeboer, og Lars Sørensen takkede Michael Andersen

---

²⁷⁵ E-mail af 23. august 2010 vedr. Kommentar fra Michael Andersen vedr. udtalelser i TV2 Sporten

for assistancen. Mødet blev afholdt den 20. september 2010,²⁷⁶ og samme dato oplyste Michael Andersen til Lars Sørensen, at han havde haft en rigtig god snak med Paulus.²⁷⁷

I vores interview med Lars Sørensen forklarede vi, at det fremstår som om, at man hovedsageligt var optaget af at tilfredsstille Paulus Wildeboer og spurgte ind til hvorfor. Lars Sørensen forklarede i den forbindelse:

”Det vil jeg ikke sige er rigtigt, men i 2010 er vi så godt kørende med perspektivet og vejen fremad, og der er ingen tvivl om nu, når jeg læser de her ting, så kan jeg godt se, at det bekræfter bare nogle af de ting jeg har sagt. At tiltagende følte Paulus sig misforstået af omgivelserne, og det kan godt være, at det var turning point heromkring. For så kommer der jo de der sager [...] hvor jeg endte på TV2 [...] Det er ekstremt svært for mig at prøve at forklare på en simpel måde. Vi står her under EM og ret meget afhænger af, at han er i balance, og at han kan motivere de svømmere. [...] Det endte jo med at blive et ret godt EM med masser af medaljer osv.”

Lars Sørensen har efter forelæggelse af ovenstående forklaret, at der også var et hensyn at tage til den 2/3 af holdet, som skulle vinde medaljer og skaffe resultater til dansk svømning.

Pia Holmen forklarede om samme emne, at dette var et eksempel på og udtryk for en vanskelig balancegang indenfor elitesport, hvor det egentlige formål var, at alle parter skulle komme videre.

Håndtering af sagen overfor svømmerne

En gruppe mandlige landsholdssvømmere sendte som følge af Paulus Wildeboers udtalelser om dem i pressen et brev stilet til Pia Holmen og Dansk Svømmeunions bestyrelse. Brevet blev fremsendt via e-mail den 17. august 2010. Udover brevet adressater, var også Lars Sørensen og Paulus Wildeboer i kopi. Det bemærkes, at vi også har fundet dette brev arkiveret i Team Danmarks fysiske journaliseringssystem, hvorfor vi kan konstatere, at brevet ligeledes må være blevet fremsendt til Team Danmark, om end det ikke vides af hvem.

Svømmerne fremhævede i brevet, at det fremstod klart, at Paulus Wildeboers kommentarer om dem var negative og personrettede. Ligeledes pointerede svømmerne, at de fandt det uacceptabelt at daværende elitechef Lars Sørensen efterfølgende på landsdækkende TV udtalte sig enig i og bekræftede Paulus Wildeboers udtalelser.

---

²⁷⁶ E-mail af 17. september 2010 vedr. Time and place for meeting, fra Michael Andersen

²⁷⁷ E-mail af 20. september 2010 vedr. Kommentar fra MA

I brevet anmodede svømmerne om en forklaring på, hvad bevæggrunden var for at udstille dem i pressen. Samtidigt understregede de, at de under et møde afholdt med Paulus Wildeboer og Lars Sørensen ikke havde følt, at de havde fået en egentlig undskyldning, eller at deres frustrationer var blevet taget seriøst. Ligeledes udtrykte svømmerne frustration over unionens håndtering af sagen, herunder at Pia Holmen udelukkende havde taget afstand til Paulus Wildeboers udmeldinger, men ikke til Lars Sørensens.

Konkret anmodede svømmerne om svar på, hvad unionen fremover ville gøre for at forhindre lignende situationer, hvordan unionen ville håndtere den pågældende situation internt samt, hvad der i fremtiden ville ske, hvis ikke de nye initiativer på området blev overholdt.²⁷⁸

Lars Sørensen har forklaret, at han ikke kan huske det konkrete brev, men at han husker selve episoden. Om håndteringen af episoden har han forklaret, at de holdt et møde med svømmerne om aftenen under stævnet. Desuden har Lars Sørensen forklaret, at han ikke husker, om Paulus Wildeboer decideret undskyldte episoden, men at han husker, at stemningen var stram under mødet, og at Paulus forsøgte at uddybe, hvad der var sket. Det må antages, at det møde, som svømmerne henviser til i deres brev, er det pågældende møde afholdt under stævnet.

Kaj Aagaard har om ovenstående episode udtalt, at han husker et møde, som han og Pia Holmen havde med de mandlige svømmere, og at han husker det som et godt og konstruktivt møde. Ligeledes har Kaj Aagaard uddybet, at han selv bad om at deltage i det pågældende møde, og at han husker, at han var interesseret i at lytte til svømmerne. Han kunne ikke huske det ovenfor omtalte brev, som de mandlige svømmere fremsendte til Pia Holmen og bestyrelsen, og kunne derfor ikke udtale sig om, hvordan dette brev specifikt blev håndteret. Dog må det antages, at det møde Kaj Aagaard deltog i var en konsekvens af det fremsendte brev.

Kaj Aagaard vidste ikke om og i givet fald hvordan der blev handlet efterfølgende, idet han fandt, at denne efterfølgende opgave lå hos sportschef og direktør – Kaj Aagaard tog for givet, at der blev handlet af dem efterfølgende.

Pia Holmen husker heller ikke det konkrete brev, men hun har på samme måde som Kaj Aagaard forklaret om det møde, der blev afholdt med de mandlige svømmere efter EM, og oplevede at svømmerne var glade efter mødet.

Chris Christensen har om episoden forklaret, at de aldrig fik en reel undskyldning fra Paulus Wildeboer eller Lars Sørensen, og at han ikke husker, om der konkret blev gjort noget videre ved episoden. Det

---

²⁷⁸ Brev fra 4 herresvømmere til Pia Holmen og bestyrelsen om Paulus 2010/2011

samme har en øvrig af de mandlige svømmere forklaret. Den mandlige svømmer husker svagt det møde, de havde med Pia Holmen og Kaj Aagaard, men husker i øvrigt ikke, at der som sådan blev gjort noget for at varetage svømmernes interesser i sagen. Han understregede, at udtalelserne var sket under EM, hvilket havde gjort oplevelsen værre, og at øvrige journalister dengang bekræftede overfor ham, at udtalelserne i artiklen var korrekt citeret.

5.2.3.4 *Paulus Wildeboers e-mails til elitesvømmere samt mediedækning og håndtering heraf, oktober 2010*

Paulus Wildeboers to e-mails til elitesvømmerne

Den 11. oktober 2010 sendte Paulus Wildeboer en e-mail til en række daværende elitesvømmere, hvor han hang svømmerne ud foran hinanden, særligt med fokus på vægt og spisevaner. Lars Sørensen og Jesper Starcke var i kopi på denne e-mail. Af e-mailen fremgår det bl.a.:²⁷⁹

“I also will attach the results from the testing, weight and body fat %, please take a good look and do something with it.

You all work hard every day in the gym and in the pool to become better, but when you are alone r at home, you do not realize that everything you eat or drink is related to your swimming results. Boys should be around 10% body fat, girls all under 20, something like 17 or 18%. Everything else means swimming with extra resistance, less stream lining = shorter DPS, less O2 uptake, a much lower VO2 max and thus much higher lactate at (s)lower speed. (please take a good look at all the fat KG you are moving with you the whole day!!!

It is even worse. The body adapts much faster to the training load if your weight is perfect and if it is far too high, like [anonymiseret svømmer 1] and [anonymiseret svømmer 2], it does not adapt at all. You cannot pretend to be the best and not take care of yourself. Stop hiding behind your parents, “I almost do not eat”, one day does not matter, etc., etc. You have to use the power from the mind to make yourself the best, it is clearly your responsibility and you have to be and become proud of yourself and not ashamed like you should be right now.

Remember the mirror!!!!

Eat healthy, eat a lot, but healthy. You burn around 6000 calories a day in heavy training, just eat 4500 , which is more than enough and you will lose several grams every day which will

---

²⁷⁹ E-mail af 29. oktober 2010 vedr. Paulus Wildeboer

make the difference within a month. If you are not able to do it yourself, we will increase the work load with extra running and so on until you have a better body composition.

Help the others to achieve their goals and try to be positive about it. You do not smoke and you do not drink alcohol and you do not use drugs like most of the young people now a days. Why is that? Because you want to be a really good swimmer. Then why do you eat too much.

Work on being in top shape and take very good care of your body. You don't want to look beautiful, or you prefer to be fat and sloppy?

*We all admire top athletes, why not convert yourself in one and be a role model for others?"
(vores fremhævning)*

Lars Sørensen svarede Paulus Wildeboer den 15. oktober 2010 og foreslog ham at håndtere svømmernes vægtproblemer på anden vis:²⁸⁰

I have been wanting to give you my comment on this email. I can, of course, easily spot and identify the need for some of the swimmers to work hard on the issue of general fitness and then also weight loss. However, there must be a better way to work with this than to write it in a common email sharing the short comings of individual swimmers in front of the group. You on the other side of world and they in Copenhagen with Jesper. Maybe I am naïve, but I don't think that increased ownership and self responsibility is increased in this way. And, of course, I am completely aware that you address the topic very frequently while present at Bellahøj also.

An idea: the swimmers you think have problems and need should, like we already agreed upon with [anonymiseret svømmer 1], speak with both [redacted] (the Team Danmark dietician), and then they [redacted] should aid you in setting up goals and more importantly in obtaining the goals with the swimmers. Maybe this way you could get rid off a negative topic with the same swimmers all the time.

Can this be a way? (vores fremhævning)

Da vi ikke er i besiddelse af Lars Sørensens mailboks, har vi ikke kunnet undersøge, hvad Paulus Wildeboer eventuelt har svaret på denne e-mail men den 23. oktober 2010, dvs. mindre end to uger efter den ovenfor omtalte e-mail, skrev Paulus Wildeboer igen en personligt kritiserende e-mail vedrørende vægtproblemer, denne gang til to svømmere. Af e-mailen fremgår det bl.a.:

"As you already know I am very disappointed by your enormous weight gain from this summer.

---

²⁸⁰ E-mail af 29. oktober 2010 vedr. Paulus Wildeboer

[...]

As it looks now, after almost 2 months of training, you are not able to lose the weight and you are still eating a lot of food that will not exactly help you to lose weight.

Jesper and I have been very nice to you and comprehensive, but right now I am finished with this item and I hope Jesper too.

Starting with today, you are going to do what you need to do to get back to the right weight. Every gram on the weight scale comes in your body trough the mouth, so stop telling us that you only are eating fruit and vegetables. I see now in Bogota, every day, what [anonymiseret svømmer 1] is eating and she eats exactly the same as us, [anonymiseret svømmer 3], [anonymiseret svømmer 4] and myself, or more. Only once every 10 meals she tries to eat a little bit less. And I do not see what she is eating in her room.....

Funny is that we train 6 hours a day and the weight is exactly the same as last week, although it looks that the running is making her legs stronger and less fat.

To help you with the motivation, first you stop lying to us and you write down on a paper (clean and nice) everything you eat, during the whole day. Every day you bring that paper to the workout and you show it to us before your weight is controlled.

If you still do not lose weight you will not be allowed to swim the next competition, starting with the world cup in Stockholm and continuing with the Europeans in Eindhoven for Amalie and the World Championships in Dubai for [anonymiseret svømmer 1].

You are very selfish in this matter and it is now completely out of control and this has to finish right now.

[...]

[Team Danmark-ekspert] *is willing to help you with getting the right mind set in this matter.*

[...]

[Anonymiseret svømmer 1] *write him between tonight and tomorrow morning, we already agreed upon that. I want a copy of that mail.*

Amalie, if you don't take care you will have very soon a very bad experience, because several girls who have been always slower than you will beat you and I do not think that you will like that.

[...]

We have quite a lot of girls who do know how to take care, we train enough to have a very nice, slim and fit body. If you do not want to collaborate, I also will stop to give you the chance to participate and it all starts with the competitions, where you represent the Danish National Team. We want to be proud of that team. Are you proud of yourself right now? I think that the answer is obvious.

[...]

I expect your comments on this writing within the next 24 hours. Private, not on face book or something similar.” (vores fremhævning)

Amalie Emma Thomsen har forklaret, at hun var den ene modtager af denne e-mail, og at hun stoppede brat på NTC i efteråret 2010 i forbindelse med denne episode. Om perioden op til modtagelse af e-mailen har hun forklaret om daglige vejninger under Paulus Wildeboer samt om sin første træningslejr i sin tid på NTC, som foregik på Cypern i februar 2010, hvor Paulus Wildeboer allerede på det pågældende tidspunkt italesatte foran de øvrige svømmere, at hun skulle tabe sig:

”Det var bare som sagt rigtig hårdt at være i som 14-årig pige, når der var så meget fokus på det der nu var fokus på, som vægt og generelt at ens personlighed blev taget lidt væk fra én.”

Hun var i oktober 2010 på en træningslejr i Las Palmas, Spanien, imens Paulus Wildeboer var i Bogotá, Colombia, med en gruppe af de øvrige elitesvømmere. Om denne træningslejr forklarede hun følgende:

”Jeg skulle skrive sedler omkring hvad jeg spiste, hvis jeg spiste oppe på værelset [...] Jeg fik slankepiller. [...] En aften får jeg en mail fra Paulus, og jeg kan se, at den også er sendt til [anonymiseret svømmer 1]. Og i den mail der står der, at jeg må ikke være tilfreds med mig selv, og jeg bliver smidt af landsholdet hvis jeg ikke taber mig.”

Det var på denne træningslejr i Spanien, at Amalie Emma Thomsen modtog den ovenfor omhandlede e-mail fra Paulus Wildeboer, som gjorde, at hun endte med at indstille sin tid på NTC.

Dansk Svømmeunions indledende håndtering af Paulus Wildeboers to e-mails

Lars Sørensen sendte den 29. oktober 2010 de to e-mails fra Paulus Wildeboer til en advokat, og anmodede om rådgivning. Pia Holmen var i kopi på denne e-mail.²⁸¹ Ligeledes videresendte Lars Sørensen den 29. oktober 2010 de to e-mails fra Paulus Wildeboer samt anmodningen om advokatrådgivning til Charlotte Falkentoft. Lars Sørensen har i forbindelse med vores undersøgelse forklaret, at advokatrådgivningen omhandlede den skriftlige advarsel, der senere blev givet til Paulus som konsekvens af episoden.

Den 1. november 2010 afholdt Lars Sørensen og Pia Holmen således et møde med Paulus Wildeboer vedrørende hans samarbejdsproblemer. Det fremgår af mødereferatet, at Pia Holmen var bekymret for samarbejds klimaet, særligt grundet de seneste seks måneder.

I henhold til mødereferatet nævnte Lars Sørensen en række episoder som eksempler, som han selv havde været vidne til: at Paulus Wildeboer havde været i udtalt dårligt humør under DM, hvilket var offentligt synligt, nyhedsartiklen fra EM vedrørende de mandlige svømmere, direkte og anklagende e-mails til svømmere og kollegaer samt udskældning af øvrige trænere under trænermøder. Det var således ikke de to ovenfor nævnte kritiske e-mails alene, der gav anledning til samtalen.

Af mødereferatet fremgår videre en række anbefalinger, som i forbindelse med mødet blev givet til Paulus Wildeboer af Pia Holmen, herunder at Paulus Wildeboer fremover skulle rette kritik direkte til den pågældende person, fortrinsvis mundtligt. Det fremgår i den forbindelse, at anvendelsen af e-mail skal overvejes nøje, og at der altid skal tages højde for, at det er nemt at videresende e-mails, bl.a. til journalister. Derudover fremgår det, at kritik rettet mod kollegaer altid skal gives personligt eller på telefon på civiliseret vis, og ikke på e-mail. Ligeledes fremgår det, at problemer vedrørende vægt og øvrige specifikke eller personlige problemer med en svømmer skal gives direkte og personligt; ikke på e-mail eller foran hele gruppen. I tillæg hertil fremgår det, at der skal anvendes hjælp fra eksperter, når det vurderes nødvendigt. Desuden fremgår det af referatet, at uddeling af piller skal ske med skriftligt samtykke fra svømmere, samt at hvis muligt skal uddeling ske gennem en læge. Paulus Wildeboer blev ligeledes opfordret til at tilbageholde eller reducere sine humørsvingninger.

Mødereferatet er underskrevet af Pia Holmen men ikke af Paulus Wildeboer. Dansk Svømmeunion har skriftligt oplyst, at både Pia Holmen og Lars Sørensen er forsikrede om, at dokumentet blev underskrevet af Paulus Wildeboer, men at den originale udgave med underskrift formentlig er gået tabt.

Pia Holmen har om ovenstående forklaret, at hun og Lars Sørensens indledende tanker vedrørende håndteringen af sagen var, at Paulus Wildeboer måtte blive opsagt, men at svømmerne forsvarede Paulus

---

²⁸¹ E-mail af 29. oktober 2010 vedr. Paulus Wildeboer

Wildeboer, og at de derfor blev enige om, at det ville have værre konsekvenser for svømmerne at opsige Paulus Wildeboer end at lade ham fortsætte i sin stilling.

Om beslutningen om at give Paulus Wildeboer en skriftlig advarsel fremfor at opsige ham forklarede Lars Sørensen:

"Vores vurdering var, at vi var sikre på at vi havde en dygtig træner, og at vi var sikre på, at vi kunne tøjle ham, men at vi var nødt til at sende et kraftigt signal. Det er jo klart at når man får sådan en [...] advarsel, [...] så har man jo taget det skridt i retning af, at afskedigelse er det næste skridt."

Lars Jørgensen forklarede, at så vidt han husker, var Pia Holmen og Lars Sørensen tæt på at opsige Paulus Wildeboer som følge af episoden med e-mailen til de to svømmere. Lars Jørgensen uddybede i den sammenhæng:

"Jeg mener faktisk, at nogle af svømmerne kom tilbage og sagde, 'rolig, vi vil meget gerne beholde ham'."

Forespurgt hvilke svømmere der her var tale om, svarede han:

"Bl.a. [anonymiseret svømmer]. Men de detaljer kan jeg ikke huske."

Adspurgt, om der var noget i de e-mails fra Paulus Wildeboer fremsendt i oktober 2010 eller den øvrige korrespondance, der gav anledning til bekymring i bestyrelsen eller styregruppen, hvori Lars Jørgensen sad, svarede han:

"Nej. Ikke som jeg husker det. [...] Han satte jo overlæggen højt. Og gik jo ind i det her med hud og hår. Og det tror jeg også han forventede at de atleter han havde med at gøre, at de også gjorde det."

Lars Jørgensen har efter forelæggelse af ovenstående uddybet, at bestyrelsen ikke var bekymret, fordi de havde tillid til, at eliteafdelingen ville håndtere sagen fornuftigt.

Således medførte de to e-mails fra Paulus Wildeboer – sammen med øvrige episoder i tiden herop til – at han blev indkaldt til et møde herom, hvor han blev informeret om nogle områder, hvorpå han skulle ændre adfærd. Det bemærkes, at den personalemæssige irttesættelse i henhold til referatet fra mødet den 1. november 2010 ikke konkret omhandlede den måde, hvorpå vejninger blev foretaget på NTC.

Team Danmarks indledende interne korrespondance om e-mails og mediedækning af Paulus Wildeboer i øvrigt

Charlotte Falkentoft orienterede Michael Andersen, den 1. november 2010, som var samme dato som for unionens møde med Paulus Wildeboer, om, at TV2 arbejdede på en LPS-udsendelse om Paulus Wildeboer:²⁸²

"Her opdatering om en lidt mere trist affære som vi håndterer i øjeblikket og som kunne medføre en henvendelse eller to fra forskellige journalister til dig.

Jeg blev kontaktet af Lars Sørensen i slutningen af sidste uge, som fortalte at TV2 arbejder på en LPS om SVØM og mere specifikt et kritisk indslag om Paulus Wildeboer. Vinklen formodes at være mandskabsbehandling, vægtregulering og mulige krænkelse af (en?) kvindelig(e) svømmer(e).

Samtidig hermed har Paulus under træningslejren i Columbia sendt mails til svømmere, hvor han "offentligt" hænger to svømmere ud (anonymiseret svømmer 1] og Amalie E. Thomsen) fordi de vejer for meget (se efterfølgende mail). Amalie har i forlængelse heraf meddelt, at hun ønsker at stoppe på NTC med øjeblikkelig virkning og vender tilbage til Sigma.

Ovenstående har fået Lars og Pia til at reflektere over Paulus' håndtering af forskellige situationer - forholde sig kritisk hertil endnu engang, ligesom Lars har talt med forskellige relevante interessenter. Udkommet af refleksionerne blev at Lars, Pia og bestyrelsen konkluderede, at de ikke kan stå inde for den måde, hvorpå Paulus har handlet i forskellige situationer. Hans metoder for at opnå målsætningerne er ikke forenelige med SVØMs moralske og etiske grænser. Det skal tilføjes, at SVØM ikke har kendskab til, at der skulle være noget at komme efter ift rygterne om krænkelse.

Med udgangspunkt i ovenstående har Lars og Pia i dag holdt møde med Paulus, hvor de har gjort det klart, at hans håndtering af svømmerne i forskellige sammenhænge er uacceptabel. Lars fortæller mig, at han tidligere har markeret overfor Paulus, men - i bagklogskabens lys - nok ikke tilstrækkelig stærkt. Det har de til gengæld gjort nu. Paulus har fået at vide, at han får en skriftlig advarsel og de er i færd med at formulere, hvilke områder han skal forbedre sig på i løbet af de kommende tre måneder. Forbedringerne er en forudsætning for, at SVØM ser sig i stand til at fortsætte samarbejdet med Paulus. Paulus er derudover blevet tilbudt et coaching forløb som han overvejer.

---

²⁸² E-mail af 2. november 2010 vedr. Kommentar fra MA vedr. SVØM/Paulus/LPS - TV2

Paulus var overrasket og havde svært ved at se, at han var gået over grænsen i nogle af de eksempler SVØM bragte op. Det kan give anledning til bekymring ift. om man kan tro på, at han reelt kan ændre adfærd på de områder, der er uhensigtsmæssige. SVØM er skeptiske, men mener på baggrund af dagens møde, at Paulus skal ha' chancen for at ændre på tingenes tilstand. Såfremt Paulus havde givet udtryk for, at han ikke ville ændre på sin approach havde SVØM en fratrædelsesaftale klar.

Næste step er, at SVØM udsender en pressemeddelelse om sagen. Det er nødvendigt for dem at tage afstand fra nogle af de ting Paulus har gjort, men naturligvis på en måde som ikke stækker Paulus fuldstændig. Jeg har opfordret til, at de handler nu - inden LPS er rullet over skærmen - så de ikke bliver presset over i defensiven.

Jeg har på TDs vegne forsøgt at udfordre Lars på hans overvejelser omkring processen, ligesom jeg har udtrykt opbakning: Hvis SVØM ikke kan stå inde for den måde hvorpå Paulus går efter målene, så må SVØM tage konsekvensen heraf og så må vi i fællesskab forholde os til fremtiden. Samtidig skal Paulus behandles ordentligt; Vi skal være sikre på at han ved, at han er gået over grænsen og han skal ha' mulighed for at ændre på tingene.

Jeg håber ovenstående - sammen med den efterfølgende mail - giver dig et overblik over forløbet. Og jeg sørger for, at du får pressemeddelelse og andet relevant materiale så snart det foreligger. Ift. eventuelle henvendelser fra pressen tror jeg en hensigtsmæssig tilgang kan være at TD - ganske som SVØM - ikke ønsker resultater for en hver pris. Og at vi er tilfredse med/går ud fra at SVØM håndterer sagen så det (også) fremadrettet sikres, at elitearbejdet på en gang er både forsvarligt og målrettet." (vores fremhævning)

Den efterfølgende omtalte mail er et videresendt eksemplar af Paulus Wildeboers e-mails til svømmerne af henholdsvis 11. oktober og 23. oktober 2010.²⁸³ Michael Andersen svarede bl.a. følgende den 2. november 2010:²⁸⁴

"Jeg er helt enig i at Paulus' skriftlige personlige kritik af to navngivne svømmers vægt er meget uacceptabel og han bør tildeles en skriftlig advarsel. Såfremt han ikke accepterer denne skriftlige advarsel eller ikke ønsker at ændre adfærd, bør SVØM tage konsekvensen = opsiges ansættelsesforholdet. Jeg er også enig i at SVØM med såvel formand, direktør som sportschef som underskrivere bør udsende en pressemeddelelse før TV2 - eller andre medier - omtaler

²⁸³ E-mail af 1. november 2010 vedr. PW

²⁸⁴ E-mail af 2. november 2010 vedr. Kommentar fra MA vedr. SVØM/Paulus/LPS - TV2

sagen. Send mig lige en sms, når pressemeddelelsen udsendes. Jeg er også enig i dit forslag til Team Danmarks synspunkter og holdninger i denne sag. Måske er det en fordel at du - eller Per - udtaler sig på Team Danmarks vegne i denne sag - såfremt jeg bliver kontaktet direkte (med en tidsforskel på 12 timer) kan jeg blot meddele at jeg er på ferie på NZ og ikke ønsker at kommentere sagen "på afstand". Samtidigt kan jeg henvise evt. journalister til dig eller Per." (vores fremhævning)

Carl Holst forklarede om denne sag, at så vidt han husker, orienterede hverken Charlotte Falkentoft eller Michael Andersen bestyrelsen herom. Referaterne fra Team Danmarks bestyrelsesmøder i den pågældende periode tyder tilsvarende på, at bestyrelsen ikke blev involveret i forholdene.

På baggrund af ovenstående kan det lægges til grund, at forholdet, herunder håndteringen af Paulus Wildeboer, også blev drøftet internt i Team Danmark. Her var holdningen, at Paulus Wildeboers adfærd tilsagde en skriftlig advarsel, som burde medføre opsigelse, hvis ikke advarslen medførte adfærdsændringer. Forholdet blev tilsyneladende ikke bragt til bestyrelsen.

Mailkorrespondancen tyder på, at Dansk Svømmeunion havde intentioner om at tildele Paulus Wildeboer en egentlig skriftlig advarsel efter mødet den 1. november. Vi har derfor efterspurgt en sådan advarsel hos unionen, som skriftligt har besvaret, at Paulus i henhold til mødereferatet ikke blev stillet i udsigt, at han ville modtage en skriftlig advarsel, at det ifølge Pia Holmen er meget muligt, at mødereferatet blev opfattet som en advarsel, herunder at denne også blev omtalt som sådan, fx i forhold til bestyrelsen, samt at det i øvrigt er vanskeligt for unionen at se, hvad formålet med at skrive en selvstændig advarsel senere i samme måned skulle være, og at de ser mødereferatet tilstrækkeligt til i sig selv at være en skriftlig advarsel. Unionen har derudover oplyst, at Lars Sørensen ikke har nogen erindring om, at han skulle have givet Paulus Wildeboer en advarsel efter mødet 1. november 2010.²⁸⁵

En forudsætning for, at der er tale om en skriftlig advarsel, er imidlertid, at det fremgår udtrykkeligt, at manglende efterlevelse af advarslen kan medføre ansættelsesretlige sanktioner.²⁸⁶ Dette fremgår der ikke noget om i det pågældende mødereferat. Det må derfor kunne lægges til grund, at der ikke eksisterer en formel skriftlig advarsel, og at det er mødereferatet af 1. november 2010, som unionen omtaler som den skriftlige advarsel til Paulus Wildeboer.

---

²⁸⁵ E-mail fra Enver Hansen af 17. januar 2020 vedr. Advokatundersøgelse om elitesvømmere - Forespørgsel om materiale

²⁸⁶ Mikael Marstal, Bortvisning – suspension og fritstilling, 1. udgave, s. 13

Team Danmarks interne drøftelser om håndtering og kommunikation

Ligeledes den 2. november 2010 skrev Pia Holmen til bl.a. Charlotte Falkentoft med Lars Sørensen i kopi, at Dansk Svømmeunion havde droppet en pressemeddelelse på baggrund af rådgivning fra Morten Møhlholm og i stedet havde sendt en e-mail rundt til eliteklubnetværket.²⁸⁷ Af e-mailen til eliteklubnetværket fremgår det, at Pia Holmen og Lars Sørensen på et møde med Paulus Wildeboer havde drøftet de metoder, principper og værdier, som unionen ønskede efterlevet, og at samtalen var en konsekvens af en periode, hvor Paulus' kompromisløse tilgang til svømmere og trænere havde skabt usikkerhed om unionens linje.²⁸⁸

Charlotte Falkentoft videresendte denne e-mail til Michael Andersen, som den 3. november 2010 svarede, at han fandt meddelelsen til eliteklubnetværket indholdsløs og egnet til at skabe mere uklarhed og forvirring. Michael Andersen udtrykte i den forbindelse efterspørgsel efter information om, hvilke fremadrettede konsekvenser mødet med Paulus Wildeboer havde haft.²⁸⁹

Charlotte Falkentoft skrev ligeledes den 3. november 2010, at hun delte Michael Andersens opfattelse, og at hun derfor havde sat spørgsmålstejn ved, hvor unionens grænser går, hvordan deres interesser ville vide, at de var på rette spor igen, samt hvor og hvordan de ville opleve en ændring. Videre skrev Charlotte Falkentoft bl.a.:²⁹⁰

"Ift Paulus er jeg enig i at de har gjort det rigtige. Men med det de kommunikerer ud, så tror jeg bare ikke det er synligt for interessenterne at de har bevæget sig fra A til Z, og at de virkelig har markeret hårdt overfor Paulus. Det skrevne kan opfattes som en lidt tynd kop the - som om de ikke for alvor tager det seriøst, selvom de bestemt gør det!

Udover ovenstående har jeg opfordret Lars til også at skrive til landsholdssvømmerne, da det i høj grad er dem som er direkte berørt i sagen. Jeg har også opfordret ham til personligt at følge op mundtlig i forlængelse af skrivelsen til svømmerne. Dette for at sikre, at de har forstået budskabet og for at sikre, at der ikke er svømmere som sidder derude med en dårlig oplevelse som vi ikke er bekendt med, fordi de ikke har turde stå frem. Det er vigtigt, at alle nu får mulighed for at sige, hvad der skal siges, så der ikke ruller eventuelle skeletter ud af skabet på et senere tidspunkt. Der skal ryddes op nu, en gang for alle så at sige.

---

²⁸⁷ E-mail af 2. november 2010 vedr. VS: Til fortrolig orientering fra Dansk Svømmeunion

²⁸⁸ E-mail af 3. november 2010 vedr. Kommentar fra MA vedr. "fortrolig orientering fra Dansk Svømmeunion"

²⁸⁹ E-mail af 3. november 2010 vedr. Kommentar fra MA vedr. "fortrolig orientering fra Dansk Svømmeunion"

²⁹⁰ E-mail af 4. november 2010 vedr. Kommentar fra MA vedr. "fortrolig orientering fra Dansk Svømmeunion"

Lars gav udtryk for, at han er enig i, at der skal skrives ud til svømmerne - det skulle dog endeligt cleares med [kommunikationsmedarbejder] og Pia. Derimod var han ikke enig i, at kontakte alle svømmerne for at lede efter eventuelle skeletter i skabene. Han taler meget om, at dette jo er et personale anliggende og der er grænser for, hvad de kan sige og gøre ift deres interesser. Jeg kan bare være bekymret for, om der herved bliver overset noget. Ligesom jeg kan være bekymret for, om Lars bliver opfattet som om han har bakket 100% op omkring Paulus' holdninger og handlinger. For det er jo Pia der har skrevet ud og taget afstand fra Paulus handlinger."

Michael Andersen svarede den 4. november 2010, at han var enig i Charlotte Falkentofts synspunkter, og at det var vigtigt, at disse blev meddelt til Dansk Svømmeunion, og nævnte i den forbindelse, at det kunne være en fordel at Charlotte Falkentoft sammen med Per Boldt Jørgensen, daværende chef for konsulenterne, holdt et møde med Kaj Aagaard, Lars Sørensen og Pia Holmen.

Ligeledes skrev Michael Andersen:²⁹¹

"Det værste tænkelige scenarium vil være at både Lars og/eller Paulus bliver 'afskediget' eller 'går selv' – det vil være særdeles uheldigt 1 ½ år før OL 2012 – med meget gode sportslige OL-potentialer"

Dansk Svømmeunion og Team Danmarks drøftelser om håndtering og kommunikation

Sideløbende skrev Lars Sørensen i en e-mail stilet til seniorbruttogrupperesvømmerne og svømmere på NTC, at han og Pia Holmen havde afholdt møde med Paulus Wildeboer, hvor de var blevet enige om at justere tilgangen til hvordan landsholds- og NTC-arbejdet skulle foregå, herunder tonen i forbindelse hermed.²⁹² Den e-mail vi er i besiddelse af, er sendt til Charlotte Falkentoft den 3. november 2010, som efterfølgende videresendte e-mailen til Michael Andersen²⁹³ og Lone Hansen.²⁹⁴ Det må dog formodes, at e-mailen ligeledes er fremsendt til den tiltænkte målgruppe.

Charlotte Falkentoft og Per Boldt Jørgensen, som var Charlotte Falkentofts chef, udarbejdede i fællesskab i perioden den 5.-8. november 2010 et udkast til e-mail til Pia Holmen vedrørende unionens

---

²⁹¹ E-mail af 4. november 2010 vedr. Kommentar fra MA vedr. "fortrolig orientering fra Dansk Svømmeunion"

²⁹² E-mail af 3. november 2010 vedr. Møde med Paulus

²⁹³ E-mail af 4. november 2010 vedr. Møde med Paulus

²⁹⁴ E-mail af 18. november 2010 vedr. Møde med Paulus

håndtering af og kommunikation i forbindelse med sagen.²⁹⁵ Den endelige e-mail blev fremsendt af Charlotte Falkentoft til Pia Holmen, Lars Sørensen og Kaj Aagaard den 12. november 2010. Michael Andersen og Per Boldt Jørgensen var i kopi.

Af e-mailen fremgår det bl.a., at elitearbejdet skal leve op til Etisk Kodeks for Dansk Konkurrenceidræt, hvorfor Team Danmark fandt det godt og vigtigt, at unionen havde reageret. Samtidigt fremgår det, at Team Danmark er i tvivl om, hvorvidt den udmeldte kommunikation til interessenterne tydeliggør unionens håndtering, holdning og værdier tilstrækkeligt klart. Videre understreges det, at Team Danmark finder det vigtigt at sikre, at der ikke sidder nogen tilbage med en dårlig oplevelse, som unionen ikke var bekendt med, fordi folk ikke turde stå frem. Endelig afsluttes e-mailen med en opfordring til, at unionen præciserer og synliggør overfor interessenterne, hvad der for fremtiden ville blive ændret samt, hvad der er unionens holdning og værdier.²⁹⁶

Denne e-mail besvarede Pia Holmen den 17. november 2010, hvor følgende bl.a. fremgår:²⁹⁷

”Vi havde nok ikke kunnet svare særligt konstruktivt i fredags, idet vores ultimative og spontane reaktion var, ok nu skal vi også kæmpe på den front, og nu vasker TD sine hænder med denne lange og meget detaljerede mail.

Da der også var andre udfordringer, der skulle klares, aftalte vi henover weekenden et møde i den arbejdsgruppe, som vi har nedsat, hvis primære opgave er, at få en direkte dialog og personlige relationer til eliteklubbernes formænd og eliteansvarlige.

[...]

På mødet i aften, var mailen fra jer også på dagsordenen og vi aftalte, at jeg skulle kvittere for mailen.

Først og fremmest, vi håber, at I er helt på det rene med, at vi har tiltrådt ”Etisk kodeks for dansk konkurrenceidræt” og vi kan ikke acceptere, at den ikke efterleves. Det er en bestyrelsesbeslutning.

---

²⁹⁵ E-mail af 8. november vedr. Til fortrolig orientering fra Dansk Svømmeunion

²⁹⁶ E-mail af 12. november 2010 vedr. Kommentarer fra TD vedr. aktuelle problemstillinger i SVØM

²⁹⁷ E-mail af 17. november 2010 vedr. Kommentarer fra TD vedr. aktuelle problemstillinger i SVØM

For det andet, Paulus har fået en skriftlig advarsel – som han har underskrevet. Men vi kan altså ikke gå ud og kommunikere dette direkte. Det er en personalesag, men man skal være ualmindelig underfrankeret, hvis man som klubleder og klubtræner, ikke kan læse imellem linjerne, og regne det ud, i forhold til den orienteringsmail, som vi udsendte efter snakken med Paulus. Jeg har da også fået flere replikker pådette fra klubledere, som med et skævt smil, har kommenteret mailen.

Så er der svømmerne, de fik jo også en mail – til orientering. Orienteringen af svømmerne var en balancegang, indrømmet, men når vi nu har accepteret, at Paulus fortsætter, med de aftalte forbedringspunkter, så skal vi også bakke op, og sikre, at han har autoritet og gennemslagskraft. Vi syntes, at det ville være kunstigt at ringe rundt til seniorlandsholdet, og skabe yderligere forvirring om Paulus' status. Lars er jævnlige i dialog med svømmere og deres trænere – på seniorlandsholdet. Michael Hinge på juniorlandsholdet.” (vores fremhævning)

Team Danmark og Dansk Svømmeunion aftalte at afholde et møde den 22. november 2010 på baggrund af ovenstående mailkorrespondance.²⁹⁸ Vi har ikke kunnet finde et referat fra dette møde. Kaj Aagaard husker ikke mødet. Lars Sørensen husker heller ikke, hvordan forholdene i ovenstående e-mail blev håndteret, men han forklarede, at han vil mene, at det for Dansk Svømmeunion har været en balancegang rent formuleringsmæssigt i forhold til, om omverdenen skulle vide, at man havde givet en skriftlig advarsel. Han forklarede endvidere, at det måske har indgået i overvejelserne, at man ikke ville forringe Paulus' legitimitet overfor svømmerne og klubberne.

Det kan udledes af ovenstående, at man i Dansk Svømmeunion valgte at undlade at følge direkte op hos svømmerne, som det blev ønsket fra Team Danmarks side. Som det fremgår ovenfor, var Team Danmarks forslag bl.a. begrundet i at sikre, at der ikke var flere dårlige oplevelser blandt svømmerne, man ikke kendte til. Dansk Svømmeunions valg blev begrundet med, at man ikke ønskede at skabe ”yderligere forvirring om Paulus' status”.

Mediedækning af Paulus Wildeboers e-mails og offentlige vejninger

Sideløbende kom det frem i medierne, at Paulus Wildeboer havde sendt den ovenfor omtalte e-mail af 11. oktober 2010 til de to svømmere, hvor han på grov vis kritiserede de to svømmere for deres vægt og spisevaner og truede med, at de ville blive smidt af holdet. Således orienterede Pia Holmen den 17. november 2010 Team Danmark v/bl.a. Charlotte Falkentoft og Michael Andersen samt DIF v/Morten

---

²⁹⁸ E-mail af 19. november 2010 vedr. Kommentarer fra TD vedr. aktuelle problemstillinger i SVØM

Mølholm Hansen om, at den pågældende e-mail var blevet sendt til Ekstra Bladet,²⁹⁹ og artiklen herom blev bragt den følgende dag, den 18. november 2010.³⁰⁰

I forlængelse af offentliggørelsen skrev Pia Holmen den 18. november 2010 en e-mail til bl.a. Kaj Aagaard, Lars Jørgensen, Michael Andersen, Charlotte Falkentoft, Morten Mølholm Hansen, Lars Sørensen og en kommunikationsmedarbejder om håndteringen af mediedækningen. E-mailen omhandler bl.a. Lars Sørensens deltagelse i et interview til LPS, og Pia Holmen beskrev i den forbindelse emnerne for udsendelsen.³⁰¹

"Emner: den konkrete mail fra Paulus til Amalie og [anonymiseret svømmer 1] samt spørgsmålet om "offentlig" vejning på NTC. Det har vi her sidst på eftermiddagen grundigt drøftet: Lars, [kommunikationsmedarbejder] og jeg, og vi har også været i telefonisk kontakt med Morten om det. Lars har talt med Paulus og fået en grundig orientering om, hvordan vejning foretages på NTC, så her er Lars helt opdateret. LPS metoder vil Lars ikke stille spørgsmålstegn ved i aften i studiet (råd fra Morten), men det vil vi efterfølgende sandsynligvis forfølge. Lars har i øvrigt dokumentation på, at vi i forbindelse med [Anonymiseret] exit fra NTC, var i kontakt med hende og hendes familie omkring årsagerne. Her afviste familien at det drejede sig om vægtproblemer og spiseforstyrrelser" (vores fremhævning)

Vi spurgte under vores interview med Lars Sørensen ind til, hvad orienteringen fra Paulus Wildeboer om, hvordan vejningerne foretoges på NTC, bestod i:

"Jeg kan ikke huske at jeg... Det har jeg jo selvfølgelig fået, for vi er jo selvfølgelig gået til den. Men jeg er i hvert fald ikke vidende om, at der foregår daglige vejninger på NTC."

Heller ikke Pia Holmen husker konkret, hvordan vejningerne i henhold til denne orientering foregik. Pia Holmen har efter forelæggelse af ovenstående forklaret, at hun ikke husker, hvordan vejningen foregik, da hun ikke var ansvarlig for implementering, eksekvering eller supervisering af retningslinjerne. Hun har forklaret, at hendes opgave var at sikre, at eliteafdelingens og Team Danmarks fælles arbejdsgruppe håndterede dette, hvilket hun ikke havde nogen grund til at tro, at de ikke gjorde.

Vi spurgte også Lars Sørensen, om man tilsvarende opsøgte svømmerne og spurgte, hvordan vejningerne foregik. Hertil svarede Lars Sørensen:

---

²⁹⁹ E-mail af 17. november 2010 vedr. Ekstra Bladet

³⁰⁰ Ekstra Bladet artikel af 18. november 2010

³⁰¹ E-mail af 18. november 2010 vedr. Kommentar fra MA - Team Danmark vedr. "Status på en hektisk dag"

”Det står der jo et eller andet sted, at jeg har tiltænkt at gøre, så det har jeg indiskutabelt gjort. [...] Jeg kan ikke huske, om jeg et halvt år efter har kigget på [anonymiserede svømmere] og hvem der nu var på NTC på det tidspunkt, og sagt ’hvad så, fortsætter det?’. Det har jeg nok ikke gjort. Der har jeg nok haft tillid til, igen, at systemet rundt omkring, som vi har skabt, var stærkt nok til, at der skulle kunne blive givet en tilbagemelding, hvis det fortsatte”

Endelig spurgte vi, på baggrund af ovenstående e-mail vedrørende de emner, der blev behandlet i LPS'en, Lars Jørgensen, om emnet omkring offentlige vejninger var noget, man efterfølgende drøftede i bestyrelsen. Han forklarede, at han ikke kunne huske, at dette specifikt skulle være blevet diskuteret i bestyrelsen. Han tilføjede, at der blev lavet nogle retningslinjer, og at dette blev håndteret i arbejdsgruppen. Lars Jørgensen har i øvrigt efter forelæggelse uddybet, at sådanne emner også blev diskuteret overordnet i styregruppen.

Michael Andersen besvarede e-mailen af 18. november 2010. Han skrev, at han selv var blevet kontak-
tet af journalister i forbindelse med sagen, og videre følgende:³⁰²

”Jeg sagde at Team Danmark løbende i den konkrete sag er blevet orienteret af SVØM og at Team Danmark opfatter sagen som et internt personaleanliggende, som SVØM's sportslige og administrative ledelse har ’taget hånd om’. Jeg præciserede også at det altid er de enkelte specialforbund, der ansætter og afskediger landstrænere – og ikke Team Danmark. Endvidere at det er Team Danmarks opfattelse at de seneste 4-5 års udvikling i dansk elitesvømning har været meget positiv – og at der er mange aktører, som har andel i denne udvikling: Svømmere, klubberne og forbundet.”

Pia Holmen sendte den 19. november 2010 en status på mediedækningen og håndteringen heraf til bl.a. Michael Andersen, Charlotte Falkentoft, Lars Sørensen, Kaj Aagaard og Morten Mølholm Hansen.³⁰³

Ligeledes den 19. november sendte Pia Holmen et brev til TV2 med kommentarer til TV2s arbejdsmetoder i forhold til mediedækningen.³⁰⁴ Pia Holmen videresendte dette brev til orientering til en lang række personer, herunder Kaj Aagaard samt øvrige bestyrelsesmedlemmer i unionen, Charlotte

---

³⁰² E-mail af 18. november 2010 vedr. Kommentar fra MA - Team Danmark vedr. "Status på en hektisk dag"

³⁰³ E-mail af 19. november vedr. Dagens update

³⁰⁴ E-mail af 19. november vedr. LPS og E-mail af 5. december 2010 vedr. Spørgsmål fra MA - Team Danmark vedr. LPS

Falkentoft, Michael Andersen og Paulus Wildeboer.³⁰⁵ Per Hougesen fra TV2 besvarede den 23. november 2010 dette brev, og skrev i den forbindelse bl.a.:³⁰⁶

"Vi fik meget tidligt i sæsonen et tip om, at der var langt større problemer med landstræneren, end det kom frem under EM. Derfor begyndte vi på LPS at grave i historien. Vi fandt ret hurtigt frem til, at der var flere af pigerne, der følte sig utilpas med den måde, hvorpå de offentlige vejninger foregik. Og at de fik at vide, at de var fede. Derfor begyndte den pågældende journalist at ringe rundt til flere af pigerne for at høre, om det var en historie, som de ville fortælle til kamera. Flere af pigerne frygtede for deres fortsatte eksistens på landsholdet, og ville derfor ikke stille op. Det ville [anonymiseret svømmer] [...] imidlertid godt." (vores fremhævning)

Pia Holmen videresendte svaret til Michael Andersen den 6. december 2012, og Michael Andersen svarede bl.a., at de måtte håbe og tro, at medierne nu ville vælge at fokusere på de sportslige resultater i svømning i stedet.³⁰⁷

Forespurgt om hvad man i Dansk Svømmeunion gjorde med de oplysninger om vejninger på NTC, der var fremkommet i forbindelse med ovenstående episode, forklarede Michael Andersen, at han huskede at have drøftet med Pia Holmen i den pågældende periode, at Paulus Wildeboer skulle have den skriftlige advarsel.

Kaj Aagaard forklarede, at dette mest var noget, der blev varetaget i arbejdsgruppen mellem Charlotte Falkentoft og Lars Sørensen, herunder at bestyrelsen ikke gjorde mere end oprindeligt at beslutte, at det ikke skulle finde sted. Pia Holmen forklarede om samme emne, at hun havde en dialog med Lars Sørensen løbende i den forbindelse, og at det var Lars, der "gik i marken" i forhold til den slags.

[REDACTED]

³⁰⁵ E-mail af 19. november 2010 vedr. VS: LPS

³⁰⁶ E-mail af 6. december 2010 vedr. Kommentarer fra MA vedr. "Dansk Svømmeunion og TV2-Sporten" og "ADD"

³⁰⁷ E-mail af 6. december 2010 vedr. Kommentarer fra MA vedr. "Dansk Svømmeunion og TV2-Sporten" og "ADD"

I perioden op til LPS-programmet og lækket af den ene e-mail fra Paulus Wildeboer til pressen, drejede den personalemæssige håndtering af Paulus sig om hans anklagende e-mails, generelle humørsvingninger, udtalelserne om de mandlige svømmere samt udskældninger. Offentlige vejninger, som var et af de temaer, der kom frem i pressen ultimo november, var imidlertid ikke en del af de forhold, der blev håndteret over for Paulus Wildeboer i starten af november. Det fremstår således uklart, hvorledes informationerne om offentlige vejninger, som journalisterne bragte til unionens kundskab i kølvandet på advarslen, blev håndteret. Det bemærkes, at vi i forbindelse med undersøgelsen er blevet forelagt et billede af en offentlig vejning fra en træningslejr i 2010, som således er foregået i strid med retningslinjerne.

Dog blev der, som det fremgår nedenfor under afsnit 5.2.3.6, i starten af 2011 foretaget en revidering af retningslinjerne for vejning, som skete i forlængelse af LPS'en.

Perioden efter mediedækningen

Sideløbende med ovenstående havde Paulus Wildeboer en korrespondance med en diætist fra Team Danmark vedrørende nogle af elitesvømmerne. Lars Sørensen og Jesper Starcke var i kopi på e-mailen. Således skrev han bl.a. den 27. november 2010 følgende:³⁰⁸

“First I was too busy after Bogota, trying to do all the accumulated work from the month we were in Colombia in several days and after that you might have realized that suddenly I am the bad boy from Danish Swimming, loosing huge amounts of negative energy in silly items.

To be honest I did not have too much positive energy, towards Danish swimming, left and I needed several days to make up my mind and take position.” (vores fremhævning)

Denne e-mail videresendte Lars Sørensen til Charlotte Falkentoft den 28. november 2010.³⁰⁹ Lars Sørensen forklarede under sit interview, at han ikke husker den konkrete e-mail.

Michael Andersen og Pia Holmen havde senere i december en korrespondance om bl.a. Team Danmarks bestyrelsesmøde afholdt den 9. december 2010, hvor Michael Andersen nævnte, at der i forbindelse med behandlingen af Dansk Svømmeunions ansøgning for 2011 havde været spørgsmål og kommentarer om ”den aktuelle situation mellem de forskellige interessenter i dansk elitesvømning”. Michael Andersen skrev i den forbindelse følgende:³¹⁰

---

³⁰⁸ E-mail af 28. november 2010 vedr. [anonymiseret svømmer 1], [anonymiseret svømmer 2] and [anonymiseret svømmer 3]

³⁰⁹ E-mail af 28. november 2010 vedr. [anonymiseret svømmer 1], [anonymiseret svømmer 2] and [anonymiseret svømmer 3]

³¹⁰ E-mail af 13. December 2010 vedr. Tak for info fra MA - Team Danmark

”Jeg fremhævede overfor bestyrelsen at Team Danmark støtter og har fuld tillid til Dansk Svømmeunions politiske, administrative og sportslige ledelse - ledelsen har handlet hurtigt og kompetent igennem de seneste ugers hændelsesforløb.”

Desuden blev der i Team Danmark i december 2010/januar 2011 udarbejdet et dokument over emner, som skulle drøftes med Dansk Svømmeunion. Dokumentet er fundet i Charlotte Falkentofts arkiv, og er derfor formentlig udarbejdet af hende.

Dokumentet indeholder en række spørgsmål til Dansk Svømmeunion, herunder hvorvidt unionen vurderede, om der var behov for at ændre kurs på en række områder, bl.a. (offentlig) vejning, håndtering af optimering af vægt/kropssammensætning, kommunikation med svømmerne og mandskabspleje, og medicinering. Ligeledes fremgår det af dokumentet, at unionen skulle spørges ind til, hvilke tiltag der var planlagt med henblik på at sikre, at kursændringen blev implementeret, og hvilke deadlines der var fastlagt i den forbindelse. Der skulle i den forbindelse bl.a. spørges ind til, hvordan vejninger foregik, og at dette skulle sammenholdes med anbefalinger fra psykologer, der arbejder med spiseforstyrrelser.³¹¹

Det bemærkes, at vi ifølge det oplyste har fået udleveret alle eksisterende styregruppemødereferater, men at der ikke i vores materiale er et referat fra denne periode. Da vi spurgte ind til dokumentet med dagsordenen, forklarede Kaj Aagaard, at han ikke kunne huske, at det pågældende møde skulle have fundet sted. Da vi spurgte Pia Holmen om dokumentet med dagsordenen, forklarede Pia Holmen, at hun ikke kunne huske, at det pågældende møde skulle have fundet sted, herunder at det pågældende dokument lignede et internt Team Danmark notat, og at hun ikke havde set det før.

Opfølgning på den skriftlige advarsel

På det møde, som blev afholdt med Paulus Wildeboer den 1. november 2010 (omtalt nærmere ovenfor i dette afsnit), blev det besluttet, at der skulle afholdes endnu et møde før slutningen af januar, hvor udviklingen skulle evalueres.³¹²

Forespurgt om det opfølgende møde blev afholdt forklarede Pia Holmen, at et sådant møde ikke blev afholdt med hende som deltager, men at hun havde en klar forventning om, at Lars Sørensen fulgte op på forholdene. Videre forklarede hun, at hun ikke selv i øvrigt foretog en formel opfølgning på Paulus, idet hun havde en klar forventning om, at det var noget, som Lars Sørensen tog sig af. Hun tilføjede, at

---

³¹¹ Emner til drøftelse med Dansk Svømmeunion – styregruppemøde december 2010

³¹² Møde om problemer med Paulus, 1. november 2010

hun ikke er i tvivl om, at de løbende har diskuteret håndteringen af Paulus Wildeboer, men huskede dog ikke opfølgende snakke om netop denne sag.

Lars Sørensen har forklaret, at han ikke kan huske konkret, om der i øvrigt blev fulgt op på den skriftlige advarsel over for Paulus Wildeboer, men at han var ret sikker på, at dette blev gjort. Vi har dog ikke kunnet få nogen konkrete eksempler på, hvorledes en sådan opfølgning skulle være foregået.

Efter forelæggelse af ovenstående har Lars Sørensen forklaret, at han erindrer, at der i den skriftlige advarsel var tilføjet, at der skulle følges op efter tre måneder. Han har endvidere forklaret, at det blev der naturligvis gjort, da sagen var meget alvorlig for Dansk Svømmeunion – for alvorlig til ikke at følge standardprocedure. Lars Sørensen erindrer yderligere, at der blev udarbejdet en opsigelse til Paulus Wildeboer inden mødet med Paulus Wildeboer den 1. november 2010 og at både den skriftlige advarsel og opsigelsen, som Paulus Wildeboer ikke modtog, blev udformet med bistand fra en advokat.

Dansk Svømmeunion har skriftligt oplyst, at Lars Sørensen ikke indkaldte til dette opfølgingsmøde.³¹³ Vi er heller ikke i besiddelse af nogen skriftlig dokumentation i øvrigt, der tyder på, at der efterfølgende er fulgt op på eller ført tilsyn med, om der skete en adfærdsændring hos Paulus Wildeboer.

For så vidt angår Team Danmarks rolle i den forbindelse, har Michael Andersen forklaret følgende:

”Charlotte, som var konsulent, hun var jo tæt på det [...] så hun fik til opgave følge det endnu tættere frem mod VM i 2011, som var i Shanghai. Jeg har altid haft fuld tillid til, at Charlotte var meget dygtig som konsulent, hun var meget formel [...] i sin tilgang til tingene [...] Når der har været problemer eller der har været nogle udfordringer, så har hun altid informeret mig i tilstrækkeligt omfang”

Michael Andersen husker ikke noget om det opfølgende møde, der i henhold til mødereferatet af 1. november 2010 skulle afholdes hos Dansk Svømmeunion i januar 2011. Han tilføjede, at det var Charlottes ansvar i hverdagen.

5.2.3.5 Paulus Wildeboers udlevering af medicinering og håndtering heraf

Vi har fået forklaret fra en lang række svømmere og øvrige personer, der var involveret i træningsmiljøet, at Paulus Wildeboer uddelte medicin til svømmerne, som han fik via en spansk læge. Svømmerne blev ikke informeret om, hvilke præparater der var tale om. Det samme gjaldt de øvrige fagfolk tilknyttet

³¹³ E-mail fra Enver Hansen af 5. september 2019 og e-mail fra Enver Hansen af 14. januar 2020

elitesvømmerne, vi har talt med, som forsøgte at spørge Paulus Wildeboer ind til, hvilken medicin han uddelte.

Det bemærkes indledningsvis, at det følger af FINA's regler om medicin fra 2008, at atleter skal have klar og akkurat besked om udleveret eller foreslået medicin, og at det skal undgås, at atleter presses til at tage medicinske præparater. Reglerne er nærmere gennemgået i afsnit 3.4.6.1 ovenfor.

Indberetning til Dansk Svømmeunion, 2010

Lise Møller, der på daværende tidspunkt var tilknyttet landsholdet, udtrykte sin bekymring herom til daværende elitechef Lars Sørensen, idet hun via sin rolle som læge tilknyttet landsholdet havde fundet ud af, at Paulus Wildeboer selv foretog uddeling af spansk medicin til svømmerne. Lars Sørensen har tilsvarende forklaret, at han fik tilbagemeldinger om emnet fra Lise Møller. Vi har ikke kunnet afdække, hvornår tilbagemeldingerne præcist fandt sted, men Lise Møller stoppede ifølge det oplyste som landsholdslæge i 2010, hvorfor det senest har været i dette år.

Pia Holmen har forklaret, at hun helt overordnet husker, at Lars Sørensen orienterede hende om, at Paulus Wildeboer havde sin egen medicintaske. Hun forklarede videre, at hun fortalte Lars Sørensen, at der skulle gøres noget ved forholdet omgående. Pia Holmen har efter forelæggelse af ovenstående forklaret, at det er vigtigt at huske på de kulturforskelle, der er i forhold til at tage ikke-receptpligtig medicin. Hun har endvidere forklaret, at der er forskel på, hvordan det håndteres andre steder i Europa, og at der i Danmark løbende er indført flere og flere restriktioner på håndkøbsmedicin.

Det kan lægges til grund, at Pia Holmen og Lars Sørensen i hvert fald den 1. november 2010 har været klar over denne praksis, idet det fremgår af referatet fra ovenfor omtalte møde med Paulus Wildeboer, at Paulus Wildeboer blev bedt om, at uddeling af piller eller kosttilskud til svømmere altid skulle ske ved skriftligt samtykke fra svømmerne, eller hvis muligt via en læge.³¹⁴ Lars Sørensen har i den forbindelse forklaret, at:

"Jeg er 100 % sikker på, at hvis vi havde fundet ud af det med pillerne eller medicinen, så havde det været afskedigelsesgrund efter den [den skriftlige advarsel givet i efteråret 2010]"

Indberetning til Team Danmark, 2011

Om håndteringen af forholdet har Lars Sørensen supplerende forklaret, at han tog emnet op med Paulus Wildeboer, og at det endte med, at Paulus Wildeboer gav sin medicin til Team Danmarks læge, som

---

³¹⁴ Møde om problemer med Paulus, 1. november 2010

kiggede det igennem. Som det fremgår af det nedenstående, blev Team Danmarks læge imidlertid først involveret i forholdet knap et halvt år efter mødet med Paulus Wildeboer i november 2010.

Paulus Wildeboers egen-uddeling af medicinske præparater stoppede således efter alt at dømme ikke efter mødet den 1. november 2010. Således rettede Charlotte Falkentoft den 28. april 2011 henvendelse til Lars Sørensen og Pia Holmen vedrørende Paulus Wildeboers uddeling af piller til svømmerne. Ligeledes var daværende direktør i Team Danmark, Michael Andersen, i kopi på e-mailen.

Charlotte Falkentoft skrev bl.a. følgende:³¹⁵

”Under vores telefonsamtale stillede jeg spørgsmålstegn ved hensigtsmæssigheden i, at Paulus udleverer kosttilskud, herunder Paulus’ forudsætninger for at vurdere behovet og produkter. Du oplyste i den forbindelse, at Paulus bruger en spansk læge som sparringspartner, hvilket jeg undrer mig meget over ikke tidligere at være gjort bekendt med set i lyset af den omfattende ekspertbistand TD yder til SVØM. Som jeg forstod det, er det også spanske produkter, der anvendes.”

Charlotte Falkentoft påpegede i den forbindelse, at denne praksis var u hensigtsmæssig, idet kravene for at producere/sælge kosttilskud er lempeligere i andre lande, hvilket forøger risikoen for at indtage forurenede produkter, samt at Team Danmark før havde oplevet, at produkter anbefalet af udenlandske eksperter rent sundhedsmæssigt indeholdt u hensigtsmæssige stoffer, samt at manglende fyldestgørende varedeklarationer medførte risiko for utilsigtet doping.

Charlotte Falkentoft udtrykte på den baggrund, at det var Team Danmarks opfattelse, at anvendelsen af udenlandske produkter medførte en unødvendig stor risiko i forhold til doping og sundhed, og opstillede to muligheder: 1) at Team Danmark fik fyldestgørende information om de pågældende produkter, eller 2) at Team Danmark overtog opgaven omkring vejledning i brug af kosttilskud.

Lars Sørensen svarede samme dato, at Charlotte efter hans holdning skulle tage emnet op på arbejdsgruppemødet den følgende dag, og ikke vente til, at næste styregruppemøde blev planlagt. Det fremgår af Lars Sørensens e-mail, at det var en anonym henvendelse til Team Danmark, som gav anledning til de pågældende drøftelser.³¹⁶

Daværende direktør i Team Danmark Michael Andersen svarede den 29. april 2011, at hans beslutning var, at emnet skulle drøftes på det kommende styregruppemøde, og anførte i den forbindelse, at

---

³¹⁵ E-mail af 29. April 2011 vedr. Kommentar fra MA - Team Danmark ved. "Kosttilskud mm"

³¹⁶ E-mail af 29. april 2011 vedr. Kommentar fra MA - Team Danmark ved. "Kosttilskud mm"

Charlottes henvendelse var udarbejdet i samarbejde med ham og udtrykte Team Danmarks holdning i sagen, som de behandlede med stor alvor og seriøsitet. Samtidig understregede Michael Andersen, at dette ikke udelukkede, at emnet ligeledes kunne behandles på arbejdsgruppemødet planlagt samme dato.³¹⁷ Lars Sørensen svarede, at dette var helt fint.³¹⁸

Der blev i overensstemmelse med Lars' bemærkning herom afholdt arbejdsgruppemøde den 29. april 2011. Deltagerne på dette møde var bl.a. Charlotte Falkentoft, Lars Sørensen og Paulus Wildeboer. Af mødereferatet fremgår det, at der skulle anvendes en ny medicinudleveringsseddel, og at denne skulle sendes i kopi til svømmer og træner. Formålet hermed var at sikre, at medicin/kosttilskud udleveret af Paulus Wildeboer var sikker nok, og at svømmerne vidste, hvad der blev udleveret. Det bemærkes også i referatet, at medicinen udleveret af Paulus primært blev købt i Andorra/Spanien og delvist via en spansk læge tilknyttet det spanske antidoping-arbejde. Videre fremgår det, at Team Danmarks bekymring angik anvendelsen af produkter, som ikke er godkendt i Danmark og af Sundhedsstyrelsen, og at det var Team Danmarks erfaring, at der kan være rester af anden medicin end den deklarerede i udenlandske produkter.

Det blev i henhold til referatet aftalt, at Dansk Svømmeunion skulle udforme en produktliste med forklaring og håndtering af de pågældende kosttilskud og medicin, som skulle sendes til Team Danmark, der skulle vurdere og "oversætte" listen til danske produkter samt give anbefalinger til brug af medicin og kosttilskud. Formålet hermed var, at Dansk Svømmeunion kunne have en medicintaske godkendt af Team Danmark. Endelig fremgår det, at den pågældende liste ville blive publiceret på svoem.dk samt informeres om via nyhedsbrev.³¹⁹

Den 8. maj 2011 fremsendte Lars Sørensen den omtalte medicinliste udarbejdet af Paulus Wildeboer til Charlotte Falkentoft. Lars Sørensen skrev i den forbindelse, at han havde en kommentar til, hvorfor den først blev fremsendt da, og ikke helt i den form han havde ønsket sig, men at Charlotte Falkentoft ville få denne kommentar via telefon. Ligeledes anmodede Lars Sørensen i e-mailen om Team Danmarks input til hvilke danske produkter, der kunne erstatte produkterne anført i medicinlisten, anvisning af anbefalet brug, hvad der skulle passes på med i forhold til brug af de enkelte produkter, samt om Team Danmark frarådede anvendelsen af nogle af dem.³²⁰

---

³¹⁷ E-mail af 29. april 2011 vedr. Kommentar fra MA - Team Danmark ved. "Kosttilskud mm"

³¹⁸ E-mail af 29. april 2011 vedr. SV: Vedr.: Kommentar fra MA - Team Danmark ved. "Kosttilskud mm"

³¹⁹ Referat af arbejdsgruppemøde fra den 29. april 2011

³²⁰ E-mail af 8. maj 2011 vedr. præparatliste fra Paulus

Den 11. maj 2011 sendte Charlotte Falkentoft en e-mail til tre medarbejdere hos Team Danmark, hvor hun bad dem vurdere hvilke former for kosttilskud, der er relevante at indtage, og hvilke produkter, der i den forbindelse er bedst og mest sikre. Charlotte Falkentoft medfremsendte i den forbindelse Paulus Wildeboers medicinliste.³²¹

Lars Sørensen har om selve medicinen forklaret, at der i henhold til hans viden ikke var noget galt med den medicin i sig selv, som Paulus Wildeboer udleverede. Det modsatte fremgår imidlertid af den kommenterede medicinliste, som Team Danmarks læge udarbejdede. Således sendte daværende Team Danmark-læge, som stod for vurderingen af medicinen på Paulus Wildeboers liste, den 27. maj 2011 medicinlisten tilbage til Lars Sørensen. Af listen fremgår der forslag til alternative præparater, imens nogle af de præparater, som Paulus Wildeboer havde anført på listen over sine anvendte præparater, helt blev frarådet. Således blev det bemærket til et af præparaterne, at dette eventuelt kunne medføre positiv dopingtest. Ligeledes blev det bemærket til et andet præparat, at det blev frarådet grundet dets stærkt sløvende virkning, og et tredje præparat blev frarådet med bemærkning om, at der var tale om en stærk sovopille, som i de fleste lande ikke er tilladt.³²² Lars Sørensen og Team Danmarks læge havde i de følgende dage en korrespondance om medicinlisten.³²³

Vi har ifølge det oplyste fået udleveret samtlige arbejds- og styregruppemødereferater i perioden 2002 til 2019. Emnet ses ikke at være blevet drøftet igen på det næstkommende arbejdsgruppemøde, som i henhold til referaterne blev afholdt den 27. marts 2012.³²⁴ Det førstkommende styregruppemøde efter ovenstående mailkorrespondance blev i henhold til disse referater afholdt den 15. november 2011, men til trods for Michael Andersens udmelding om, at emnet skulle drøftes på næstkommende styregruppemøde, fremgår der af dette referat intet om, at emnet blev drøftet her. Mødereferatet fra arbejdsgruppemødet den 29. april 2011 blev dog, efter at Charlotte Falkentoft og Lars Sørensen i fællesskab havde udarbejdet det, fremsendt til styregruppen den 30. maj 2011.³²⁵

Den 1. juni 2011 fremsendte den daværende Team Danmark-læge en endelig, godkendt medicinliste til Lars Sørensen med angivelse af alternativer til de præparater, der førhen var blevet anvendt af Paulus Wildeboer.³²⁶ Ligeledes fremsendte Charlotte Falkentoft denne liste som orientering til en række Team

---

³²¹ E-mail af 11. maj 2011 vedr. Materiale fra SVØM med vedhæftning og E-mail af 13. maj 2011 vedr. Materiale fra SVØM

³²² E-mail af 27. maj 2011 vedr. Medicin liste

³²³ E-mail af 31. maj 2011 vedr. Medicin liste

³²⁴ Referat af arbejdsgruppemøde fra den 27. marts 2012

³²⁵ E-mail af 18. maj 2011 vedr. notat af arbejdsgruppemøde, april 2011 - Dansk Svømmeunion og e-mail af 30. maj 2011 vedr. Notat af seneste møde i eliteafdelingens arbejdsgruppe

³²⁶ E-mail af 1. juni 2011 vedr. revideret medicin liste

Danmark-medarbejdere den 7. juni 2010. Af e-mailen fremgår det, at Team Danmark-medarbejderne fortsat var i færd med at vurdere kosttilskuddene på medicinlisten, og at Charlotte ville arrangere et møde med Lars Sørensen med henblik på nærmere drøftelser om emnet.³²⁷

Om dette forhold har Kaj Aagaard forklaret, at han kan huske at være blevet orienteret om forholdet, efter det var blevet indberettet af Lise Møller, og at han i øvrigt tog for givet, at arbejdsgruppen sørgede for, at forholdet blev bragt i orden. Han vidste ikke, hvad der var sket eller gjort efterfølgende.

Forespurgt om der blev iværksat nogle foranstaltninger for at påse, om Paulus Wildeboer forholdt sig til de nye procedurer, svarede Pia Holmen:

”Nej, så bliver det spekulation, men jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at Lars har håndteret det her”

Tilsvarende spurgte vi Lars Sørensen, hvad der blev gjort for at sikre, at Paulus Wildeboer ikke fortsatte sin udlevering af medicin. Hertil forklarede Lars Sørensen, at han er ret sikker på, at det stoppede, fordi han husker, at Paulus sagde til Lars, at han skulle håndtere medicintasken, når han selv deltog til de forskellige begivenheder. Når Lars ikke deltog, så skulle det være en Team Danmark fysiolog. Hvis denne ikke deltog, så skulle det være den deltagende massør eller fysioterapeut, der håndterede medicintasken, og hvis disse ikke deltog, så var det landstræneren eller assistenttræneren. Han understregede, at han ikke var vidende om, at udleveringen fortsatte. Lars Jørgensen, der på daværende tidspunkt ligeledes var en del af styregruppen, har forklaret, at han ikke husker noget om denne sag.

Heller ikke Michael Andersen husker specifikt, hvad der skete efter medicinlisten blev udarbejdet i Team Danmark, og tilføjede i den forbindelse:

”Vi har jo en faglig ekspert, en læge. Det er hans ansvar. Det er også ham, der skal følge det til dørs. [...] I det her tilfælde sagde jeg, det her det skal stoppe, og det skal stoppe nu.”

Videre forklarede Michael Andersen om, hvorvidt Team Danmark fulgte op på, om medicinlisten blev overholdt:

”Der er Team Danmark jo ikke tilsynsmyndighed [...] Det hviler jo på tillid. Det hviler jo på, at når Team Danmarks læge har været inde over den og sige, det er de her medikamenter, den her liste, der må udleveres, så kan Team Danmark ikke stille en læge til rådighed for 30 forbund i 365 dage.”

---

³²⁷ E-mail af 7. juni 2011 vedr. Vs: revideret medicin liste

Carl Holst har forklaret, at han ikke husker, at bestyrelsen er blevet orienteret om denne sag, hvilket undrer ham:

”Der er episoder i andre forbund af mindre karakter, der dog har fundet vej til en bestyrelsesformand eller [...] bestyrelsesbord.”

Carl Holst forklarede videre, at hans holdning var, at bestyrelsen i sådanne sager ville kunne sige, at Team Danmark ikke kunne stå til model en samarbejdsaftale med et svømmeforbund, hvis sådan noget sker, og at:

”Vi er lige derhenne, at det er så meget på kant af rammerne for, hvad vi vil acceptere, at bestyrelsen burde orienteres.”

Carl Holst uddybede ud fra et mere generelt synspunkt følgende:

”Trænerne var ansat i specialforbundene. [...] Og de fik penge af os. Og det vil sige, vi gav ikke penge til et eliteset-up, [...] der ikke var i overensstemmelse med de etiske standarder vi havde [...] Der var forpligtelser med de penge vi gav.”

Og videre, at:

”Vurderede jeg, at man kunne være i en situation, at man som Team Danmark stillede nogle krav i forhold til de penge man gav, så er svaret ja. [...] Hvis de [specialforbundene] ville eliten og lukkede os ind, så havde vi [Team Danmark] forpligtelsen til, at måden de udøvede den elite, med vores, skatteborgerfinansierede, penge, skete inden for rammerne af, hvad der var etisk og dansk kultur.”

Team Danmark blev således senest i april 2011 involveret i denne sag via en anonym henvendelse. Det fremstår imidlertid uklart, præcist hvornår Team Danmark blev vidende om forholdet, idet ”medicinering” også fremgår som et af de emner, der i henhold til ovenfor gennemgåede Team Danmark-dokument skulle drøftes med Dansk Svømmeunion i december 2010 / januar 2011.

Under alle omstændigheder blev der i juni 2011 udarbejdet en medicinliste, og det blev i den forbindelse konstateret af Team Danmarks læge, at et af de præparater, Paulus Wildeboer havde uddelt, var et stærkt beroligende middel (sedativ), der i de fleste lande ikke var tilladt. Om et af de andre præparater blev det konstateret, at det kunne medføre positiv dopingtest. Hverken i den for os foreliggende dokumentation eller via forklaringerne har vi kunnet få en egentlig redegørelse for, hvorvidt der blev fulgt op

på, om Paulus Wildeboer herefter reelt indstillede sin medicinering af svømmerne. Det bemærkes, at det forhold, at en øvrig person fremadrettet medbragte en medicintaske, ikke er ensbetydende med, at Paulus Wildeboer indstillede sin egen-uddeling af medicin.

5.2.3.6 Om udarbejdelsen og implementeringen af retningslinjer for vejning i 2011

Den 17. januar 2011 fremsendte Lars Sørensen udkast til reviderede retningslinjer for vejning af svømmere til Charlotte Falkentoft og en daværende diætist hos Team Danmark. Lars Sørensen skrev i den forbindelse, at han i samarbejde med Paulus havde lavet udkastet, og at svømmerne via deres aktivrepræsentant var blevet givet mulighed for at kommentere herpå. Lars skrev, at der ikke var kommet mange kommentarer fra svømmerne, men at aktivrepræsentanten havde udsendt mailen to gange. Formålet med fremsendelsen til Charlotte Falkentoft og diætisten var at modtage deres input til udkastet.³²⁸

Diætisten svarede den 25. januar 2011, at hun og en sportsfysiolog fra Team Danmark havde læst udkastet igennem, og blot havde et enkelt forslag vedrørende feedback om vægt. Forslaget drejede sig om, at svømmere, der har behov for at ændre vægt, altid bør tilbydes ekspertbistand fra Team Danmark.³²⁹ Lars Sørensen svarede samme dag, at de ville tage forslaget med og hurtigst muligt kommunikere ud til ”elite svømning DK”.³³⁰

Ligeledes den 25. januar 2011 orienterede Charlotte Falkentoft om følgende til Michael Andersen:³³¹

”Til orientering har SVØM som aftalt (i forlængelse af LPS udsendelsen) udarbejdet retningslinjer for, hvordan de i fremtiden vil sikre gode rammer omkring vejning. Ekspertterne har kommenteret på dem og havde kun få kommentarer. Jeg har også nogle enkelte kommentarer. Herefter offentliggøres retningslinierne, ligesom de anbefales anvendt i klubber ifm. eventuelle vejninger.”

Den 27. januar 2011 tilbagesendte Charlotte Falkentoft retningslinjerne med Team Danmarks kommentarer til Lars Sørensen.³³²

---

³²⁸ E-mail af 17. januar 2011 vedr. Retningslinjer om vejning af svømmere

³²⁹ E-mail af 25. januar 2011 vedr. Retningslinjer om vejning af svømmere med vedhæftning

³³⁰ E-mail af 25. januar 2011 vedr. Retningslinjer om vejning af svømmere (2)

³³¹ E-mail af 25. januar 2011 vedr. Vs Nyhedsbrev

³³² E-mail af 27. januar 2011 vedr. (intet emne)

Som det fremgår ovenfor under afsnit 3.5.1, er en væsentlig ændring i de reviderede retningslinjer fra 2011, at det ikke længere eksplicit anbefales, at vejningen foretages af en anden end den enkelte svømmers træner, og at den anbefalede hyppighed af vejninger blev forøget.

Lars Sørensen har herom forklaret, at han ikke husker baggrunden for ændringer, men at han ved, at Team Danmark på daværende tidspunkt havde fået ny diætist. Lars Sørensen har efter forelæggelse af ovenstående forklaret, at processen for revision af retningslinjerne fulgte den samme proces som ved udarbejdelse af de oprindelige retningslinjer, dvs. at arbejdsgruppen involverede elitesvømmerne på NTC og landsholdet, ligesom Team Danmarks diætist var involveret i ændringerne. Lars Sørensen erindrer endvidere, at elitesvømmerne ikke viste stor interesse for at give input til retningslinjerne med undtagelse af den ene aktivrepræsentant, der på daværende tidspunkt var meget involveret i udarbejdelsen.

Pia Holmen har forklaret, at sådanne ændringer er et fagligt anliggende, der primært ligger hos Team Danmarks eksperter. Tilsvarende har Michael Andersen forklaret, at det er en faglig vurdering.

Forespurgt om hvorvidt retningslinjerne blev kommunikeret ud til svømmerne, eller hvordan man sikrede overholdelsen heraf, svarede Pia Holmen, at dette var noget, der klart skulle håndteres i arbejdsgruppen. Om emnet forklarede Lars Jørgensen følgende:

”Der blev jo lavet nogle retningslinjer for hvordan det her det skulle foregå. Og så er det blevet håndteret nede i arbejdsgruppen.”

Lars Jørgensen sad på daværende tidspunkt i styregruppen, og vi spurgte derfor ind til, om man i styregruppen gjorde noget for at finde ud af, hvad der foregik efterfølgende. Hertil forklarede han følgende:

”Der blev jo lavet retningslinjer. Den praktiske udførelse, den lå jo så dels i arbejdsgruppen, men også hos elitechefen og de daglige, der i øvrigt var omkring det her.”

I forhold til bestyrelsens involvering i emnet, forklarede Lars Jørgensen følgende:

”Det bestyrelsen var mest optaget af, det var om der blev gjort noget ved det [...] som jeg nævnte, jamen dengang der blev der lavet retningslinjer, og det var så den melding man fik tilbage, jamen, der er ageret på det’.”

Forespurgt hvad Team Danmark gjorde for at sikre, at retningslinjerne blev overholdt, svarede Michael Andersen:

”I hverdagen er det altid konsulentens arbejde. Det skal I spørge konsulenten om. Det er Charlotte Falkentoft, der kan svare på det spørgsmål, det kan jeg ikke, det er heller ikke min pligt som direktør. Det er sportschefens pligt, men det er klart, at konsulenten, og der har jeg 100 % tiltro til, at Charlotte har fulgt det i fuldstændigt omfang. Hun har fulgt det efter bedste evne [...] Team Danmark har en rolle i det, men sportschefen har den største. Det er helt indiskutabelt.”

Vi har spurgt de svømmere, der svømmede på elitecentret og/eller landsholdet i denne periode og fremefter, om de kendte til retningslinjerne for vejning af svømmere, eller blot deres rettigheder i den forbindelse. Næsten ingen af svømmerne har haft kendskab til retningslinjerne førhen eller indholdet heri, og de, der i dag kender til retningslinjerne, har først opnået kendskab hertil i forbindelse med, at DR-dokumentaren kom ud i 2019. Det bemærkes, at dette også gælder nuværende elitesvømmere. Som det fremgår ovenfor, blev retningslinjerne dog sendt til svømmerne i forbindelse med udarbejdelsen med henblik på at få deres input, hvorfor som minimum de svømmere, der var aktive under udarbejdelsen, må have modtaget en vis information herom. Hvorvidt svømmerne i øvrigt er gjort bekendt med retningslinjernes eksistens, fremstår uklart.

Heller ikke Jesper Starcke, der var assisterende træner til Paulus Wildeboer, kunne mindes at være blevet indført i nogen retningslinjer for vejning. Det samme gælder Michael Hinge, der var landstræner for juniorholdet i perioden 2006-2014, Stefan Hansen der var assisterende træner på NTC i 2013-2016 og Thomas Stub der er nuværende juniorlandsholdstræner og har været det siden 2015. Fælles for dem alle er, at de først mindes at have hørt om retningslinjerne efter DR's dokumentar.

Stefan Hansen har efter forelæggelse tilføjet, at i perioden 2013-2016, hvor han var træner på NTC, havde teamet ikke praksis for at veje svømmerne på bassinkanten, og at der derfor ikke nødvendigvis har været anledning til at oplyse om eventuelle retningslinjer for vejning. Han har også tilføjet, at kropskompositionsmålinger blev foretaget individuelt af Team Danmarks bioanalytiker i et aflukket rum.

På ovenstående baggrund kan det således lægges til grund, at der i 2011 på ny blev udarbejdet retningslinjer for vejning. Modsat fremstår det uklart, hvordan disse retningslinjer reelt blev implementeret/kommunikeret ud til svømmere og trænere.

5.2.3.7 Paulus Wildeboers e-mails til svømmerne, juni 2012

Den 5. juni 2012 sendte Martin Karup en opsummering af en træning inkl. fire af svømmernes tider til Paulus Wildeboer. Martin Karup skrev generelt, at det havde været en god dag med god attitude fra svømmerne.³³³

Den følgende dag, den 6. juni, besvarede Paulus Wildeboer e-mailen. Her havde han bl.a. sat tre af de svømmere, tiderne drejede sig om, samt Lars Sørensen i kopi. I e-mailen skrev Paulus Wildeboer bl.a.:

"Cannot quit understand why we have all these "problems" with [anonymiseret svømmer 1], [anonymiseret svømmer 2], and [anonymiseret svømmer 3],. Here are some direct messages for all of you. Take them for granted and act!!!!

[...]

[anonymiseret svømmer 2],;

Same old story over and over again [...] Why do you have to make people all the time upset with all that negative thinking and talking. You still did not learn after the Danish short course and the Danish Trials? Now shut the F... up."

Denne e-mail er medtaget til skriftlig eksemplificering af, at Paulus Wildeboer ikke efterlevede de forbedringspunkter, der fremgår af mødereferatet af 1. november 2010. Således fremgår det direkte af mødereferatet, at Paulus Wildeboer bl.a. blev bedt om følgende:

*"- That in the future, personal mails are addressed to one swimmer at the time
- Personal criticism is given directly to the person, preferable verbally
- That the use of e-mail should be carefully considered. An e-mail is a letter and it must be considered how the mail will be read out of context. It must always be considered that it is very easy to send a received e-mail to others (also journalists)"*

5.2.3.8 Henvendelse fra Team Danmark til Dansk Svømmeunion vedrørende vejninger, juni 2012

Den 14. juni 2012 sendte daværende diætist hos Team Danmark en påmindelse til Lars Sørensen om, at retningslinjerne for vejning fortsat skulle overholdes.³³⁴ Hun bemærkede samtidig, at hun ikke havde

---

³³³ E-mail af 6. juni 2012 vedr. AM / PM Tuesday

³³⁴ E-mail af 14. juni 2012 vedr. retningslinjer om vejning af svømmere

den seneste udgave af retningslinjerne, og bad ham fremsende denne. Lars Sørensen svarede den 14. juni 2012 bl.a. følgende:³³⁵

”Jeg forstår ikke lige helt timingen i din mail, synes den lidt kommer ”dumpende ned” midt i en masse OL-forberedelser, hvor alt kører mm. Hvis der ligger noget bag, så må du gerne skrive det direkte, det foretrækker jeg ☺

Hvis du bare er ved at gennemgå dine forbund og formalia mm., så helt fint. Jeg har vedhæftet den endelige version”

Diætisten har om denne e-mail og de omkringliggende forhold forklaret nedenstående, idet det bemærkes, at vi på daværende tidspunkt ikke var i besiddelse af e-mailen, og hun således forklarede følgende uden at være blevet forelagt e-mailen:

”Jeg så som sagt mange atleter. Omkring 2011/2012 blev jeg gjort opmærksom på, at der foregik vejninger i miljøet omkring svømning ud fra samtale med en eller flere svømmere [...] Jeg kan huske, at jeg på baggrund af dette tog fat i sportschefen for Dansk Svømme Union per e-mail og gjorde opmærksom på, at de skulle overholde deres egen ernæringspolitik og retningslinjer omkring håndtering af vejning [...] Og jeg husker, at jeg fik et lidt sjovt svar retur om, at da det var op til OL, så var der ikke tid til at håndtere dette nu. På baggrund af dette, gik jeg til min kollega som var konsulent i Team Danmark for Dansk Svømme Union, og drøftede ’Hvad gør vi?’ med dette respons fra sportschefen. Jeg husker, at vi kom frem til at lave et brev eller notat til svømmeunionen, hvor vi henviste til svømmeunionens egen ernæringspolitik og henstillede til, at de efterlevede den, dvs. at vejningerne skulle stoppes”.

Forelagt korrespondancen mellem ham og diætisten forklarede Lars Sørensen, at han ikke kan huske den konkrete e-mail, og at han heller ikke ved, hvad den skulle hentyde til.

Vi har efterspurgt yderligere korrespondance med forbindelse til ovenstående hos Team Danmark, som har oplyst, at dette ikke eksisterer, herunder at der er et ”hul” i dokumentationen for den pågældende periode.

---

³³⁵ E-mail af 14. juni 2012 vedr. retningslinjer om vejning af svømmere

5.2.3.9 *Vurdering af konkrete ledelsesmæssige svigt i forhold til træningsmiljøet under Paulus Wildeboer*

Det bør indledningsvis anerkendes, at håndteringen af Paulus Wildeboer har været en udfordrende og svær opgave for Dansk Svømmeunion. Ledelsen i svømmeunionen har utvivlsomt skullet balancere mange hensyn, herunder forventninger om resultater i form af medaljer, ikke mindst fra Team Danmarks side. Bl.a. episoden omkring Paulus Wildeboers udtalelser om de mandlige svømmere i pressen efterlader dog indtryk af, at der har været et omfattende fokus på, at Paulus skulle føle sig anerkendt, hvorimod fokus på øvrige interesser, såsom svømmernes, synes sværere at observere i vores datagrundlag. Ud fra det foreliggende materiale – såvel skriftligt som mundtligt – kan der i det hele taget savnes en mere balanceret tilgang i enkeltagerne, hvor varetagelsen af svømmernes interesser i højere grad bliver synliggjort og adresseret fra ledelsens side. Vi finder i den forbindelse anledning til at påpege, at Dansk Svømmeunions formål ikke er at beskytte forbundets renommé, men at skabe gode rammer for svømmere.

Irettesættelse af Paulus Wildeboer, efteråret 2010

Som det fremgår ovenfor, medførte Paulus Wildeboers to e-mails til svømmerne i oktober 2010, at han i november samme år kom til en samtale i Dansk Svømmeunion med Pia Holmen og Lars Sørensen. Under mødet blev der skitseret flere udfordringer i forhold til Paulus' trænerrolle, og han blev bedt om at ændre adfærd på en række områder. Bl.a. var måden, hvorpå Paulus rettede kritik mod svømmere og kollegaer samt hans uddeling af piller, et tema på mødet. Modsat var måden, hvorpå vejninger foregik, ikke en del af emnerne i mødereferatet.

Vi finder det desuden relevant at bemærke, at det på baggrund af emnerne oplyst i mødereferatet, samt episoderne gennemgået i de ovenstående, kan lægges til grund, at Dansk Svømmeunion i en længere periode forinden dette møde var bekendt med en række af de alvorlige udfordringer, der var med Paulus Wildeboer.

Det omtales flere gange i ovenstående mailkorrespondancer, at Paulus Wildeboer har fået en skriftlig advarsel. En forudsætning for, at der er tale om en skriftlig advarsel, er imidlertid, at det fremgår udtrykkeligt, at manglende efterlevelse af advarslen kan medføre ansættelsesretlige sanktioner.³³⁶ Dette fremgår der ikke noget om i det mødereferat, vi har, og Dansk Svømmeunion har oplyst, at der ikke kan genfindes øvrige dokumenter i den henseende. Rent juridisk mener vi derfor ikke, at der på noget tidspunkt blev givet en egentlig skriftlig advarsel til Paulus Wildeboer.

---

³³⁶ Mikael Marstal, Bortvisning – suspension og fritstilling, 1. udgave, s. 13

Det er ikke op til os at vurdere, hvorvidt dette møde var det adækvate ansættelsesretlige skridt i forbindelse med de bekymringer, som var kendt for ledelsen i svømmeunionen i efteråret 2010. Imidlertid er det væsentligt for vurderingen af, om der er sket ledelsesmæssige svigt, om Dansk Svømmeunion reelt sikrede sig, at Paulus Wildeboer formåede at foretage en adfærdsændring i overensstemmelse med mødet. Dette må ses i lyset af, at der på dette tidspunkt var anledning til stor bekymring knyttet til Paulus Wildeboers egnethed som træner og chef for landsholdet så vel som NTC.

På baggrund af de for os foreliggende oplysninger fremstår det tvivlsomt, om der er foretaget en egentlig opfølgning i forhold til Paulus Wildeboers adfærd. Det kan lægges til grund, at det opfølgende møde, som skulle afholdes i januar 2011, omtalt i mødereferatet fra november, aldrig blev afholdt. Hverken Pia Holmen eller Lars Sørensen har kunnet redegøre for, hvordan der i øvrigt skulle være blevet fulgt op på området, og der foreligger for os intet skriftligt materiale, som tyder på nogen sådan opfølgning.

Det bemærkes i den forbindelse, at der er tale om alvorlige forhold, som Dansk Svømmeunion grundet historikken ikke med rimelighed uden videre kunne antage, at Paulus Wildeboer ville tilpasse sig efter. Tværtimod fremgår det netop af korrespondancen ovenfor, at Paulus Wildeboer havde svært ved at se, hvorfor hans adfærd var problematisk.

Ligeledes fremgår det af den ovenfor gennemgåede e-mail fra juni 2012, hvor Paulus – stik imod et af forbedringspunkterne i mødereferatet – sendte en e-mail ud til flere af svømmerne, hvor han udstillede deres i hans øjne fejl og mangler foran hinanden. Lars Sørensen var som nævnt i kopi på denne e-mail.

Dansk Svømmeunions efterfølgende håndtering af de forhold, der gav anledning til advarslen – eller mangel derpå – er ifølge vores vurdering kritisabel. Det bemærkes i den forbindelse, at i henhold til forklaringerne gengivet ovenfor under afsnit 4.4.8, fortsatte Paulus Wildeboers adfærd uændret i hele hans ansættelsesperiode. Det betydelige ledelsesmæssige svigt, der består i at undlade at følge op efter mødet den 1. november 2010, synes medvirkende til, at de pågældende forhold kunne fortsætte i flere år. Samtidig har dette sendt et uheldigt signal til svømmerne om, at der ikke blev taget hensyn til deres trivsel.

Også Team Danmark var senest i efteråret 2010 klar over, at der var alvorlige udfordringer i forbindelse med Paulus Wildeboers adfærd, og Team Danmark blev i den forbindelse informeret af Dansk Svømmeunion om, at Paulus Wildeboer blev tildelt en skriftlig advarsel. Det må efter vores vurdering anses som et svigt fra Team Danmarks side at organisationen – trods den indgående viden om forholdene – tilsyneladende ikke foretog en egentlig kontrol af, hvorvidt Paulus Wildeboer havde formået at ændre adfærd. Derudover er det efter vores vurdering kritisabelt, at Team Danmarks bestyrelse tilsyneladende ikke blev inddraget i dette alvorlige forhold.

Det skal i denne sammenhæng også påpeges, at Paulus Wildeboers ansættelseskontrakt blev forlænget i 2012, dvs. efter en periode, hvor såvel Dansk Svømmeunion som Team Danmark har været involveret i en række alvorlige udfordringer med hans adfærd. Trænere ansættes formelt set af Dansk Svømmeunion, men Team Danmark er involveret i forløbet omkring træneransættelserne, og tiltræder typisk også ansættelseskontrakten formelt. Team Danmark tiltrådte efter vores oplysninger ikke den forlængede kontrakt med Paulus Wildeboer i 2012, men dette var med henvisning til, at resultaterne ved OL i 2012 – der da ikke var afholdt endnu – var afgørende for Team Danmarks tiltrædelse.³³⁷

Paulus Wildeboers medicinering

Et særskilt tema under Paulus Wildeboers ansættelse er den uddeling af spansk medicin, der skete fra hans side. Som nævnt ovenfor var Dansk Svømmeunion senest den 1. november 2010 klar over denne praksis, idet den indgik som en del af unionens møde med Paulus Wildeboer af samme dato. Lise Møller, som havde underrettet unionen om forholdene forinden, meddelte også, at den uddelte medicin stammede fra Spanien.

Dokumentationen tyder på, at også Team Danmark må have kendt til denne praksis senest i december 2010/januar 2011, idet det som ovenfor gennemgået fremgår som et tema over emner, som Team Danmark på dette tidspunkt ønskede at drøfte med Dansk Svømmeunion.

I april 2011, knap fem måneder efter mødet med Paulus i november 2010, modtog Team Danmark en anonym henvendelse om den pågældende praksis, hvilket medførte udarbejdelse af den ovenfor beskrevne medicinliste. Det må således kunne lægges til grund, at der fortsat skete uddeling af spansk medicin fra Paulus' side, også efter den omtalte irrettesættelse af Paulus Wildeboer.

Referatet fra mødet den 1. november 2010 indikerer, at det eneste egentlige krav der blev stillet af Dansk Svømmeunion til Paulus Wildeboer dengang var, at han skulle modtage skriftligt samtykke fra svømmerne, når han uddelte medicin. Det er derfor ikke givet, at den fortsatte uddeling af spansk medicin var en egentlig overtrædelse af det, der blev aftalt på mødet. Dog finder vi det relevant at fremhæve, at det efter vores vurdering var uforsvarligt og særligt kritisabelt, at reaktionen fra Dansk Svømmeunions side, da unionen i 2010 blev informeret om denne praksis, var, at træneren skulle anvende en læge når det var muligt, men ellers blot indhente skriftligt samtykke fra svømmeren på modtagelsen af medicinen.

Efter det for os oplyste tog unionen end ikke skridt til at undersøge, hvilke præparater der var tale om, og som gennemgået ovenfor blev det af Team Danmark efterfølgende konkluderet, at noget af den pågældende medicin kunne medføre positiv dopingtest. Uddeling af ukendt medicin må anses som et særligt

---

³³⁷ E-mail af 13. maj 2012 vedr. contract samt vedhæftning til e-mail af 13. maj 2012 vedr. contract

alvorligt forhold inden for sportens verden, og denne indledende reaktion fra Dansk Svømmeunions side må efter vores vurdering karakteriseres inadækvat og som et betydeligt ledelsessvigt.

Da Team Danmark i foråret 2011 fik en anonym henvendelse om forholdet, blev emnet – på Team Danmarks initiativ – håndteret i samarbejde med Dansk Svømmeunion derved, at der blev udarbejdet en alternativ medicinliste med godkendte, danske præparater.

Der kan sættes spørgsmålstegn ved, om det i det hele taget var forsvarligt at lade Paulus Wildeboer fortsætte som træner i kraft af hans uddeling af spansk medicin til svømmerne – særligt når medicinlisten viste, at der bl.a. blev anvendt et præparat, der kunne medføre positiv dopingtest. Selvom det er Dansk Svømmeunion, der ansætter og afskediger trænerne, og som således har det direkte ansættelsesansvar, er der her tale om et så alvorligt forhold, at også Team Danmark måtte have en særlig pligt til at vurdere samarbejdsrelationen med Dansk Svømmeunion i denne situation.

Vi har heller ikke kunnet få forklaret, om og i givet fald hvordan man efterfølgende fulgte op på, om Paulus reelt indstillede sin tidligere praksis. Dette gælder i forhold til såvel Team Danmark som Dansk Svømmeunion.

Således fremstår det under alle omstændigheder særdeles kritisabelt, at organisationerne ikke gjorde mere for at sikre, at denne praksis med uddeling af medicin kom under betryggende kontrol. Det må på daværende tidspunkt have stået begge organisationer klart, at der kunne, og sandsynligvis ville, forekomme udfordringer i at få Paulus Wildeboer til at ændre adfærd på området. Selvom det direkte ansvar for trænerens adfærd ligger hos Dansk Svømmeunion, og at handlepligten således først og fremmest påhvilede unionen, havde Team Danmark her en viden om et så alvorligt forhold, at også Team Danmark burde have fulgt aktivt op på og fulgt forholdet tæt.

Endelig er det efter vores vurdering kritisabelt, at Team Danmarks bestyrelse ikke blev orienteret om dette forhold.

Offentlige vejninger

Af Team Danmarks redegørelse fremgår det, at Team Danmark i dag kan konstatere, at retningslinjerne ikke i alle tilfælde blev implementeret og gennemført i praksis.

Som det fremgår ovenfor under afsnit 5.2.3.4, var Team Danmark imidlertid involveret i korrespondancen med Dansk Svømmeunion om mediedækningen i efteråret 2010, hvor offentlige vejninger var et tema. Bl.a. modtog også Charlotte Falkentoft den e-mail, hvor en journalist fra TV2 beskrev, at flere af de kvindelige svømmere på NTC var utilpas med den måde, hvorpå der skete offentlige vejninger.

Tilsvarende var Team Danmark involveret i udarbejdelsen af retningslinjerne for vejning i 2011, der i henhold til en e-mail fra Charlotte Falkentoft selv skete i forlængelse af LPS-udsendelsen for i fremtiden at sikre gode rammer omkring vejning. Endelig må det på baggrund af diætistens e-mail og beskrevne oplevelser i afsnit 5.2.3.8 lægges til grund, at Team Danmark har været vidende om, at der fortsat i 2012 var udfordringer på området.

Af Dansk Svømmeunions redegørelse fremgår det, at unionen i 2010 blev gjort bekendt med, hvordan Paulus Wildeboer håndterede svømmerne og gjorde brug af vejninger. Det beskrives i den sammenhæng, at unionen tog skarpt afstand fra dette med det samme, og fik det stoppet med personalemæssige konsekvenser for Paulus Wildeboer.

Det kan lægges til grund, at vejninger i løbet af Paulus Wildeboers ansættelse skete i strid med de dagældende retningslinjer. Dette blev både Dansk Svømmeunion og Team Danmark gjort bekendt med i efteråret 2010.

Selvom det er Dansk Svømmeunion, der har den direkte handlepligt i forhold til overholdelse af retningslinjer mv. i træningsregi, havde Team Danmark med den konkrete viden om den manglende overholdelse i 2010 også anledning til at kontrollere, at der blev rettet op på forholdene.

Det fremstår uklart, hvordan Dansk Svømmeunion og Team Danmark håndterede vejningerne, udover at retningslinjerne for vejning blev revideret i samarbejde mellem de to organisationer. Revisionen medførte imidlertid en ringere beskyttelse af svømmerne, bl.a. idet træneren herved fik tilladelse til at foretage vejningerne. Revisionen i sig selv fremstår derfor ikke som en egentlig håndtering af forholdet. Modsat må det afgørende være, om retningslinjerne reelt blev implementeret og sikret overholdt.

Sikringen af, at der sker implementering, kommunikation og overholdelse af retningslinjerne, påhviler først og fremmest Dansk og Svømmeunion. Det kan i henhold til den skriftlige dokumentation lægges til grund, at retningslinjerne i forbindelse med udarbejdelsen blev sendt til svømmerne med henblik på at indhente svømmernes kommentarer. Alligevel er der grund til at fremhæve, at hverken svømmere eller trænere kan erindre, at der forelå egentlige retningslinjer i denne periode. Dette tyder på, at der ikke er sket en tilstrækkelig implementering og kommunikation af retningslinjerne fra Dansk Svømmeunions side.

Diætistens e-mail fra 2012 og forklaringer gengivet ovenfor under afsnit 4.4.8 tyder på, at der fortsat efter revisionen af retningslinjerne i januar 2011 var udfordringer på området. Vi har ikke kunnet få nogen redegørelse fra Dansk Svømmeunion om, hvordan man sikrede, om der reelt skete en praksisændring.

Selvom vi ikke kan konkludere med sikkerhed på, hvordan vejningerne foregik i perioden 2011 og frem, må det efter vores vurdering i sig selv anses som et ledelsesmæssigt svigt fra Dansk Svømmeunions side, at der tilsyneladende ikke blev ført tilsyn med, om der skete en praksisændring på området, f.eks. ved aktivt at inddrage svømmerne og deres oplevelser. Det kan her ikke anses tilstrækkeligt blot at afvente, at emnet vil blive bragt til ledelsens kendskab af aktivrepræsentanterne, navnlig når informationer om bruddene på retningslinjerne frem til efteråret 2010 heller ikke blev tilvejebragt gennem denne ordning.

Team Danmark har også udvist ledelsesmæssige svigt derved, at organisationen tilsyneladende ikke kontrollerede, at der skete en praksisændring på området. Dette svigt skærpes derved, at den daværende diætist forsøgte at varsle om fortsatte problemer i 2012, uden at der efter vores oplysninger blev gjort mere ved forholdet fra ledelsens side.

Ifølge vores vurdering var det således ikke tilstrækkeligt blot at foretage en revision af et sæt retningslinjer, som i øvrigt tidligere havde vist sig ikke at fungere efter hensigten. Dette forhold gælder både Dansk Svømmeunion og Team Danmark.

5.2.4 *Ledelsesmæssige svigt i forhold til juniorlandsholdet under Michael Hinge, 2006-2014*

5.2.4.1 Overordnet om træningsmiljøet og organisationernes redegørelser til Kulturministeriet

Som det fremgår ovenfor under afsnit 4.4.4, er træningsmiljøet i perioden 2006-2014 under Michael Hinge beskrevet som kontant og på sin vis hårdt, i hvert fald set i lyset af, at der er tale om træning af børn. Om end langt de fleste har kunnet berette, at der fra trænerens side blev udvist en særlig facon, er dette blandt svømmere og øvrige personer blevet opfattet meget forskelligt. Navnlig svømmernes forklaringer tegner derudover et billede af, at der i hvert fald i perioder på juniorlandsholdet har været et stort og til dels kontrollerende fokus på kost og vægt.

Af Dansk Svømmeunions redegørelse af 30. april 2019 henvises der til, at Dansk Svømmeunion både dengang og nu tager skarpt afstand til de metoder, som præsenteres i DR's dokumentar, uden at der dog kommenteres nærmere på de forhold, som konkret omhandler Michael Hinge.

Det eneste der fremgår herom, er at Dansk Svømmeunion har forelagt kritikken for Michael Hinge, som afviser alle beskyldninger. Da det eksplicit fremgår af redegørelsen, at den skal klargøre hvad Dansk Svømmeunion ved om bl.a. den periode, hvor Michael Hinge var juniorlandstræner, må redegørelsen skulle læses sådan, at unionen ikke mener at have viden om de forhold, der fremføres om Michael Hinge i DR's dokumentar eller øvrige relaterede forhold.

For så vidt angår de konkrete faktuelle forhold, der er beskrevet i forbindelse med mediedækningen i foråret 2019, indeholder Team Danmarks redegørelse en samlet beskrivelse af hele den pågældende år-række. Der henvises derfor til det ovenfor under afsnit 5.2.2.1 anførte. Som nævnt i samme afsnit indeholder

På nær forholdene omkring retningslinjerne for vejning fra 2005 er DIF ikke blevet spurgt ind til de øvrige konkrete og faktuelle forhold, der er blevet beskrevet i forbindelse med mediedækning i foråret 2019, og redegørelsen indeholder derfor ikke information om disse øvrige forhold.

5.2.4.2 Sidse Kehlets historie

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

-
- [REDACTED]
  - [REDACTED]
  - [REDACTED]
-

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

-
- [REDACTED]
  - [REDACTED]
  - [REDACTED]
  - [REDACTED]
  - [REDACTED]
  - [REDACTED]
  - [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

-
- [REDACTED]
  - [REDACTED]
  - [REDACTED]
  - [REDACTED]
  - [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

-
- [REDACTED]
  - [REDACTED]
  - [REDACTED]

5.2.4.3 *Vurdering af konkrete ledelsesmæssige svigt i forhold til træningsmiljøet under Michael Hinge*

Vi kan ikke konkludere på, hvad der præcist er foregået under navnlig den træningslejr, der fandt sted i Frankrig, Canet, i 2011. Dog viser den skriftlige dokumentation, at Dansk Svømmeunion og Team Danmark utvivlsomt i september 2012 er blevet underrettet om, at der under denne træningslejr har udspillet sig nogle episoder i tilknytning til Michael Hinge, som i henhold til beskrivelsen i den psykologiske udredning fremstod uhensigtsmæssige. Dette må ikke forveksles med en konklusion fra vores side om, at Michael Hinges adfærd er årsagen til, at Sidse Kehlet udviklede en spiseforstyrrelse – denne eventuelle årsagssammenhæng har vi ikke de faglige forudsætninger for at udtale os om.

Beskrivelsen af Sidse Kehlets oplevelser på træningslejren i Canet, der angives i udredningen, vidner dog i sin natur om en bekymrende og uhensigtsmæssig håndtering af Sidse Kehlets vægtøgning. Sidses far rettede selv eksplicit henvendelse om netop denne del af udredningen til Dansk Svømmeunion, og Lars Sørensen videresendte den pågældende korrespondance til Charlotte Falkentoft i Team Danmark. Både Dansk Svømmeunion og Team Danmark har derfor indiskutabelt været vidende om det konkrete forhold.

Det bør i den forbindelse bemærkes, at det fremgår af Dansk Svømmeunions dagældende ernæringspolitik, at fokus på kropssammensætning stiller krav om en forsvarlig og hensigtsmæssig håndtering heraf. Dertil kommer, at alene det forhold, at en træner arbejder med optimering af kropssammensætning af sportslige grunde hos svømmere under 16 år, er i strid med Dansk Svømmeunions dagældende ernæringspolitik. Endvidere forekommer de i udredningen beskrevne begivenheder i strid med de værdier, der er fastsat i Etisk Kodeks' kapitel 2 om etiske normer for trænere.

Vi kan som nævnt ikke konkludere på det eksakte hændelsesforløb, men beskrivelsen i udredningen, som både Dansk Svømmeunion og Team Danmark modtog i 2012, gav utvivlsomt anledning til ledelsesmæssig opfølgning og håndtering.

Efter alt at dømme reagerede Dansk Svømmeunion imidlertid ikke på disse informationer i forhold til at undersøge nærmere, hvad der dengang var foregået, og om der var anledning til at handle. Den eneste indikator på, at der skulle være blevet handlet fra Dansk Svømmeunions side, er Lars Sørensens udmelding til Sidses far om, at Dansk Svømmeunion altid "tager ved lære" af sæsonerne og den løbende feedback, og at det havde de også gjort i Sidse Kehlets tilfælde. Dog har hverken Lars Sørensen eller Pia Holmen kunnet forklare om nogle tiltag i denne forbindelse.

Pia Holmen har efter forelæggelse af ovenstående uddybet, at hun fik kendskab til Sidses sygdom i forbindelse med DRs dokumentar, hvorfor hun ikke kan forklare om nogle tiltag i den forbindelse. Hun har yderligere uddybet, at hun efterfølgende har undersøgt sagen og har fået forklaret, hvad der den gang blev gjort fra Dansk Svømmeunions og Team Danmarks side. Michael Hinge har forklaret, at da han havde iværksat behandlingsforløbet for Sidse Kehlet via kontakt til Lars Sørensen - hvilket skete i marts 2012 - havde han ikke mere med sagen at gøre.

Team Danmark lagde på baggrund af udredningen op til, at Michael Hinge skulle deltage i netværks-samtaler i forbindelse med Sidse Kehlets behandlingsforløb. Udover dette forslag, er der efter det for os oplyste ikke taget nogle skridt fra Team Danmarks side til at undersøge, om der blev handlet fra Dansk Svømmeunions side.

Samlet set må det ifølge vores vurdering anses som et svigt, at Dansk Svømmeunion, efter alt at dømme, ikke reagerede på disse informationer i forhold til at undersøge nærmere, hvad der dengang var foregået, herunder om der var anledning til fremadrettet at rette op på den adfærd og kultur, der blev udvist på juniorlandsholdet. Det må ligeledes anses som et svigt, at Team Danmark efter det for os oplyste ikke gjorde noget for at følge op på, om der blev handlet fra Dansk Svømmeunions side.

5.2.5   *Sammenfatning*

Som det fremgår af ovenstående, kan der efter vores vurdering konstateres en række kritisable forhold i forbindelse med den ledelsesmæssige håndtering af træningsmiljøet for elitesvømmerene i perioden 2003 til 2013. Dette gælder både Dansk Svømmeunion og Team Danmark. Vi finder i den forbindelse også, at der kan påvises en sammenhæng mellem udviste ledelsesmæssige svigt og det forhold, at de kritisable forhold ved træningsmiljøet over tid har kunnet fortsætte.

Der blev foretaget tre konkrete indberetninger om Mark Regans adfærd inden for et halvt år. Indberetningen fra Jens Frederiksen er stilet til Dansk Svømmeunion. Efter de foreliggende oplysninger kan vi ikke med sikkerhed konkludere, om og i så fald i hvilket omfang Team Danmark har haft kendskab til denne indberetning. Såvel Dansk Svømmeunion som Team Danmark har imidlertid været involveret i indberetningerne fra både Kathrine Jørgensen og Mette Jacobsen.

Den ene indberetning sendt til Dansk Svømmeunion blev aldrig besvaret af svømmeunionen, og unionens indstilling overfor de to øvrige indberetninger var – efter det for os oplyste – at bekymringerne kunne bortforklares med den udfordrede relation, der forelå mellem unionen og Mette Jacobsen.

Dansk Svømmeunions håndtering af disse overensstemmende indberetninger fremstår fra et ledelsesmæssigt perspektiv kritisabel og utilstrækkeligt. En udfordret relation til en aktiv svømmer bør ikke

bevirke, at et specialforbund undlader at tage tre indberetninger om bekymrende træneradfærd – der endog er fra tre forskellige personer – alvorligt.

For så vidt angår Team Danmark bør det anerkendes, at indberetningen fra Kathrine Jørgensen her blev taget alvorligt, og at Team Danmark gjorde en indsats for at klarlægge sagen. Også Team Danmark har dog i en vis udstrækning udvist svigt i relation til denne indberetning, da sagen blev lukket med henvisning til modstridende forklaringer, imens Team Danmark tilsyneladende ikke forsøgte at indhente det omtalte yderligere materiale hos Kathrine Jørgensen. Desuden synes det alene at være Mark Regans egen og Pia Holmens udlægning af sagen, der direkte stred imod Kathrine Jørgensens beskrivelse. Dertil kommer, at Team Danmark efter det for os oplyste ikke reagerede på den del af Mette Jacobsens brev der omhandlede Mark Regans adfærd, og som blev sendt i samme periode som behandlingen af Kathrine Jørgensens sag.

Således fortsatte træningsmiljøet under Mark Regan, der ved forklaringerne i vores interviews overvejende er blevet karakteriseret på samme måde, som det dengang blev i indberetningerne fra både Jens Frederiksen, Mette Jacobsen og Kathrine Jørgensen.

Sammenholdt med svømmernes forklaringer om, at Mark Regans adfærd forblev den samme under hele hans træningsperiode, er der ifølge vores vurdering samlet set sket betydelige ledelsesmæssige svigt fra Dansk Svømmeunions side, der ikke ses at have hverken handlet eller taget indberetningerne tilstrækkeligt alvorligt.

Team Danmark har ligeledes i et vis omfang svigtet, idet organisationen tilsyneladende forholdt sig passivt efter den tvivlsomme konklusion om, at Kathrine Jørgensens sag måtte lukkes pga. modstridende forklaringer.

Således formåede hverken Dansk Svømmeunion eller Team Danmark at håndtere den af Mark Regan udviste adfærd til trods for, at der blev foretaget tre indberetninger med overensstemmende bekymringer. Det er vores vurdering at det forhold, at træningsmiljøet i perioden under Mark Regan kunne fortsætte i strid med gældende etiske normer, må tilskrives konkrete ledelsesmæssige svigt hos navnlig Dansk Svømmeunion men også Team Danmark.

For så vidt angår offentlige vejninger og retningslinjerne herom i perioden under Mark Regan, er der efter vores vurdering heller ikke sket en tilfredsstillende håndtering af Dansk Svømmeunion eller Team Danmark.

Sikringen af, at der sker implementering, kommunikation og overholdelse af retningslinjerne, påhviler først og fremmest Dansk og Svømmeunion. Det er vores vurdering, at Dansk Svømmeunion har udvist

ledelsesmæssige svigt i forbindelse med alle disse forhold. End ikke efter det må have stået Dansk Svømmeunion klart, at der var udfordringer på området, ses der at være blevet nogen tiltag i den forbindelse.

For så vidt angår Team Danmark opnåede organisationen i 2006 konkret viden om, at vejninger skete i strid med retningslinjerne. Selvom Dansk Svømmeunion har den direkte handlepligt i forhold til overholdelse af retningslinjerne, havde Team Danmark med den konkrete viden om den manglende overholdelse i 2006 også særlig anledning til at kontrollere, at der blev rettet op på forholdene. Efter det for os oplyste kan der her konstateres manglende opfølgning, hvilket udgør et svigt fra Team Danmarks side.

For så vidt angår perioden under Paulus Wildeboer, stod det senest i efteråret 2010 klart for Dansk Svømmeunion, at der var alvorlige udfordringer i forbindelse med Paulus' træneradfærd. Samtidig kan det lægges til grund, at Dansk Svømmeunion i en længere periode forinden dette tidspunkt var bekendt med en række af de alvorlige udfordringer, der var med Paulus Wildeboer.

Det omtales flere gange i ovenstående mailkorrespondancer, at Paulus Wildeboer har fået en skriftlig advarsel. Rent juridisk mener vi ikke, at dette er tilfældet. Dog kan det lægges til grund, at Dansk Svømmeunion under et møde den 1. november 2010 foretog en irettesættelse af Paulus Wildeboer.

Selvom det må anerkendes, at Dansk Svømmeunion foretog en irettesættelse af Paulus Wildeboer under mødet den 1. november 2010, må unionens tilsyneladende manglende opfølgning herpå karakteriseres som et betydeligt ledessvigt. Dette svigt er så meget desto mere alvorligt henset til, at det ud fra historikken måtte fremstå tvivlsomt, om Paulus Wildeboer ville tilpasse sig irettesættelsen. Det bemærkes i den forbindelse, at i henhold til forklaringerne gengivet ovenfor under afsnit 4.4.8, fortsatte Paulus Wildeboers adfærd uændret i hele hans ansættelsesperiode. Det betydelige ledelsesmæssige svigt, der består i at undlade at følge op efter mødet den 1. november 2010, fremstår medvirkende til, at de pågældende forhold kunne fortsætte i flere år. Samtidigt har dette sendt et uheldigt signal til svømmerne om, at der ikke blev taget hensyn til deres trivsel.

Team Danmark var ligeledes involveret i en række af de forhold, der gav anledning til Dansk Svømmeunions irettesættelse af Paulus Wildeboer. Også Team Danmark var senest i efteråret 2010 klar over, at der var alvorlige udfordringer i forbindelse med Paulus Wildeboers adfærd, og Team Danmark blev i den forbindelse informeret af Dansk Svømmeunion om, at Paulus Wildeboer blev tildelt en skriftlig advarsel.

Trods denne viden ses Team Danmark ikke at have fulgt op på, om der skete nogen adfærdsændring hos Paulus Wildeboer, hvilket må anses som et svigt fra Team Danmarks side.

Endelig finder vi anledning til at påpege, at Paulus Wildeboers ansættelseskontrakt blev forlænget i 2012, dvs. efter en periode, hvor såvel Dansk Svømmeunion som Team Danmark har været involveret i

en række alvorlige udfordringer med hans adfærd. Team Danmark tiltrådte ikke denne forlængelse, men det var med henvisning til, at de forestående resultater ved OL 2012 var afgørende for tiltrædelsen.

I forhold til Paulus Wildeboers uddeling af udenlandsk medicin til svømmerne, er det efter vores vurdering uforsvarligt og særligt kritisabelt, at reaktionen fra Dansk Svømmeunions side, da unionen i 2010 blev informeret om denne praksisvar, at træneren skulle anvende en læge når det var muligt, men ellers blot indhente skriftligt samtykke fra svømmeren på modtagelsen af medicinen. Uddeling af ukendt medicin må anses som et særligt alvorligt forhold inden for sportens verden, og denne indledende reaktion fra Dansk Svømmeunions side må efter vores vurdering karakteriseres inadækvat og som et betydeligt ledelsessvigt.

Da Team Danmark i foråret 2011 fik en anonym henvendelse om forholdet, blev emnet – på Team Danmarks initiativ – håndteret i samarbejde med Dansk Svømmeunion derved, at der blev udarbejdet en alternativ medicinliste med godkendte, danske præparater.

Der kan sættes spørgsmålstegn ved, om det i det hele taget var forsvarligt at lade Paulus Wildeboer fortsætte som træner i kraft af hans uddeling af ukendt spansk medicin til svømmerne – særligt når medicinlisten viste, at der bl.a. blev anvendt et præparat, der kunne medføre positiv dopingtest. Selvom det er Dansk Svømmeunion, der ansætter og afskediger trænerne, og som således har det direkte ansættelsesansvar, er der her tale om et så alvorligt forhold, at også Team Danmark måtte have en særlig pligt til at vurdere samarbejdsrelationen med Dansk Svømmeunion i denne situation.

Under alle omstændigheder fremstår det særdeles kritisabelt, at de to organisationer ikke gjorde mere for at sikre, at den uønskede praksis efterfølgende ophørte. Det må på daværende tidspunkt have stået begge organisationer klart, at der kunne, og sandsynligvis ville, være fortsatte udfordringer i at få Paulus Wildeboer til at ændre adfærd. Selvom det direkte ansvar for trænerens adfærd ligger hos Dansk Svømmeunion, og at handlepligten således først og fremmest påhviler unionen, havde Team Danmark her en viden om et så alvorligt forhold, at også Team Danmark burde have fulgt aktivt og tæt op på forholdet. Endelig er det efter vores vurdering kritisabelt, at Team Danmarks bestyrelse ikke blev orienteret om dette forhold.

Det kan lægges til grund, at vejninger i løbet af Paulus Wildeboers ansættelse skete i strid med de dagældende retningslinjer. Dette blev både Dansk Svømmeunion og Team Danmark gjort bekendt med i efteråret 2010.

I forlængelse af informationerne om overtrædelsen af retningslinjerne for vejning, reviderede Dansk Svømmeunion og Team Danmark i samarbejde disse. Revisionen medførte imidlertid en ringere beskyttelse af svømmerne, bl.a. idet træneren herved fik tilladelse til at foretage vejningerne. Revisionen i sig

selv fremstår derfor ikke som en hensigtsmæssig håndtering af forholdet. Modsat må det afgørende være, om retningslinjerne reelt blev implementeret, kommunikeret og sikret overholdt.

Sikringen af, at der sker implementering, kommunikation og overholdelse af retningslinjerne, påhviler først og fremmest Dansk og Svømmeunion. Efter vores vurdering tyder mest på, at der ikke skete en egentlig, effektiv implementering og kommunikation af retningslinjerne.

Selvom vi ikke kan konkludere med sikkerhed på, hvordan vejningerne foregik i perioden 2011 og frem, må det efter vores vurdering i sig selv anses som et ledelsesmæssigt svigt fra Dansk Svømmeunions side, at der tilsyneladende ikke blev ført tilsyn med, om der skete en praksisændring på området, f.eks. ved aktivt at inddrage svømmerne og deres oplevelser. Det kan her ikke anses tilstrækkeligt blot at afvente, at emnet vil blive bragt til ledelsens kendskab af aktivrepræsentanterne, navnlig når informationer om bruddene på retningslinjerne frem til efteråret 2010 heller ikke blev tilvejebragt gennem denne ordning.

Team Danmark har også udvist ledelsesmæssige svigt derved, at organisationen tilsyneladende ikke kontrollerede, at der skete en praksisændring på området. Dette svigt skærpes derved, at den daværende diætist forsøgte at varsle om fortsatte problemer i 2012, uden at der efter vores oplysninger blev gjort mere ved forholdet fra ledelsens side.

Ifølge vores vurdering var det således ikke tilstrækkeligt blot at foretage en revision af et sæt retningslinjer, som i øvrigt havde vist sig ikke at fungere efter hensigten tidligere. Dette gælder både Dansk Svømmeunion og Team Danmark.

I forhold til juniorlandsholdet, har vi ikke grundlag for at konkludere på, hvad der præcist er foregået under navnlig den træningslejr, der fandt sted i Frankrig, Canet, i 2011. Dog viser den skriftlige dokumentation, at Dansk Svømmeunion og Team Danmark utvivlsomt i september 2012 er blevet underrettet om, at Michael Hinge under denne træningslejr udviste en adfærd, som i henhold til beskrivelsen i den psykologiske udredning fremstår uhensigtsmæssige. Dette må ikke forveksles med en konklusion fra vores side om, at Michael Hinge er årsagen til, at Sidse Kehlet udviklede en spiseforstyrrelse – denne potentielle årsagssammenhæng har vi ikke de faglige forudsætninger for at udtale os om.

Beskrivelsen i udredningen, som både Team Danmark og Dansk Svømmeunion modtog i 2012, gav imidlertid utvivlsomt anledning til ledelsesmæssig håndtering og opfølgning.

Det må efter vores vurdering anses som et svigt, at Dansk Svømmeunion, efter alt at dømme, ikke reagerede på disse informationer i forhold til at undersøge nærmere, hvad der dengang var foregået, herunder om der var anledning til fremadrettet at rette op på den adfærd og kultur, der blev udvist på

juniorlandsholdet. Det må ligeledes anses som et svigt, at Team Danmark efter det for os oplyste ikke gjorde noget for at følge op på, om der blev handlet fra Dansk Svømmeunions side.

5.3 Systemiske svagheder

I henhold til kommissoriet skal undersøgelsen redegøre for:

”...om de forhold, som Danmarks Radio har beskrevet i de nævnte tv-udsendelser samt de eventuelle yderligere forhold, som svømmere og andre personer måtte beskrive i undersøgelsen, kan tilskrives systemiske svagheder [...]. Det skal herunder afdækkes, i hvilket omfang Dansk Svømmeunions og Team Danmarks ledelser førte tilsyn med forholdene, herunder tilsyn med at givne retningslinjer blev efterlevet.”

Dette afsnit tager udgangspunkt i de samme faktuelle forhold, som er behandlet ovenfor i afsnit 5.2, Konkrete ledelsesmæssige svigt. Nærværende afsnit er således afgrænset til at vurdere, om de faktuelle forhold, der behandles i afsnit 5.2, kan tilskrives systemiske svagheder. Afsnittet behandler imidlertid generelt observerede, systemiske svagheder i forhold til de pågældende episoder og knyttes således ikke til enkeltepisoderne gennemgået ovenfor.

På den baggrund finder vi anledning til at påpege følgende overordnede temaer inden for systemiske svagheder:

- Tilsyn med svømmemiljøet og overholdelsen af retningslinjer
- Ensidigt medaljefokus – forholdet mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark
- Manglende fokus, kommunikation og/eller operationalisering af grundlæggende normer
- Svømmernes rapporteringsmuligheder

Disse temaer behandles i afsnit 5.3.1-5.3.4 nedenfor.

5.3.1 Tilsyn med de beskrevne forhold og overholdelse af retningslinjer

Det skal i henhold til kommissoriet undersøges, om ledelserne i Dansk Svømmeunion og Team Danmark førte tilsyn med de i undersøgelsen beskrevne forhold, herunder tilsyn med, at givne retningslinjer blev efterlevet. Med tilsyn forstås ikke her tilsyn i snæver, offentligretlig forstand, men tilsyn som en forpligtelse til at føre kontrol med, at de forhold, som falder inden for ens ansvarsområde, håndteres på en forsvarlig måde og i overensstemmelse med de regler og retningslinjer, som gælder for det pågældende område. Vores udgangspunkt er, at der foreligger en sådan generel tilsynspligt, hjemlet i enkeltpersoners

ledelsesansvar, uden at vi derved har taget stilling til, hvor omfattende dette ansvar er for den enkelte leder i hhv. Dansk Svømmeunion og Team Danmark.

Interviewene med svømmerne har afdækket, at selvom der regelmæssigt har været personale på bassinkanten i form af sportschef, Team Danmark-eksperter mv., har der ikke været ført et reelt tilsyn med forholdene for svømmerne generelt og heller ikke med overholdelse af gældende regler og retningslinjer, som f.eks. Etisk Kodeks og retningslinjerne for vejning af hhv. 2005 og 2011:

”Når Paulus fik et anfald på mig eller en anden svømmer, undrede det mig hvordan Jesper [Starcke] bare altid stod og kiggede på, og ikke sagde noget. Det har altid undret mig, og gjort det enormt ubehageligt, for så måtte det jo være accepteret, når Jesper stod der. Man tænkte Paulus er jo også udlænding, han forstår ikke Danmark [...] men Jesper [...] forstår udmærket godt det danske system, og har været klubtræner i mange år. Når han accepterer det, og når klubtræneren [i Svømmeklubben] der står på den anden side står og ser på det [...] og Jesper hører hvordan vores kostvejledning er, så må det jo være i orden. [...] Man makker jo bare ret.”

”Lars og Pia Holmen, burde vide, qua de ting der er blevet highlightet til dem, at tingene ikke var som de burde være. Det er der ingen tvivl om. [...] Man kan lade være med at spørge, men samtidig så har man jo også en tilsynsopgave, synes jeg.”

De ledere, vi har interviewet, har heller ikke været i stand til at bekræfte eller sandsynliggøre, at de har ført tilsyn med, at retningslinjerne om vejning blev fulgt. Dette er gennemgået nærmere under afsnit 5.2, Konkrete ledelsesmæssige svigt.

Det er heller ikke i øvrigt blevet bekræftet eller sandsynliggjort, at der blev ført tilsyn med de forhold, der beskrives i afsnit 5.2, Konkrete ledelsesmæssige svigt. F.eks. ses der ikke at have været ført tilsyn med overholdelsen af Etisk Kodeks for dansk konkurrenceidræt, som Dansk Svømmeunion via samarbejdsaftaler med Team Danmark har været forpligtet til at overholde siden dets vedtagelse i 2006. Tværtimod er både Dansk Svømmeunion og Team Danmark i en række tilfælde – gennemgået i afsnit 5.2 – blevet gjort direkte bekendt med, at forholdene under navnlig Mark Regan og Paulus Wildeboer ikke var i overensstemmelse med de etiske normer for træneradfærd, hvilket ikke ses at have medført egentligt tilsyn med forholdene.

Juniorlandsholdet har adskilt sig fra NTC/seniorlandsholdet derved, at der har været en væsentligt mindre tilstedeværelse af personale fra både Dansk Svømmeunion og Team Danmark.

Samlet set, og i lyset af den dokumentation og de interviews vi har haft tilgang til, er det vores vurdering, at ledelsen i Dansk Svømmeunion, i den periode der er behandlet i afsnittet om Konkrete ledelsesmæssige

---

svigt (afsnit 5.2), ikke førte et adækvat tilsyn med de beskrevne forhold, herunder overholdelsen af retningslinjer, hverken i svømmehallen eller i andre sammenhænge som f.eks. ved rejser og mesterskaber. Det samme gælder Team Danmark. Vi har dog ikke grundlag for at tage stilling til, om et sådant tilsyn ville have ændret forholdene for elitesvømmerne, dvs. hvorvidt de pågældende ledelsespersoner fra de to organisationer ville have handlet anderledes, hvis der var blevet ført et adækvat tilsyn.

Vi har i overensstemmelse med kommissoriet ikke forholdt os til, i hvilken udstrækning der forelå en særlig, hjemlet, pligt til at føre et formelt tilsyn fra organisationernes side.

5.3.2   *Ensidigt medaljefokus – forholdet mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark*

Som det fremgår af ovenstående afsnit 3, Om organisationerne og deres pligter og ansvar, har Team Danmark til formål at udvikle dansk eliteidræt på en socialt og samfundsmæssigt forsvarlig måde. Det er i den forbindelse beskrevet i eliteidrætsloven, at Team Danmark har til opgave at iværksætte, koordinere og effektivisere fælles foranstaltninger inden for eliteidrætten, hvilket er konkretiseret i tolv indsatsområder. Disse tolv områder er primært centreret om at skabe bedre vilkår for atleten.

Selvom det naturligt må ligge i betegnelsen ”elite”, at der er tale om idræt på højt niveau med intention om at vinde medaljer, er der grund til at påpege, at opnåelse af medaljer o.l. ikke udtrykkeligt fremgår som en af Team Danmarks målsætninger i eliteidrætsloven. Resultatkontrakterne/rammeaftalerne mellem Kulturministeriet og Team Danmark reflekterer imidlertid, at det, udover de sociale og samfundsmæssige indsatser, også er et mål for Team Danmark, at der skal opnås bedre sportslige resultater ved EM, VM og OL.³⁵⁶

Det samme gælder de samarbejdsaftaler, der er indgået mellem Team Danmark og Dansk Svømmeunion. Her reflekteres både resultat- og udviklingsmål.³⁵⁷ Udviklingsmål har f.eks. bestået i forbedring af træningsfaciliteter, udvikling inden for diverse ekspertområder, såsom tests og mental udvikling, samt forbedring af atleternes muligheder for at kombinere træning med uddannelse.

---

³⁵⁶ Den præcise formulering af resultatmålet er ændret i løbet af årene, således at det f.eks. i resultatkontrakten for 2005-2008 fremgår, at der skulle vindes flere medaljer ved OL, VM og EM i perioden 2005-2008 end i perioden 2001-2004 til forbundene i Top-Team Danmark-støttekategorien, hvorimod det af rammeaftalen for 2017-2020 fremgår, at Team Danmark-støttede specialforbund skal præstere på højeste internationale niveau og vinde medaljer ved EM, VM og OL

³⁵⁷ Det bemærkes, at vi ikke har forholdt os konkret til, hvorvidt forudsætningerne i samarbejdsaftalerne har været opfyldt

Dog synes resultatmålene frem til 2013 at have vejet tungest i samarbejdsaftalerne, hvilket navnlig kommer til udtryk i aftalernes punkt 3 om resultatmål³⁵⁸/overordnet målsætning.³⁵⁹ Resultatmålene har gennemgående i hele perioden været konkrete og kvantificerede i form af antal medaljer og placeringer. Helhedsindtrykket ved gennemlæsning af arbejds- og styregruppereferater er tilsvarende, at det primære fokus i disse samarbejder, har været de konkrete sportslige resultater.

Forespurgt, hvad der var styrende for tildeling af midler fra Team Danmark i hans tid som elitechef, svarede Lars Sørensen således også, at det indiskutabelt var medaljer. Lars Sørensen mener også at have fået oplyst som elitechef, at hvis ikke elitesvømmerne havde vundet en medalje til VM i 2007, var støtten til svømmeunionen blevet reduceret, fordi Team Danmarks ”tålmodighed var opbrugt”. Han tilføjede dog, at svømmeunionen arbejdede meget sammen med Team Danmark om, at svømmerne skulle få uddannelser ved siden af deres svømmekarrierer, og at de også skulle opnå viden om ernæring, opnå mentale færdigheder mv. Lars Sørensen mener afgjort, at svømmeunionen udviklede hele mennesker.

Lars Sørensen har efter forelæggelse af ovenstående forklaret:

”Vi brugte meget tid på at hjælpe svømmere med uddannelser og planer for, hvordan de kunne nå i mål med deres forskellige uddannelser. Mange fik bevilget ekstra SU og ekstra undervisning fra Team Danmark og havde direkte kontakt til særlige studievejledere, hvor der blev udarbejdet individuelle studieplaner. Derudover var der en særlig plan for, hvordan svømmerne fra årgangslandshold til junior- og seniorlandshold blev uddannet i ernæring, skadesforebyggende træning og mentaltræning. Det skete fast ud fra en fast plan på forskellige landsholdssamlinger.”

Carl Holst har forklaret, at Dansk Svømmeunion med rette kunne føle et leveringspres, fordi succeskriteriet var medaljer. Videre forklarede han, at Team Danmark netop ydede støtte med det formål at fremme sandsynligheden for at opnå det, som Team Danmark selv blev målt på, hvilket var antal medaljer, og at:

”Vi [Team Danmark] er sat i verden [...] til at skaffe medaljer til Danmark. Men dermed ikke sagt at vi har fået at vide det skal ske på bekostning af mennesket, det hele menneske, osv.”

Svømmerne har bl.a. forklaret følgende, hvilket vi finder relevant at fremhæve i denne sammenhæng:

---

³⁵⁸ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark, 2000-2004

³⁵⁹ Samarbejdsaftale mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark, 2005-2008 og 2009-2012

”Det eneste Team Danmark går op i, det er medaljer og penge. Det er [...] det man har følt. Så længe resultaterne har været der, så har det [...] været lige meget, om der har været ’casualties’, der er faldet fra. Fordi hvis der er gode resultater, så er alle glade”

”Jeg har aldrig haft det godt med unionen [...] Man har aldrig vidst helt hvor man har dem henne. [...] At mærke at jeg var bare en medalje- og en pengemaskine for dem. Intet andet. De var pisseligeglade med, hvem [anonymiseret svømmer] var. Så længe jeg bare kunne levere medaljer osv.”

En overvejende andel af udgifterne forbundet med Dansk Svømmeunions elitearbejde har været finansieret via tilskud fra Team Danmark, herunder lønudgifter til elite-/sportschef og lands- og centertrænere. Det har derfor været afgørende for Dansk Svømmeunion at opfylde de fastsatte resultatmål for at opnå fornyet støtte og dermed kunne fortsætte elitearbejdet og fastholde nøglepersoner.

På den baggrund kan det ikke udelukkes, at medaljepresset, som forudsætning for at Dansk Svømmeunion kunne opnå og beholde støtte, kan have været en faktor i nogle af de forhold, der er afdækket ovenfor i afsnit 5.2.

Ovenstående skal ikke læses som udtryk for, at det ifølge vores vurdering dermed er tilladeligt eller acceptabelt at nedprioritere forholdene for elitesvømmere. Modsat skal ovenstående heller ikke læses som udtryk for en vurdering af, at satsning og stilen efter medaljer i sig selv er forkert. Formålet er derimod blot at fremhæve, at et stort eller ensidigt medaljepres fra den organisation, der yder den primære økonomiske støtte, kan udgøre en svaghed, der kan være egnet til at have medført u hensigtsmæssige beslutninger hos, og fokus fra, svømmeunionens side. Denne svaghed bliver systemisk i tilfælde af, at den ikke balanceres overfor andre, kvantificerbare resultatmål, hvilket ikke synes at have været tilfældet i perioden frem til 2013.

5.3.3 Manglende fokus, kommunikation og/eller operationalisering af grundlæggende normer

Den træneradfærd, der bl.a. fremgår af dokumentationen i afsnit 5.2, Konkrete ledelsesmæssige svigt, og det deraf afledte træningsmiljø, fremstår i skarp kontrast til en række af de etiske normer i Etisk Kodeks, der siden 2006 har været gældende for dansk konkurrenceidræt. Som tidligere nævnt har Dansk Svømmeunion via samarbejdsaftaler med Team Danmark forpligtet sig til at overholde dette kodeks siden dets vedtagelse.

Svømmernes forklaringer giver imidlertid indtryk af, at de i vidt omfang har accepteret de negative træningsmiljøer som en præmis for deres svømmekarriere. Der har blandt svømmerne været en udbredt

opfattelse af, at træningsmiljøet blot var udtryk for, hvordan elitesport ”er”, og at det dermed er en nødvendig præmis, hvis man ønsker at være eliteudøver. Der ses med andre ord at være tale om en normalisering af en potentielt skadelig kultur. Dette, kombineret med svømmernes ønske om at svømme på internationalt topniveau, har givet svømmerne en oplevelse af, at forholdene ikke kunne ændres:

”Der bliver en kulturting, du er født ind i det, så hvis du kommer som elitesvømmer nummer 60, hvorfor skal jeg så stille spørgsmål?”

”Det er først noget, der har slået mig de seneste par år, hvor jeg har tænkt tilbage på tiden. Jeg anede egentlig ikke, hvad der foregik. Man følger bare med. Du er ikke særlig gammel, vel 14-15 år, du får at vide du skal gøre det her, så gør du det her. Så man har egentlig ikke nogen sans for, om det du gør, er rigtigt eller forkert, for du har så meget tro til de personer, der siger det til dig, for det er anerkendte trænere.”

”Det var mere den der kultur, det var bare sådan den var, det var bare normen. Og jeg tror også, at når man er så ung, så tror jeg heller ikke, at du tør sige noget imod. Fordi man tænker, det er jo bare sådan normerne er, og det er sådan man skal se ud, og det er sådan det er. For du har ikke kendskab nok til sporten til at sige, nu gør jeg det på min måde, jeg skal se sådan her ud [...] Jeg tænkte bare, det er det trænerne siger, det er dem, der har produceret en masse gode svømmere, så er det også det, jeg finder mig i”

”Til sidst indfinder man sig. Hvis Dansk Svømmeunion har ansat ham [Paulus], så må de jo tro, at det er det rigtige. Han er jo dygtig nok, han har fået [anonymiserede svømmere] nogle steder hen [...] så man troede hele tiden, jamen det er jo godt nok for mig til at komme derhen, måske er det dét, man skal bruge. Det havde jeg jo også prøvet i juniorårene.”

I samme retning har vi fået forklaret fra en af de eksperter, der var tilknyttet landsholdet under Mark Regan:

”Den holistiske tilgang jeg har til mit arbejde, der undrede jeg mig egentlig ret hurtigt [...] Men som helt ny [...] så starter man jo heller ikke med lige at sige, ’det der, det er da en underlig adfærd.’ Fordi de andre ansatte [...] reagerede jo ikke på det. [...] Man er også med til hurtigt at normalisere eller acceptere sådan en adfærd.”

I øvrigt har en klubtræner udtalt:

”De her børn er opdraget ind i et system, som er meget autoritært. Og det vil sige, at de har rigtig rigtig vanskeligt ved at sige, f.eks. fra overfor ting, som er på grænsen, eller er

---

grænseløst [...] Jeg kan jo sagtens forstå, at man skal presse folk [...] Men når det går hen og bliver personligt [...] så er det ikke længere [...] så udviklende for dem.”

Svømmerne ses at have manglet en referenceramme, i forhold til hvordan et elitemiljø bør være, herunder at have været ubekendte med de værdier, som i kraft af eliteidrætsloven og Etisk Kodeks for konkurrenceidræt skal ligge til grund for eliteidrætsmiljøer.

Denne manglende viden er egnet til yderligere at forhindre svømmerne i selv at kunne vurdere, om miljøet har været uacceptabelt, og må også ses som en mulig medårsag til, at flere svømmere ikke har rapporteret forholdene videre, jf. mere herom i afsnit 5.3.4 og 5.4.3. Det bemærkes i den sammenhæng, at elitemiljøer fremstår særligt udfordrende, idet der synes at være en generel udbredt kultur om og forståelse for, at et elitemiljø i sigens natur er hårdt, dog uden kendskab til hvor grænsen bør gå.

Således ses der en uoverensstemmelse mellem på den ene side svømmernes opfattelse af, hvilket træningsmiljø der er normalt/acceptabelt, og på den anden side hvilket træningsmiljø organisationerne reelt har forpligtet sig til at sørge for at skabe og opretholde.

Lars Sørensen har endog udtalt følgende:

”I spørger til, om elitearbejdet skete i overensstemmelse med regler, retningslinjer og værdier for dansk eliteidræt [...] Der var ikke nogen regler, retningslinjer og værdier for dansk eliteidræt [...] Jeg kan bare sige, at i 2002, da jeg startede, var der ikke ret meget [...] Så har jeg selvfølgelig haft mine egne personlige værdier, og ved hvad jeg står for, og hvad jeg vil acceptere.”

Lars Sørensen har efter forelæggelse af ovenstående forklaret:

”Vi havde sammen med Team Danmark formuleret og sammensat et for på daværende tidspunkt i 2002, højt niveau for medindflydelse for svømmerne. Bl.a. via aktivrepræsentanterne i arbejds- og styregruppe, selvstændige valg og egne landsholdsevalueringer. Det skulle sikre, at vi havde løbende feedback og at vi havde svømmerne med i vores kulturforandring for landsholdene. Det elite- og landsholdssystem var ret nyskabende i danske eliteidræt på daværende tidspunkt.”

Da vi spurgte konkret ind til Etisk Kodeks for konkurrenceidræt, der blev vedtaget i 2006, dvs. mens Lars Sørensen var elitechef, udtalte han:

”Ja i [...] 2006 eller hvad du siger [...] Det kan jeg ikke engang huske. Jeg kan godt huske, at der var nogle videofilm og sådan noget. Er det dem, I tænker på?”

Udsagnet giver, efter vores opfattelse, et godt billede på det manglende kendskab til de regler og retningslinjer, som galdt for idrætten, og som vi har observeret såvel hos ansatte i svømmeunionen som blandt frivillige og svømmere selv.

Om forholdene beskrevet i afsnit 5.2, Konkrete ledelsesmæssige svigt, ville have været af mindre omfang, hvis ovennævnte systemiske svagheder ikke havde været til stede, kan vi i sagens natur ikke konkludere. Ifølge vores vurdering ville en de-normalisering af den pågældende kultur dog kunnet have fungeret både forebyggende og afhjælpende i den forbindelse.

5.3.4 Svømmernes rapporteringsmuligheder

Svømmernes rapporteringsmuligheder behandles nedenfor under afsnit 5.4.3 i sammenhæng med de organisatoriske rammer, jf. kommissoriet. Som det fremgår af afsnittet herom, har de fleste svømmere ikke oplevet, at der har været reel mulighed for at stå frem med kritiske forhold.

Dels har det fremstået uklart for svømmerne, hvem en eventuel indberetning skulle foretages til, dels har svømmerne angivet en generel tilbageholdenhed i forhold til indberetninger, af de årsager der fremgår under afsnit 5.4.3. Særligt må det fremhæves, at aktivrepræsentationen ikke ses at fungere efter sin hensigt i denne henseende.

Ifølge vores vurdering kan manglen på en effektiv, uafhængig indrapporteringskanal have været en systemisk svagheit, der har medvirket til, at de kritisable forhold har kunnet vare i en årrække.

5.3.5 Sammenfatning

Samlet set kan de forhold, der er beskrevet i afsnit 5.2, Konkrete ledelsesmæssige svigt, potentielt tilskrives flere systemiske svagheder. De systemiske svagheder, vi har fundet anledning til at påpege i den forbindelse, er 1) manglende tilsyn, 2) ensidigt medaljefokus, 3) manglende fokus, kommunikation og/eller operationalisering af grundlæggende regler og retningslinjer samt 4) svømmernes rapporteringsmuligheder.

På nær svømmernes rapporteringsmuligheder, som behandles i afsnit 5.4.3 i sammenhæng med Dansk Svømmeunions organisatoriske rammer, har vi, jf. kommissoriet, ikke taget stilling til, om de systemiske svagheder fortsat gør sig gældende i dag.

5.4 Organisatoriske rammer

5.4.1 Indledning

I henhold til kommissoriet skal undersøgelsen redegøre for:

”... om de i Dansk Svømmeunion foreliggende organisatoriske rammer for [...] elite- og landsholdstrupperne generelt var og er tilstrækkelige til at imødegå og håndtere kritiske aspekter ved et elitetræningsmiljø, herunder om rammerne i tilstrækkelig grad reelt gav og giver mulighed for atleter til at stå frem, hvis de oplever krænkende adfærd.”

Dette afsnit har til formål at afdække disse spørgsmål.

5.4.2 De organisatoriske rammer i Dansk Svømmeunion

Der er i afsnit 3.3.3 redegjort for, hvordan Dansk Svømmeunion er organiseret. Spørgsmålet i det følgende er, hvorvidt de organisatoriske rammer i Dansk Svømmeunion var og er tilstrækkelige til at imødegå og håndtere kritiske aspekter ved et elitetræningsmiljø.

Vores overordnede indtryk er, at Dansk Svømmeunion er en velorganiseret og veldrevet organisation. Baseret på good governance-principperne, udviklet under det EU-støttede initiativ *National Sports Governance Observer*³⁶⁰ og IOC's *Basic Universal Principles of Good Governance of the Olympic and Sports Movement* i IOC's *Code of Ethics*³⁶¹, er det vores vurdering, at Dansk Svømmeunion i vid udstrækning er organiseret således, at den følger de almindelige overordnede principper om gennemsigtighed, demokratiske processer, intern kontrol og samfundsansvar. Dette fremgår også af landerapporten udarbejdet af National Sports Observer i 2018, hvor Dansk Svømmeunion scorer karakteren ”good”³⁶².

Det, som ikke fremgår af landerapporten, og som vi mener bør fremhæves, er, at der er og historisk set har været en klar ansvarsfordeling mellem de forskellige funktioner i Dansk Svømmeunion, se nærmere herom i afsnit 3.3.3. Organisationsformen kan i øvrigt ikke ses at adskille sig væsentligt fra tilsvarende andre specialforbund eller det, som gælder i foreningslivet i øvrigt. Med undtagelse af svømmernes rapporteringsmuligheder, gennemgået nedenfor under afsnit 5.4.3, har vi ikke afdækket, eller i øvrigt

---

³⁶⁰ Geeraert, A. (2018), *National Sports Governance Observer. Indicators and instructions for assessing good governance in national sports federations*. Aarhus: Play the Game / Idrættens Analyseinstitut

³⁶¹ International Olympic Committee (2019), *IOC Code of Ethics*, side 50-61

³⁶² Alm, J. (2018), *National Sports Governance Observer. Landerapport: Danmark*. Aarhus: Play the Game / Idrættens Analyseinstitut

observeret, svagheder ved svømmeunionens organisering, som kan ses at have forårsaget de kritisable forhold, som er afdækket i undersøgelsen og beskrevet i nærværende rapport.

5.4.3 Svømmernes rapporteringsmuligheder

Det skal i henhold til kommissoriet undersøges, om de organisatoriske rammer i Dansk Svømmeunion *reelt* gav og giver muligheder for atleter til at stå frem, hvis de oplever krænkende adfærd. Vi har, når vi har spurgt ind til disse forhold hos svømmerne, fortolket ”krænkende adfærd” i bred forstand og således inkluderet bekymrende og/eller uacceptabel adfærd generelt.

Det er lands- og centertrænere, der i unionsregi er tættest på elitesvømmerne. Som det også fremgår af vores undersøgelse, er det samtidig navnlig relationen til trænere og træneres adfærd generelt, der potentielt kan skabe udfordringer i træningsmiljøet for svømmerne. Det vil derfor ofte være utilstrækkeligt udelukkende at kunne adressere bekymringer over for træneren selv.

Rent organisatorisk er og har elite-/sportschefen været nærmeste leder for både lands- og centertræner og har således også det direkte ledelsesansvar. Svømmerne kan principielt derfor også rette en eventuel klage over trænere til elite-/sportschefen. Derudover tillader den organisatoriske struktur, at man f.eks. vil kunne rapportere uacceptable forhold til direktøren eller bestyrelsen. Endelig er og har det daglige elitearbejde været organiseret således, at der er udpeget aktivrepræsentanter, som er svømmere udvalgt blandt elitesvømmerne, til at deltage i såvel arbejds- som styregruppemøder.

Det spørgsmål, der i henhold til kommissoriet ønskes afdækket her, er imidlertid, hvorvidt rammerne *reelt* gav og giver mulighed for atleterne til at stå frem, og vores hovedfokus er derfor de oplevelser, som svømmerne har og har haft i den forbindelse.

5.4.3.1 Svømmernes beretninger om mulighederne for rapportering – fokus på perioden frem til 2013

Generelt har svømmerne ikke kunnet nævne en egentlig rapporteringskanal i tilfælde af belastende træningsmiljøer, såsom udfordringer med lands- og/eller centertræneren. Mange har fremhævet deres klubtræner som værende den, de ville gå til i tilfælde af problemer. Modsat har langt størstedelen af svømmerne ikke anset elite-/sportschefen for en, man ville kunne kontakte ved udfordringer med træneren. Her har svømmerne bl.a. forklaret, at elite-/sportschefens relation til træneren, herunder at han har ansat vedkommende, samt at elitechefen deltager i beslutningen om udtagelse til mesterskaber, gjorde, at man ikke ville melde sådanne forhold til elite-/sportschefen.

Mange svømmere har forklaret, at de ikke har foretaget egentlige indberetninger af forhold, som har virket – eller efterfølgende virker – uacceptable. Det kan umiddelbart fremstå paradoksalt. Mange synes

således at have accepteret forhold, der går langt udover, hvad de ellers ville have accepteret. Om dette har svømmerne bl.a. forklaret:

”Jeg husker mange svømmere, som man godt vidste hadede at ligge der [på NTC], men lå der fordi man følte, at det var det eneste sted, man kunne blive god. Idéen bag NTC var jo god”

”Der er jo ét landshold. [...]. Hvis jeg havde valgt at sige til Paulus, at jeg ikke ville være på NTC, men stadig gerne ville svømme, så kunne jeg se den forskelsbehandling der var. Udtagelseskriterierne var ikke altid så objektive. Jeg blev taget med til nogle ting, hvor der måske var andre, der skulle have været med”.

”Der blev faktisk ikke snakket så meget om det. [...] Jeg ville ikke tabe ansigt. Da jeg startede på centeret, var jeg 16 år gammel og klart den yngste. Og jeg startede der fordi landstræneren var træner der, så det måtte være den bedste træner, og [anonymiseret] lå der på det tidspunkt, og hun var vores bedste svømmer [...] Alt hvad jeg følte, og de reaktioner jeg egentlig havde, dem gemte jeg, til jeg kom hjem [...] Man vil også gerne være den stærkeste, og man vil ikke vise man er svag og at man har følelser og lader sig gå på.”

Dertil kommer, at en lang række svømmere har udtalt, at de var overbeviste om, at navnlig Dansk Svømmeunion, men også Team Danmark, var klar over, hvad der foregik i miljøerne, hvilket fik dem til at tænke, at det ikke ville gøre nogen forskel at foretage en indberetning:

”Jeg burde jo kunne gå til Lars. [...] Det er ikke nogen undskyldning, men forstå hvor man kommer fra. I en lang periode under Mark brugte jeg omkring 40 timer på træning [om ugen]. [...] Når man så går til Lars og [...] nævner, at [...] det her det fungerer ikke, og man bliver mødt med ’nu må du også tage dig sammen’, eller mistro, [...] så stopper man jo.”

Ligeledes har en række svømmere, som det også fremgår af citaterne gennemgået i afsnit 5.3.3, haft en stor tiltro til, at når vedkommende træner var blevet godkendt og ansat af organisationerne, så var det, fordi det var for det bedste. Disse forhold bør ses i sammenhæng med den normaliserede kultur, som er gennemgået ovenfor under afsnit 5.3.3.

Samtidig har nogle svømmere forklaret, at man ikke turde råbe op, af frygt for at det ville få konsekvenser for svømmekarrieren. Dette bør ses i sammenhæng med, og at svømmerne generelt har haft en opfattelse af, at for at blive udtaget til stævner mv., skulle man holde sig gode venner med såvel landstræneren som sportschefen:

”Jeg følte mig beæret over at få lov til at svømme derinde [på NTC], og det er landstræneren, så må man jo gøre hvad der bliver sagt. Og jeg kunne jo se, at alle der prøvede [at gøre noget] de stoppede jo med at svømme to sekunder efter eller blev ikke udtaget til et mesterskab.”

”Hvis man skal forstå det rigtigt, skal man forstå de udtagelser der var, hvordan det blev gjort, og at meget af det var subjektivt [...] Man vidste godt, hvem der skulle udtage, og der var Mark [Regan] den ene af dem, og Lars Sørensen var den anden, og de to skulle gerne være enige. Så hvis man ikke var i kridthuset hos mindst en af dem, var man næsten sikker på, at man ikke kom med, medmindre du var voldsomt god. [...] Vi gjorde som der blev sagt.”

”Man ville helst ikke være på hans [Michael Hinges] dårlige side, og dem der kom på hans dårlige side, det var også dem, der fik endnu mere skældud eller ikke fik de samme privilegier til stævnerne.”

”Vi sagde jo ikke noget. Det er hele tiden frygten for at blive smidt af. Det er hele tiden frygten for, hvad hvis jeg nu ikke bliver udtaget igen [...] Sådan er det præcis stadig. [...] Men direkte hvorfor vi ikke sagde noget var nok fordi, vi vidste ikke det var så forkert. Man blev jo råbt ad meget [...] Det er først nu jeg kan se det mærkelige i, at jeg har ringet grædende hjem hver dag i en hel uge.”

Flere af de ansatte i Team Danmark og Dansk Svømmeunion – tidligere som nuværende – har i interview forklaret, at det undrer dem, at de aldrig hørte noget om problemerne, navnlig fra aktivrepræsentanterne. Vi har spurgt en række af svømmerne om muligheden for at foretage indberetninger via aktivrepræsentanterne. Her har den generelle holdning været, at man ikke ønsker at tabe ansigt over for en konkurrent. Derudover er det for mange svømmere uklart, hvad aktivrepræsentantens rolle egentlig består i.

”Der var jo ingen grund til at gå til [anonymiseret aktivrepræsentant]. [...] [Anonymiseret aktivrepræsentant] lå garanteret på banen lige ved siden af mig, da jeg fik stolen i hovedet. Og igen, hvad skulle han gøre? [...] For mig gav det ikke overhovedet nogen mening. [...] Så sad [anonymiseret aktivrepræsentant] med i nogle møder [...] men jeg tror ikke at de nogensinde tog [anonymiseret aktivrepræsentant] seriøst.”

”Jeg synes selv jeg har prøvet at tage nogle ting med Lars. [...] Jeg synes aldrig der har været et ønske eller en imødekommenhed for atletens behov. [...] Der er sikkert også mange atleter, der har mange fjollede idéer. Men det har aldrig været sådan, at der har været en kanal du kunne gå til [...] Jeg tror nogle af tingene har været taget op via dem [aktivrepræsentanterne], men [...] det føder ind til de samme mennesker. [...] Det er lidt ligesom at klage til personen selv, man gerne vil klage over. Det bliver bare lukket ned.”

Derudover har en tidligere aktivrepræsentant udtalt, at vedkommende fandt rollen ligegyldig og spild af tid. Vedkommende forklarede i den forbindelse, at man reelt ikke havde noget at skulle have sagt ved de møder, man blev indkaldt til.

Endelig finder vi det relevant at bemærke, at organisationernes håndtering af episoderne gennemgået i afsnit 5.2, Konkrete ledelsesmæssige svigt, fremstår egnet til at kunne have præget kulturen blandt svømmerne. Det må således konstateres, at der hos svømmerne er dannet en opfattelse af, at de negative dele af træningsmiljøet var et vilkår for elitesvømning, som man måtte acceptere. Det blev for de flestes vedkommende ikke anset for muligt at ændre på forholdene hverken gennem aktivrepræsentanterne eller direkte gennem Dansk Svømmeunion eller Team Danmark.

5.4.3.2 Svømmernes beretninger om mulighederne for rapportering – fokus på nutiden

For at besvare spørgsmålet om, hvorvidt rammerne i Dansk Svømmeunion i dag giver mulighed for atleter til at stå frem, har vi ligeledes spurgt nuværende svømmere om rapporteringsmulighederne. Vi har interviewet i alt 16 nuværende elitesvømmere.

Da langt de færreste oplever, at træningsmiljøet i dag har givet anledning til at foretage indberetninger, er der navnlig for nyere svømmere i miljøet tale om et mere hypotetisk spørgsmål, som kan have været svært at forholde sig til.

Nogle af de nuværende elitesvømmere har angivet sportschef og aktivrepræsentanter som dem, man formelt set skal gå til, mens andre f.eks. har angivet klubtræner. Oplevelsen af de reelle muligheder for at oplyse om problematiske forhold fremstår blandet:

”Det er fint nok, at de [svømmeunionen] gerne vil prøve at gøre det anderledes og så videre [...] løbet er bare lidt kørt. [...] For os der sidder tilbage, som har været der, det er så utroværdigt. Det skulle være sket for lang tid siden. [...] Jeg kunne aldrig finde på at skrive en mail til hverken Lars eller Pia om de der problemer.”

”Man har ikke specielt mange rettigheder selv som svømmer. Det er meget på deres [svømmeunionens] præmisser synes jeg [...] Det er meget omkring hvilket image de godt vil fremstå med. Vi skal helst ikke gå ud at sige ting der er dårligt om dem eller ting der ikke fungerer, hvis vi gør det, [...] kan man nærmest få trusler om, at så kan man ikke svømme her og her eller være med på landsholdet. Der er mange situationer de håndterer ikke for svømmernes bedste men for deres eget bedste.”

”Jamen jeg ved slet ikke... Pia, ville man nok skrive en mail til, men det er jo ikke fordi jeg som sådan... Jeg ville måske snakke med min træner hjemme i klubben om hvad han tænker, der skulle gøres ved det.”

”Der ville ikke rigtig være nogen. Det vil jeg ikke tro. [...] Selvfølgelig har der været sådan et svømmerboard [...] men de har aldrig været gennemsigtige.”

”For mig ville det nok ikke føles naturligt [at gå til aktivrepræsentanterne] [...] Det har aldrig være aktuelt for mig.”

”Jeg ville nok sige det til Lars Green, tror jeg.”

”Det ved jeg faktisk ikke, det har jeg ikke tænkt over. Der er ikke sådan ét sted jeg direkte ville tænke, det skal være her.”

”Det havde jeg aldrig i mit liv gjort. Og det kommer jeg aldrig til at gøre, hvis der er noget [...] Det mener jeg. Jeg kommer aldrig til at sige noget. [...] Jeg er nærmest bange for, at de [svømmeunionen] kunne finde på at bruge det imod mig.”

Generelt giver interviewene indtryk af, at der blandt svømmerne dels er manglende viden om, hvem man skal gå til ved oplevelse af uacceptabel adfærd, dels en ikke ubetydelig mistillid til Dansk Svømmeunion, hvilket ville afholde en række svømmere fra at stå frem.

Endelig bør det bemærkes, at der ifølge det oplyste løbende er foretaget spørgeundersøgelser, som er blevet tilsendt svømmerne. De spørgeundersøgelser, der har været tilgængelige for os i forbindelse med undersøgelsen, indeholder imidlertid ikke spørgsmål, som relaterer sig direkte til lands- og centertræneren eller træningsmiljøet i øvrigt.³⁶³ Vores vurdering er således, at spørgeundersøgelserne ikke giver deltagerne mulighederne for at rapportere eventuelle problemer i relation til de temaer, der behandles i vores undersøgelse, da de ikke indeholder spørgsmål, som relaterer sig hertil.

5.4.3.3 Sammenfatning

Historisk set har der i de fleste svømmeres øjne ikke har været en reel mulighed for at stå frem med kritisable forhold. Dels har det fremstået uklart for svømmerne, hvem en eventuel indberetning skulle gives til, dels har svømmerne angivet en generel tilbageholdenhed i forhold til indberetninger, af de

---

³⁶³ Aktivrepræsentanternes evaluering for Senior Bruttogruppen 2005-2006

årsager der fremgår ovenfor under afsnit 5.4.3.1. Særligt må det fremhæves, at aktivrepræsentationen ikke ses at fungere efter sin hensigt i denne henseende.

Selvom langt de færreste oplever, at træningsmiljøet i nyere tid har givet anledning til at foretage en indberetning, kan det konstateres, at der blandt en ikke ubetydelig del af de nuværende svømmere består en sådan mistillid til ledelsen i Dansk Svømmeunion, at de ikke føler, at de ville kunne henvende sig her. Derudover ses der fortsat generelt at være manglende viden om, hvem man skal henvende sig til ved oplevelse af uacceptabel adfærd.

Det er på ovenstående baggrund vores vurdering, at der ikke i tilstrækkelig grad hverken har bestået eller i dag består en reel mulighed for atleterne til at stå frem ved oplevelse af krænkende eller øvrig uacceptabel adfærd fra navnlig lands- og centertrænere. Denne manglende reelle mulighed skyldes både en manglende viden om konkrete indberetningsmuligheder, men også i høj grad en manglende tiltro til, at en indberetning vil blive håndteret professionelt. Det nuværende psykiske træningsmiljø er således præget af svømmernes manglende tiltro til, at ledelsen i Dansk Svømmeunion vil svømmerne det bedste.

5.5 Danmarks Idrætsforbund og Team Danmarks ansvar

I henhold til kommissoriet skal undersøgelsen:

”... afdække og redegøre for, om og i givet fald hvordan Team Danmark og Danmarks Idrætsforbund har levet op til det ansvar, som disse organisationer hver for sig har for deres respektive ansvarsområder ligeledes i perioden 2001 og til i dag.”

Dette afsnit har til formål at besvare disse spørgsmål.

5.5.1 Opfyldelse af ansvar – Team Danmark

5.5.1.1 Generelt om Team Danmarks ansvar

Team Danmark er en selvejende institution under Kulturministeriet, der har til formål at udvikle dansk eliteidræt på en socialt og samfundsmæssigt forsvarlig måde. Dette skal ske gennem et samarbejde med bl.a. DIF og de respektive specialforbund, og fokusere på de 12 indsatsområder, som er nævnt i eliteidrætslovens § 1. Disse 12 indsatsområder er primært centreret om at skabe bedre vilkår for atleten.³⁶⁴

---

³⁶⁴ Bl.a. skal der sikres en kulturpolitisk forsvarlig udvikling af eliteidrætten og en forsvarlig udvikling af eliteidrætsudøvere fysisk, personligt og socialt

Team Danmark er som selvejende institution en del af den offentlige forvaltning og er dermed omfattet af bl.a. offentlighedsloven og forvaltningsloven.

Team Danmark er statens centrale organ til at forvalte de kulturpolitiske målsætninger på elitesportsområdet. Denne opgave varetages bl.a. ved at yde ekspertbistand samt ved at finansiere en betydelig del af de enkelte specialforbunds elitesatsninger. Team Danmarks driftsudgifter og økonomiske bistand til specialforbundene finansieres i overvejende grad gennem Kulturministeriet i form af driftstilskud. De nærmere vilkår for driftstilskuddet fastsættes i rammeaftaler (tidligere resultataftaler) mellem Kulturministeriet og Team Danmark.

Team Danmarks tilskud til de enkelte specialforbund ydes i henhold til samarbejdsaftaler med forbundene. En samarbejdsaftale mellem Team Danmark og et specialforbund etablerer en række forpligtelser for specialforbundet som vilkår for støtten. Bl.a. har Dansk Svømmeunion været forpligtet til at efterleve Etisk Kodeks for konkurrenceidræt siden dets vedtagelse i 2006. Hvis et specialforbund ikke efterlever vilkårene i samarbejdsaftalen, kan Team Danmark i henhold til aftalen ophæve samarbejdsaftalen og/eller støttebevillingen.³⁶⁵

Som forvaltningsorgan er Team Danmark forpligtet til at sikre, at organisationens økonomiske ressourcer anvendes i overensstemmelse med de formål, hvortil de er givet. Team Danmark har i den forbindelse ansvar for løbende at kontrollere, hvorvidt de enkelte specialforbund, som modtager støtte fra Team Danmark, agerer i overensstemmelse med de forventninger til tilrettelæggelsen af eliteidrætten, som er kodificeret i eliteidrætsloven. I den forbindelse finder vi særlig anledning til at påpege, at Team Danmark i henhold til sit formål skal sikre forsvarlig udvikling af eliteidrætsudøvere fysisk, personligt og socialt,³⁶⁶ samt fremhæve Etisk Kodeks for konkurrenceidræt, der er en udmøntning af dele af Team Danmarks formål.

Når bevillingen til specialforbundet hviler på et aftalegrundlag, som her, vil Team Danmark også have pligt til at kontrollere, at midlerne anvendes i overensstemmelse med aftalen. Disse forpligtelser følger af princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning.³⁶⁷

---

³⁶⁵ Således fremgår det f.eks. af samarbejdsaftalen mellem Team Danmark og Dansk Svømmeunion for perioden 2005-2008 og 2009-2012, at Team Danmark er berettiget til at opsige aftalen med øjeblikkeligt varsel i tilfælde af væsentlig misligholdelse fra forbundets side, f.eks., men ikke begrænset til, ved ikke-gennemførelse af aftalte politikker indenfor aftalte tidsterminer. I senere samarbejdsaftaler er hæve-adgangen yderligere detaljeret beskrevet

³⁶⁶ Eliteidrætslovens § 1, stk. 1, nr. 4

³⁶⁷ Bl.a. vejledning nr. 10285 af 15. december 2017 om god adfærd i det offentlige, punkt 9

Hvis Team Danmark opnår konkret viden, der giver anledning til at formode, at forudsætningerne for støtten til et specialforbund ikke er til stede, vil Team Danmark have en handlepligt til, at der rettes op på forholdet; ved at påtale og følge op på forholdet, eller i sidste ende ved at afslutte samarbejdet med specialforbundet.

En manglende iagttagelse af denne handlepligt vil kunne indebære, at Team Danmark ikke handler i overensstemmelse med eliteidrætslovens § 1, der fastsætter Team Danmarks formål. Team Danmarks handlepligt som følge af eliteidrætsloven gælder i forhold til Kulturministeriet som ressortministerium.

5.5.1.2 Vurdering af Team Danmarks opfyldelse af sit ansvar

Som det fremgår af den gennemgåede korrespondance under afsnit 5.2, har Team Danmark i hele den periode, vi har undersøgt, haft et nært samarbejde med Dansk Svømmeunion, dels gennem løbende direkte kontakt mellem ansatte i de to organisationer, dels gennem ekspertbistand, og dels gennem hhv. styre- og arbejdsgruppen. Team Danmark har derudover haft mulighed for på ethvert tidspunkt at efterspørge information og dokumentation hos Dansk Svømmeunion, eller at være til stede i svømmehallen eller ved træningsophold eller mesterskaber.

Derudover har Team Danmark været involveret i en række forhold vedrørende Dansk Svømmeunion, som fremstår åbenlyst i strid med både Team Danmarks formål og de konkrete vilkår i samarbejdsaftalerne, herunder Etisk Kodeks for konkurrenceidræt og retningslinjer for vejning af svømmere.

Som eksempler kan nævnes Team Danmarks konkrete viden 1) om, at retningslinjerne for vejning ikke blev overholdt i 2006, 2) om diverse aspekter af Paulus Wildeboers adfærd i efteråret 2010 og håndteringen heraf samt 3) om Paulus Wildeboers uddeling af spansk medicin til svømmerne. I øvrigt henvises der til episoderne gennemgået under afsnit 5.2, Konkrete ledelsesmæssige svigt, der alle angår perioden hvor Mark Regan og Paulus Wildeboer var lands- og centertræner.

For alle disse forhold gælder det, at Team Danmark havde konkret viden om alvorlige forhold, men hverken ses at have fulgt op på, at forholdene blev bragt i orden, eller at have vurderet, om samarbejdsaftalen burde hæves eller på anden måde sanktioneres i forhold til det løbende samarbejde. Det bemærkes i den forbindelse, at det ikke kan anses tilstrækkeligt f.eks. at tage initiativ til udarbejdelse af et sæt retningslinjer for at afhjælpe et konkret problem, hvis ikke der følges op på implementeringen eller overholdelsen heraf efterfølgende.

På den baggrund er det vores vurdering, at Team Danmark – i forhold til træningsmiljøet i perioden under Mark Regan og Paulus Wildeboer – ikke har levet op til sit ansvar i denne henseende. Vi har i

forbindelse med undersøgelsen ikke fået oplysninger, der tyder på, at Team Danmark har handlet i strid med det ovenfor beskrevne ansvar i perioden herefter.

5.5.2 Opfyldelse af ansvar – Danmarks Idrætsforbund

5.5.2.1 Generelt om Danmarks Idrætsforbunds ansvar

DIF er en sammenslutning af danske idrætsorganisationer, der har til formål at virke for fremme af dansk idræt, særligt for fremme af specialforbundene og foreningsidrætten, samt for idrættens udbredelse i det danske samfund. DIF har endvidere eneret til at repræsentere Danmark ved OL og de regionale, kontinentale og verdensomspændende lege og har i den anledning en række opgaver, herunder bl.a. at udbedre og beskytte den olympiske bevægelse.

DIF varetager sine opgaver med at fremme og udbrede dansk idræt ved at yde økonomiske støtte til medlemsorganisationerne. Den økonomiske støtte ydes i tre kategorier; grundstøtte, strategisk støtte og initiativstøtte. Tidligere skete tildeling af støtte efter en fordelingsnøgle på baggrund af data modtaget fra forbundene.

Grundstøtten fordeles efter et antal objektive kriterier og tildeles dækning af drifts- og administrationsomkostninger samt basisaktiviteter. Den strategiske støtte ydes efter aftale mellem DIF og forbundene til strategiske indsatser i forbundene med henblik på at fremme strategisk udvikling af pågældende forbund og pågældende idrætsgren. Initiativstøtten er en projektpulje, hvor kortsigtede og/eller pludseligt opstående udviklingsinitiativer kan støttes.

Støtten, der tildeles medlemsorganisationerne gennem DIF, må alene anvendes til gavn for aktiviteter for amatører.

DIF er ikke direkte involveret i forbundenes elitearbejde, idet dette arbejde primært ivaretages i samarbejdet mellem Team Danmark og det enkelte specialforbund.

5.5.2.2 Vurdering af Danmarks Idrætsforbunds opfyldelse af sit ansvar

På baggrund af vores undersøgelse er det vores vurdering, at DIF ikke har haft kendskab til forholdene anført i afsnit 4 om træningsmiljøet eller været direkte involveret i de ledelsesmæssige svigt anført i afsnit 5.2. Vi er blevet oplyst, at DIF i perioden, der ligger til grund for undersøgelsen, alene har bistået Dansk Svømmeunion med kommunikations- og mediehåndtering i enkeltsager. Dette anses som en direkte konsekvens af den ansvars- og opgavefordeling, som foreligger mellem DIF, Team Danmark og Dansk Svømmeunion.

Der er endvidere ikke holdepunkter for at konkludere, at DIF ikke har levet op til sit ansvar i samarbejdet med Team Danmark.

Det er således overordnet vores vurdering, at DIF i forhold til det i kommissoriet angivne tema har levet op til sit ansvar i den periode, som undersøgelsen vedrører.

6. SAMLET KONKLUSION

Vores undersøgelse af *træningsmiljøet* viser, at der i perioden 2003-2013 på seniorlandsholdet/elitecentret/NTC og i perioden 2006-2014 på juniorlandsholdet kan konstateres en række forhold, som fremstår i strid med navnlig Etisk Kodeks for konkurrenceidræt og retningslinjer for vejning af svømmere. Det bemærkes, at retningslinjerne for vejning blev vedtaget første gang i 2005, og at Dansk Svømmeunion via samarbejdsaftaler med Team Danmark har forpligtet sig til at overholde Etisk Kodeks siden dets vedtagelse i 2006.

I den efterfølgende periode, fra 2013 og frem til i dag, fremstår træningsmiljøet væsentligt bedre i overensstemmelse med de nævnte retningslinjer og generelt mere positivt i forhold til svømmerens oplevelser af miljøet. Dette stemmer overens med de overordnede resultater i spørgeskemaundersøgelsen.

Det bemærkes, at vores redegørelse for træningsmiljøet primært har fokus på unionstrænerne og deres indvirkning på træningsmiljøet.

Vi har ikke de nødvendige faglige kompetencer til at kunne tage stilling til træningsmiljøets påvirkning af de involverede elitesvømmere, herunder den direkte årsagssammenhæng mellem træningsmiljøet og de fysiske, mentale eller sociale konsekvenser for svømmerne. Dog kan vi konstatere, at nogle svømmere har en oplevelse af, at træningsmiljøerne har haft betydelige negative konsekvenser for dem.

Vores undersøgelse af, om de beskrevne forhold kan tilskrives *ledelsesmæssige svigt*, har været afgrænset til de perioder nævnt netop ovenfor, hvor der i træningsmiljøet har kunnet konstateres uoverensstemmelser med gældende regler og retningslinjer (2003-2013 på seniorlandsholdet/elitecentret/NTC og 2006-2014 på juniorlandsholdet). Desuden har undersøgelsen af ledelsesmæssige svigt været begrænset til episoder, som vi har konkret skriftligt materiale om, idet vi finder, at grundlaget for at vurdere konkrete ledelsesmæssige svigt udelukkende på baggrund af mundtlige forklaringer er for usikkert. Vi har *ikke* foretaget en egentlig juridisk ansvarsvurdering i forhold til organisationer eller enkeltpersoner, det være sig ansættelsesretligt, økonomisk eller i øvrigt. Når vi her refererer til ledelsesmæssige svigt, refererer vi til svigt hos organisationerne som sådan.

Der kan efter vores vurdering konstateres en række kritisable forhold i forbindelse med den ledelsesmæssige håndtering af træningsmiljøet for elitesvømmerne i perioden 2003 til 2013. Dette gælder især Dansk Svømmeunion, men også Team Danmark.

For så vidt angår perioden, hvor *Mark Regan* var lands- og centertræner, blev der i 2004 og 2005 foretaget tre konkrete indberetninger om Mark Regans adfærd, der alle gav anledning til bekymring. To af indberetningerne var stilet til Dansk Svømmeunion og en var stilet til Team Danmark. På nær den ene af indberetningerne til Dansk Svømmeunion kan det lægges til grund, at begge organisationer var involveret i behandlingen af indberetningerne.

Den ene indberetning sendt til Dansk Svømmeunion blev aldrig besvaret af svømmeunionen, og unionens indstilling over for de to øvrige indberetninger var – efter det for os oplyste – at bekymringerne kunne bortforklares med den udfordrede relation, der forelå mellem unionen og Mette Jacobsen.

Dansk Svømmeunions håndtering af disse overensstemmende indberetninger fremstår fra et ledelsesmæssigt perspektiv kritisabel og utilstrækkelig. En udfordret relation til en aktiv svømmer bør ikke bewirke, at et specialforbund undlader at tage tre indberetninger om bekymrende træneradfærd – der endog er fra tre forskellige personer – alvorligt.

Sammenholdt med svømmernes forklaringer om, at Mark Regans adfærd forblev den samme under hele hans træningsperiode, er der ifølge vores vurdering samlet set sket betydelige ledelsesmæssige svigt fra Dansk Svømmeunions side, der ikke ses at have hverken handlet eller taget indberetningerne tilstrækkeligt alvorligt.

For så vidt angår Team Danmark bør det anerkendes, at den indberetning, der var stilet hertil, blev taget alvorligt, og at Team Danmark gjorde en indsats for at klarlægge sagen. Også Team Danmark har dog i en vis udstrækning udvist svigt, idet sagen blev lukket med henvisning til modstridende forklaringer, samtidig med at Team Danmark tilsyneladende ikke forsøgte at indhente yderligere materiale, som Team Danmark havde fået oplyst eksisterede, og selvom en række af de oplysninger, der blev forelagt for Team Danmark, understøttede oplysningerne i indberetningen. Ligeledes har Team Danmark i et vist omfang svigtet derved, at organisationen tilsyneladende forholdt sig passivt efter den tvivlsomme konklusion om, at behandlingen af indberetningen måtte lukkes pga. modstridende forklaringer.

Det er vores vurdering, at det forhold, at træningsmiljøet i perioden under Mark Regan kunne fortsætte i strid med gældende etiske normer og forpligtelser, må tilskrives konkrete ledelsesmæssige svigt hos navnlig Dansk Svømmeunion, men også Team Danmark.

For så vidt angår offentlige vejninger og retningslinjerne herom i perioden under Mark Regan, er der efter vores vurdering heller ikke sket en tilfredsstillende håndtering fra Dansk Svømmeunion eller Team Danmarks side. Dansk Svømmeunion og Team Danmark udarbejdede i samarbejde retningslinjer for vejning af svømmerne i 2005 som følge af en bekymring fra Team Danmarks side vedrørende offentlige vejninger.

Sikringen af, at der sker implementering, kommunikation og overholdelse af retningslinjerne, påhviler først og fremmest Dansk Svømmeunion. Det er på baggrund af de for os foreliggende oplysninger vores vurdering, at Dansk Svømmeunion har udvist ledelsesmæssige svigt i forbindelse med alle disse forhold. End ikke efter det må have stået Dansk Svømmeunion klart, at der fortsat var udfordringer på området, ses der at være blevet foretaget nogen tiltag i den forbindelse.

For så vidt angår Team Danmark opnåede organisationen i 2006 konkret viden om, at vejninger skete i strid med retningslinjerne. Selvom Dansk Svømmeunion har den direkte handlepligt i forhold til overholdelse af retningslinjerne, havde Team Danmark med den konkrete viden om den manglende overholdelse i 2006 også særlig anledning til at kontrollere, at der blev rettet op på forholdene. Efter det for os oplyste kan der her konstateres manglende opfølgning, hvilket udgør et svigt fra Team Danmarks side.

Angående perioden under *Paulus Wildeboer*, stod det senest i efteråret 2010 klart for Dansk Svømmeunion, at der var alvorlige udfordringer i forbindelse med Paulus' træneradfærd. Samtidig kan det lægges til grund, at Dansk Svømmeunion i en længere periode før dette tidspunkt var bekendt med en række af disse alvorlige udfordringer.

Dansk Svømmeunion foretog under et møde den 1. november 2010 en irettesættelse af Paulus Wildeboer. Her blev Paulus Wildeboer bl.a. gjort opmærksom på en række punkter, hvor han skulle ændre adfærd. Efter det for os oplyste må det imidlertid anses overvejende sandsynligt, at Dansk Svømmeunion ikke efterfølgende fulgte op på, om Paulus Wildeboer havde formået at tilpasse sin adfærd. Dette må efter vores vurdering karakteriseres som et betydeligt ledessvigt.

Dette svigt er så meget desto mere alvorligt, henset til at det ud fra historikken med Paulus Wildeboer måtte fremstå tvivlsomt, om han ville tilpasse sig irettesættelsen. Desuden fremstår svigtet medvirkende til, at de pågældende forhold kunne fortsætte i flere år. Samtidig har dette sendt et uheldigt signal til svømmerne om, at der ikke blev taget tilstrækkelig hensyn til deres trivsel.

Også Team Danmark var senest i efteråret 2010 klar over, at der var alvorlige udfordringer i forbindelse med Paulus Wildeboers adfærd. Team Danmark blev i den forbindelse informeret af Dansk Svømmeunion

om, at Paulus Wildeboer blev tildelt en skriftlig advarsel.³⁶⁸ Trods denne viden ses Team Danmark ikke at have fulgt op på, om der skete nogen adfærdsændring hos Paulus Wildeboer, hvilket må anses for et svigt fra Team Danmarks side.

I forhold til Paulus Wildeboers uddeling af udenlandsk medicin til svømmerne, er det efter vores vurdering uforsvarligt og særligt kritisabelt, at reaktionen fra Dansk Svømmeunions side, da unionen i 2010 blev informeret om denne praksis, var, at træneren skulle anvende en læge når det var muligt, men ellers blot indhente skriftligt samtykke fra svømmeren på modtagelsen af medicinen. Uddeling af ukendt medicin må anses for et særligt alvorligt forhold inden for sportens verden, og denne indledende reaktion fra Dansk Svømmeunions side må efter vores vurdering karakteriseres inadækvat og som et betydeligt ledelsessvigt.

Da Team Danmark i foråret 2011 fik en anonym henvendelse om forholdet, blev emnet – på Team Danmarks initiativ – håndteret i samarbejde med Dansk Svømmeunion derved, at der blev udarbejdet en alternativ medicinliste med godkendte, danske præparater.

Der kan sættes spørgsmålstegn ved, om det i det hele taget var forsvarligt at lade Paulus Wildeboer fortsætte som træner i kraft af hans uddeling af ukendt, spansk medicin til svømmerne – særligt når medicinlisten fra Paulus Wildeboer viste, at der bl.a. blev anvendt et præparat, der kunne medføre positiv dopingtest. Selvom det er Dansk Svømmeunion, der ansætter og afskediger trænerne, og som således har det direkte ansættelsesansvar, er der her tale om et så alvorligt forhold, at også Team Danmark måtte have en særlig pligt til at vurdere samarbejdsrelationen med Dansk Svømmeunion i denne situation.

Under alle omstændigheder fremstår det særdeles kritisabelt, at de to organisationer ikke gjorde mere for at sikre, at den uønskede praksis efterfølgende ophørte. Selvom det direkte ansvar for trænerens adfærd ligger hos Dansk Svømmeunion, og at handlepligten således først og fremmest påhviler unionen, havde Team Danmark her en viden om et så alvorligt forhold, at også Team Danmark burde have fulgt aktivt og tæt op på forholdet. Endelig er det efter vores vurdering kritisabelt, at Team Danmarks bestyrelse ikke blev orienteret om dette forhold.

Det kan lægges til grund, at vejninger i løbet af Paulus Wildeboers ansættelse skete i strid med de dagældende retningslinjer. Dette blev både Dansk Svømmeunion og Team Danmark gjort bekendt med i efteråret 2010.

I forlængelse af denne viden reviderede Dansk Svømmeunion og Team Danmark i samarbejde retningslinjerne for vejning. Revisionen medførte imidlertid en ringere beskyttelse af svømmerne. Revisionen i

---

³⁶⁸ Rent juridisk mener vi ikke, at der på noget tidspunkt blev givet en egentlig skriftlig advarsel til Paulus Wildeboer

sig selv fremstår derfor ikke som en hensigtsmæssig håndtering af forholdet. Modsat må det afgørende være, om retningslinjerne reelt blev implementeret, kommunikeret og sikret overholdt.

Sikringen af, at der sker implementering, kommunikation og overholdelse af retningslinjerne, påhviler først og fremmest Dansk Svømmeunion. Efter vores vurdering tyder mest på, at der ikke skete en egentlig, effektiv implementering og kommunikation af retningslinjerne.

Selvom vi ikke kan konkludere med sikkerhed, hvordan vejningerne foregik i perioden 2011 og frem, må det efter vores vurdering i sig selv anses for et ledelsesmæssigt svigt fra Dansk Svømmeunions side, at der tilsyneladende ikke blev ført tilsyn med, om der skete en praksisændring på området, f.eks. ved aktivt at inddrage svømmerne og deres oplevelser. Det kan her ikke anses tilstrækkeligt blot at afvente, at emnet vil blive bragt til ledelsens kendskab af aktiverepræsentanterne, navnlig når informationer om bruddene på retningslinjerne frem til efteråret 2010 heller ikke blev tilvejebragt gennem denne ordning.

Team Danmark har også udvist ledelsesmæssige svigt derved, at organisationen tilsyneladende ikke kontrollerede, at der skete en praksisændring på området. Dette svigt skærpes derved, at den daværende diætist forsøgte at varsle om fortsatte problemer i 2012, uden at der efter vores oplysninger blev gjort mere ved forholdet fra ledelsens side.

Ifølge vores vurdering var det således ikke tilstrækkeligt blot at foretage en revision af et sæt retningslinjer, som i øvrigt tidligere havde vist sig ikke at fungere efter hensigten. Dette forhold gælder både Dansk Svømmeunion og Team Danmark.

I forhold til *juniorlandsholdet* viser den skriftlige dokumentation, at Dansk Svømmeunion og Team Danmark utvivlsomt i september 2012 er blevet underrettet om, at Michael Hinge under en træningslejr i 2011 udviste en adfærd, som i henhold til beskrivelsen i den psykologiske udredning fremstår uhensigtsmæssig. Dette må ikke forveksles med en konklusion fra vores side om, at Michael Hinges adfærd er årsagen til, at Sidse Kehlet udviklede en spiseforstyrrelse – denne eventuelle årsagssammenhæng har vi ikke de faglige forudsætninger for at udtale os om. Beskrivelsen i udredningen, som både Team Danmark og Dansk Svømmeunion modtog i 2012, gav imidlertid utvivlsomt anledning til ledelsesmæssig håndtering og opfølgning.

Det må efter vores vurdering anses for et svigt, at Dansk Svømmeunion efter alt at dømme ikke reagerede på disse informationer, i forhold til at undersøge nærmere hvad der dengang var foregået, herunder om der var anledning til fremadrettet at rette op på den adfærd og kultur, der blev udvist på juniorlandsholdet. Det må ligeledes anses for et svigt, at Team Danmark efter det for os oplyste ikke gjorde noget for at følge op på, om der blev handlet fra Dansk Svømmeunions side.

Vores undersøgelse af, om de beskrevne forhold kan tilskrives *systemiske svagheder*, har været afgrænset til de samme faktuelle forhold, der er behandlet i forbindelse med vurderingen af ledelsesmæssige svigt. Vurderingen angår imidlertid generelt observerede systemiske svagheder i forhold til de pågældende episoder i perioden 2003-2013 og knyttes således ikke til enkeltepisoderne gennemgået ovenfor.

Vi har konstateret fire systemiske svagheder, der efter vores vurdering kan have en sammenhæng med de beskrevne forhold: 1) Tilsyn med svømmemiljøet og overholdelsen af retningslinjer, 2) Ensidigt medaljefokus – forholdet mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark, 3) Manglende fokus, kommunikation og/eller operationalisering af grundlæggende normer og 4) Svømmernes rapporteringsmuligheder.

For så vidt angår *tilsyn med svømmemiljøet og overholdelsen af retningslinjer* er der vores vurdering, at ledelsen i Dansk Svømmeunion, i den periode der er behandlet i afsnittet om Konkrete ledelsesmæssige svigt, ikke førte et adækvat tilsyn med de beskrevne forhold, herunder overholdelsen af retningslinjer, hverken i svømmehallen eller i andre sammenhænge som f.eks. ved rejser og mesterskaber. Det samme gælder Team Danmark. Vi har dog ikke grundlag for at tage stilling til, om et sådant tilsyn ville have ændret forholdene for elitesvømmerne, dvs. hvorvidt de pågældende ledelsespersoner fra de to organisationer ville have handlet anderledes, hvis der var blevet ført et adækvat tilsyn. Vi har i overensstemmelse med kommissoriet ikke forholdt os til, i hvilken udstrækning der forelå en særlig, hjemlet, pligt til at føre et formelt tilsyn fra organisationernes side.

For så vidt angår *ensidigt medaljefokus* er det vores vurdering, at det ikke kan udelukkes, medaljepresset, som forudsætning for at Dansk Svømmeunion kunne opnå og beholde støtte, kan have været en faktor i nogle af de forhold, der er afdækket i forbindelse med vurderingen af ledelsesmæssige svigt. Dette skal ikke læses som udtryk for, at det ifølge vores vurdering dermed er tilladeligt eller acceptabelt at nedprioritere forholdene for elitesvømmere. Modsat skal det heller ikke læses som udtryk for en vurdering af, at satsning og stilen efter medaljer i sig selv er forkert. Formålet er derimod blot at fremhæve, at et stort eller ensidigt medaljepres fra den organisation, der yder den primære økonomiske støtte, kan udgøre en svaghed, der kan være egnet til at have medført uhensigtsmæssige beslutninger hos, og fokus fra, svømmeunionens side. Denne svaghed bliver systemisk, i tilfælde af at den ikke balanceres over for andre, kvantificerbare resultatmål, hvilket ikke synes at have været tilfældet i perioden frem til 2013.

Om *manglende fokus, kommunikation og/eller operationalisering af grundlæggende normer* har vi konstateret, at svømmerne i vidt omfang har accepteret de negative træningsmiljøer som en præmis for deres svømmekarriere, grundet en opfattelse af at træningsmiljøet blot var udtryk for, hvordan elitesport ”er”. Der ses med andre ord at have været tale om en normalisering af en potentielt skadelig kultur, og svømmerne ses at have manglet en normativ referenceramme, i forhold til hvordan et elitmiljø bør være. Kulturnormaliseringen er egnet til yderligere at forhindre svømmerne i selv at kunne vurdere, om miljøet har været uacceptabelt. Ifølge vores vurdering ville en de-normalisering af den pågældende kultur have

kunnet fungeret både forebyggende og afhjælpende, i forbindelse med de episoder der er gennemgået ved vurderingen af ledelsessvigt.

For så vidt angår de **organisatoriske rammer i Dansk Svømmeunion**, er det på baggrund af good governance-principper vores vurdering, at unionen er velorganiseret og veldrevet.

Derudover har vi undersøgt, **om rammerne i Dansk Svømmeunion reelt gav og giver atleterne mulighed for at stå frem** ved oplevelse af uacceptabel adfærd.

Historisk set har der i de fleste svømmeres øjne ikke har været en reel mulighed for at stå frem. Dels har det fremstået uklart for svømmerne, hvem en eventuel indberetning skulle gives til, dels har svømmerne angivet en generel tilbageholdenhed i forhold til indberetninger. Denne tilbageholdenhed skyldes bl.a. normalisering af usunde kulturer og accept af uacceptabel adfærd inden for elitemiljøer generelt.

Også aktivrepræsentation som kanal til indberetning af uacceptable forhold må antages at være utilstrækkelig, idet der generelt må antages at bestå en tilbageholdenhed over for at indrapportere om følsomme forhold til en person, der ret beset er vedkommendes konkurrent. Endelig er der generelle uhenigtsmæssigheder ved en konstellation, hvor vedkommende person, som en atlet skal foretage indberetninger til, har direkte indflydelse på atletens sportslige privilegier.

Selvom langt de færreste oplever, at træningsmiljøet i nyere tid har givet anledning til at foretage en indberetning, kan det konstateres, at der blandt en ikke ubetydelig del af de nuværende svømmere består en sådan mistillid til ledelsen i Dansk Svømmeunion, at de ikke føler, at de ville kunne henvende sig her. Derudover ses der fortsat generelt at være manglende viden om, hvem man skal henvende sig til ved oplevelse af uacceptabel adfærd.

Det er på ovenstående baggrund vores vurdering, at der ikke i tilstrækkelig grad hverken har bestået eller i dag består en reel mulighed for atleterne til at stå frem ved oplevelse af krænkende eller øvrig uacceptabel adfærd fra navnlig lands- og centertrænere.

I henhold til kommissoriet har vi også skullet foretage en særskilt vurdering af, om henholdsvis **Team Danmark og DIF har levet op til det ansvar, som organisationerne hver for sig har**. Også denne vurdering tager udgangspunkt i de samme faktuelle episoder, vi har behandlet i forbindelse med vurderingen af ledelsesmæssige svigt.

For så vidt angår *Team Danmarks ansvar* er det vores vurdering, at Team Danmark som forvaltningsorgan generelt set har pligt til at sikre, at organisationens økonomiske ressourcer anvendes i overensstemmelse med de formål, hvortil de er givet. Team Danmark har i den forbindelse ansvar for løbende at

---

kontrollere, hvorvidt de enkelte specialforbund, som modtager støtte fra Team Danmark, agerer i overensstemmelse med de forventninger til tilrettelæggelsen af eliteidrætten, som er kodificeret i eliteidrætsloven. Det er vores vurdering, at Team Danmark – i forhold til træningsmiljøet i perioden under Mark Regan og Paulus Wildeboer – ikke har levet op til sit ansvar i denne henseende. Team Danmark har i en række tilfælde her haft konkret viden om alvorlige forhold uden at have fulgt op på, at forholdene blev bragt i orden, eller at have vurderet, om samarbejdsaftalen burde hæves, eller der på anden måde skulle sanktioneres i forhold til det løbende samarbejde. Det bemærkes i den forbindelse, at det ikke kan anses tilstrækkeligt f.eks. at tage initiativ til udarbejdelse af et sæt retningslinjer for at afhjælpe et konkret problem, hvis ikke der følges op på implementeringen eller overholdelsen heraf efterfølgende. Vi har i forbindelse med undersøgelsen ikke fået oplysninger, der tyder på, at Team Danmark har handlet i strid med det ovenfor beskrevne ansvar i perioden herefter.

For så vidt angår *DIF's ansvar* er det vores vurdering, at DIF ikke har været direkte involveret i de konkrete forhold behandlet i undersøgelsen. Dette anses for en direkte konsekvens af den ansvars- og opgavefordeling, som foreligger mellem DIF, Team Danmark og Dansk Svømmeunion. Der er endvidere ikke holdepunkter for at konkludere, at DIF ikke har levet op til sit ansvar i samarbejdet med Team Danmark. Det er således overordnet vores vurdering, at DIF i forhold til det i kommissoriet angivne tema har levet op til sit ansvar, i den periode som undersøgelsen vedrører.

[Underskriftside følger]

Underskriftside til Undersøgelse af forholdene for elitesvømmere i Dansk Svømmeunion

København, den 6. februar 2020

Navn: Tormod Tingstad

Titel: Partner, Advokat

Navn: Helene Qvist Petersen

Titel: Advokat